ÚZEMNÝ PLÁN
VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU
ŽILINSKÝ KRAJ
ZMENY A DOPLNKY

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

OBJEDNÁVATEĽ

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

Ing. arch. Pavel Kropitz **Ing. arch. Marian Pivarči**

jún 2005

Kolektív riešiteľov :

Hlavní riešitelia, urbanizmus	Ing. arch. Marian Pivarči Ing. arch. Pavel Kropitz
Priemyselné parky	Ing. arch. Marian Pivarči
Ochrana prírody a krajiny	Peter Hajnik
Doprava a dopravné zariadenia	Ing. Ľubomír Mateček
Vodné hospodárstvo	Ing. Nataša Paulínyová
Energetika	
Elektrická energia	Karol Kollár
Zásobovanie plynom, teplom	Ing. Pavol Jurecký
Telekomunikácie, pošta	Karol Kollár
Vyhodnotenie záberov PPF	Daniela Tomanová

OBSAH

1. ÚVOD 4
1.1. Dôvody pre obstaranie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja 4
1.2. Predmet riešenia 4
1.3. Ciele riešenia 4
1.4. Vymedzenie riešeného územia 5
1.5. Obsah a rozsah Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja 5
1.6. Vstupné podklady 6
1.7. Spôsob a postup spracovania diela 6

2. NÁVRH RIEŠENIA ZMIEN A DOPLNKOV ÚZEMNÉHO PLÁNU 8
2.0. Priemet záväznej časti KURS 2001 do zmien a doplnkov ÚPN VÚC 8
2.0.1. Záväzná časť KURS 2001 8
2.4. Medzinárodné európske súvislosti 16
2.4.1. Medzinárodné súvislosti 16
2.4.2. Európske súvislosti 17
2.5. Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry kraja 18
2.5.1. Sídelná štruktúra v Žilinskom kraji 18
2.6. Základné demografické východiská 24
2.6.3. Aktuálne údaje o počte obyvateľov a bytov 24
2.8. Hospodárska základňa 63
2.8.5. Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy 63
2.10. Životné prostredie 76
2.10.2. Voda 76
2.12. Krajinná štruktúra 79
2.12.2. Ochrana prírody a krajiny 79
2.13. Doprava 136
2.13.1. Dopravná regionalizácia 136
2.13.2. Európske a medzištátne súvislosti dopravnej sústavy Žilinského kraja 139
2.13.3. Infraštruktúra cestnej dopravy 143
2.13.4. Infraštruktúra železničnej dopravy 153
2.13.5. Infraštruktúra kombinovanej dopravy 154
2.13.6. Infraštruktúra leteckej dopravy 156
2.13.7. Infraštruktúra vodnej dopravy 157
2.13.8. Infraštruktúra cyklistickej dopravy 157
2.14. Vodné hospodárstvo 159
2.14.1. Odtokové pomery 159
2.14.2. Zásobovanie pitnou vodou 159
2.14.4. Odvádzanie a zneskodňovanie odpadových vôd 162
2.14.5. Zvláštne vody 167
2.15. Energetika 169
2.15.1. Zásobovanie elektrickou energiou 169
2.15.2. Zásobovanie plynom 186
2.15.3. Zásobovanie teplom 200
2.15.4. Záver 209
2.16. Telekomunikácie a pošta 210
2.16.1. Telekomunikácie 210
2.16.2. Pošta 219
2.18. Perspektívne použitie PPF a LPFpre navrhovaný urbanistický rozvoj 224
2.18.1. Perspektívne použitie PPF na navrhovaný rozvoj 224

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ 227
I. Záväzné regulatívy územného rozvoja 227
II. Verejnoprospešné stavby 250

1. ÚVOD

1.1. Dôvody pre obstaranie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja

Potreba vypracovania Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja vyplýva z Uznesenia vlády SR č. 473 z 09.05.2002 k správe o zabezpečení vypracovania Štúdie pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR a Uznesenia č. 969 zo dňa 04.09.2002 k návrhu na zmenu uznesenia vlády SR č. 473 z 09.05.2002, v ktorom sa odporúča predsedom samosprávnych krajov v bode C.2 zabezpečiť obstaranie a schválenie zmien a doplnkov ÚPN VÚC jednotlivých krajov do 31.12.2003 a v bode C.3 spolupracovať pri dopracovaní štúdie pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR.

Spracovanie zmien a doplnkov ÚPN VÚC v zmysle uvedeného uznesenia vlády a premietnutím ďalších požiadaviek, vyplýva zo záväznej časti KURS 2001, umiestnenia priemyselných parkov v Žilinskom kraji a opodstatnených požiadaviek miest a obcí.

V roku 2001 bola vypracovaná územnoplánovacia dokumentácia „Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001“, schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10. 2001, ktorá rieši celoštátne požiadavky na rozvoj štátu a jeho regiónov. Jej záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002. V súlade s § 30 ods.3 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov je potrebné zosúladiť územný plán regiónu s KÚRS 2001.

Pre riešenie predmetného územia je uznesením vlády SR č.359 zo dňa 26.05.1998 schválený ÚPN VÚC Žilinského kraja, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 223/1998 Zb. V tomto čase ešte neriešil požiadavky na umiestnenie výrobných území pre priemyselné parky.

1.2. Predmet riešenia

Predmetom riešenia sú Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja. Premietajú sa do nich čiastkové zmeny v riešenom území vyplývajúce z :

- lokalizácie priemyselných parkov,
- priemetu záväznej časti KURS 2001 (Nariadenie vlády č.528 zo dňa 14.08.2002 do riešenia ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- priemet relevantných požiadaviek miest a obcí, orgánov a úradov.

Predmetom zmien nie je komplexná aktualizácia údajov, resp. bilancií, ale vybrané časti a profesné okruhy, ktoré boli dohodnuté medzi obstarávateľom a spracovateľom ZaD ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Zmeny a doplnky sa sústreďujú na priemet tých koncepčných materiálov, ktoré boli schválené od mája 1998 a tiež na zmeny vyplývajúce z nových právnych noriem, ktoré môžu mať vplyv na záväznú časť ÚPN VÚC Žilinský kraj.

1.3. Ciele riešenia

Hlavný cieľ spracovania Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinský kraj je úplne stotožniteľný so strategickou víziou rozvoja Žilinského kraja (PHSR ŽSK, spracovateľ ŽSK – Odbor regionálneho rozvoja, jún 2003) :

„Vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj regiónu, ktorý bude schopný efektívne využívať všetky (prírodné, kultúrne, finančné a ľudské) zdroje, pri zachovaní zdravého životného prostredia.“

Pre naplnenie hlavného cieľa riešenia Zmien a doplnkov ÚPN VÚC je potrebné :

- umiestniť v riešenom území vybrané lokality priemyselných parkov na potrebnú sieť dopravnej a ostatnej technickej infraštruktúry,
- v rámci širších vzťahov určiť možnosti dopravného napojenia lokalít priemyselných parkov na ČR, PR,
- riešenie požiadaviek vyplývajúcich zo záväznej časti KURS 2001 v rozsahu okresov Žilinského kraja,
- súčasťou Zmien a doplnkov ÚPN VÚC bude aj riešenie požiadavky Ministerstva pôdohospodárstva SR v zmysle zákona SNR č.307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona NR SR č.220/2004 Z. z.

1.4. Vymedzenie riešeného územia

Územie pre riešenie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja je vymedzené územím Žilinského samosprávneho kraja. Oproti pôvodnému riešenému územiu v ÚPN VÚC Žilinského kraja je zväčšené o časť katastrálneho územia obce Pribylina o výmere 1219,22 ha, ktoré bolo zväčšené na základe rozhodnutia č. H-6/97 katastrálneho odboru Okresného úradu v Poprade.

1.5. Obsah a rozsah Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja

Zmeny a doplnky ÚPN VÚC sú vypracované v súlade so stavebným zákonom a §17 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a ostatnými súvisiacimi právnymi predpismi platnými v SR. Dňa 01.08.2000 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 237/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Podľa §11 tejto úpravy sa mení pojem stupňa ÚPD „územný plán veľkého územného celku“ na „územný plán regiónu“. Zmeny a doplnky sú riešené ako súčasť platného „Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja, preto sa pôvodný názov nemení a v ďalšom texte sa bude používať pôvodné označenie, resp. skratka ÚPN VÚC.

Zmeny a doplnky územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj vychádzajú zo Zadania pre spracovanie Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja.

Rozsah Zmien a doplnkov ÚPN VÚC je nasledovný :

1. Textová časť

Textová časť Zmien a doplnkov ÚPN VÚC je riešená v samostatnej prílohe k ÚPN VÚC Žilinského kraja v súlade s požiadavkami formulovanými v časti 2 „Ciele riešenia Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja“. Číslovanie kapitol je upravené podľa číslovania schváleného ÚPN VÚC Žilinského kraja formou dopĺňania kapitol, resp. v prípade potreby nahrádzania častí kapitol novým textom.

Súčasťou textovej časti je návrh regulatívov (záväznej časti), ktoré doplňujú Naradenie vlády SR č. 223/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN VÚC Žilinského kraja.

2. Grafická časť

Je vypracovaná ako samostatná príloha schváleného ÚPN VÚC Žilinského kraja vo forme samostatných priesvitiek k jednotlivým mapovým listom tvoriacich nasledovné výkresy :

1. Širšie vzťahy	m = 1: 500 000
2. Komplexný urbanistický a dopravný návrh	m = 1: 50 000
4. Návrh technickej infraštruktúry – vodné hospodárstvo	m = 1: 50 000
5. Návrh technickej infraštruktúry – energetika	m = 1: 50 000
6. Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF	m = 1: 50 000

Objednávateľovi je dodaná textová časť 3x v tlačenej forme a 1x v digitálnej forme a grafická časť 3x ako priesvitky k jednotlivým mapovým listom vyššie uvedených výkresov.

1.6. Vstupné podklady

- Štúdia pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach Slovenskej republiky II. etapa,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – Žilinský kraj,
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001,
- ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- Územné plány miest a obcí,
- Vyhodnotenie pripomienok orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických osôb pre spracovanie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- Predprojektová, projektová dokumentácia nadradenej technickej infraštruktúry – vodné hospodárstvo, získaná v rámci prípravy :
  - Plán rozvoja investícií Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. Žilina podľa jednotlivých okresov,
- Koncepcia lesníckej politiky SR do r. 2005 (MP SR),
- Ochrana PPF pri územnoplánovacej činnosti (MPSR),
- Zásady štátnej pôdnej politiky SR (MP SR).

1.7. Spôsob a postup spracovania diela

Spracovatelia zahájili práce na predmetnej úlohe dňa 04.12.2003 na základe zmluvy o dielo, ktorá bola v ten deň podpísaná predsedom ŽSK PaedDr. Jozefom Tarčákom. Objednávateľa úlohy - Žilinský samosprávny kraj zastupovali poverení vedúci odboru regionálneho rozvoja a pracovníci oddelenia územného plánu, ktorí listom zo dňa 22.07.2003 zaslali všetkým dotknutým subjektom oznámenie o začatí obstarávania Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj (v skratke ZaD ÚPN VÚC ŽK).

Na základe oznámenia zaslalo 62 obcí a 3 združenia obcí svoje podklady, návrhy a rozvojové dokumenty, ktoré súvisia s predmetnou problematikou na úrad ŽSK, ktorý ich vyhodnotil a odovzdal spracovateľom.

Proces spracovania Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja bol rozdelený do dvoch pracovných etáp:

1. etapa– prípravné práce a nevyhnutné prieskumy a rozbory (naštudovanie vstupných podkladov, schválenej a rozpracovanej ÚPD, ÚPP miest a obcí, obhliadka problémových lokalít navrhnutých pre rozvoj, konzultácie a pod.),
   – vyhotovenie pracovných priesvitiek Zmien a doplnkov podľa profesijných okruhov a ich prekonzultovanie s objednávateľom,
   – dopracovanie textovej a grafickej časti Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku do expedičnej podoby na prerokovanie.
2. etapa– vyhotovenie opraveného návrhu (druhopisu) so zapracovaním pripomienok z prerokovania,
   – vyhotovenie čistopisu v zmluvnom počte paré.

Vo februári 2004 boli opätovne oslovené tie obce, ktoré v termíne do 30.09.2003 zaslali svoje stanoviská a boli pozvané na pracovné rokovania, ktoré sa uskutočnili v sídlach okresov. Výjazdné pracovné rokovania sa uskutočnili nasledovne :

- dňa 24.02.2004 – v okrese Liptovský Mikuláš
- dňa 26.02.2004 – v okrese Ružomberok
- dňa 27.02.2004 – v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto
- dňa 01.03.2004 – v okresoch Turčianske Teplice a Martin
- dňa 04.03.2004 – v okresoch Dolný Kubín a Tvrdošín
- dňa 09.03.2004 – v okresoch Bytča a Žilina
- dňa 11.03.2004 – mali prísť zástupcovia z Námestova na ŽSK, ale stretnutie sa neuskutočnilo, preto poštou zaslali ďalšie podklady.

Vzhľadom k množstvu rozpracovaných akcií, ktoré prezentovali zástupcovia obcí, bol predĺžený termín na dodanie podnetov a podkladov do 31.05. 2004.

Z dôvodu zásadných zmien v oblasti ochrany prírody a krajiny sa uskutočnili pracovné porady k tejto problematike za účasti dotknutých organizácií :

- dňa 24.03.2004 – ŽSK - Kalinčiakova ul. (TANAP, NAPANT, NP Veľká Fatra),
- dňa 25.03.2004 – ŽSK - Kalinčiakova ul. (NPMalá Fatra, CHKO Kysuce, CHKO Strážovské vrchy)

Následné pracovné stretnutia sa uskutočnili v sídlach správ VCHÚ.

V priebehu spracovania úlohy sa uskutočnili pracovné porady zástupcov objednávateľa a spracovateľov a z nich najmä tie, ktoré sa uskutočnili v júni, júli a 9. augusta 2004 mali charakter kontrolných dní.

Okrem uvedených stretnutí sa uskutočnilo množstvo pracovných porád s dotknutými orgánmi a organizáciami podľa jednotlivých profesií : SVS a.s., Žilina, OZ Žilina, OZ Čadca, OZ Martin, OZ Liptovský Mikuláš, OZ Dolný Kubín, SSC Žilina, SSC Bratislava, SSE a.s. Žilina, SPP a.s. Žilina, a ďalšie.

Informácia o riešení problematiky rekreácie a turizmu.

Problematika rekreácie a turizmu sa pôvodne v Zmenách a doplnkoch ÚPN–VÚC ŽK nemala vôbec riešiť. Na základe požiadaviek od obcí a investorskej sféry v pripomienkovom konaní boli do grafickej časti Zmien a doplnkov ÚPN–VÚC ŽK zohľadnené plánované rozvojové zámery v plošnom priemete.

Vysvetlenie pojmov a grafických symbolov:

- **Plochy rekreácie a turizmu** (v grafickej časti vyznačené oranžovou farbou, stav – plná plocha, návrh – zvislá šrafa, výhľad – orámovaná plocha) vymedzené na intenzívnu, súvislú rekreačnú zástavbu a využitie pre cestovný ruch, rekreačné centrá, penzióny, hotely, parkoviská, aquaparky, plavárne, kúpaliská. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.
- **Rekreačný priestor vyššieho významu** (v grafickej časti vyznačené oranžovou farbou, stav – vodorovná šrafa, návrh – vodorovná šrafa) rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia v rozptyle, bez možnosti intenzívnej urbanizácie, pre dynamické aktivity, lyžiarske vleky, obslužné, doplnkové a servisné zariadenia, bežecké stopy, turistické chodníky, prístrešky, drobné hygienické zariadenia, jestvujúcu pôvodnú chalupársku rekreáciu.

Podstatnú časť rekreačných priestorov musí tvoriť zeleň, najmä lesy, parky a lesoparky a trávne plochy, prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy.

Funkčné plochy rekreácie v ZaD ÚPN–VÚC ŽK boli prerokované so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, miestnou samosprávou a orgánmi ochrany prírody. Každá konkrétna lokalita je však špecifická a realizácia investičného zámeru si vyžiada podrobnejšie riešenie v stupni územného plánu obce, resp. zóny.

Žilinský samosprávny kraj zabezpečil obstarávanie Zmien a doplnkov ÚPN–VÚC Žilinského kraja prostredníctvom odborne spôsobilej osoby na obstarávanie ÚPP a ÚPD, ktorou je Ing. arch. Vladimír Fajčík.

Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja boli prerokované v zmysle § 22 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších zákonov a nálezov Ústavného súdu SR. Začiatok prerokovania bol zverejnený 2. 9. 2004 na informačnej tabuli Žilinského samosprávneho kraja, v regionálnom týždenníku a na internete. Verejné prerokovanie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja sa konalo dňa 23. 9. 2004 vo veľkej zasadačke mestského úradu v Žiline. Doba na verejné nahliadnutie do dokumentácie bola ukončená 8. 10. 2004.

Pripomienky k riešeniu Zmien a doplnkov ÚPN–VÚC Žilinského kraja boli vyhodnotené v spolupráci pracovníkov ŽSK, odborne spôsobilej osoby a spracovateľa. Na základe stanovísk obstarávateľa k pripomienkam bolo dopracované konečné znenie Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja.

2. NÁVRH RIEŠENIA ZMIEN A DOPLNKOV ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.0. Priemet záväznej časti KURS 2001 do Zmien a doplnkov ÚPN VÚC

V súlade s § 10 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je potrebné, aby územný plán regiónu bol v súlade so záväznou časťou Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS) a vychádzal z jej smernej časti. Ustanovenie § 30 ods. 3 stavebného zákona jednoznačne stanovuje, že v prípade existencie územného plánu regiónu je ho potrebné aktualizovať zmenami a doplnkami vo vzťahu na KURS.

Vláda SR uznesením č. 1033/2001 schválila KURS 2001 a jej záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z. z.

2.0.1. Záväzná časť KURS 2001

Pri riadení využitia a usporiadania územia Žilinského kraja je potrebné dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy uvedené v záväznej časti KURS 2001 v nasledujúcich bodoch :

1. V oblasti medzinárodných súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry :

1.2. Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla pozdĺž spojníc
- katowickej a viedenskej aglomerácie,
- katowickej a budapeštianskej aglomerácie.

1.3. Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v ČR.

1.6. Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v SR a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce.

1.7. Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ.

2. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry :

2.1. Formovať základnú makrokoncepciu sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie sa na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.

2.3. Podporovať v strednej časti republiky, v záujme vytvorenia celoštátne homogénneho a medzinárodne konkurenčného sídelného prostredia, rovnomerne rozložený systém osídlenia miest a vytvorenie vzájomného prepojenia žilinsko–martinského, banskobystricko–zvolenského ťažiska osídlenia s tým, aby sa v južnej časti Slovenskej rebubliky podporilo vytvorenie centier a lučenecko–rimavskosobotského ťažiska osídlenia, ktoré bude rovnocenné ostatným, a ktorého vzájomné prepojenie bude plne podporovať a zabezpečovať rozvoj celého stredojužného územia republiky.

2.5. Zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky.

2.6. Formovať sídelnú štruktúru na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov.

2.7. Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako aj pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier :

2.9. Podporovať rozvoj centier prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu :
- Žilina

2.10. Podporovať rozvoj centier prvej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podpsupinu :
- Martin

2.11. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu :
- Liptovský Mikuláš
- Čadca
- Ružomberok

2.13. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu :
- Dolný Kubín

2.14. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu :
- Bytča
- Kysucké Nové Mesto
- Liptovský Hrádok
- Námestovo
- Turčianske Teplice
- Tvrdošín

2.15. Podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny :
- Rajec
- Rajecké Teplice
- Trstená
- Vrútky

2.16. Podporovať rozvoj centier piatej skupiny :
- Krásno nad Kysucou
- Oščadnica
- Turzovka

2.17. Podporovať rozvoj kvartérnych centier, predovšetkým v aglomeráciách s najväčším predpokladom zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít, akými sú :
- žilinsko – martinská aglomerácia.

2.18. Podporovať ako ťažiská najvyššej úrovne :
- banskobystricko – zvolenské a žilinsko – martinské ťažiská osídlenia ako aglomerácie najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu.

2.19. Podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne :
- liptovskomikulášsko – ružombersko – dolnokubínske ťažisko osídlenia.

2.21. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne druhej skupiny :
- tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia.

2.22. Podporovať ťažiská osídlenia jako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.

2.23. Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.

2.24. Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov.

2.25. Formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie.

2.26. Upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.

2.27. Podporovať budovanie rozvojových osi v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa :
- považskú rozvojovú os : Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina,
- žilinsko – podtatranskú rozvojovú os : Žilina – Martin – Poprad – Prešov,
- žilinsko – kysuckú rozvojovú os: Žilina – Čadca – hranice s Českou republikou,
- zvolensko – turčiansku rozvojovú os: Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske

Teplice – Martin (návrh v úseku Banská Bystrica – Martin).

2.28. Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa :
- liptovsko – oravskú rozvojovú os : Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranice s Poľskou republikou.

2.29. Podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa :
- kremnicko – turčiansku rozvojovú os : Žiar nad Hronom – Kremnica – Turčianske Teplice,
- kysuckú rozvojovú os : Čadca – Turzovka – Makov,
- kysucko – oravskú rozvojovú os: Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica – Námestovo – Oravská Polhora,
- žilinskú rozvojovú os : Žilina – Varín – Terchová,
- rajeckú rozvojovú os : Žilina – Rajec.

3. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom :

3.1. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno – historických a urbasnisticko – architektonických daností.

3.2. Zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.

3.3. Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

3.4. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

4. V oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva :

4.1. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

4.2. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji :
- územia lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva,
- územia pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón,
- územia historických jadier miest a obcí,
- známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov,
- národné kultúrne pamiatky, kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma,
- územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti
- rozptýleného osídlenia,
- novodobé architektonické a urbanistické diela,
- areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
- historické technické diela.

4.3. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry :

5.1. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej.

5.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností územia a najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET a biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
5.3. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
5.4. Zabezpečovať zvýšenie ekologickej stability, prípadne obnovu biotickej integrity a biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch s narušeným prírodným, resp. životným prostredím.
5.5. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť dlhodobo priaznivé existenčné podmienky pre akvatickú a semiakvatickú biotu vodných ekosystémov.
5.6. Identifikovať stresové faktory v území a zabezpečovať ich elimináciu.
5.7. Zabezpečovať vhodnú delimitáciu pôdneho fondu v súlade s potenciálom územia.
5.8. Uplatňovať účinné krajinnoekologické a technické opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov pri využívaní prírodných zdrojov a kultúrno – historických štruktúr.
5.9. Rešpektovať ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd. Zabezpečovať ochranu pôdnych zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej a lesnej pôdy.
5.10. Asanovať a revitalizovať územia s vysokým stupňom enviromentálnej záťaže.
5.11. Eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov, regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje.

6. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja :

6.1. Rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio – ekonomickú úroveň regiónov.
6.2. Zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním územia regiónov výkonnou komunikačnou a technickou infraštruktúrou.
6.3. Diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie.
6.4. Vytvárať podmienky pre rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou.
6.5. Sústrediť pozornosť na rozvoj „Globálnej informačnej spoločnosti“ v Slovenskej republike predovšetkým skvalitňovaním infraštruktúry komunikačných systémov.
6.6. Harmonizovať proces programovania a implementácie Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 a Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov Slovenskej republiky.

7. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva :

7.1. Stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd, najmä pôd pod závlahami, pôd vinohradov a najlepších bonít, a ochranu výmery a kvality pôdy uskutočňovať nielen ako ochranu hospodársko – sociálneho potenciálu štátu, ale aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia.
7.2. Stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárske odvetvie diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí.
7.3. Zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno – historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
7.4. Rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť lesného hospodárstva, podporujúce rozvoj vidieka.

7.5. Realizovať ozdravné opatrenia v najviac poškodených lesných spoločenstvách.

8. V oblasti priemyslu a stavebníctva :

8.1. Vychádzať pri územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.

8.2. Podporovať budovanie rôznych typov priemyselných parkov vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov.

8.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a enviromentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno – historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých regiónov Slovenskej republiky a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny.

8.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

9. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu :

9.1. Podporovať tie druhy a formy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu (kúpeľný, poznávací kultúrny, horský letný a zimný, tranzitný turizmus a poľovníctvo).

9.2. Nadviazať na medzinárodný turizmus, a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. končiacich na Slovensku. Venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému turizmu.

9.3. Previazať dôslednejšie ciele rekreačného a poznávacieho turizmu.

9.4. Dotvoriť funkčno – priestorový systém rekreácie a turizmu na celoslovenskej úrovni vytváraním siete rekreačných územných celkov, siete rekreačných záujmových území väčších miest a siete ucelených území vidieckeho osídlenia.

9.5. Viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.

9.6. Podporovať podmienky pre prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.

9.7. Zabezpečovať v liečebných kúpeľoch únosný pomer funkcie liečebnej, turisticko – rekreačnej, kultúrno – spoločenskej a ich funkčných plôch.

9.8. Podporovať vznik a rozvoj miestnych kúpeľov na základe využitia špecifík daného územia.

9.9. Na podporu rozvojových smerov turizmu využívať najmä cestnú dopravu a rozvoj cestnej siete ako aj budovanie príslušnej technickej infraštruktúry.

9.10. Na území národných parkov a chránených krajinných oblastí dodržiavať únosný pomer funkcie ochrany prírody a ostatných funkcií spojených s rekreáciou a turizmom.

10. V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry :

10.1. Podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a predškolovacích zariadení na území štátu.

10.2. Znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.

10.4. Zriadiť vyššie odborné školy poskytujúce pomaturitné vzdelávanie v oblastiach vyžadujúcich podporu regionálneho rozvoja.

10.5. Rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti obyvateľov.

10.6. Podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.

10.7. Rozšíriť kapacitu odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva v regiónoch.

10.8. Riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti v regiónoch.
10.9. Podporovať vybrané zariadenia sociálnej starostlivosti na regionálnej úrovni.
10.10. Podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia :

11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch :
- Severozápadné Slovensko a dopravno – gravitačné centrum Žilina/Martin.

11.2. Rešpektovať prioritné postavenie intermodálnej infraštruktúry a sietí TINA.
11.3. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA).
- Multimodálny koridor č. V.a Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor / Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy, vysokorýchlostná železničná trať juh – sever Rakúsko – Bratislava – Žilina – Poľsko s vetvou Čadca – Ostrava (v štúdijnej polohe), Vážska vodná cesta v úseku Sereď – Žilina,
- Multimodálny koridor č. VI. Žilina – Čadca – Skalité – Poľská republika lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy, Hričovské podhradie – Žilina (Brodno) – Čadca – Skalité – Poľská republika a Višňové (Dubná Skala) diaľnica D1 – Žilina (Brodno) diaľnica D3 pre cestné komunikácie, vodná cesta Kysuca – Poľská republika/Česká republika (v štúdijnej polohe, potreba vyjasnenia konfliktu so záväzkami dohovoru o mokradiach),
- Terminály kombinovanej dopravy a tovarové centrá nákladnej dopravy v Bratislave, Žiline a Košiciach, terminál kombinovanej dopravy v Dobrej, hlavné železničné stanice v Bratislave, Žiline, Zvolene a Košiciach,
- Výhľadové prístavy na Vážskej vodnej ceste v Žiline.

11.4. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách doplnkových koridorov TINA,

11.4.1. Železničné trate TINA
- Čadca – Svrčinovec – Česká republika,

11.4.2. Cestné komunikácie TINA
- Martin – Turčianske Teplice – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, s rovnocenným alternatívnym trasovaním v líniách Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen a Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen,

11.4.3. Výhľadová súčasť doplnkovej siete cestných komunikácií TINA
- Svrčinovec – Česká republika.

11.5. Rešpektovať dopravné siete zaradené podľa európskych dohôd (AGR,AGC, AGTC)

11.5.1. Cestné komunikácie
- Poľská republika – Trstená – Dolný Kubín – Kraľovany/Ružomberok (s napojeniami na diaľnicu D1),

11.5.4. Terminály kombinovanej dopravy
- Ružomberok,

11.5.5. Letiská hlavnej siete
- Žilina

11.6. Rešpektovať hlavné dopravné siete pre medzinárodnú turistickú dopravu :

11.6.1. Železničné trate
- západná severojužná trasa (Krakow – Nowy Targ) Poľská republika – Trstená – Dolný Kubín – Kraľovany – Vrútky – Banská Bystrica – Zvolen – Šahy – Maďarská republika (Budapešť),

11.6.2. Cestné komunikácie
- západná severojužná trasa (Krakow – Nowy Targ) Poľská republika – Trstená – Dolný Kubín – Ružomberok – Donovaly – Banská Bystrica – Zvolen – Šahy –

Maďarská republika (Budapešť), s vylúčením nákladnej tranzitnej dopravy v úseku Ružomberok – Donovaly – Banská Bystrica,
- Vitanová – Oravice – Zuberec – Liptovský Hrádok – Pribylina – Starý Smokovec – Ždiar – Javorina (Malý tatranský okruh) s vylúčením tranzitnej nákladnej dopravy v celom úseku.

11.7. Rešpektovať dopravné siete celoštátnej úrovne :

11.7.1. Cestné komunikácie
- Nitra – Topoľčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice, s vetvou Topoľčany – Chynorany – Bánovce nad Bebravou,
- Česká republika – Makov - Čadca – Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica – Oravská Lesná – Námestovo – Trstená – Suchá Hora – Poľská republika, s pokračovaním Poľská republika – Spišská Nová Ves – Stará Ľubovňa – Ľubotín – Bardejov – Svidník.

11.8. Rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne

11.8.1. Železničné trate
- Vrútky – Horná Štubňa – Hronská Dúbrava,
- Horná Štubňa – Banská Bystrica.

11.8.2. Cestné komunikácie
- Žilina – Rajec – Nitrianské Pravno,
- Makov – Bytča,
- Poľská republika – Novoť – Zakamenné,
- Poľská republika – Oravská Poľhora – Námestovo,
- Liptovský Hrádok – Brezno – Tisovec – Rimavská Sobota.

11.8.3. Regionálne letiská pre medzinárodnú dopravu
- Ružomberok.

11.9. Podporovať doplnkové postavenie dopravnej infraštruktúry vedľajšieho medzinárodného, celoštátneho a nadregionálneho významu, ktorá spolu s intermodálnou infraštruktúrou a sieťami TINA vytvára nadradenú dopravnú sústavu.

12. V oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia :

12.1. Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí. Nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery v povodniach s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.

12.2. Zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov Európskej únie.

12.3. Zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody (vodárenských nádrží) urýchlením výstavby prítokov vody a vodovodných sietí v obciach v bilančnom dosahu týchto zdrojov.

12.4. Zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov.

12.5. Zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody, orientovať investície na rekonštrukciu diaľkovodných potrubí a vodovodných sietí.

12.6. Zabezpečovať územnú prípravu pre výstavbu veľkokapacitných zdrojov vody na zásobovanie v deficitných oblastiach a v oblastiach s ohrozenou kvalitou vody.

12.7. Zabezpečovať podľa návrhu plánu územného rozvoja a z neho vyplývajúcich potrieb prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia.

12.8. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne :
- znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- zosúladiť vypúšťanie odpadových vôd z jestvujúcich kanalizácií a ČOV s legislatívou požadovaným stavom,
- zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy Európskej únie (budovať ČOV v sídlach s verejnou kanalizáciou,

budovať verejné kanalizácie s mechanicko – biologickým čistením v aglomeráciách nad 2000 EO, a pod.).

12.9. Zabezpečiť územnú prípravu pre dobudovanie vnútroštátnych elektrických vedení a výstavbu ďalších medzinárodných prepojení v súvislosti s liberalizáciou energetiky a s otvorením trhov s elektrickou energiou.

12.13. Presadzovať uplatnením energetickej politiky Slovenskej republiky, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a enviromentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.

12.14. Utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.

12.15. Podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb.

12.16. Usmerniť cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom čase, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva.

12.17. Vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví.

12.18. Koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch podľa ich špecifickej potreby.

12.19. Vytvárať územné podmienky pre výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov a spaľovní odpadov pre jednotlivé oblasti s ich lokalizáciou v optimálnom dosahu najväčších producentov odpadov.

Použité skratky :

AGC	Accord européen sur les grandes lignes internationales de Chemin de fer (Európska dohoda o hlavných železničných medzinárodných tratiach)
AGR	Accord européen sur les grandes routes de trafic international (Európska dohoda o hlavných cestách s medzinárodnou prevádzkou)
AGTC	Accord européen sur les grandes lignes de transport international combiné et les Installations connexes (Európska dohoda o hlavných tratiach medzinárodnej kombinovanej dopravy a ich zariadeniach)
EÚ	Európska únia
NECONET	National Ecological Network (Národná ekologická sieť)
TINA	Transeuropean Infrastructure Needs Assessment (Zhodnotenie potrieb dopravných infraštruktúr)

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, územný plán regiónu musí byť v súlade so záväznou časťou Koncepcie územného rozvoja Slovenska.

Profesné okruhy spracované v rámci Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja sú plne v súlade so schválenou záväznou časťou KURS 2001.

Názor spracovateľov na zaradenie centier do jednotlivých skupín a rozvojové osi je možné chápať ako podnet, ktorý treba preriešiť pri budúcej aktualizácii Koncepcie územného rozvoja Slovenska.

Záväzná časť ÚPN VÚC Žilinský kraj – Zmeny a doplnky nekopíruje doslovne text záväznej časti KURS, ale do podrobnejšej podoby rozpracováva regulatívy pre riadenie využitia a usporiadanie územia Žilinského kraja ako aj špecifikáciu verejnoprospešných stavieb.

2.4. Medzinárodné a európske súvislosti

2.4.1. Medzinárodné súvislosti

Podkapitola sa dopĺňa o nasledovný text :

Euroregióny aktívne ovplyvňujú sídelný a priestorový rozvoj prihraničných regiónov.

Euroregióny sú stále štruktúry so svojou vlastnou identitou a administratívou, technickými a finančnými zdrojmi. Ako združenia právnických osôb si samé zabezpečujú prostriedky pre svoje pôsobenie. Určité obmedzené prostriedky na zahájenie činnosti a základné technické vybavenie im však poskytuje štát.

Euroregiónom ako vyššiemu typu cezhraničnej spolupráce založenej na občianskych iniciatívach a kompetenciách samospráv sa dostalo od Európskej únie a Rady Európy nielen morálnej podpory, ale boli vytvorené aj fondy na ich finančnú podporu.

V rámci Slovenska existujú nasledovné Euroregióny :

- Karpatský Euroregión (s Poľskom, Maďarskom, Ukrajinou a Rumunskom, pridružené členstvo SR od 02/1993, riadne členstvo od 11/1999),
- Euroregión „Tatry“ (s Poľskom od 8/1994),
- Euroregión „Beskydy“ (s Poľskom a Českou republikou od 06/1999),
- Euroregión „Pomoravie“ (s Rakúskom a ČR od 06/1999),
- Euroregión „Váh - Dunaj – Ipeľ“ (s Maďarskom od 07/1999),
- Ipeľský Euroregión (s Maďarskom od 09/1999),
- Euroregión „Neogradiensis“ (s Maďarskom od 09/1999),
- Euroregión „Biele – Bílé Karpaty“ (s Českou republikou od 07/2000),
- Euroregión „Slanej a Rimavy“ (s Maďarskom od 10/2000),
- Euroregión „Košice – Miskolc“ (v rámci priestoru Karpatského euroregiónu),
- Euroregión „Podunajský trojspolok“ (s Maďarskom od 01/2001
  a pripravujú sa
- Euroregión „Viedeň–Bratislava–Györ“
  (s Maďarskom a Rakúskom, predpoklad vyhlásenia v roku 2001),
- Euroregión „Poloniny“ (v rámci priestoru Karpatského euroregiónu).

Do územia Žilinského kraja zasahujú 2 euroregióny :

- Euroregión „Tatry“, do ktorého patria okresy Námestovo, Tvrdošín, Dolný Kubín, Ružomberok a Liptovský Mikuláš
- Euroregión „Beskydy“, do ktorého patria okresy Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Žilina, Námestovo.

2.4.2. Európske súvislosti

Podkapitola sa dopĺňa o nasledovný text :

Dynamický scenár rozvoja Európy na najbližších 50 rokov predstavuje tzv. Red Octopus (Červená chobotnica).

Európske centrálne urbánne jadrové územie (Central Urban Core Area, nazývané aj „Blue Banana“ – Modrý banán) má byť v roku 2026 ešte stále „corpus major“. Má však už byť súčasťou väčšieho integrovaného systému pozostávajúceho z „tela“ a „ramien“ (urbanizačných koridorov) siahajúcich do severnej, východnej a južnej Európy. Tieto ramená majú byť okrem radiálnych spojení s centrom prepojené aj tangenciálne, a to najmä TEN koridormi.

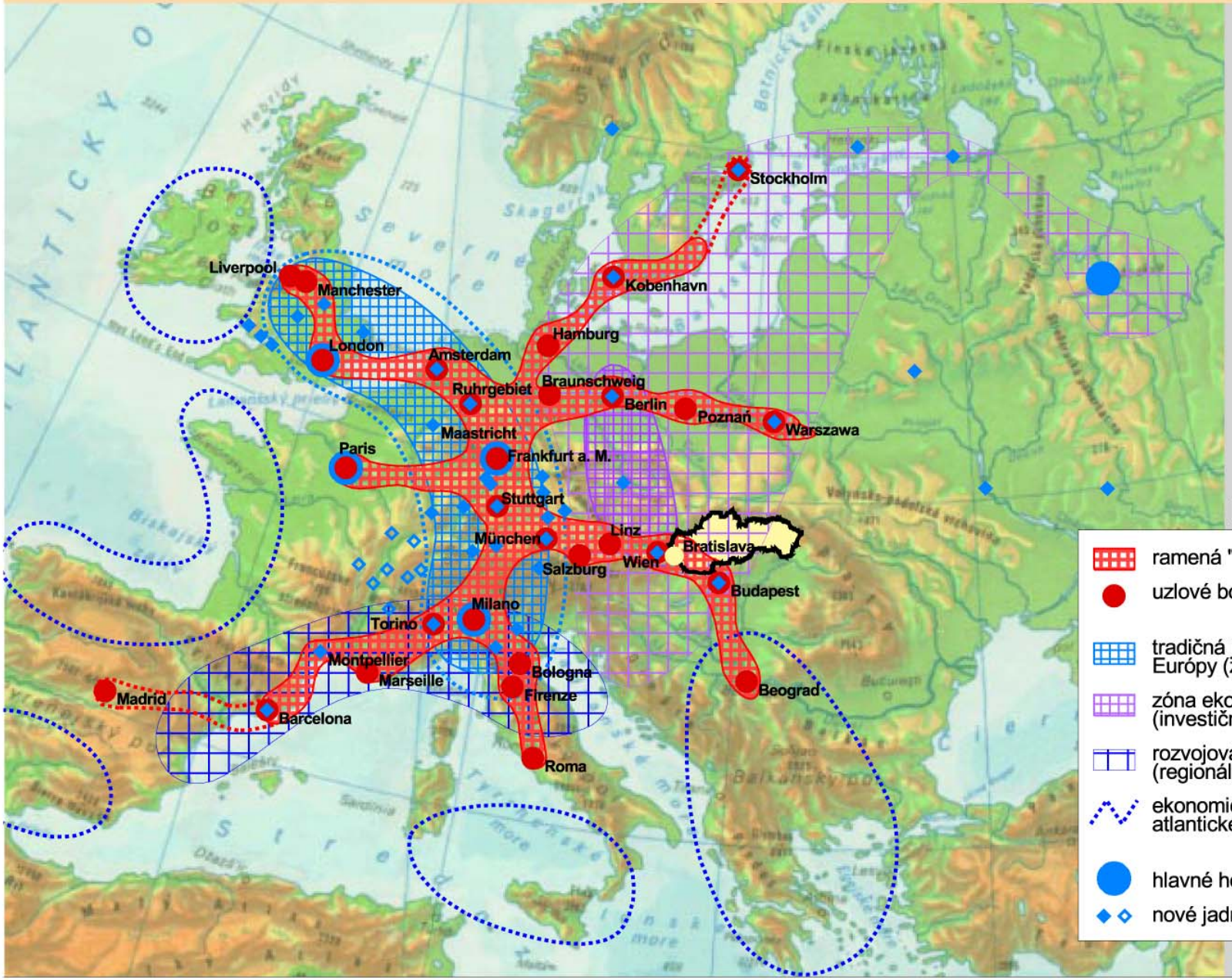
Ako ekologický systém podporujúci urbánny systém „Červenej chobotnice“ má vzniknúť tzv. Európska makroekologická štruktúra (EMES) v podobe vzájomne spojeného systému „vidieckych“ regiónov zabezpečujúcich prirodzené prostredie rastlinám, živočíchom a (plne alebo čiastočne) aj ľuďom.

Z hľadiska východo-západných smerov rozvoja sa v budúcnosti javia mimoriadne úspešné najmä dve ramená „Červenej chobotnice“, a to :

- Amsterdam/Rotterdam – Porúrie – Braunschweig/Göttingen – Berlín – Poznaň – Varšava,
- Stuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg/Linz – Viedeň – Bratislava – Budapešť – Belehrad, ktoré zasahuje do územia Slovenska.

Takto prezentovaný aktívny rozvojový scenár vytvárajúci nové rozvojové koridory vyrastajúce z jadra, je možné charakterizovať názvom „koncentračná dekoncentrácia“, podporujúca už v súčasnosti prebiehajúci lineárny rozvoj spájaním jestvujúcich regiónov hlavných a ostatných veľkých miest.

Rozvojový koncept "Red Octopus" (Červená chobotnica)

Legenda

- ramená "červenej chobotnice"
- uzlové body (mestá) "červenej chobotnice"
- tradičná jadrová ekonomická zóna Európy (zóna spotreby) - "modrý banán"
- zóna ekonomického rozvoja (investičná zóna)
- rozvojová zóna "slnečný pás" (regionálne rozvojové programy)
- ekonomicky ohrozené zóny atlantického pobrežia a juhu
- hlavné hospodárske centrá
- nové jadrá "high-tech" výroby

KURS 2001

Koncepcia územného rozvoja Slovenska

2.5. Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry kraja

2.5.1. Sídelná štruktúra v Žilinskom kraji

Kapitola sa nahrádza novým textom.

Základné princípy osídlenia a sídelnej štruktúry na Slovensku stanovila Koncepcia rozvoja Slovenska 2001, ktorá vymedzila centrá osídlenia, ťažiská osídlenia a rozvojové osi. Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry Žilinského kraja je v súlade so schválenou záväznou časťou KURS 2001.

2.5.1.1. Centrá osídlenia

Centrá osídlenia boli podľa zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry rozdelené do nasledovných skupín.

Špecifické centrá osídlenia

Ako jednoznačné centrum najvyššieho významu mimo všetkých skupín centier pôsobí mesto Bratislava. Je to ako z dôvodu funkcie hlavného mesta, tak aj na základe jeho historického vývoja, kedy sa na jeho území koncentrovali najvýznamnejšie vzdelávacie, výskumné, zdravotné, finančné, kultúrne a ostatné obslužné zariadenia celoštátneho významu. Bratislava je jednoznačným centrom medzinárodného a v prepojení na viedenskú aglomeráciu až európskeho významu.

S odstupom má dominantné postavenie v osídlení Slovenska druhé najvýznamnejšie centrum mesto Košice. Toto centrum je tak isto zaradené mimo ostatné skupiny centier s dominantným medzinárodným postavením.

Centrá prvej skupiny

Na území Slovenska je určených 8 centier rozdelených do dvoch podskupín :

V prvej podskupine sa nachádzajú štyri najväčšie mestá, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Túto funkciu plnili aj v období do reorganizácie štátnej správy v šesťdesiatych rokoch. Ide o nasledovné mestá medzinárodného a celoštátneho významu : Banská Bystrica, Nitra, Prešov, **Žilina**.

V druhej podskupine sú mestá s počtom 50 000 až 70 000 obyvateľov, ktoré sú aj súčasnými krajskými mestami, ku ktorým patria aj najväčšie súčasné okresné mestá. Tieto mestá možno charakterizovať aj ako centrá celoštátneho významu.

Sú to : **Martin**, Poprad, Trenčín, Trnava.

Centrá druhej skupiny

Na území Slovenska je to 24 centier rozdelených do dvoch podskupín. V prvej podskupine je zaradených 16 centier, v druhej podskupine 8 centier.

Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 30 000 až 50 000 obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu.

Na území Žilinského kraja sú to mestá : **Čadca, Liptovský Mikuláš a Ružomberok**.

Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 000 až 30 000 obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu.

Na území Žilinského kraja nie je vyšpecifikované centrum takéhoto významu.

Centrá tretej skupiny

Na území Slovenska je 47 centier rozdelených do dvoch podskupín. V prvej podskupine je zaradených 19 centier, v druhej 28 centier.

Prvá podskupina je tvorená mestami, ktoré sú sídlami súčasných okresov a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 000 až 25 000 obyvateľov.

V Žilinskom kraji je do tejto podskupiny centier zaradené centrum **Dolný Kubín**.

V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40 % obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu.

Na území Žilinského kraja sú to centrá : **Bytča, Kysucké Nové Mesto Liptovský Hrádok a Námestovo**.

Centrá štvrtej skupiny

Do štvrtej skupiny sú zaradené obce, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu. Na území Slovenska je 36 takýchto centier.

Na území Žilinského kraja sú to centrá : **Rajec, Rajecké Teplice, Trstená a Vrútky**.

Centrá piatej skupiny

Sú to obce, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu. Na území Slovenska je takýchto centier 27.

Na území Žilinského kraja sú takéto centrá tri : **Krásno nad Kysucou, Oščadnica a Turzovka**.

Z pohľadu spracovateľov ÚPN VÚC Žilinského kraja súhlasíme so zatriedením centier do prvej, druhej a tretej skupiny. Pri centrách zaradených do štvrtej a piatej skupiny odporúčame pri ďalšej aktualizácii KURS zohľadniť aj polohu, veľkosť územia a počet obyvateľov, pre ktorých centrá zabezpečujú sociálnu infraštruktúru napr. existenciu stredných škôl a odborných učilíšť.

V nasledovnej tabuľke dokumentujeme porovnanie centier zaradených do štvrtej a piatej skupiny.

Tab. č. 5/1 Porovnanie centier zaradených do štvrtej a piatej skupiny

Názov centra	Počet obyvateľov k 31.12.2003	Počet obyvateľov v spádovom území	Stredné školy Odborné učilištia	Skupina centier podľa KURS 2001	Skupina centier doporučená
Rajec	6 075	19 733	gymnázium 8 roč. cirkevné gymnázium	4	4
Rajecké Teplice	2 713	8 321 + kúpeľní hostia	-	4	5
Trstená	7 510	16 260	gymnázium	4	4
Vrútky	7 242	8 912	gymnázium	4	4
Krásno nad Kysucou	6 998	17 108	Dievčenská odborná škola Stredná združená škola drevárska	5	4
Oščadnica	5 681	5 681 + účastníci CR	-	5	5
Turzovka	7 803	24 057	Gymnázium Stredné odborné učilište textilné	5	4

Centrá šiestej skupiny

Na základe detailnejších vedomostí o riešenom území Žilinského kraja si dovoľujeme vyšpecifikovať centrá šiestej skupiny. Do šiestej skupiny centier sú zaradené obce o veľkosti 3 000 – 5 000 obyvateľov, ktoré plnia funkciu lokálnych centier niekedy aj pre susedné obce a účastníkov CR. V niektorých obciach sú umiestnené výrobné prevádzky poskytujúce pracovné príležitosti aj pre obyvateľov susedných obcí.

Tab. č. 5/2 Centrá zaradené do šiestej skupiny

Okres	Názov centra	Počet obyvateľov k 31.12.2003	Počet obyvateľov v spádovom území	Obce v dobrej dostupnosti
Bytča	Štiavnik Veľké Rovné	4 087 4 031	5 214 4 031 + účastníci CR	Hvozdnica
Čadca	Raková Skalité Stará Bystrica	5 062 5 072 2 667	5 062 + účastníci CR 5 072 + účastníci CR 6 927	 Klubina, Radôstka Nová Bystrica
Dolný Kubín	Zázrivá	2 833	2 833 + účastníci CR	
Kysucké Nové Mesto	-			
Liptovský Mikuláš	-			
Martin	Sučany Turany	4 625 4 393		
Námestovo	Rabča Zákamenné	4 315 4 917	8 173 9 770	Rabčice, Sihelné Krušetnica, Lomná, Novoť
Ružomberok	-			
Turčianske Teplice	-			
Tvrdošín	Nižná	4 079		
Žilina	Varín Terchová	3 449 4 095	5 059 4 095 + účastníci CR	Krasňany, Nezbudská Lúčka

Medzinárodné súvislosti rozvoja centier v oblasti stredného Slovenska

V oblasti stredného Slovenska je možné odporučiť polycentrický systém - pás centier medzinárodného významu naprieč v severo–južnom smere. Ide o centrá Žilina, Martin, Banská Bystrica a Zvolen. Tieto by mali do celoštátnej a až medzinárodnej spolupráce zapojiť aj centrum v južnej oblasti stredného Slovenska. Najvhodnejšie sa to javí pri meste Lučenec. Vytvorila by sa tak medzinárodná sídelná os Katovice – Žilina – Martin – Banská Bystrica – Zvolen – Lučenec – Salgótarján –Budapešť. Vytvorením sídelnej spolupráce medzi dvojicami miest – Žilina a Martin, Banská Bystrica a Zvolen, a nakoniec aj spoluprácu medzi všetkými štyrmi centrami, so zapojením Lučenca, je možné vytvoriť polycentrický systém, ktorý bude môcť vytvoriť konkurencie schopné podmienky celoeurópskym aglomeráciám Katovickej a Budapeštianskej.

Cieľom územnoplánovacej politiky je zachovať a ďalej rozvíjať relatívne rovnomerne založenú sieť stredne veľkých miest ako polycentrický systém osídlenia. Tieto mestá súčasne podporovať v smere rozvoja sídelných zoskupení – ťažísk osídlenia.

V sídelnej sieti Slovenska sa navrhuje podporovať vytváranie ťažísk osídlenia v niekoľkých úrovniach.

Najviac sú rozvinuté sídelné a aglomeračné väzby okolo väčších miest, ktoré sú v súčasnosti aj administratívnymi centrami krajov. Okolo týchto miest sa vytvárajú priestory sídiel – pásma. V pásmach intenzita väzieb postupne graduje k najväčším mestám. Pri sídlach v najtesnejšom a priamom dotyku s územiami najväčších miest (jadier ťažísk osídlenia) sú pozorovateľné suburbanizačné a decentralizačné efekty. Vytvára sa tak úplný, alebo čiastočný čiastočný „prstenec“ obcí, ktoré tvoria spolu s jadrovým mestom – jadrové pásmo. V nadväznosti na toto územie sa nachádzajú obce, pri ktorých je sledovaná vysoká intenzita väzieb na jadro ťažiska osídlenia, resp. pri polycentrických ťažiskách osídlenia, na ich jadrá. Vytvára sa tak druhé pásmo – prímestské pásmo. Naň nadväzuje – okrajové pásmo, v ktorom sú sledovateľné väzby na jadro (jadrá) ťažiska osídlenia predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou, alebo ich vzťah je sprostredkovaný cez menšie mestá

tvoriace polycentrický systém ťažiska osídlenia. Územné vymedzenie týchto pásiem však nie je stabilné a statické. Ide o isté v čase premenlivé (pulzujúce) územia. Závisí to na rozvoji aktivít v jednotlivých pásmach a na rozvoji „sily“ vlastného jadra (jadier) ťažiska osídlenia. Ťažiská osídlenia, ktoré sú tvorené takýmito aglomerovanými sústavami sídiel, sú zaradené do prvej úrovne. Na základe vymedzenia týchto aglomerácií – ťažísk osídlenia prvej úrovne možno konštatovať, že asi 24 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska žije v jadrových mestách týchto ťažísk osídlenia, asi 27 % v jadrách a jadrových územiach a asi 35 % v jadrách, jadrových územiach a prímestskom pásme. Vo vymedzených ťažiskách osídlenia prvej úrovne žije celkom asi 50 % obyvateľov Slovenska.

2.5.1.2. Ťažiská osídlenia prvej úrovne

V rámci ťažísk prvej úrovne možno na základe ich diferencií a špecifík rozlíšiť niekoľko skupín aglomerácií.

Samostatnú skupinu tvorí
- bratislavsko – trnavské ťažisko osídlenia,

ktoré je na slovenské pomery v súčasnosti najrozvinutejšou aglomeráciou.

Do druhej skupiny je zaradené
- košicko – prešovské ťažisko osídlenia,

ktoré je tak isto tvorené intenzívnymi aglomeračnými väzbami sídiel medzi dvoma jadrami tvorenými druhými najväčšími mestami Slovenska, pričom však svojou veľkosťou a ďalšími rozvojovými možnosťami nedosiahne intenzitu a veľkosť bratislavsko – trnavského ťažiska osídlenia.

Tretiu skupinu tvoria ťažiská osídlenia
- banskobystricko – zvolenské a
- žilinsko – martinské,

ktoré sú vytvorené okolo bipolárnych jadier, ktoré predstavujú centrá osídlenia najvyššieho významu.

Štvrtá skupina je tvorená
- nitrianskym ťažiskom osídlenia a
- trenčianskym ťažiskom osídlenia.

Jedná sa o aglomerácie s monocentrickým výrazným jadrom, v zázemí ktorých sú stredne veľké a menšie mestá.

Špecifické postavenie má nitrianske ťažisko osídlenia, pri ktorom sa prejavujú pri značnej časti jeho sídiel, a to aj pri jadrovom meste, silné aglomeračné tendencie v smere na Bratislavu, čo dáva predpoklad, že v dohľadnom čase je možné hovoriť o
- bratislavsko – trnavsko – nitrianskom ťažisku osídlenia.

Ťažiská osídlenia druhej úrovne

V druhej úrovni sú zaradené ťažiská osídlenia, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest (v zásade okolo centier druhej skupiny), pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia. Na území Slovenska je vytypovaných 7 ťažísk osídlenia druhej úrovne. V Žilinskom kraji to je :
- liptovskomikulášsko – ružombersko – dolnokubínske ťažisko osídlenia.

Ťažiská osídlenia tretej úrovne

Ťažiská osídlenia tretej úrovne sú zložené z dvoch skupín. V prvej skupine ide o ťažiská osídlenia, ktoré sú vytvorené v zásade na základe dostredivých účinkov jadrového mesta, alebo aglomeračných vzťahov medzi malými mestami (spravidla dvojicami) jadrami v menšom rozsahu.

Na území Slovenska je vytypovaných 7 takýchto ťažísk. V Žilinskom kraji sa ťažisko takejto úrovne nenachádza.

K druhej skupine ťažísk osídlenia v tejto úrovni sa radia ťažiská osídlenia menšieho rozsahu, pri ktorých sa prejavuje iba dostredivé pôsobenie centra voči svojmu najbližšiemu okoliu.

Na území Slovenska je vytypovaných 18 takýchto ťažísk. V Žilinskom kraji je to :

- tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia.

Na základe vymedzenia ťažísk osídlenia sa dá konštatovať, že v ťažiskách osídlenia druhej úrovne žije asi 16 % všetkých obyvateľov Slovenska a v ťažiskách osídlenia tretej úrovne asi 12 %.

Mimo vymedzených ťažísk osídlenia všetkých úrovní žije asi 23 % obyvateľov Slovenska.

2.5.1.3. Rozvojové osi

Rozvojové osi sú súčasťou tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a enviromentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a enviromentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Rozvojové osi sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovo-pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno-komunikačné systémy spájajúce jednotlivé centrá. Hierarchia a dôležitosť rozvojovej osi závisí od :

- úrovne centier medzi ktorými os leží a ktoré prepája,
- významu verejného dopravného vybavenia, pozdĺž ktorého os leží,
- významu verejného technického vybavenia,
- hustoty sídiel na rozvojovej osi,
- počtu a hustoty obyvateľov v obciach prepojených rozvojovou osou

Navrhované vymedzenie a stanovenie rozvojových osí sa vykonalo na základe týchto kritérií :

- rozvojová os prvého stupňa - prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa - prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu, alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa - prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Na základe komplexného vyhodnotenia rozvoja sídelnej štruktúry, odporúča sa prednostne podporovať územný rozvoj v smere týchto osí :

Rozvojové osi prvého stupňa :

- považská rozvojová os : Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina,
- žilinsko-podtatranská rozvojová os : Žilina – Martin – Poprad – Prešov,
- žilinsko-kysucká rozvojová os : Žilina – Čadca – hranice s ČR,
- košicko-prešovská rozvojová os : Prešov – Košice – Čaňa – hranice MR,
- nitrinsko-pohronská rozvojová os : Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen,
- zvolensko-turčianska rozvojová os : Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice –

Martin (návrh úseku Banská Bystrica – Martin),
- zvolensko-juhoslovenská rozvojová os : Zvolen – Lučenec (odbočka na Salgótarján) - Rimavská Sobota – Rožňava – Košice,
- východoslovenská rozvojová os : Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranice UR (návrh vo výhľade),
- záhorská rozvojová os : Bratislava – Malacky – Kúty – hranica ČR.

Rozvojové osi druhého stupňa :

Na území Slovenska je vytypovaných 12 rozvojových osí druhého stupňa. V Žilinskom kraji je to :
- liptovsko-oravská rozvojová os : Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranice PR,
- kysucko-poľská rozvojová os : Čadca – Skalité – hranice PR, ktorá sa však textovej časti KURS 2001, ani v záväznej časti KURS 2001 neuvádza. Je dokumentovaná len v grafickej časti.

Rozvojové osi tretieho stupňa :

Na území Slovenska je vytypovaných 26 rozvojových osí tretieho stupňa. V Žilinskom kraji sú tieto rozvojové osi tretieho stupňa :
- kremnicko-turčianska rozvojová os : Žiar nad Hronom – Kremnica – Turčianske Teplice,
- kysucká rozvojová os : Čadca – Turzovka – Makov,
- kysucko-oravská rozvojová os : Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica – Námestovo – Oravská Polhora (návrh vo výhľade),
- žilinská rozvojová os : Žilina – Varín – Terchová,
- rajecká rozvojová os : Žilina – Rajec.

Poznámka k vymedzeniu rozvojových osí :

Návrh zvolensko-turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa : Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin vychádza z predpokladu prepojenia centier v oblasti stredného Slovenska za účelom vytvorenia medzinárodnej konkurencieschopnosti. Medzi Banskou Bystricou a Turčianskymi Teplicami sa však nachádza prírodná bariéra, ktorá neumožňuje urbanizáciu územia.

Vhodnejšie územie vidíme smerom na Kremnicu a Žiar nad Hronom v koridore navrhovanej R3.

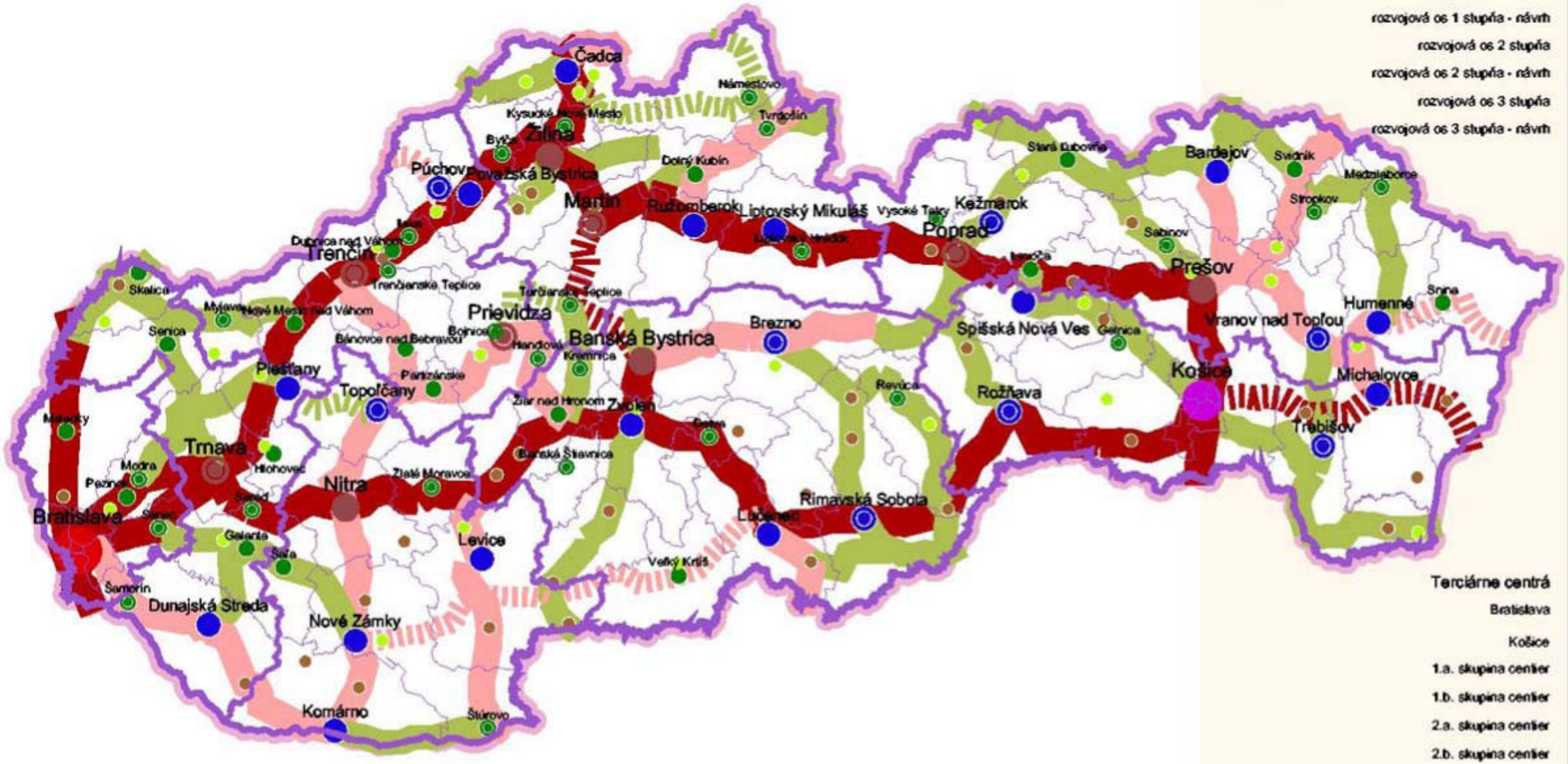
Podľa nášho názoru má na rozvoj centier, ťažísk osídlenia a sídelných osí podstatný vplyv dopravná regionalizácia Slovenskej republiky, ktorá člení územie Slovenska na 4 regióny :
- juhozápadné Slovensko (Podunajský región)
- severozápadné Slovensko (Považský región)
- stredné Slovensko (Pohronsko-ipeľský región)
- východné Slovensko

Považský a Pohronsko-Ipeľský región sa rozvíjali samostatne. Domnievame sa, že v súčasnosti medzi ťažiskami žilinsko–martinským a banskobystricko-zvolenským prevládajú skôr vzťahy konkurencie ako spolupráce. Prikláňame sa názoru rozvíjať v rámci územia stredného Slovenska dva relatívne samostatné regióny prepojené sídelnou osou druhého stupňa : Žiar nad Hronom – Kremnica – Turčianske Teplice – Martin. Z dopravnej regionalizácie Slovenskej republiky nám vyplýva teória rozvoja Slovenska podľa štvorpólového variantu.

Pri aktualizácii KURS odporúčame zvážiť vyššie uvedené názory.

Názory na koncepciu rozvoja sídelnej štruktúry Žilinského kraja sú dokumentované na dvoch náložkách k výkresu č. 1 širšie vzťahy.

KURS 2001 - Terciárne centrá osídlenia a rozvojové osi

Legenda

- rozvojová os 1 stupňa
- rozvojová os 1 stupňa - návrh
- rozvojová os 2 stupňa
- rozvojová os 2 stupňa - návrh
- rozvojová os 3 stupňa
- rozvojová os 3 stupňa - návrh

Terciárne centrá

- Bratislava
- Košice
- 1.a. skupina centier
- 1.b. skupina centier
- 2.a. skupina centier
- 2.b. skupina centier
- 3.a. skupina centier
- 3.b. skupina centier
- 4. skupina centier
- 5. skupina centier

S

AUREX

ÚZEMNÝ GENEREL CESTNEJ DOPRAVY SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

2.6. Základné demografické východiská

Kapitola 2.6. sa dopĺňa o podkapitolu 2.6.3.

2.6.3. Aktuálne údaje o počte obyvateľov a bytov

V podkapitole sú uvedené údaje o obyvateľstve, domovom a bytovom fonde podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov k 26. 5. 2001 a aktuálne údaje o počte obyvateľov k 31. 12. 2003. Údaje poskytla Krajská správa štatistického úradu SR Žilina.

Základné výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za Žilinský kraj.

Pri sčítaní obyvateľov domov a bytov k 26. 5. 2001 mal Žilinský kraj 692 332 trvale bývajúcich obyvateľov. Oproti sčítaniu v roku 1991 počet obyvateľov vzrástol o 3,5 % (o 23 561). V období medzi sčítaniami došlo k značnému poklesu prírastku obyvateľstva v kraji. Medzi sčítaniami v rokoch 1961 a 1970 bol prírastok obyvateľstva o 9,3 % (o 48 747), v rokoch 1970 a 1980 bol prírastok obyvateľstva o 10,4 % (o 59 303) a v rokoch 1980 a 1991 bol prírastok o 9,9 % (o 62 405).

Na celkovom počte obyvateľov Slovenskej republiky sa Žilinský kraj podieľa 12,9 %, počtom obyvateľov sa radí na 4. miesto za Prešovský kraj (789 012 obyvateľov), Košický kraj (766 012 obyvateľov) a Nitriansky kraj (713 422 obyvateľov).

V rámci kraja je najväčším okresom Žilina (156 361 obyvateľov) a najmenším Turčianske Teplice (16 866 obyvateľov).

Ženy z celkového počtu obyvateľov tvorili 50,9%. Oproti roku 1991 vzrástol počet žien o 4,2 % a počet mužov o 2,8 %.

Základné údaje o obyvateľstve Žilinského kraja

Dátum sčítania	Počet obcí	Počet obyvateľov		Ekonomicky aktívne osoby	
		spolu	z toho podiel ženy v %	spolu [1)]	z toho podiel z počtu obyv. v %
3. 3. 1991	315	668 771	50,6	335 436	50,2
26. 5. 2001	315	692 332	50,9	344 930	49,8

1) rok 2001 – predbežné údaje bez pracujúcich dôchodcov

Počet ekonomicky aktívnych osôb sa zvýšil o 9 494. Ich podiel z celkového počtu obyvateľov klesol o 0,4 boda. Počet žien na ekonomicky aktívnom obyvateľstve sa zvýšil zo 46,9% v roku 1991 na 47,3%. Najvyšší podiel žien na ekonomicky aktívnom obyvateľstve je v okrese Martin (48,3%) a najnižší v okrese Námestovo (45,6%).

Veková štruktúra obyvateľstva Žilinského kraja

Dátum sčítania	Trvale bývajúce obyvateľstvo vo veku (v %)		
	predproduktívnom	produktívnom [1)]	poproduktívnom
3. 3. 1991	26,0	57,7	16,3
26. 5. 2001	20,4	62,6	17,0

1) vrátane osôb s nezisteným vekom

Výsledky sčítania poukazujú na postupné starnutie obyvateľstva. Kým v roku 1991 obyvateľstvo predproduktívneho veku tvorilo 26,0 % z počtu obyvateľov kraja, v roku 2001 už tvorilo iba 20,4 %. Počet obyvateľov tejto vekovej kategórie poklesol o 32 866 osôb. Najvyšší podiel obyvateľov predproduktívneho veku je v okrese Námestovo (28,9 %) a najnižší podiel v okrese Turčianske Teplice (17,3 %).

Počet obyvateľov v produktívnom veku vzrástol z 386 033 osôb na 430 351 a zvýšil sa aj jeho podiel na celkovom počte obyvateľov kraja. Ženy tvoria 47,5 % obyvateľov produktívneho veku.

V poproduktívnom veku je 117 694 osôb, z nich 65,8 % tvoria ženy. Počet osôb v poproduktívnom veku vzrástol o 8 749 osôb. Najvyšší podiel obyvateľov v poproduktívnom veku je v okrese Turčianske Teplice (22,0 %) a najnižší v okrese Námestovo (12,1 %).

Domový a bytový fond v Žilinskom kraji

Dátum sčítania	Domy Spolu [1)]	Trvale obývané domy		Byty spolu	Trvale obývané byty	
		spolu	z toho rodinné		spolu	z toho v rod. domoch
3. 3. 1991	133 363	114 444	106 900	214 457	193 357	109 512
26. 5. 2001	140 043	115 381	107 697	230 836	202 389	112 608

1) v roku 2001 – vrátane ubytovacích zariadení bez bytu

V priebehu desiatich rokov vzrástol počet domov o 6 680 a počet bytov o 16 379. Počet neobývaných bytov v kraji sa zvýšil až o 6 610 (o 31,3 %). Hlavným dôvodom neobývanosti bytov je vyčlenenie rodinných domov na rekreačné účely, až 28,5 % bytov z celkového počtu neobývaných bytov.

Ukazovatele úrovne bývania v Žilinskom kraji

Dátum sčítania	Vybavenosť trvale obývaných bytov v %					
	ústredným kúrením	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automa-tickou práčkou	osobným automobilom	počítačom
3.3. 1991	77,9	5,7	87,8	31,2	33,7	
26.5.2001	80,3	6,3	93,1	59,9	34,3	11,1

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Bytča

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bytča	**30 788**	**15 185**	**15 603**	**50,7**	**29 584**	**961**	**14 818**	**7 947**	**6 871**	**48,1**
Bytča	11 550	5 631	5 919	51,2	11 190	969	5 721	2 979	2 742	49,5
Hlboké nad Váhom	927	463	464	50,1	899	970	454	249	205	49,0
Hvozdnica	1 117	542	575	51,5	1 048	938	538	290	248	48,2
Jablonové	854	441	413	48,4	838	981	428	237	191	50,1
Kolárovice	1 915	962	953	49,8	1 851	967	871	483	388	45,5
Kotešová	1 842	912	930	50,5	1 738	944	872	472	400	47,3
Maršová-Rašov	764	379	385	50,4	738	966	377	204	173	49,3
Petrovice	1 443	699	744	51,6	1 386	960	658	356	302	45,6
Predmier	1 347	660	687	51,0	1 308	971	661	354	307	49,1
Súľov - Hradná	904	437	467	51,7	874	967	430	226	204	47,6
Štiavnik	4 083	2 043	2 040	50,0	3 871	948	1 868	1 007	861	45,8
Veľké Rovné	4 042	2 016	2 026	50,1	3 843	951	1 940	1 090	850	48,0

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Bytča

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bytča	**30 788**	**6 590**	**9 880**	**8 698**	**1 864**	**3 707**	**49**	**21,4**	**60,3**	**18,1**
Bytča	11 550	2 450	3 728	3 435	629	1 291	17	21,2	62,0	16,6
Hlboké nad Váhom	927	207	302	258	57	101	2	22,3	60,4	17,0
Hvozdnica	1 117	250	359	326	61	120	1	22,4	61,3	16,2
Jablonové	854	183	291	226	51	101	2	21,4	60,5	17,8
Kolárovice	1 915	332	626	501	150	303	3	17,3	58,9	23,7
Kotešová	1 842	354	580	509	134	257	8	19,2	59,1	21,2
Maršová-Rašov	764	153	254	209	42	105	1	20,0	60,6	19,2
Petrovice	1 443	352	430	385	88	184	4	24,4	56,5	18,8
Predmier	1 347	279	436	398	79	155	0	20,7	61,9	17,4
Súľov - Hradná	904	156	272	243	85	145	3	17,3	57,0	25,4
Štiavnik	4 083	1 018	1 257	1 108	253	442	5	24,9	57,9	17,0
Veľké Rovné	4 042	856	1 345	1 100	235	503	3	21,2	60,5	18,3

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Bytča

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Bytča	**8 393**	**6 509**	**6 275**	**1 879**	**10 578**	**8 605**	**6 440**	**1 937**
Bytča	2 120	1 821	1 670	296	3 699	3 352	1 711	334
Hlboké nad Váhom	251	218	217	33	269	234	233	34
Hvozdnica	321	255	252	66	335	269	254	66
Jablonové	244	225	225	19	254	231	231	19
Kolárovice	812	549	545	263	838	574	554	264
Kotešová	624	489	484	135	641	502	483	135
Maršová-Rašov	235	197	193	38	252	211	196	41
Petrovice	463	349	344	114	499	384	371	114
Predmier	383	324	311	58	433	373	321	60
Súľov - Hradná	353	269	265	84	362	274	268	87
Štiavnik	1 220	948	937	271	1 296	1 015	956	277
Veľké Rovné	1 367	865	832	502	1 700	1 186	862	506

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Čadca

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Čadca	**92 843**	**46 116**	**46 727**	**50,3**	**88 088**	**949**	**45 826**	**24 599**	**21 227**	**49,4**
Čadca	26 699	13 116	13 583	50,9	25 158	942	13 654	6 955	6 699	51,1
Čierne	4 254	2 135	2 119	49,8	4 011	943	2 041	1 113	928	48,0
Dlhá nad Kysucou	517	260	257	49,7	485	938	253	143	110	48,9
Dunajov	903	455	448	49,6	845	936	463	262	201	51,3
Klokočov	2 728	1 357	1 371	50,3	2 590	949	1 259	726	533	46,2
Klubina	529	251	278	52,6	479	905	267	151	116	50,5
Korňa	2 266	1 162	1 104	48,7	2 178	961	1 095	619	476	48,3
Krásno nad Kysucou	6 939	3 414	3 525	50,8	6 621	954	3 523	1 876	1 647	50,8
Makov	1 932	934	998	51,7	1 829	947	852	469	383	44,1
Nová Bystrica	2 882	1 510	1 372	47,6	2 778	964	1 453	838	615	50,4
Olešná	2 077	1 045	1 032	49,7	1 959	943	1 035	581	454	49,8
Oščadnica	5 554	2 807	2 747	49,5	5 298	954	2 677	1 449	1 228	48,2
Podvysoká	1 215	595	620	51,0	1 153	949	606	314	292	49,9
Radôstka	888	437	451	50,8	862	971	418	234	184	47,1
Raková	4 939	2 459	2 480	50,2	4 633	938	2 367	1 318	1 049	47,9
Skalité	5 063	2 465	2 598	51,3	4 907	969	2 366	1 274	1 092	46,7
Stará Bystrica	2 628	1 350	1 278	48,6	2 459	936	1 307	709	598	49,7
Staškov	2 601	1 339	1 262	48,5	2 451	942	1 266	700	566	48,7
Svrčinovec	3 382	1 692	1 690	50,0	3 237	957	1 606	883	723	47,5
Turzovka	7 854	3 878	3 976	50,6	7 515	957	4 001	2 125	1 876	50,9
Vysoká nad Kysucou	3 005	1 465	1 540	51,2	2 874	956	1 436	791	645	47,8
Zákopčie	1 752	878	874	49,9	1 667	951	841	485	356	48,0
Zborov nad Bystricou	2 236	1 112	1 124	50,3	2 099	939	1 040	584	456	46,5

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Čadca

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Čadca	**92 843**	**19 900**	**30 746**	**26 798**	**4 901**	**10 017**	**481**	**21,4**	**62,0**	**16,1**
Čadca	26 699	5 648	8 903	8 436	1 111	2 299	302	21,2	64,9	12,8
Čierne	4 254	1 036	1 353	1 168	234	459	4	24,4	59,3	16,3
Dlhá nad Kysucou	517	98	174	133	33	77	2	19,0	59,4	21,3
Dunajov	903	176	307	242	61	116	1	19,5	60,8	19,6
Klokočov	2 728	492	911	716	192	403	14	18,0	59,6	21,8
Klubina	529	93	176	154	33	73	0	17,6	62,4	20,0
Korňa	2 266	447	764	589	156	307	3	19,7	59,7	20,4
Krásno nad Kysucou	6 939	1 582	2 298	2 033	321	700	5	22,8	62,4	14,7
Makov	1 932	371	600	525	150	283	3	19,2	58,2	22,4
Nová Bystrica	2 882	621	1 050	779	144	280	8	21,5	63,5	14,7
Olešná	2 077	410	713	573	121	243	17	19,7	61,9	17,5
Oščadnica	5 554	1 157	1 875	1 586	306	610	20	20,8	62,3	16,5
Podvysoká	1 215	238	400	373	64	139	1	19,6	63,6	16,7
Radôstka	888	227	278	241	51	90	1	25,6	58,4	15,9
Raková	4 939	1 075	1 615	1 376	292	550	31	21,8	60,6	17,0
Skalité	5 063	1 215	1 538	1 371	330	604	5	24,0	57,5	18,4
Stará Bystrica	2 628	599	881	743	148	245	12	22,8	61,8	15,0
Staškov	2 601	566	902	710	124	291	8	21,8	62,0	16,0
Svrčinovec	3 382	785	1 090	886	202	415	4	23,2	58,4	18,2
Turzovka	7 854	1 636	2 682	2 355	347	801	33	20,8	64,1	14,6
Vysoká nad Kysucou	3 005	565	976	793	204	465	2	18,8	58,9	22,3
Zákopčie	1 752	350	569	441	121	271	0	20,0	57,6	22,4
Zborov nad Bystricou	2 236	513	691	575	156	296	5	22,9	56,6	20,2

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Čadca

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Čadca	**21 548**	**17 128**	**16 549**	**4 370**	**29 879**	**25 108**	**18 100**	**4 694**
Čadca	2 976	2 449	2 081	516	8 054	7 354	2 218	680
Čierne	1 017	889	880	127	1 273	1 138	1 091	133
Dlhá nad Kysucou	280	133	131	146	318	171	160	145
Dunajov	300	245	244	55	332	267	261	65
Klokočov	1 024	755	751	267	1 119	843	829	274
Klubina	171	134	133	37	182	144	143	38
Korňa	766	581	576	183	827	641	626	186
Krásno nad Kysucou	1 479	1 197	1 158	279	2 137	1 824	1 285	309
Makov	765	519	510	236	819	574	547	245
Nová Bystrica	814	655	641	158	862	702	652	159
Olešná	653	493	489	160	722	555	536	166
Oščadnica	1 452	1 207	1 191	239	1 564	1 316	1 249	245
Podvysoká	361	306	304	55	401	344	338	56
Radôstka	267	207	207	60	274	214	214	60
Raková	1 366	1 121	1 111	245	1 483	1 227	1 190	255
Skalité	1 262	1 127	1 118	133	1 398	1 253	1 220	142
Stará Bystrica	731	617	611	114	755	633	616	119
Staškov	745	611	606	133	894	753	732	139
Svrčinovec	816	756	754	60	1 015	939	927	72
Turzovka	1 542	1 287	1 236	249	2 505	2 207	1 329	274
Vysoká nad Kysucou	1 225	808	796	415	1 351	920	888	427
Zákopčie	864	485	478	377	902	523	496	379
Zborov nad Bystricou	672	546	543	126	692	566	553	126

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Dolný Kubín

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dolný Kubín	**39 364**	**19 335**	**20 029**	**50,9**	**37 543**	**954**	**19 455**	**10 160**	**9 295**	**49,4**
Bziny	518	259	259	50,0	495	956	226	124	102	43,6
Dlhá nad Oravou	1 364	694	670	49,1	1 313	963	665	362	303	48,8
Dolný Kubín	19 948	9 697	10 251	51,4	19 038	954	10 207	5 132	5 075	51,2
Horná Lehota	538	256	282	52,4	523	972	256	146	110	47,6
Chlebnice	1 573	785	788	50,1	1 488	946	707	397	310	44,9
Istebné	1 454	721	733	50,4	1 420	977	715	387	328	49,2
Jasenová	389	201	188	48,3	373	959	193	105	88	49,6
Kraľovany	469	228	241	51,4	443	945	201	112	89	42,9
Krivá	775	382	393	50,7	736	950	372	207	165	48,0
Leštiny	226	111	115	50,9	218	965	110	59	51	48,7
Malatiná	839	395	444	52,9	791	943	394	207	187	47,0
Medzibrodie nad Oravou	429	230	199	46,4	412	960	215	122	93	50,1
Oravská Poruba	911	445	466	51,2	866	951	482	253	229	52,9
Oravský Podzámok	1 332	658	674	50,6	1 264	949	623	336	287	46,8
Osádka	147	80	67	45,6	136	925	70	44	26	47,6
Párnica	716	343	373	52,1	691	965	328	178	150	45,8
Pokryváč	193	96	97	50,3	190	984	77	43	34	39,9
Pribiš	472	237	235	49,8	426	903	223	119	104	47,2
Pucov	714	342	372	52,1	676	947	336	179	157	47,1
Sedliacka Dubová	504	251	253	50,2	491	974	253	137	116	50,2
Veličná	794	407	387	48,7	760	957	396	214	182	49,9
Vyšný Kubín	527	262	265	50,3	519	985	267	139	128	50,7
Zázrivá	2 821	1 410	1 411	50,0	2 648	939	1 308	712	596	46,4
Žaškov	1 711	845	866	50,6	1 626	950	831	446	385	48,6

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Dolný Kubín

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dolný Kubín	**39 364**	**8 410**	**12 774**	**11 816**	**2 092**	**3 983**	**289**	**21,4**	**62,5**	**15,4**
Bziny	518	136	162	141	30	49	0	26,3	58,5	15,3
Dlhá nad Oravou	1 364	339	458	383	56	127	1	24,9	61,7	13,4
Dolný Kubín	19 948	4 214	6 598	6 479	837	1 625	195	21,1	65,6	12,3
Horná Lehota	538	104	184	152	30	68	0	19,3	62,5	18,2
Chlebnice	1 573	452	466	407	88	158	2	28,7	55,5	15,6
Istebné	1 454	257	470	390	109	218	10	17,7	59,1	22,5
Jasenová	389	71	127	108	34	49	0	18,3	60,4	21,3
Kraľovany	469	99	132	107	44	81	6	21,1	51,0	26,7
Krivá	775	168	241	225	49	82	10	21,7	60,1	16,9
Leštiny	226	44	71	70	17	24	0	19,5	62,4	18,1
Malatiná	839	155	250	232	63	116	23	18,5	57,4	21,3
Medzibrodie nad Oravou	429	86	152	120	27	44	0	20,0	63,4	16,6
Oravská Poruba	911	168	302	275	52	100	14	18,4	63,3	16,7
Oravský Podzámok	1 332	294	419	371	88	159	1	22,1	59,3	18,5
Osádka	147	17	53	35	17	25	0	11,6	59,9	28,6
Párnica	716	125	211	177	60	135	8	17,5	54,2	27,2
Pokryváč	193	37	52	46	27	31	0	19,2	50,8	30,1
Pribiš	472	100	148	146	30	48	0	21,2	62,3	16,5
Pucov	714	153	236	216	34	74	1	21,4	63,3	15,1
Sedliacka Dubová	504	104	165	144	24	67	0	20,6	61,3	18,1
Veličná	794	147	272	233	56	86	0	18,5	63,6	17,9
Vyšný Kubín	527	112	168	163	30	54	0	21,3	62,8	15,9
Zázrivá	2 821	640	901	719	191	369	1	22,7	57,4	19,9
Žaškov	1 711	388	536	477	99	194	17	22,7	59,2	17,1

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Dolný Kubín

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Dolný Kubín	**7 427**	**6 128**	**5 669**	**1 274**	**12 873**	**11 334**	**5 750**	**1 510**
Bziny	149	122	119	27	158	131	119	27
Dlhá nad Oravou	349	311	306	38	370	329	308	39
Dolný Kubín	1 533	1 401	1 062	118	6 434	6 104	1 079	310
Horná Lehota	172	132	129	38	182	142	129	40
Chlebnice	430	359	356	71	438	367	356	71
Istebné	254	231	190	20	492	464	190	27
Jasenová	134	100	98	33	158	122	114	36
Kraľovany	150	118	111	32	167	135	113	32
Krivá	202	168	165	33	216	180	167	35
Leštiny	102	68	66	34	108	72	67	36
Malatiná	301	229	228	72	303	230	229	72
Medzibrodie nad Oravou	123	107	107	16	123	107	107	16
Oravská Poruba	294	238	233	56	309	246	233	62
Oravský Podzámok	386	309	292	75	458	369	308	88
Osádka	53	43	43	10	53	43	43	10
Párnica	285	214	211	71	293	222	213	71
Pokryváč	72	57	56	15	72	57	56	15
Pribiš	150	121	121	29	150	121	121	29
Pucov	185	171	170	14	191	176	175	15
Sedliacka Dubová	163	131	129	32	168	136	129	32
Veličná	297	219	213	78	319	240	223	79
Vyšný Kubín	167	133	131	34	190	153	136	37
Zázrivá	986	727	717	257	1 019	761	718	257
Žaškov	490	419	416	71	502	427	417	74

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Kysucké Nové Mesto

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kysucké Nové Mesto	**33 778**	**16 682**	**17 096**	**50,6**	**31 768**	**940**	**16 987**	**8 998**	**7 989**	**50,3**
Dolný Vadičov	403	213	190	47,1	378	938	171	102	69	42,4
Horný Vadičov	1 562	798	764	48,9	1 478	946	778	436	342	49,8
Kysucké Nové Mesto	16 558	8 136	8 422	50,9	15 524	938	8 624	4 414	4 210	52,1
Kysucký Lieskovec	2 229	1 087	1 142	51,2	2 146	963	1 073	577	496	48,1
Lodno	975	485	490	50,3	934	958	481	264	217	49,3
Lopušné Pažite	466	233	233	50,0	443	951	225	132	93	48,3
Nesluša	3 235	1 615	1 620	50,1	3 017	933	1 522	827	695	47,0
Ochodnica	2 012	985	1 027	51,0	1 884	936	982	528	454	48,8
Povina	1 122	552	570	50,8	1 036	923	516	282	234	46,0
Radoľa	1 332	648	684	51,4	1 288	967	672	366	306	50,5
Rudina	1 597	794	803	50,3	1 503	941	806	434	372	50,5
Rudinka	381	178	203	53,3	354	929	195	102	93	51,2
Rudinská	949	491	458	48,3	843	888	443	264	179	46,7
Snežnica	957	467	490	51,2	940	982	499	270	229	52,1

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Kysucké Nové Mesto

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kysucké Nové Mesto	**33 778**	**6 813**	**11 186**	**9 961**	**1 970**	**3 665**	**183**	**20,2**	**62,6**	**16,7**
Dolný Vadičov	403	68	126	88	43	78	0	16,9	53,1	30,0
Horný Vadičov	1 562	297	519	411	129	206	0	19,0	59,5	21,4
Kysucké Nové Mesto	16 558	3 375	5 668	5 375	694	1 357	89	20,4	66,7	12,4
Kysucký Lieskovec	2 229	448	709	609	149	281	33	20,1	59,1	19,3
Lodno	975	221	304	262	74	107	7	22,7	58,1	18,6
Lopušné Pažite	466	102	157	119	28	57	3	21,9	59,2	18,2
Nesluša	3 235	672	1 021	838	236	440	28	20,8	57,5	20,9
Ochodnica	2 012	374	635	535	166	295	7	18,6	58,2	22,9
Povina	1 122	236	333	289	98	159	7	21,0	55,4	22,9
Radoľa	1 332	235	439	362	96	196	4	17,6	60,1	21,9
Rudina	1 597	333	530	446	102	182	4	20,9	61,1	17,8
Rudinka	381	68	119	126	24	44	0	17,8	64,3	17,8
Rudinská	949	211	315	231	65	126	1	22,2	57,5	20,1
Snežnica	957	173	311	270	66	137	0	18,1	60,7	21,2

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Kysucké Nové Mesto

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Kysucké Nové Mesto	**6 781**	**5 678**	**5 348**	**1 088**	**10 860**	**9 625**	**5 690**	**1 202**
Dolný Vadičov	151	126	124	25	152	127	125	25
Horný Vadičov	504	401	397	103	532	426	400	106
Kysucké Nové Mesto	1 470	1 282	990	180	5 139	4 847	1 058	272
Kysucký Lieskovec	664	575	571	88	706	615	597	91
Lodno	264	231	230	32	285	250	249	34
Lopušné Pažite	129	110	109	19	143	124	119	19
Nesluša	1 034	803	798	230	1 085	852	838	230
Ochodnica	716	554	546	162	743	577	556	161
Povina	342	281	278	60	387	324	315	62
Radoľa	378	343	338	33	429	393	372	35
Rudina	426	386	383	39	488	438	421	48
Rudinka	130	110	110	20	145	123	123	22
Rudinská	301	234	233	67	315	248	242	67
Snežnica	272	242	241	30	311	281	275	30

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Liptovský Mikuláš

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyv. (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale býval.	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Liptovský Mikuláš	**73 984**	**35 974**	**38 010**	**51,4**	**73 021**	**987**	**37 653**	**19 568**	**18 085**	**50,9**
Beňadiková	436	228	208	47,7	428	982	222	125	97	50,9
Bobrovček	212	113	99	46,7	205	967	99	59	40	46,7
Bobrovec	1 805	907	898	49,8	1 742	965	845	471	374	46,8
Bobrovník	154	72	82	53,2	151	981	63	37	26	40,9
Bukovina	132	73	59	44,7	118	894	72	45	27	54,5
Demänovská Dolina	200	96	104	52,0	835	4 175	119	57	62	59,5
Dúbrava	1 329	630	699	52,6	1 256	945	636	322	314	47,9
Galovany	297	138	159	53,5	291	980	147	72	75	49,5
Gôtovany	371	183	188	50,7	359	968	180	106	74	48,5
Huty	234	120	114	48,7	215	919	112	70	42	47,9
Hybe	1 617	794	823	50,9	1 564	967	769	411	358	47,6
Ižipovce	86	43	43	50,0	83	965	43	23	20	50,0
Jakubovany	409	195	214	52,3	401	980	200	111	89	48,9
Jalovec	312	162	150	48,1	315	1 010	156	85	71	50,0
Jamník	361	165	196	54,3	446	1 235	185	91	94	51,2
Konská	254	132	122	48,0	242	953	111	63	48	43,7
Kráľova Lehota	633	285	348	55,0	626	989	331	168	163	52,3
Kvačany	569	268	301	52,9	542	953	279	144	135	49,0
Lazisko	420	211	209	49,8	413	983	217	122	95	51,7
Liptovská Anna	99	47	52	52,5	84	848	39	23	16	39,4
Liptovská Kokava	1 090	530	560	51,4	1 042	956	546	303	243	50,1
Liptovská Porúbka	1 140	540	600	52,6	1 195	1 048	580	315	265	50,9
Liptovská Sielnica	529	251	278	52,6	524	991	297	156	141	56,1
Liptovské Beharovce	53	28	25	47,2	53	1 000	25	15	10	47,2
Liptovské Kľačany	347	176	171	49,3	343	988	159	91	68	45,8
LiptovskéMatiašovce	277	131	146	52,7	270	975	128	66	62	46,2
Liptovský Hrádok	8 232	3 922	4 310	52,4	7 903	960	4 267	2 173	2 094	51,8
Liptovský Ján	846	410	436	51,5	1 164	1 376	425	226	199	50,2
Liptovský Mikuláš	33 007	15 975	17 032	51,6	32 028	970	17 354	8 720	8 634	52,6
Liptovský Ondrej	572	283	289	50,5	566	990	318	182	136	55,6
Liptovský Peter	1 348	677	671	49,8	1 290	957	698	348	350	51,8
Liptovský Trnovec	587	288	299	50,9	609	1 037	300	159	141	51,1
Ľubeľa	1 123	544	579	51,6	1 078	960	553	294	259	49,2
Malatíny	155	73	82	52,9	145	935	70	39	31	45,2
Malé Borové	209	104	105	50,2	199	952	82	52	30	39,2
Malužiná	278	140	138	49,6	274	986	135	73	62	48,6
Nižná Boca	195	89	106	54,4	197	1 010	88	46	42	45,1
Partizánska Ľupča	1 285	643	642	50,0	1 375	1 070	606	338	268	47,2
Pavčina Lehota	351	170	181	51,6	316	900	187	96	91	53,3
Pavlova Ves	283	133	150	53,0	269	951	138	77	61	48,8
Podtureň	479	221	258	53,9	482	1 006	245	130	115	51,1
Pribylina	1 350	666	684	50,7	1 320	978	657	362	295	48,7
Prosiek	199	95	104	52,3	188	945	101	55	46	50,8
Smrečany	616	348	268	43,5	613	995	272	146	126	44,2
Svätý Kríž	631	329	302	47,9	602	954	315	171	144	49,9
Trstené	205	88	117	57,1	196	956	94	47	47	45,9
Uhorská Ves	444	227	217	48,9	415	935	244	133	111	55,0
Vavrišovo	578	275	303	52,4	545	943	272	144	128	47,1
Važec	2 395	1 188	1 207	50,4	2 262	944	1 194	657	537	49,9
Veľké Borové	99	49	50	50,5	101	1 020	27	20	7	27,3
Veterná Poruba	344	170	174	50,6	327	951	159	86	73	46,2
Vlachy	633	311	322	50,9	604	954	307	168	139	48,5
Východná	2 401	1 172	1 229	51,2	2 342	975	1 135	611	524	47,3
Vyšná Boca	102	46	56	54,9	97	951	43	23	20	42,2
Závažná Poruba	1 250	618	632	50,6	1 282	1 026	604	329	275	48,3
Žiar	421	202	219	52,0	489	1162	203	112	91	48,2

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Liptovský Mikuláš

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Liptovský Mikuláš	**73 984**	**13 037**	**24 198**	**22 229**	**4 827**	**9 403**	**290**	**17,6**	**62,8**	**19,2**
Beňadiková	436	93	151	117	24	51	0	21,3	61,5	17,2
Bobrovček	212	39	67	44	26	36	0	18,4	52,4	29,2
Bobrovec	1 805	346	543	451	184	279	2	19,2	55,1	25,7
Bobrovník	154	39	45	35	12	23	0	25,3	51,9	22,7
Bukovina	132	12	54	35	14	17	0	9,1	67,4	23,5
Demänovská Dolina	200	35	71	75	7	12	0	17,5	73,0	9,5
Dúbrava	1 329	244	390	382	107	204	2	18,4	58,1	23,4
Galovany	297	49	86	89	25	48	0	16,5	58,9	24,6
Gôtovany	371	62	122	89	32	66	0	16,7	56,9	26,4
Huty	234	41	77	47	27	42	0	17,5	53,0	29,5
Hybe	1 617	285	505	423	142	262	0	17,6	57,4	25,0
Ižipovce	86	14	27	23	8	13	1	16,3	58,1	24,4
Jakubovany	409	72	132	109	24	72	0	17,6	58,9	23,5
Jalovec	312	67	104	82	18	41	0	21,5	59,6	18,9
Jamník	361	42	116	115	26	62	0	11,6	64,0	24,4
Konská	254	38	82	57	27	50	0	15,0	54,7	30,3
Kráľova Lehota	633	117	206	211	31	67	1	18,5	65,9	15,5
Kvačany	569	97	180	164	42	86	0	17,0	60,5	22,5
Lazisko	420	51	152	121	33	63	0	12,1	65,0	22,9
Liptovská Anna	99	22	25	22	11	19	0	22,2	47,5	30,3
Liptovská Kokava	1 090	146	351	310	93	176	14	13,4	60,6	24,7
Liptovská Porúbka	1 140	226	369	329	62	149	5	19,8	61,2	18,5
Liptovská Sielnica	529	104	181	170	24	47	3	19,7	66,4	13,4
Liptovské Beharovce	53	12	17	11	5	8	0	22,6	52,8	24,5
Liptovské Kľačany	347	52	106	79	36	73	1	15,0	53,3	31,4
Liptovské Matiašovce	277	56	84	78	22	37	0	20,2	58,5	21,3
Liptovský Hrádok	8 232	1 372	2 710	2 643	494	1 006	7	16,7	65,0	18,2
Liptovský Ján	846	98	279	245	75	137	12	11,6	61,9	25,1
Liptovský Mikuláš	33 007	5 991	10 982	10 581	1 779	3 510	164	18,2	65,3	16,0
Liptovský Ondrej	572	104	198	161	36	72	1	18,2	62,8	18,9
Liptovský Peter	1 348	230	486	442	48	118	24	17,1	68,8	12,3
Liptovský Trnovec	587	106	193	165	42	81	0	18,1	61,0	21,0
Ľubeľa	1 123	175	364	323	84	177	0	15,6	61,2	23,2
Malatíny	155	24	47	44	14	26	0	15,5	58,7	25,8
Malé Borové	209	17	73	40	24	54	1	8,1	54,1	37,3
Malužiná	278	51	90	76	22	39	0	18,3	59,7	21,9
Nižná Boca	195	21	58	53	18	45	0	10,8	56,9	32,3
Partizánska Ľupča	1 285	264	409	337	95	178	2	20,5	58,1	21,2
Pavčina Lehota	351	54	113	103	27	54	0	15,4	61,5	23,1
Pavlova Ves	283	62	85	77	19	40	0	21,9	57,2	20,8
Podtureň	479	75	153	137	36	78	0	15,7	60,5	23,8
Pribylina	1 350	259	449	368	85	182	7	19,2	60,5	19,8
Prosiek	199	28	67	54	16	34	0	14,1	60,8	25,1
Smrečany	616	99	213	151	79	73	1	16,1	59,1	24,7
Svätý Kríž	631	106	215	179	48	82	1	16,8	62,4	20,6
Trstené	205	41	60	52	13	39	0	20,0	54,6	25,4
Uhorská Ves	444	44	162	137	38	63	0	9,9	67,3	22,7
Vavrišovo	578	103	170	151	50	104	0	17,8	55,5	26,6
Važec	2 395	430	756	635	188	369	17	18,0	58,1	23,3
Veľké Borové	99	7	22	8	22	40	0	7,1	30,3	62,6
Veterná Poruba	344	53	106	98	28	51	8	15,4	59,3	23,0
Vlachy	633	131	200	174	44	84	0	20,7	59,1	20,2
Východná	2 401	498	726	668	165	329	15	20,7	58,1	20,6
Vyšná Boca	102	14	25	22	14	27	0	13,7	46,1	40,2
Závažná Poruba	1 250	162	409	326	122	230	1	13,0	58,8	28,2
Žiar	421	57	135	111	40	78	0	13,5	58,4	28,0

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Liptovský Mikuláš

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Liptovský Mikuláš	**16 312**	**12 831**	**11 752**	**3 333**	**27 486**	**23 525**	**12 120**	**3 897**
Beňadiková	108	90	85	17	132	115	85	17
Bobrovček	93	69	69	24	97	72	72	25
Bobrovec	604	486	479	118	644	524	483	119
Bobrovník	55	37	35	18	72	54	41	18
Bukovina	50	38	38	12	52	40	40	12
Demänovská Dolina	36	20	8	0	76	74	8	2
Dúbrava	421	358	347	63	477	411	350	65
Galovany	103	88	87	15	109	94	88	15
Gôtovany	142	113	110	29	154	124	110	30
Huty	82	70	69	12	86	74	69	12
Hybe	594	449	438	145	656	500	447	153
Ižipovce	46	25	25	21	49	28	28	21
Jakubovany	118	109	103	9	145	136	115	9
Jalovec	94	81	81	13	101	88	88	13
Jamník	167	115	112	52	175	123	113	52
Konská	85	65	63	19	90	69	64	20
Kráľova Lehota	190	154	147	35	219	182	151	35
Kvačany	219	157	150	62	245	181	154	64
Lazisko	128	114	114	14	130	116	116	14
Liptovská Anna	60	35	35	25	62	37	37	25
Liptovská Kokava	395	289	282	106	460	352	312	107
Liptovská Porúbka	411	287	282	124	460	333	292	126
Liptovská Sielnica	127	111	101	15	164	141	101	23
Liptovské Beharovce	35	21	20	14	34	20	20	14
Liptovské Kľačany	148	116	116	32	152	120	120	32
Liptovské Matiašovce	100	74	72	26	100	74	72	26
Liptovský Hrádok	1 095	917	741	172	2 986	2 711	770	267
Liptovský Ján	289	211	193	52	344	267	204	75
Liptovský Mikuláš	3 501	3 180	2 549	292	11 547	10 883	2 646	641
Liptovský Ondrej	152	131	126	21	182	161	135	21
Liptovský Peter	262	190	153	72	503	419	160	83
Liptovský Trnovec	237	155	151	80	258	177	162	80
Ľubeľa	435	335	328	99	451	346	328	105
Malatíny	84	47	45	37	90	53	46	37
Malé Borové	125	79	79	46	125	79	79	46
Malužiná	107	66	59	41	146	99	62	47
Nižná Boca	120	73	73	46	127	80	80	45
Partizánska Ľupča	642	377	365	246	672	408	369	262
Pavčina Lehota	125	102	100	22	126	102	101	24
Pavlova Ves	68	57	53	11	88	77	57	11
Podtureň	183	147	145	34	188	153	146	32
Pribylina	448	331	325	103	492	381	359	108
Prosiek	92	64	63	28	107	74	69	33
Smrečany	193	153	149	39	205	166	151	39
Svätý Kríž	211	175	170	36	226	188	173	37
Trstené	101	63	63	38	101	63	63	38
Uhorská Ves	156	130	130	26	163	135	135	28
Vavrišovo	215	175	170	39	235	193	175	41
Važec	833	628	619	203	865	658	620	206
Veľké Borové	131	51	49	78	129	51	49	78
Veterná Poruba	123	100	99	23	129	105	99	24
Vlachy	240	160	152	75	269	190	155	79
Východná	795	615	595	180	847	660	610	181
Vyšná Boca	81	38	37	40	80	38	37	42
Závažná Poruba	457	375	369	75	462	384	368	78
Žiar	200	135	134	59	202	142	136	60

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Martin

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo spolu		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Martin	**97 813**	**47 634**	**50 179**	**51,3**	**93 378**	**955**	**50 054**	**25 879**	**24 175**	**51,2**
Belá - Dulice	1 217	598	619	50,9	1 181	970	606	318	288	49,8
Benice	292	143	149	51,0	282	966	142	79	63	48,6
Blatnica	861	415	446	51,8	840	976	439	232	207	51,0
Bystrička	1 262	640	622	49,3	1 195	947	656	347	309	52,0
Ďanová	485	235	250	51,5	481	992	242	131	111	49,9
Diaková	232	111	121	52,2	228	983	121	63	58	52,2
Dolný Kalník	40	20	20	50,0	38	950	19	13	6	47,5
Dražkovce	519	260	259	49,9	491	946	257	138	119	49,5
Folkušová	122	54	68	55,7	117	959	57	31	26	46,7
Horný Kalník	140	71	69	49,3	135	964	60	34	26	42,9
Karlová	110	55	55	50,0	108	982	50	30	20	45,5
Kláštor pod Znievom	1 457	753	704	48,3	1 409	967	766	421	345	52,6
Košťany nad Turcom	1 084	536	548	50,6	1 023	944	533	293	240	49,2
Krpeľany	1 068	543	525	49,2	1 050	983	536	290	246	50,2
Laskár	94	48	46	48,9	100	1 064	34	20	14	36,2
Ležiachov	148	78	70	47,3	145	980	71	39	32	48,0
Lipovec	784	395	389	49,6	771	983	386	203	183	49,2
Martin	60 133	29 039	31 094	51,7	56 990	948	31 036	15 743	15 293	51,6
Necpaly	820	426	394	48,0	770	939	424	235	189	51,7
Nolčovo	271	135	136	50,2	259	956	115	68	47	42,4
Podhradie	698	352	346	49,6	695	996	338	186	152	48,4
Príbovce	999	489	510	51,1	959	960	533	278	255	53,4
Rakovo	287	146	141	49,1	284	990	143	86	57	49,8
Ratkovo	193	101	92	47,7	186	964	97	54	43	50,3
Sklabiňa	626	315	311	49,7	593	947	322	175	147	51,4
Sklabinský Podzámok	184	96	88	47,8	183	995	96	54	42	52,2
Slovany	413	206	207	50,1	400	969	199	109	90	48,2
Socovce	251	142	109	43,4	247	984	121	66	55	48,2
Sučany	4 604	2 267	2 337	50,8	4 627	1 005	2 309	1 233	1 076	50,2
Šútovo	518	246	272	52,5	483	932	241	128	113	46,5
Trebostovo	458	228	230	50,2	446	974	247	140	107	53,9
Trnovo	210	108	102	48,6	207	986	114	63	51	54,3
Turany	4 444	2 181	2 263	50,9	4 216	949	2 216	1 152	1 064	49,9
Turčianska Štiavnička	741	373	368	49,7	713	962	356	205	151	48,0
Turčianske Jaseno	354	183	171	48,3	355	1 003	168	88	80	47,5
Turčianske Kľačany	811	395	416	51,3	789	973	408	214	194	50,3
Turčiansky Ďur	188	86	102	54,3	173	920	88	49	39	46,8
Turčiansky Peter	319	149	170	53,3	314	984	149	71	78	46,7
Valča	1 435	698	737	51,4	1 382	963	728	390	338	50,7
Vrícko	401	132	269	67,1	413	1 030	168	71	97	41,9
Vrútky	7 298	3 570	3 728	51,1	6 908	947	3 827	1 994	1 833	52,4
Záborie	119	60	59	49,6	118	992	64	36	28	53,8
Žabokreky	1 123	556	567	50,5	1 074	956	572	309	263	50,9

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Martin

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Martin	**97 813**	**17 474**	**32 347**	**30 056**	**6 140**	**11 335**	**461**	**17,9**	**63,8**	**17,9**
Belá - Dulice	1 217	204	378	368	100	161	6	16,8	61,3	21,4
Benice	292	56	97	80	19	38	2	19,2	60,6	19,5
Blatnica	861	168	276	246	55	116	0	19,5	60,6	19,9
Bystrička	1 262	186	429	372	105	166	4	14,7	63,5	21,5
Ďanová	485	64	157	142	44	77	1	13,2	61,6	24,9
Diaková	232	47	71	65	17	32	0	20,3	58,6	21,1
Dolný Kalník	40	4	13	7	6	10	0	10,0	50,0	40,0
Dražkovce	519	97	168	143	39	72	0	18,7	59,9	21,4
Folkušová	122	15	36	39	9	23	0	12,3	61,5	26,2
Horný Kalník	140	28	41	32	16	23	0	20,0	52,1	27,9
Karlová	110	29	34	24	6	16	1	26,4	52,7	20,0
Kláštor pod Znievom	1 457	266	496	415	93	174	13	18,3	62,5	18,3
Košťany nad Turcom	1 084	171	351	301	90	162	9	15,8	60,1	23,2
Krpeľany	1 068	202	360	306	72	128	0	18,9	62,4	18,7
Laskár	94	25	25	23	8	13	0	26,6	51,1	22,3
Ležiachov	148	29	46	39	14	19	1	19,6	57,4	22,3
Lipovec	784	118	274	231	61	100	0	15,1	64,4	20,5
Martin	60 133	11 037	19 980	19 152	3 376	6 266	322	18,4	65,1	16,0
Necpaly	820	148	277	232	62	98	3	18,0	62,1	19,5
Nolčovo	271	24	87	68	34	55	3	8,9	57,2	32,8
Podhradie	698	103	225	187	64	112	7	14,8	59,0	25,2
Príbovce	999	182	339	312	61	105	0	18,2	65,2	16,6
Rakovo	287	39	99	70	25	46	8	13,6	58,9	24,7
Ratkovo	193	32	63	53	18	26	1	16,6	60,1	22,8
Sklabiňa	626	104	212	186	41	83	0	16,6	63,6	19,8
Sklabinský Podzámok	184	34	60	51	16	18	5	18,5	60,3	18,5
Slovany	413	84	128	109	34	58	0	20,3	57,4	22,3
Socovce	251	63	82	63	17	26	0	25,1	57,8	17,1
Sučany	4 604	820	1 513	1 307	336	620	8	17,8	61,3	20,8
Šútovo	518	86	157	135	52	88	0	16,6	56,4	27,0
Trebostovo	458	87	161	131	27	52	0	19,0	63,8	17,2
Trnovo	210	31	80	59	15	25	0	14,8	66,2	19,0
Turany	4 444	762	1 408	1 305	353	589	27	17,1	61,0	21,2
Turčianska Štiavnička	741	137	243	191	50	120	0	18,5	58,6	22,9
Turčianske Jaseno	354	66	113	97	29	49	0	18,6	59,3	22,0
Turčianske Kľačany	811	105	259	232	83	132	0	12,9	60,5	26,5
Turčiansky Ďur	188	46	58	56	11	17	0	24,5	60,6	14,9
Turčiansky Peter	319	78	85	91	21	42	2	24,5	55,2	19,7
Valča	1 435	243	466	428	95	184	19	16,9	62,3	19,4
Vrícko	401	44	89	115	20	133	0	11,0	50,9	38,2
Vrútky	7 298	1 173	2 516	2 248	452	902	7	16,1	65,3	18,6
Záborie	119	15	40	32	7	13	12	12,6	60,5	16,8
Žabokreky	1 123	222	355	313	87	146	0	19,8	59,5	20,7

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Martin

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Martin	**14 668**	**12 594**	**10 866**	**2 036**	**34 551**	**31 708**	**11 228**	**2 588**
Belá - Dulice	376	322	316	54	442	374	348	66
Benice	82	73	72	8	89	81	75	8
Blatnica	349	241	231	107	367	259	233	108
Bystrička	424	370	363	53	460	404	390	54
Ďanová	157	138	137	19	162	142	136	19
Diaková	61	57	57	4	70	66	66	4
Dolný Kalník	15	15	15	0	15	15	15	0
Dražkovce	150	132	130	18	173	154	142	19
Folkušová	54	37	36	17	61	43	38	18
Horný Kalník	47	36	35	11	54	43	39	11
Karlová	34	26	25	8	39	31	25	8
Kláštor pod Znievom	449	377	368	72	493	419	379	74
Košťany nad Turcom	315	283	278	32	368	334	309	34
Krpeľany	318	264	257	53	359	304	277	54
Laskár	32	20	20	12	38	24	24	12
Ležiachov	72	48	48	24	72	48	48	23
Lipovec	275	240	240	34	276	239	239	35
Martin	4 532	4 181	2 840	335	21 034	20 179	2 924	748
Necpaly	233	185	174	48	284	228	178	51
Nolčovo	109	89	89	20	112	80	80	20
Podhradie	231	203	201	28	255	225	213	30
Príbovce	291	244	237	47	334	276	249	52
Rakovo	106	80	80	25	112	87	87	25
Ratkovo	59	52	52	7	61	54	54	7
Sklabiňa	175	153	149	22	208	183	168	25
Sklabinský Podzámok	45	45	45	0	55	52	52	3
Slovany	145	115	112	29	151	106	98	30
Socovce	63	57	56	3	67	59	58	4
Sučany	1 195	1 057	997	133	1 572	1 404	1 028	164
Šútovo	164	137	136	25	172	97	93	16
Trebostovo	142	118	113	24	158	132	118	25
Trnovo	90	61	58	28	97	56	48	28
Turany	947	772	700	175	1 564	1 369	704	189
Turčianska Štiavnička	274	224	221	50	295	241	234	54
Turčianske Jaseno	131	86	84	44	153	109	102	44
Turčianske Kľačany	296	248	247	48	314	265	262	49
Turčiansky Ďur	30	26	21	4	55	49	21	6
Turčiansky Peter	96	75	72	21	110	88	77	21
Valča	456	379	374	77	490	412	379	76
Vrícko	161	96	90	65	178	109	91	68
Vrútky	1 141	930	793	208	2 807	2 542	826	259
Záborie	41	30	30	11	46	31	31	14
Žabokreky	305	272	267	33	329	295	270	33

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Námestovo

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel obyvateľstva		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Námestovo	**56 053**	**28 376**	**27 677**	**49,4**	**53 589**	**956**	**25 836**	**14 049**	**11 787**	**46,1**
Babín	1 368	684	684	50,0	1 327	970	650	373	277	47,5
Beňadovo	700	372	328	46,9	667	953	337	196	141	48,1
Bobrov	1 496	734	762	50,9	1 407	941	687	360	327	45,9
Breza	1 468	752	716	48,8	1 377	938	726	395	331	49,5
Hruštín	3 188	1 598	1 590	49,9	3 084	967	1 462	795	667	45,9
Klin	1 975	999	976	49,4	1 870	947	894	505	389	45,3
Krušetnica	906	461	445	49,1	866	956	465	259	206	51,3
Lokca	2 166	1 110	1 056	48,8	2 045	944	1 066	564	502	49,2
Lomná	755	384	371	49,1	728	964	339	187	152	44,9
Mútne	2 717	1 405	1 312	48,3	2 668	982	1 140	646	494	42,0
Námestovo	8 135	4 056	4 079	50,1	7 629	938	4 021	2 054	1 967	49,4
Novoť	3 065	1 582	1 483	48,4	2 899	946	1 318	723	595	43,0
Oravská Jasenica	1 499	747	752	50,2	1 455	971	733	396	337	48,9
Oravská Lesná	3 106	1 544	1 562	50,3	2 949	949	1 450	793	657	46,7
Oravská Polhora	3 523	1 774	1 749	49,6	3 385	961	1 511	805	706	42,9
Oravské Veselé	2 661	1 351	1 310	49,2	2 558	961	1 225	689	536	46,0
Rabča	4 189	2 135	2 054	49,0	3 994	953	1 915	1 070	845	45,7
Rabčice	1 812	954	858	47,4	1 746	964	797	436	361	44,0
Sihelné	1 971	1 003	968	49,1	1 900	964	825	475	350	41,9
Ťapešovo	590	294	296	50,2	562	953	291	158	133	49,3
Vasiľov	768	387	381	49,6	725	944	377	202	175	49,1
Vavrečka	1 215	625	590	48,6	1 176	968	573	315	258	47,2
Zákamenné	4 812	2 425	2 387	49,6	4 639	964	2 090	1 123	967	43,4
Zubrohlava	1 968	1 000	968	49,2	1 933	982	944	530	414	48,0

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Námestovo

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Námestovo	**56 053**	**16 211**	**17 717**	**15 277**	**2 334**	**4 424**	**90**	**28,9**	**58,9**	**12,1**
Babín	1 368	364	452	358	56	124	14	26,6	59,2	13,2
Beňadovo	700	210	238	190	20	41	1	30,0	61,1	8,7
Bobrov	1 496	369	478	416	81	139	13	24,7	59,8	14,7
Breza	1 468	383	506	417	47	115	0	26,1	62,9	11,0
Hruštín	3 188	823	1 014	883	171	287	10	25,8	59,5	14,4
Klin	1 975	575	630	538	78	153	1	29,1	59,1	11,7
Krušetnica	906	225	300	242	43	95	1	24,8	59,8	15,2
Lokca	2 166	555	715	610	92	180	14	25,6	61,2	12,6
Lomná	755	223	230	206	33	60	3	29,5	57,7	12,3
Mútne	2 717	847	805	672	147	245	1	31,2	54,4	14,4
Námestovo	8 135	2 305	2 615	2 540	218	452	5	28,3	63,4	8,2
Novoť	3 065	922	906	753	187	294	3	30,1	54,1	15,7
Oravská Jasenica	1 499	371	495	428	67	132	6	24,7	61,6	13,3
Oravská Lesná	3 106	852	974	828	147	304	1	27,4	58,0	14,5
Oravská Polhora	3 523	1 122	1 037	941	131	288	4	31,8	56,1	11,9
Oravské Veselé	2 661	806	824	671	129	231	0	30,3	56,2	13,5
Rabča	4 189	1 292	1 330	1 114	158	293	2	30,8	58,3	10,8
Rabčice	1 812	540	580	462	80	147	3	29,8	57,5	12,5
Sihelné	1 971	655	587	480	90	158	1	33,2	54,1	12,6
Ťapešovo	590	147	207	166	20	50	0	24,9	63,2	11,9
Vasiľov	768	190	261	221	36	60	0	24,7	62,8	12,5
Vavrečka	1 215	346	412	334	39	83	1	28,5	61,4	10,0
Zákamenné	4 812	1 564	1 457	1 279	184	323	5	32,5	56,9	10,5
Zubrohlava	1 968	525	664	528	80	170	1	26,7	60,6	12,7

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Námestovo

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Námestovo	**12 596**	**10 700**	**10 462**	**1 874**	**14 608**	**12 540**	**10 516**	**2 039**
Babín	327	300	299	27	327	299	298	27
Beňadovo	157	145	145	12	157	144	144	12
Bobrov	394	336	330	58	422	364	330	58
Breza	382	319	314	63	393	326	316	67
Hruštín	793	701	696	91	821	716	690	100
Klin	462	411	409	50	469	418	411	51
Krušetnica	229	198	195	31	249	217	198	32
Lokca	465	429	419	36	528	487	421	39
Lomná	165	140	139	25	168	143	142	25
Mútne	654	547	540	104	674	568	541	105
Námestovo	892	824	713	67	2 257	2 113	731	139
Novoť	768	587	575	179	833	634	579	198
Oravská Jasenica	353	322	321	31	359	322	321	32
Oravská Lesná	961	662	648	294	1 032	726	648	304
Oravská Polhora	848	720	709	127	906	763	710	143
Oravské Veselé	693	560	551	132	727	592	552	135
Rabča	925	819	810	106	1 001	884	810	116
Rabčice	447	365	362	82	459	377	364	82
Sihelné	472	392	388	79	501	419	389	81
Ťapešovo	148	133	132	15	159	144	138	15
Vasiľov	179	165	163	13	195	181	169	13
Vavrečka	294	254	252	39	301	257	251	43
Zákamenné	1 070	933	920	134	1 138	997	927	139
Zubrohlava	518	438	432	79	532	449	436	83

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Ružomberok

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel obyvateľstva		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ružomberok	**59 420**	**28 832**	**30 588**	**51,5**	**58 471**	**984**	**29 578**	**15 598**	**13 980**	**49,8**
Bešeňová	391	195	196	50,1	381	974	200	116	84	51,2
Hubová	1 067	536	531	49,8	1 032	967	514	281	233	48,2
Ivachnová	481	232	249	51,8	459	954	220	117	103	45,7
Kalameny	443	213	230	51,9	427	964	208	116	92	47,0
Komjatná	1 440	730	710	49,3	1 371	952	703	392	311	48,8
Likavka	2 915	1 366	1 549	53,1	2 811	964	1 275	681	594	43,7
Liptovská Lúžna	3 022	1 513	1 509	49,9	2 905	961	1 427	805	622	47,2
Liptovská Osada	1 674	804	870	52,0	1 687	1 008	841	457	384	50,2
Liptovská Štiavnica	872	432	440	50,5	854	979	406	210	196	46,6
Liptovská Teplá	880	425	455	51,7	835	949	410	212	198	46,6
Liptovské Revúce	1 733	863	870	50,2	1 721	993	856	477	379	49,4
Liptovský Michal	273	138	135	49,5	256	938	138	72	66	50,5
Lisková	2 126	1 039	1 087	51,1	2 073	975	1 037	561	476	48,8
Ľubochňa	1 081	527	554	51,2	1 170	1 082	532	292	240	49,2
Lúčky	1 710	851	859	50,2	1 783	1 043	834	462	372	48,8
Ludrová	945	476	469	49,6	902	954	481	267	214	50,9
Martinček	414	208	206	49,8	405	978	207	113	94	50,0
Potok	111	52	59	53,2	110	991	47	26	21	42,3
Ružomberok	30 417	14 564	15 853	52,1	30 080	989	15 599	7 958	7 641	51,3
Sliače	3 830	1 900	1 930	50,4	3 700	966	1 931	1 038	893	50,4
Stankovany	1 234	607	627	50,8	1 184	959	583	314	269	47,2
Štiavnička	559	265	294	52,6	585	1 047	295	162	133	52,8
Švošov	810	409	401	49,5	790	975	382	216	166	47,2
Turík	228	119	109	47,8	212	930	109	64	45	47,8
Valaská Dubová	764	368	396	51,8	738	966	343	189	154	44,9

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Ružomberok

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ružomberok	**59 420**	**11 418**	**19 258**	**17 505**	**3 777**	**7 295**	**167**	**19,2**	**61,9**	**18,6**
Bešeňová	391	86	132	104	25	44	0	22,0	60,4	17,6
Hubová	1 067	214	334	285	86	148	0	20,1	58,0	21,9
Ivachnová	481	112	137	132	37	62	1	23,3	55,9	20,6
Kalameny	443	88	136	115	36	68	0	19,9	56,7	23,5
Komjatná	1 440	335	467	386	91	161	0	23,3	59,2	17,5
Likavka	2 915	448	871	770	294	524	8	15,4	56,3	28,1
Liptovská Lúžna	3 022	591	984	786	227	430	4	19,6	58,6	21,7
Liptovská Osada	1 674	333	562	491	87	196	5	19,9	62,9	16,9
Liptovská Štiavnica	872	201	245	237	69	120	0	23,1	55,3	21,7
Liptovská Teplá	880	184	267	258	61	110	0	20,9	59,7	19,4
Liptovské Revúce	1 733	321	582	470	117	242	1	18,5	60,7	20,7
Liptovský Michal	273	61	86	77	19	30	0	22,3	59,7	17,9
Lisková	2 126	367	688	587	174	310	0	17,3	60,0	22,8
Ľubochňa	1 081	188	360	317	73	141	2	17,4	62,6	19,8
Lúčky	1 710	340	564	464	121	221	0	19,9	60,1	20,0
Ludrová	945	181	309	265	71	118	1	19,2	60,7	20,0
Martinček	414	83	134	116	30	49	2	20,0	60,4	19,1
Potok	111	17	34	24	14	22	0	15,3	52,3	32,4
Ružomberok	30 417	5 796	9 963	9 565	1 631	3 341	121	19,1	64,2	16,3
Sliače	3 830	760	1 259	1 094	260	457	0	19,8	61,4	18,7
Stankovany	1 234	226	383	336	100	186	3	18,3	58,3	23,2
Štiavnička	559	112	185	162	29	69	2	20,0	62,1	17,5
Švošov	810	171	268	201	60	109	1	21,1	57,9	20,9
Turík	228	55	75	60	15	23	0	24,1	59,2	16,7
Valaská Dubová	764	148	233	203	50	114	16	19,4	57,1	21,5

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Ružomberok

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Ružomberok	**12 977**	**10 556**	**9 881**	**2 367**	**21 055**	**18 268**	**10 364**	**2 727**
Bešeňová	124	96	94	25	139	110	102	28
Hubová	357	298	296	59	383	323	321	60
Ivachnová	163	137	137	26	172	145	145	27
Kalameny	143	117	117	26	143	117	117	26
Komjatná	406	361	360	45	440	394	393	45
Likavka	827	675	665	151	917	760	712	154
Liptovská Lúžna	1 170	853	850	317	1 182	853	840	321
Liptovská Osada	582	435	420	142	650	496	425	153
Liptovská Štiavnica	281	225	221	56	330	271	256	58
Liptovská Teplá	292	237	234	55	312	253	242	59
Liptovské Revúce	691	493	488	196	702	498	484	200
Liptovský Michal	86	70	69	15	89	74	73	15
Lisková	749	600	598	148	812	662	660	148
Ľubochňa	251	214	196	31	357	319	219	38
Lúčky	530	442	432	82	587	500	470	87
Ludrová	342	268	263	74	359	284	270	75
Martinček	114	94	92	20	129	108	96	20
Potok	51	38	38	13	58	42	42	16
Ružomberok	3 534	2 994	2 416	517	10 923	10 076	2 537	821
Sliače	1 126	971	963	152	1 164	1 000	987	158
Stankovany	460	343	342	117	470	353	352	112
Štiavnička	144	143	143	0	168	166	166	2
Švošov	205	192	190	13	216	201	199	15
Turík	75	52	51	23	81	55	50	25
Valaská Dubová	274	208	206	64	272	208	206	64

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Turčianske Teplice

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel obyvateľstva		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Turčianske Teplice	**16 866**	**8 292**	**8 574**	**50,8**	**16 513**	**979**	**8 319**	**4 482**	**3 837**	**49,3**
Abramová	152	71	81	53,3	154	1 013	63	38	25	41,4
Blažovce	162	88	74	45,7	156	963	84	46	38	51,9
Bodorová	252	123	129	51,2	237	940	135	74	61	53,6
Borcová	118	50	68	57,6	113	958	53	23	30	44,9
Brieštie	170	89	81	47,6	166	976	83	53	30	48,8
Budiš	216	99	117	54,2	210	972	117	56	61	54,2
Čremošné	101	47	54	53,5	92	911	51	29	22	50,5
Dubové	762	378	384	50,4	731	959	386	210	176	50,7
Háj	485	231	254	52,4	463	955	234	127	107	48,2
Horná Štubňa	1 606	811	795	49,5	1 506	938	801	449	352	49,9
Ivančiná	95	49	46	48,4	91	958	45	26	19	47,4
Jasenovo	169	88	81	47,9	162	959	83	49	34	49,1
Jazernica	265	138	127	47,9	261	985	130	77	53	49,1
Kaľamenová	69	31	38	55,1	69	1 000	31	17	14	44,9
Liešno	55	24	31	56,4	54	982	21	10	11	38,2
Malý Čepčín	520	261	259	49,8	479	921	287	148	139	55,2
Moškovec	66	36	30	45,5	66	1 000	26	16	10	39,4
Mošovce	1 380	681	699	50,7	1 314	952	671	371	300	48,6
Ondrašová	60	29	31	51,7	57	950	31	16	15	51,7
Rakša	207	98	109	52,7	209	1 010	93	50	43	44,9
Rudno	228	113	115	50,4	220	965	102	59	43	44,7
Sklené	816	425	391	47,9	761	933	381	228	153	46,7
Slovenské Pravno	938	455	483	51,5	913	973	483	256	227	51,5
Turček	716	346	370	51,7	675	943	351	198	153	49,0
Turčianske Teplice	7 031	3 420	3 611	51,4	7 141	1 016	3 464	1 796	1 668	49,3
Veľký Čepčín	227	111	116	51,1	213	938	113	60	53	49,8

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Turčianske Teplice

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Turčianske Teplice	**16 866**	**2 923**	**5 524**	**4 690**	**1 321**	**2 382**	**26**	**17,3**	**60,6**	**22,0**
Abramová	152	35	46	39	10	22	0	23,0	55,9	21,1
Blažovce	162	36	52	40	13	18	3	22,2	56,8	19,1
Bodorová	252	44	85	75	15	33	0	17,5	63,5	19,0
Borcová	118	20	29	38	14	17	0	16,9	56,8	26,3
Brieštie	170	26	58	38	17	30	1	15,3	56,5	27,6
Budiš	216	34	66	67	19	30	0	15,7	61,6	22,7
Čremošné	101	14	33	26	11	17	0	13,9	58,4	27,7
Dubové	762	123	244	206	68	120	1	16,1	59,1	24,7
Háj	485	95	144	124	41	80	1	19,6	55,3	24,9
Horná Štubňa	1 606	307	563	429	97	208	2	19,1	61,8	19,0
Ivančiná	95	16	33	21	10	15	0	16,8	56,8	26,3
Jasenovo	169	21	64	45	15	24	0	12,4	64,5	23,1
Jazernica	265	52	89	68	21	35	0	19,6	59,2	21,1
Kaľamenová	69	13	18	16	6	15	1	18,8	49,3	30,4
Liešno	55	11	11	15	6	12	0	20,0	47,3	32,7
Malý Čepčín	520	94	183	157	38	48	0	18,1	65,4	16,5
Moškovec	66	16	24	11	6	9	0	24,2	53,0	22,7
Mošovce	1 380	221	447	364	121	224	3	16,0	58,8	25,0
Ondrašová	60	4	20	16	8	12	0	6,7	60,0	33,3
Rakša	207	42	64	57	13	31	0	20,3	58,5	21,3
Rudno	228	38	73	56	21	40	0	16,7	56,6	26,8
Sklené	816	153	274	195	70	121	3	18,8	57,5	23,4
Slovenské Pravno	938	177	312	264	52	133	0	18,9	61,4	19,7
Turček	716	138	240	193	45	93	7	19,3	60,5	19,3
Turčianske Teplice	7 031	1 151	2 280	2 068	569	959	4	16,4	61,8	21,7
Veľký Čepčín	227	42	72	62	15	36	0	18,5	59,0	22,5

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Turčianske Teplice

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Turčianske Teplice	**4 773**	**3 798**	**3 583**	**959**	**6 110**	**5 067**	**3 726**	**1 032**
Abramová	98	42	41	56	114	55	43	59
Blažovce	46	39	38	7	53	46	40	7
Bodorová	76	62	61	14	85	67	62	17
Borcová	36	32	32	4	38	34	34	4
Brieštie	82	56	56	26	82	56	56	26
Budiš	74	57	57	17	79	60	60	19
Čremošné	45	34	32	11	43	32	32	11
Dubové	255	197	194	57	280	220	208	59
Háj	161	125	123	36	179	139	130	40
Horná Štubňa	495	431	424	62	539	470	444	67
Ivančiná	60	35	34	25	60	35	34	25
Jasenovo	75	52	52	22	77	54	54	23
Jazernica	90	72	72	18	97	76	76	20
Kaľamenová	37	18	18	19	40	21	21	19
Liešno	23	16	16	7	23	16	16	7
Malý Čepčín	130	113	108	17	161	143	114	18
Moškovec	26	15	15	11	29	18	18	11
Mošovce	457	377	362	80	518	435	370	83
Ondrašová	31	20	20	11	31	20	20	11
Rakša	70	56	54	14	78	64	59	14
Rudno	92	68	67	24	97	71	66	26
Sklené	373	251	245	122	394	271	248	121
Slovenské Pravno	282	236	227	46	322	273	231	49
Turček	241	179	168	61	272	204	177	68
Turčianske Teplice	1 326	1 152	1 005	163	2 321	2 118	1 050	199
Veľký Čepčín	92	63	62	29	98	69	63	29

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Tvrdošín

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Podiel obyvateľstva		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tvrdošín	**35 062**	**17 530**	**17 532**	**50,0**	**33 057**	**943**	**17 148**	**9 032**	**8 116**	**48,9**
Brezovica	1 289	642	647	50,2	1 224	950	611	331	280	47,4
Čimhová	633	331	302	47,7	614	970	278	154	124	43,9
Habovka	1 299	657	642	49,4	1 240	955	604	324	280	46,5
Hladovka	924	466	458	49,6	871	943	435	227	208	47,1
Liesek	2 461	1 251	1 210	49,2	2 359	959	1 104	612	492	44,9
Nižná	4 073	2 034	2 039	50,1	3 790	931	1 962	1 034	928	48,2
Oravský Biely Potok	583	294	289	49,6	571	979	298	167	131	51,1
Podbiel	1 218	607	611	50,2	1 143	938	605	330	275	49,7
Suchá Hora	1 256	634	622	49,5	1 180	939	595	322	273	47,4
Štefanov nad Oravou	576	290	286	49,7	544	944	246	141	105	42,7
Trstená	7 461	3 667	3 794	50,9	7 210	966	3 667	1 882	1 785	49,1
Tvrdošín	9 544	4 793	4 751	49,8	8 762	918	4 897	2 516	2 381	51,3
Vitanová	1 225	618	607	49,6	1 179	962	556	293	263	45,4
Zábiedovo	770	376	394	51,2	716	930	392	218	174	50,9
Zuberec	1 750	870	880	50,3	1 654	945	898	481	417	51,3

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Tvrdošín

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tvrdošín	**35 062**	**8 505**	**11 454**	**10 328**	**1 601**	**3 076**	**98**	**24,3**	**62,1**	**13,3**
Brezovica	1 289	345	398	369	53	124	0	26,8	59,5	13,7
Čimhová	633	180	197	169	32	55	0	28,4	57,8	13,7
Habovka	1 299	352	403	365	67	112	0	27,1	59,1	13,8
Hladovka	924	229	288	251	54	101	1	24,8	58,3	16,8
Liesek	2 461	686	781	679	110	201	4	27,9	59,3	12,6
Nižná	4 073	866	1 295	1 127	281	492	12	21,3	59,5	19,0
Oravský Biely Potok	583	131	196	156	32	68	0	22,5	60,4	17,2
Podbiel	1 218	263	411	354	61	129	0	21,6	62,8	15,6
Suchá Hora	1 256	354	382	347	64	108	1	28,2	58,0	13,7
Štefanov nad Oravou	576	138	168	135	46	89	0	24,0	52,6	23,4
Trstená	7 461	1 946	2 355	2 241	291	598	30	26,1	61,6	11,9
Tvrdošín	9 544	2 093	3 365	3 065	333	657	31	21,9	67,4	10,4
Vitanová	1 225	334	380	316	67	128	0	27,3	56,8	15,9
Zábiedovo	770	185	258	225	34	66	2	24,0	62,7	13,0
Zuberec	1 750	403	577	529	76	148	17	23,0	63,2	12,8

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Tvrdošín

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodin-ných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Tvrdošín	**6 900**	**5 843**	**5 597**	**1 017**	**10 239**	**9 075**	**5 693**	**1 147**
Brezovica	329	301	299	25	345	319	317	26
Čimhová	167	148	145	18	181	162	149	18
Habovka	297	265	260	32	321	288	272	32
Hladovka	272	241	239	31	279	245	241	34
Liesek	661	571	566	90	685	591	570	94
Nižná	708	616	558	90	1 247	1 135	564	110
Oravský Biely Potok	203	147	145	47	195	147	146	48
Podbiel	375	284	280	90	387	292	278	92
Suchá Hora	340	297	293	43	351	307	293	43
Štefanov nad Oravou	195	147	146	48	206	157	153	49
Trstená	1 150	984	891	154	2 279	2 068	916	209
Tvrdošín	1 215	1 005	946	202	2 733	2 482	956	245
Vitanová	374	308	308	64	376	311	311	64
Zábiedovo	200	188	188	12	200	188	188	12
Zuberec	414	341	333	71	454	383	339	71

1. Základné údaje o obyvateľstve v okrese Žilina

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajú-cich	spolu [1)]	muži	ženy	
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Žilina	**156 361**	**76 099**	**80 262**	**51,3**	**151 736**	**970**	**79 256**	**41 534**	**37 722**	**50,7**
Belá	3 303	1 646	1 657	50,2	3 116	943	1 594	862	732	48,3
Bitarová	601	318	283	47,1	571	950	303	179	124	50,4
Brezany	454	229	225	49,6	447	985	224	119	105	49,3
Čičmany	229	96	133	58,1	217	948	79	53	26	34,5
Divina	2 528	1 274	1 254	49,6	2 399	949	1 235	706	529	48,9
Divinka	827	416	411	49,7	818	989	415	227	188	50,2
Dlhé Pole	2 096	1 031	1 065	50,8	2 009	958	1 046	585	461	49,9
Dolná Tižina	1 194	608	586	49,1	1 124	941	612	336	276	51,3
Dolný Hričov	1 454	698	756	52,0	1 418	975	743	384	359	51,1
Ďurčiná	1 046	526	520	49,7	998	954	485	270	215	46,4
Fačkov	765	393	372	48,6	717	937	368	216	152	48,1
Gbeľany	1 233	605	628	50,9	1 167	946	611	314	297	49,6
Horný Hričov	776	393	383	49,4	735	947	397	219	178	51,2
Hôrky	600	302	298	49,7	587	978	332	180	152	55,3
Hričovské Podhradie	386	190	196	50,8	367	951	186	99	87	48,2
Jasenové	657	319	338	51,4	626	953	323	172	151	49,2
Kamenná Poruba	1 780	911	869	48,8	1 716	964	871	489	382	48,9
Kľače	369	180	189	51,2	356	965	159	93	66	43,1
Konská	1 300	646	654	50,3	1 250	962	625	346	279	48,1
Kotrčiná Lúčka	405	209	196	48,4	394	973	189	109	80	46,7
Krasňany	1 202	615	587	48,8	1 162	967	609	336	273	50,7
Kunerad	908	457	451	49,7	858	945	468	255	213	51,5
Lietava	1 418	679	739	52,1	1 355	956	692	372	320	48,8
Lietavská Lúčka	1 801	865	936	52,0	1 794	996	914	489	425	50,7
Lietavská Svinná - Babkov	1 534	744	790	51,5	1 463	954	758	406	352	49,4
Lutiše	848	452	396	46,7	821	968	381	231	150	44,9
Lysica	874	437	437	50,0	838	959	415	246	169	47,5
Malá Čierna	326	160	166	50,9	300	920	149	82	67	45,7
Mojš	474	238	236	49,8	443	935	216	126	90	45,6
Nededza	905	462	443	49,0	885	978	470	262	208	51,9
Nezbudská Lúčka	375	198	177	47,2	383	1 021	181	114	67	48,3
Ovčiarsko	456	230	226	49,6	451	989	239	130	109	52,4
Paština Závada	229	111	118	51,5	226	987	114	63	51	49,8
Podhorie	739	372	367	49,7	714	966	360	208	152	48,7
Porúbka	454	218	236	52,0	436	960	233	129	104	51,3
Rajec	6 074	2 989	3 085	50,8	5 794	954	3 067	1 614	1 453	50,5
Rajecká Lesná	1 294	662	632	48,8	1 215	939	591	334	257	45,7
Rajecké Teplice	2 677	1 308	1 369	51,1	2 798	1 045	1 314	707	607	49,1
Rosina	2 794	1 382	1 412	50,5	2 738	980	1 459	770	689	52,2
Stráňavy	1 838	893	945	51,4	1 762	959	974	509	465	53,0
Stránske	697	346	351	50,4	672	964	333	182	151	47,8
Stráža	663	322	341	51,4	631	952	327	186	141	49,3
Strečno	2 607	1 297	1 310	50,2	2 488	954	1 341	721	620	51,4
Svederník	955	463	492	51,5	942	986	467	245	222	48,9
Šuja	335	169	166	49,6	324	967	155	87	68	46,3
Teplička nad Váhom	3 371	1 599	1 772	52,6	3 303	980	1 585	849	736	47,0
Terchová	4 099	2 075	2 024	49,4	3 920	956	1 927	1 074	853	47,0
Turie	1 939	898	1 041	53,7	1 854	956	963	514	449	49,7
Varín	3 387	1 682	1 705	50,3	3 300	974	1 681	891	790	49,6
Veľká Čierna	357	188	169	47,3	353	989	189	106	83	52,9
Višňové	2 477	1 212	1 265	51,1	2 399	969	1 258	689	569	50,8
Zbyňov	851	418	433	50,9	808	949	417	224	193	49,0
Žilina	85 400	40 968	44 432	52,0	83 274	975	44 212	22 425	21 787	51,8

2. Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v okrese Žilina

Okres, obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)		
	spolu	vo veku								
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	neziste-nom	pred-produktív-nom	produktív-nom	po-produktív-nom
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Žilina	**156 361**	**29 646**	**50 972**	**46 937**	**9 401**	**18 179**	**1 226**	**19,0**	**62,6**	**17,6**
Belá	3 303	815	1 067	901	185	334	1	24,7	59,6	15,7
Bitarová	601	125	208	159	33	67	9	20,8	61,1	16,6
Brezany	454	90	147	125	36	55	1	19,8	59,9	20,0
Čičmany	229	24	61	39	27	76	2	10,5	43,7	45,0
Divina	2 528	563	829	660	151	319	6	22,3	58,9	18,6
Divinka	827	136	284	247	57	102	1	16,4	64,2	19,2
Dlhé Pole	2 096	311	708	568	174	335	0	14,8	60,9	24,3
Dolná Tižina	1 194	264	399	348	60	123	0	22,1	62,6	15,3
Dolný Hričov	1 454	301	459	438	85	170	1	20,7	61,7	17,5
Ďurčiná	1 046	250	322	274	80	120	0	23,9	57,0	19,1
Fačkov	765	125	266	195	59	119	1	16,3	60,3	23,3
Gbeľany	1 233	269	391	359	75	138	1	21,8	60,8	17,3
Horný Hričov	776	136	257	217	59	107	0	17,5	61,1	21,4
Hôrky	600	103	203	178	44	70	2	17,2	63,5	19,0
Hričovské Podhradie	386	88	110	103	32	53	0	22,8	55,2	22,0
Jasenové	657	138	207	179	38	94	1	21,0	58,8	20,1
Kamenná Poruba	1 780	454	580	483	100	163	0	25,5	59,7	14,8
Kľače	369	83	105	84	35	61	1	22,5	51,2	26,0
Konská	1 300	305	405	365	79	144	2	23,5	59,2	17,2
Kotrčiná Lúčka	405	93	128	100	30	54	0	23,0	56,3	20,7
Krasňany	1 202	292	407	342	57	104	0	24,3	62,3	13,4
Kunerad	908	186	303	274	56	88	1	20,5	63,5	15,9
Lietava	1 418	276	432	389	111	193	17	19,5	57,9	21,4
Lietavská Lúčka	1 801	297	566	512	143	282	1	16,5	59,9	23,6
Lietavská Svinná – Babkov	1 534	327	469	416	113	206	3	21,3	57,7	20,8
Lutiše	848	207	272	205	61	98	5	24,4	56,3	18,8
Lysica	874	187	297	222	60	108	0	21,4	59,4	19,2
Malá Čierna	326	76	99	82	25	44	0	23,3	55,5	21,2
Mojš	474	78	149	110	48	89	0	16,5	54,6	28,9
Nededza	905	211	296	250	57	91	0	23,3	60,3	16,4
Nezbudská Lúčka	375	54	134	92	36	58	1	14,4	60,3	25,1
Ovčiarsko	456	110	150	129	21	46	0	24,1	61,2	14,7
Paština Závada	229	54	72	64	11	28	0	23,6	59,4	17,0
Podhorie	739	150	254	201	39	94	1	20,3	61,6	18,0
Porúbka	454	71	147	130	40	66	0	15,6	61,0	23,3
Rajec	6 074	1 400	2 022	1 837	257	509	49	23,0	63,5	12,6
Rajecká Lesná	1 294	299	413	328	92	161	1	23,1	57,3	19,6
Rajecké Teplice	2 677	485	820	747	199	382	44	18,1	58,5	21,7
Rosina	2 794	470	960	831	186	338	9	16,8	64,1	18,8
Stráňavy	1 838	356	598	561	108	212	3	19,4	63,1	17,4
Stránske	697	144	217	193	52	90	1	20,7	58,8	20,4
Stráža	663	143	222	182	36	80	0	21,6	60,9	17,5
Strečno	2 607	602	862	746	139	241	17	23,1	61,7	14,6
Svederník	955	197	291	265	71	128	3	20,6	58,2	20,8
Šuja	335	61	107	89	28	50	0	18,2	58,5	23,3
Teplička nad Váhom	3 371	662	1 016	982	224	456	31	19,6	59,3	20,2
Terchová	4 099	859	1 312	1 086	295	532	15	21,0	58,5	20,2
Turie	1 939	385	578	567	120	283	6	19,9	59,1	20,8
Varín	3 387	766	1 103	963	190	363	2	22,6	61,0	16,3
Veľká Čierna	357	66	134	101	23	33	0	18,5	65,8	15,7
Višňové	2 477	408	851	711	156	334	17	16,5	63,1	19,8
Zbyňov	851	163	280	249	60	99	0	19,2	62,2	18,7
Žilina	85 400	14 931	28 003	27 059	4 848	9 589	970	17,5	64,5	16,9

3. Základné údaje o domovom a bytovom fonde v okrese Žilina

Okres, obec	Domy spolu [1)]	Trvale obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	z toho rodinné			spolu	z toho v rodinných domoch	
a	1	2	3	4	5	6	7	8
Žilina	**27 668**	**23 616**	**21 715**	**3 968**	**52 597**	**47 534**	**22 981**	**4 937**
Belá	934	769	766	164	945	779	766	163
Bitarová	159	134	133	24	182	153	147	27
Brezany	118	102	101	16	142	125	119	16
Čičmany	260	103	100	156	274	111	103	163
Divina	709	610	608	99	745	644	631	98
Divinka	253	212	212	41	255	214	214	41
Dlhé Pole	860	626	623	232	928	686	664	239
Dolná Tižina	329	275	273	54	340	285	272	53
Dolný Hričov	405	340	334	65	486	417	389	68
Ďurčiná	314	251	251	63	354	289	289	62
Fačkov	328	227	224	99	349	245	239	101
Gbeľany	320	282	278	38	355	315	291	39
Horný Hričov	206	180	170	26	267	241	179	26
Hôrky	163	145	142	18	189	169	156	20
Hričovské Podhradie	111	94	93	17	114	97	96	17
Jasenové	166	150	148	16	183	166	152	17
Kamenná Poruba	442	395	394	47	464	416	409	48
Kľače	108	92	92	16	113	97	97	16
Konská	353	304	299	49	370	321	316	48
Kotrčiná Lúčka	125	103	102	22	128	106	105	22
Krasňany	263	241	237	22	288	264	242	24
Kunerad	243	204	203	39	251	210	209	40
Lietava	394	355	351	38	426	384	366	40
Lietavská Lúčka	396	353	325	42	625	576	335	47
Lietavská Svinná – Babkov	441	375	369	66	487	419	407	68
Lutiše	228	198	196	30	235	204	198	31
Lysica	276	216	216	60	291	229	229	62
Malá Čierna	106	85	84	21	113	92	86	21
Mojš	157	132	132	25	157	132	132	25
Nededza	188	184	182	4	208	204	189	4
Nezbudská Lúčka	126	106	105	20	133	113	112	20
Ovčiarsko	120	108	108	12	120	108	108	12
Paština Závada	60	54	53	6	65	59	55	6
Podhorie	185	163	161	22	198	175	160	23
Porúbka	141	123	122	18	174	152	151	22
Rajec	949	823	737	125	1 800	1 655	761	139
Rajecká Lesná	449	335	332	114	467	350	344	117
Rajecké Teplice	651	574	552	68	868	772	595	89
Rosina	756	720	716	36	833	793	778	38
Stráňavy	425	399	391	26	508	478	428	30
Stránske	201	173	172	27	212	182	181	27
Stráža	180	164	164	16	185	169	169	16
Strečno	679	598	596	80	725	644	631	81
Svederník	336	274	273	59	337	276	275	59
Šuja	107	88	88	18	107	87	87	18
Teplička nad Váhom	910	810	798	98	991	886	842	99
Terchová	1 286	1 013	998	266	1 378	1 101	1 028	276
Turie	489	422	416	66	570	496	471	73
Varín	821	687	663	132	1 022	879	709	143
Veľká Čierna	112	89	89	23	116	93	93	23
Višňové	713	629	623	84	812	722	701	90
Zbyňov	219	186	183	33	260	225	204	34
Žilina	8 398	7 341	5 737	1 010	30 452	28 529	6 071	1 856

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Bytča

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Bytča spolu	**30 802**
Bytča	11 495
Hlboké nad Váhom	908
Hvozdnica	1 127
Jablonové	861
Kolárovice	1 907
Kotešová	1 892
Maršová-Rašov	773
Petrovice	1 459
Predmier	1 341
Súľov - Hradná	921
Štiavnik	4 087
Veľké Rovné	4 031

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Čadca

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Čadca spolu	**92 958**
Čadca	26 443
Čierne	4 291
Dlhá nad Kysucou	510
Dunajov	913
Klokočov	2 633
Klubina	517
Korňa	2 250
Krásno nad Kysucou	6 998
Makov	1 910
Nová Bystrica	2 858
Olešná	2 069
Oščadnica	5 681
Podvysoká	1 215
Radôstka	885
Raková	5 062
Skalité	5 075
Stará Bystrica	2 667
Staškov	2 662
Svrčinovec	3 430
Turzovka	7 803
Vysoká nad Kysucou	3 005
Zákopčie	1 811
Zborov nad Bystricou	2 270

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Dolný Kubín

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Dolný Kubín spolu	**39 429**
Bziny	523
Dlhá nad Oravou	1 393
Dolný Kubín	19 855
Horná Lehota	521
Chlebnice	1 605
Istebné	1 423
Jasenová	394
Kraľovany	458
Krivá	803
Leštiny	222
Malatiná	824
Medzibrodie nad Oravou	433

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Oravská Poruba	902
Oravský Podzámok	1 325
Osádka	141
Párnica	728
Pokryváč	190
Pribiš	476
Pucov	733
Sedliacka Dubová	507
Veličná	874
Vyšný Kubín	553
Zázrivá	2 833
Žaškov	1 713

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Kysucké Nové Mesto

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Kysucké Nové Mesto spolu	**33 858**
Dolný Vadičov	419
Horný Vadičov	1 547
Kysucké Nové Mesto	16 526
Kysucký Lieskovec	2 248
Lodno	997
Lopušné Pažite	464
Nesluša	3 244

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Ochodnica	2 005
Povina	1 107
Radoľa	1 368
Rudina	1 621
Rudinka	384
Rudinská	947
Snežnica	981

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Liptovský Mikuláš

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Liptovský Mikuláš spolu	**73 668**
Beňadiková	436
Bobrovček	202
Bobrovec	1 786
Bobrovník	145
Bukovina	129
Demänovská Dolina	195
Dúbrava	1 299
Galovany	282
Gôtovany	382
Huty	228
Hybe	1 602
Ižipovce	85
Jakubovany	429
Jalovec	323
Jamník	413
Konská	251
Kráľova Lehota	637
Kvačany	559
Lazisko	413
Liptovská Anna	94
Liptovská Kokava	1 065
Liptovská Porúbka	1 134
Liptovská Sielnica	579
Liptovské Beharovce	54
Liptovské Kľačany	347
Liptovské Matiašovce	277
Liptovský Hrádok	8 111
Liptovský Ján	829

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Liptovský Mikuláš	32 966
Liptovský Ondrej	565
Liptovský Peter	1 348
Liptovský Trnovec	565
Ľubeľa	1 094
Malatíny	150
Malé Borové	205
Malužiná	276
Nižná Boca	188
Partizánska Ľupča	1 259
Pavčina Lehota	343
Pavlova Ves	259
Podtureň	505
Pribylina	1 359
Prosiek	195
Smrečany	618
Svätý Kríž	681
Trstené	200
Uhorská Ves	431
Vavrišovo	604
Važec	2 368
Veľké Borové	91
Veterná Poruba	344
Vlachy	635
Východná	2 375
Vyšná Boca	102
Závažná Poruba	1 232
Žiar	424

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Martin

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Martin spolu	**97 808**
Belá - Dulice	1 228
Benice	289
Blatnica	861
Bystrička	1 345
Ďanová	495
Diaková	238
Dolný Kalník	42
Dražkovce	541
Folkušová	130
Horný Kalník	139
Karlová	113
Kláštor pod Znievom	1 478
Košťany nad Turcom	1 106
Krpeľany	1 078
Laskár	103
Ležiachov	147
Lipovec	835
Martin	59 772
Necpaly	834
Nolčovo	267
Podhradie	683

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Príbovce	1 049
Rakovo	308
Ratkovo	191
Sklabiňa	609
Sklabinský Podzámok	175
Slovany	408
Socovce	245
Sučany	4 625
Šútovo	512
Trebostovo	472
Trnovo	212
Turany	4 393
Turčianska Štiavnička	795
Turčianske Jaseno	352
Turčianske Kľačany	835
Turčiansky Ďur	193
Turčiansky Peter	311
Valča	1 491
Vrícko	427
Vrútky	7 242
Záborie	122
Žabokreky	1 117

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Námestovo

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Námestovo spolu	**57 042**
Babín	1 399
Beňadovo	720
Bobrov	1 533
Breza	1 506
Hruštín	3 200
Klin	2 009
Krušetnica	932
Lokca	2 194
Lomná	779
Mútne	2 771
Námestovo	8 126
Novoť	3 142

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Oravská Jasenica	1 532
Oravská Lesná	3 134
Oravská Polhora	3 595
Oravské Veselé	2 712
Rabča	4 315
Rabčice	1 852
Sihelné	2 006
Ťapešovo	615
Vasiľov	758
Vavrečka	1 263
Zákamenné	4 917
Zubrohlava	2 032

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Ružomberok

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Ružomberok spolu	**59 122**
Bešeňová	387
Hubová	1 064
Ivachnová	494
Kalameny	466
Komjatná	1 473
Likavka	2 992
Liptovská Lúžna	2 982
Liptovská Osada	1 631
Liptovská Štiavnica	878
Liptovská Teplá	879
Liptovské Revúce	1 678
Liptovské Sliače	3 815

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Liptovský Michal	278
Lisková	2 112
Ľubochňa	1 041
Lúčky	1 713
Ludrová	960
Martinček	391
Potok	111
Ružomberok	30 166
Stankovany	1 229
Štiavnička	561
Švošov	824
Turík	227
Valaská Dubová	770

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Turčianske Teplice

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Turčianske Teplice spolu	**16 731**
Abramová	156
Blažovce	167
Bodorová	261
Borcová	121
Brieštie	164
Budiš	214
Čremošné	89
Dubové	762
Háj	472
Horná Štubňa	1 611
Ivančiná	92
Jasenovo	166
Jazernica	273
Kaľamenová	68
Liešno	45
Malý Čepčín	524
Moškovec	64
Mošovce	1 373
Ondrašová	58
Rakša	223
Rudno	223
Sklené	794
Slovenské Pravno	954
Turček	696
Turčianske Teplice	6 943
Veľký Čepčín	218

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Tvrdošín

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Tvrdošín spolu	**35 411**
Brezovica	1 286
Čimhová	655
Habovka	1 349
Hladovka	944
Liesek	2 563
Nižná	4 076
Oravský Biely Potok	595
Podbiel	1 250
Suchá Hora	1 291
Štefanov nad Oravou	603
Trstená	7 510
Tvrdošín	9 464
Vitanová	1 230
Zábiedovo	781
Zuberec	1 814

Počet obyvateľov k 31. 12. 2003 v okrese Žilina

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
okres Žilina spolu	**156 670**
Belá	3 332
Bitarová	606
Brezany	462
Čičmany	214
Divina	2 530
Divinka	865
Dlhé Pole	2 062
Dolná Tižina	1 215
Dolný Hričov	1 493
Ďurčiná	1 075
Fačkov	738
Gbeľany	1 218
Horný Hričov	775
Hôrky	597
Hričovské Podhradie	381
Jasenové	633
Kamenná Poruba	1 805
Kľače	373
Konská	1 327
Kotrčiná Lúčka	411
Krasňany	1 229
Kunerad	937
Lietava	1 435
Lietavská Lúčka	1 765
Lietavská Svinná - Babkov	1 551
Lutiše	829

Územie	Počet obyvateľov k 31. 12. 2003
Lysica	851
Malá Čierna	329
Mojš	455
Nededza	927
Nezbudská Lúčka	381
Ovčiarsko	478
Paština Závada	254
Podhorie	762
Porúbka	449
Rajec	6 075
Rajecká Lesná	1 297
Rajecké Teplice	2 713
Rosina	2 832
Stráňavy	1 838
Stránske	686
Stráža	653
Strečno	2 644
Svederník	977
Šuja	323
Teplička nad Váhom	3 390
Terchová	4 095
Turie	1 952
Varín	3 449
Veľká Čierna	355
Višňové	2 516
Zbyňov	853
Žilina	85 278

2.8. Hospodárska základňa

2.8.5. Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy

Vstupným koncepčným podkladom pre spracovanie tejto kapitoly bola „Štúdia pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR“ (vypracovaná SAŽP Banská Bystrica, Centrum URBION Bratislava - 2001-2002). Táto štúdia bola rozdelená do dvoch etáp.

I. etapa, tzv. vyhľadávacia, na základe vypracovaného celoslovenského prieskumu záujmu obcí, informovala o zámeroch budovania priemyselných parkov.

Za územie Žilinského kraja bolo prostredníctvom dotazníkov evidovaných 40 lokalít, ktoré v zmysle dohodnutej metodiky boli na základe bodového hodnotenia vyhodnotené a zaradené do kategórií od I. - III.

Zo 40 lokalít bolo 9 zaradených do I. kategórie (veľmi vhodné), 23 do II. kategórie (vhodné) a 7 do III. kategórie (málo vhodné).

II. etapa spočívala vo vytypovaní lokalít za jednotlivé kraje, určených na budovanie priemyselných parkov a ich posúdenie z hľadiska vplyvu na životné prostredie. V rámci Žilinského kraja sa enviromentálne hodnotenie vybraných lokalít priemyselných parkov vypracovalo pre 7 lokalít :

- Bytča - Horné pole 43 ha
- Krásno nad Kysucou 85 ha
- Kysucké Nové Mesto 67 ha
- Liptovský Mikuláš – Liptov 150 ha
- Martin-východný priemyselný park 343 ha
- Námestovo 58 ha
- Varín 58 ha

K záberu PPF sa vyjadrilo Ministerstvo pôdohospodárstva SR a v lokalite Martin odsúhlasilo iba menšiu časť plochy (69 ha) južne od cesty I/18. V ďalšom texte sa táto lokalita uvádza pod názvom PP Martin II.)

Ďalšími zdrojmi informácií o lokalitách vhodných pre rozvoj priemyselnej výroby boli schválené a rozpracované územné plány miest a obcí, konzultácie so spracovateľmi územnoplánovacích dokumentácií a zistené zámery obcí. Po vyhodnotení údajov bolo do tabuliek priemyselných parkov a rozvojových plôch zahrnutých 89 lokalít s rozlohou 2 až 331 ha.

Z celkového počtu lokalít je 29 klasifikovaných ako priemyselné parky celoštátneho, regionálneho a lokálneho významu a 60 lokalít ako rozvojové výrobné plochy.

V súlade so súhlasom na záber poľnohospodárskej pôdy výstavba 18 priemyselných parkov môže byť zahájená v etape do r. 2015. Zvyšných 11 je navrhnutých v etape výhľad po r. 2015.

18 priemyselných parkov v etape návrh je podrobnejšie vyhodnotených z hľadiska napojenia na dopravnú a technickú infraštruktúru.

Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriaďovanie priemyselných parkov a o doplnení zákona národnej rady SR č. 180/2003 Z. z. (§2, ods. 1) definuje priemyselný park ako „ .... územie, na ktorom sa sústreďuje priemyselná činnosť (výroba), alebo služby najmenej dvoch podnikateľov a ktoré je na tento účel ustanovené územným plánom obce, alebo územným plánom zóny“.

Priemyselný park podľa tohto zákona zriaďuje obec.

Podporu na zriadenie priemyselného parku v zmysle § 4 uvedeného zákona možno obci poskytnúť, ak preukáže, že :

a) územie na zriadenie priemyselného parku je vymedzené v schválenom územnom pláne obce alebo územnom pláne zóny,
b) má zabezpečené finančné prostriedky na zriadenie priemyselného parku vo výške min. 30 % nákladov na zriadenie priemyselného parku vrátane nákladov na vyvlastnenie,

kúpu, prevod, nájom alebo zámenu pozemkov, určených na zriadenie priemyselného parku, nákladov na technickú vybavenosť územia a na inžinierske stavby, nevyhnutné na zriadenie priemyselného parku (voda, plyn, elektrická energia, doprava, telekomunikačné siete, kanalizácia a uskladnenie, druhotné využitie a zneškodňovanie odpadov). K technickej vybavenosti územia patrí aj odvodnenie územia, odvoz a uskladnenie ornice, pozemné práce a terénne úpravy,

c) má predchádzajúci súhlas fondu na prevod pozemkov, s ktorými fond nakladá, na obec alebo na nájom týchto pozemkov obci, alebo na zámenu týchto pozemkov s obcou na zriadenie priemyselného parku,
d) má s podnikateľom uzavretú zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy, ktorá upraví ich vzťahy najmä v oblasti podnikateľského zámeru podnikateľa v priemyselnom parku vrátane preukázania finančného zabezpečenia podnikateľského zámeru,
e) má záväzné stanovisko dodávateľa energie (elektriny, plynu, tepla) a dodávateľa úžitkovej a pitnej vody na zabezpečenie dodávok energie a vody pre potreby priemyselného parku.

Pri rozhodovaní o poskytnutí podpory na zriadenie priemyselného parku Ministerstvo hospodárstva SR je povinné zohľadňovať aj úroveň zamestnanosti v regióne žiadateľa a vplyv podnikania v priemyselnom parku na zníženie nezamestnanosti v regióne.

Na zriadenie priemyselného parku podľa § 3 možno obci, ktorá spĺňa vyššie uvedené podmienky, poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na :

a) technickú vybavenosť územia a inžinierske stavby, nevyhnutné na zriadenie priemyselného parku,
b) náhradu za vyvlastnenie pozemkov, určených na zriadenie priemyselného parku,
c) úhradu nákladov na kúpu alebo iný prevod, nájom alebo zámenu pozemkov, určených na zriadenie priemyselného parku vrátane úhrady na prevod pozemkov, s ktorými Slovenský pozemkový fond nakladá, do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu a úhradu nákladov na nájom týchto pozemkov obci, alebo na zámenu týchto pozemkov s obcou, alebo na zriadenie vecného bremena na týchto pozemkoch, potrebných na vybudovanie technickej vybavenosti územia a inžinierskych stavieb, nevyhnutných na zriadenie priemyselného parku,
d) úhradu odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a odvodov za vyňatie pozemkov z lesného pôdneho fondu.

Dotáciu na účely podľa § 3, písm. 1 a) možno poskytnúť obci len za podmienky, že pozemky, na ktorých je alebo bude vybudovaná technická vybavenosť územia a inžinierske stavby nevyhnutné na zriadenie priemyselného parku, sú vo vlastníctve obce, alebo ak obec preukáže, že má k týmto pozemkom iné práva podľa osobitného predpisu.

Priemyselný park predstavuje územie, ktoré má jasnú urbanistickú koncepciu, pričom funguje ako jeden celok. Má jednotne riešený komunikačný skelet, inžinierske siete, technickú a občiansku vybavenosť (napr. bankové služby, kapacity pre prechodné ubytovanie, nákupné centrá ...), a tým dosahuje značné investičné a prevádzkové úspory pri vyššej intenzite využívania územia. Podniky, resp. firmy, ktoré sú lokalizované v priemyselnom parku, využívajú spoločné služby, poskytované firmou spravujúcou park na trhovom princípe. Preferuje sa „krajinárske“ založenie parku, t.j. musí by dodržané zastúpenie zelených parkových plôch, resp. vytváranie zelených vnútorných dvorov. Na základe zahraničných skúseností z hľadiska urbanistickej štruktúry pomer zastúpenia zelených „voľných“ nezastavaných plôch predstavuje 30 % z celkovej plochy parku.

Na základe vyhodnotenia potenciálov jednotlivých lokalít pre zriadenie priemyselných parkov je možné na území Žilinského kraja špecifikovať tri základné kategórie:

1. Priemyselný park celoštátneho významu (C) 6 lokalít
2. Priemyselný park regionálneho významu (R) 16 lokalít
3. Priemyselný park lokálneho významu (L) 7 lokalít

Priemyselný park celoštátneho významu predstavuje park, schopný realizovať rozvojové a inovačné programy, podporované Európskou úniou, v ktorom sa počíta so zamestnávaním aj odborníkov zo zahraničia s veľkosťou nad 100 ha v dobrej dostupnosti z diaľnice, rýchlostnej komunikácie a železnice s veľkými voľnými plochami, ktoré umožňujú realizovať veľké investície.

Priemyselný park regionálneho významu predstavuje park, zameraný na podporu stredného podnikania, využívajúci voľnú pracovnú silu v regióne - s veľkosťou spravidla 20-100 ha, v dobrej dostupnosti z diaľnice, rýchlostnej komunikácie, cesty I. triedy, železnice s voľnými plochami o výmere 20-40 ha.

Priemyselný park lokálneho významu predstavuje park, zameraný na rozvoj malého a stredného podnikania, využívajúci najmä pracovnú silu z blízkeho okolia, s veľkosťou spravidla 10-20 ha, v dostupnosti z ciest I. a II. triedy (príp. aj železnice) s voľnými plochami.

Z hľadiska zamerania je možné parky rozdeliť na nasledovné typy :
- priemyselný park (PP)
- technologický park (TP)
- vedeckotechnologický park (VTP)
- logistické centrum (LC)
- agropark (AP)

Technologický park (TP)

Pri rozvoji progresívnych priemyslových odvetví pripadá prvoradá úloha zavádzaniu neštandardných a na tvorivý proces náročných technológií, tzv. High-Tech. Výrobky, získané týmito postupmi, majú nielen veľmi vysoké úžitkové, ale predovšetkým i výhodné ekonomické parametre. Preto má veľký význam stimulácia takýchto inovácií a podpora rôznych foriem transferu výrobných technológií. Jedným z nástrojov, ktoré tomu napomáhajú, sú tzv. technologické parky.

Vedeckotechnologický park (VTP)

Vedeckotechnologický park je forma miestne vymedzeného a v jednotlivých zložkách previazaného vedeckého centra, určeného k riešeniu daného technického problému. Cieľom je technický pokrok, ktorý nemusí byť vždy podmienený masovou výrobnou realizáciou.
Inovačné pracoviská sa zaoberajú experimentálnymi a priemyselnými výskumami. Vedeckotechnická inovácia sa rozpracováva do štádia technického prototypu, pričom sa v niektorých parkoch inovácia môže realizovať do štádia technického prototypu.

Logistické centrum (LC)

Predstavuje regionálny dodávateľsko-odberateľský uzol, ktorý poskytuje zákazníkom dopravné a manipulačné služby so všestranným zabezpečením výroby a predaja výrobkov.

Agropark (AP)

Je zameraný na podporu rozvoja rôznych foriem poľnohospodárskej výroby, resp. poľnohospodárskych služieb, s možnosťou previazania na vidiecky turizmus.

Pri realizácii priemyselných parkov a výbere investorov treba preferovať technologické parky a vedeckotechnologické parky. Tieto sú schopné poskytnúť prácu zamestancom s vyšším vzdelaním a tým stabilizovať vysokokvalifikovanú pracovnú silu na území Slovenska.

Údaje o priemyselných parkoch a rozvojových výrobných centrách sú uvedené v nasledovných tabuľkách.

Skratky, uvedené v tabuľkách :

H - zastavané plochy (hnedé plochy)
Z - voľné plochy (zelené plochy)
K - kombinované plochy
C - celoštátny význam
R - regionálny význam
L - lokálny význam

PP - priemyselný park
TP - technologický park
VTP - vedeckotechnologický park
LC - logistické centrum
PPF - poľnohospodársky pôdny fond
TTP – trvalé trávne porasty

Tab. 8/63 Priemyselné parky v Žilinskom kraji etapa návrh do r. 2015

Ozn.	Okres	Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Význam	Vhodný typ PP	Obmedzujúce faktory
1/1	BY	PP Bytča – Horné pole	K	43	37 do r. 2015 11	Bytča, Hliník nad Váhom	R	PP TP	záber hodnotnej ornej pôdy prevažne v 5.skupine v alúviu Váhu
2/2	CA	PP Krásno nad Kysucou	K	85	21	Krásno nad Kysucou, Oščadnica	R	PP	zasahuje do PHO II° vonk.a vnút. vod. zdrojov Krásno nad Kysucou, na území je 5 genofondových lokalít, 110 kV, 22 kV, privádzač skup. vodovodu DN 500
3/2	CA	PP Čadca – Podzávoz	K	26	23	Čadca Svrčinovec	R	PP	záber hodnotnej ornej pôdy v 5.skupine nadregionálny biokoridor Čierňanka
4/2	CA	PP Raková -AVC	K	19	7	Raková	L	PP	záber PPF (TTP) v 5.skupine
6/2	CA	PP Turzovka	Z	20	13	Turzovka	L	PP	záber PPF prevažne TTP v 5.skupine
7/3	DK	PP Oravská Poruba	K	14	10	Oravská Poruba	L	PP	
8/4	KM	PP Kysucké Nové Mesto	K	67	24	Kysucké Nové Mesto	R	PP	
9/5	LM	PP Liptovský Mikuláš	K	150	22	Liptovský Mikuláš, Okoličné, Závažná Poruba	C	PP	záber ornej pôdy v 6.skupine, blízkosť nadregionálneho biokoridoru Váh, malé voľné plochy
10/5	LM	PP Liptov II	Z	107	100	Beňadiková, Okoličné, Uhorská Ves	C	PP TP	záber ornej pôdy v 6.skupine, blízkosť nadregionálneho biokoridoru Váh
11/6	MT	PP Martin I	K	331	49 +163	Martin, Sučany, Priekopa	C	TP, PP, LC,	záber hodnotnej ornej pôdy v 5.skupine
12/6	MT	PP Martin II	K	69	35	Sučany	R	PP	genofondová lokalita na území
13/7	NO	PP Námestovo	K	58	58	Námestovo	R	PP	v blízkosti Oravskej priehrady, záber ornej pôdy v 6. skupine
14/8	RK	PP Ružomberok - juh	K	29	22 do r. 2015 2,4	Ružomberok	R	PP	možnosť kolízie s ložiskom tehliarskej suroviny
15/10	TS	PP Trstená I	K	15	12	Trstená	L	PP	
16/10	TS	PP Trstená II	Z	51	42	Trstená	R	PP	
17/11	ZA	PP Dolný Hričov	Z	16	16	Dolný Hričov	R	LC	záber ornej pôdy v 6.skup. poľnohosp. pôd
18/11	ZA	PP KIA Motors, Hyundai Mobis	Z	318	234 +84 izol. zeleň	Teplička nad Váhom, Nededza, Varín, Gbeľany, Mojš	C	TP LC	blízkosť PHO I° vod.zdroja Teplička, leží v PHO II° vod. zdroja, záber hodnotnej ornej pôdy prevažne v 5. skup. v alúviu Váhu
19/11	ZA	PP Varín	K	58	48	Varín	R	TP PP	leží v PHO II° vonk. vod. zdroja Teplička, blízkosť nadregion. biokoridoru
29/11	ZA	PP Strečno	Z	30	30	Strečno	R	TP	

Tab. 8/64 Priemyselné parky v Žilinskom kraji etapa návrh do r. 2015 - dostupnosť k dopravnej infraštruktúre

Ozn.	Okr.	Názov	Dostupnosť k dopravnej infraštruktúre							
			diaľnica stav	diaľnica návrh	rýchlost. komu-nikácia výhľad	cesta I. triedy	cesta II. triedy	železnica	letisko	terminál kombi-novanej dopravy
1/1	BY	PP Bytča - Horné pole	D1 Bytča 27,5 km	D1 Bytča 2,0 km		I/18 Bytča 0,0 km	II/507 Bytča 0,0 km	120 Bytča 2,0 km	Žilina D. Hričov 6,0 km	Žilina 23,0 km
2/2	CA	PP Krásno nad Kysucou	D1 Beluša 67,0 km	D3 Krásno, Oščadnica 0,0 km		I/11 Krásno 0,0 km	II/520 Krásno 0,0 km	127 Krásno 2,5 km	Žilina D. Hričov 34,0 km	Žilina 28,0 km
3/2	CA	PP Čadca - Podzávoz	D1 Beluša 76,0 km	D3 Čadca - Podzávoz 0,0 km	R5 Svrči-novec 3,0 km	I/11 Čadca 1,5 km		127 129 Čadca 1,5 km	Žilina D. Hričov 45,0 km	Žilina 38,0 km
4/2	CA	PP Raková - AVC	D1 Beluša 68,0 km	D3 CA-Bukov 6,0 km		I/11 Čadca 5,0 km	II/487 Raková 0,0 km	128 Raková 1,5 km	Žilina D.Hričov 45,0 km	Žilina 41,0 km
6/2	CA	PP Turzovka	D1 Beluša 58,0 km	D3 CA-Bukov 19,0 km		I/18 Makov 10,0 km	II/487 Turzovka 0,5 km	128 Turzovka 2,0 km	Žilina D. Hričov 34,0 km	Žilina 52,0 km
7/3	DK	PP Oravská Poruba	D1 Ivachnová 28,0 km	D1 Kraľovany 15,0 km	R3 D.Kubín 10,0 km	I/70 2,0 km		181	Ružom-berok 26,0 km	Ružom-berok 26,0 km
8/4	KM	PP Kysucké Nové Mesto	D1 Beluša 56,0 km	D3 K.N.M. 1,0 km		I/11 K.N.M. 1,5 km		127 K.N.M. 0,5 km	Žilina D.Hričov 25,0 km	Žilina 19,0 km
9/5	LM	PP Liptovský Mikuláš	D1 Liptovský Mikuláš 3,0 km	D1 Závažná Poruba 0,5 km		I/18 Lipt. Mikuláš 0,0 km		180 Lipt. Mikuláš 0,0 km	Ružom-berok 25,0 km	Ružom-berok 25,0 km
10/5	LM	PP Liptov II	D1 Liptovský Mikuláš 5,0 km	D1 Závažná Poruba 2,0 km		I/18 0,0 km		180 L.Mikuláš 4,0 km	Ružom-berok 25,0 km	Ružom-berok 25,0 km
11/6	MT	PP Martin I	D1 Ivachnová 43,0 km	D1 Martin 0,5 km	R3 0,0 km	I/18 Vrútky 1,5 km		180 Vrútky 1,5 km	Martin 6,0 km	Žilina 30,0 km
12/6	MT	PP Martin II	D1 Ivachnová 42,0 km	D1 Martin 1,5 km	R3 0,0 km	I/18 Vrútky 4,5 km		180 Vrútky 4,5 km	Martin 7,0 km	Žilina 31,0 km
13/7	NO	PP Námestovo	D1 Ivachnová 58,0 km	D1 Kraľovany 49,0 km	R3 Tvrdošín 16 km	I/78 Námest. 0,0 km	II/520 3,0 km	181 Tvrdošín 16,0 km	Ružom-berok 54,0 km	Ružom-berok 54,0 km
14/8	RK	PP Ružomberok -juh	D1 Ivachnová 8,0 km	D1 Ružomb. 4,5 km	R3 Ružomb. 4,5 km	I/59 Ružomb 0,0 km		180 Ružomb. 2,0 km	Ružom-berok 6,0 km	Ružom-berok 6,0 km
15/10	TS	PP Trstená I	D1 Ivachnová 62,0 km	D1 Ružomb. 52,0 km	R3 Trstená 0,0 km	I/59 Trstená 0,0 km	II/520 Trstená 0,0 km	181 Trstená 0,5 km	Ružom-berok. 58,0 km	Ružom-berok 58,0 km
16/10	TS	PP Trstená II	D1 Ivachnová 62,0 km	D1 Ružomb. 52,0 km	R3 Trstená 0,0 km	I/59 Trstená 0,0 km	II/520 Trstená 0,0 km	181 Trstená 1,5 km	Ružom-berok 59,0 km	Ružom-berok 59,0 km
17/11	ZA	PP Dolný Hričov	D1 Beluša 34,0 km	D1 D. Hričov 0,0 km		I/18 0,0 km		120 D. Hričov 1,0 km	Žilina D. Hričov 0,0 km	Žilina 18,0 km
18/11	ZA	PP KIA Motors Hyundai Mobis	D1 Beluša 50,0 km	D1 ZA/Strážov 10,0 km D3 ZA/Brodno 8,5 km		I/18 Žilina 2,5 km	II/583 Teplička Nededza Gbeľany 0,0 km	120 171 180 Žilina 5,0 km	Žilina D.Hričov 20,0 km	Žilina 5,0 km
19/11	ZA	PP Varín	D1 Beluša 55,0 km	D3 ZA/Brodno 11,0 km		I/18 Žilina 9,5 km	II/583 Varín 1,0 km	180 Varín 0,5 km	Žilina D. Hričov 23,5 km	Žilina 5,0 km
29/11	ZA	PP Strečno	D1 Beluša 55,0 km	D1 Dubná skala 10,0 km		I/18 0 km		120 180 Žilina 10,0 km	Žilina D. Hričov 23,0 km	Žilina 12,0 km

Tab. 8/65 Priemyselné parky v Žilinskom kraji etapa návrh do r. 2015 - dostupnosť k technickej infraštruktúre

Ozn.	Okres	Názov	Dostupnosť k technickej infraštruktúre			
			pitná voda (úžitková voda)	kanalizácia	elektrická energia	plyn / teplo
1/1	BY	PP Bytča – Horné pole	verejný vodovod 0,5 km (Váh)	verejná kanalizácia DN 300 0,2 km	22 kV vedenie	STL 0,2 km
2/2	CA	PP Krásno nad Kysucou	verejný vodovod (Kysuca)	navrhovaný kanalizačný zberač a nová ČOV	22 kV vedeniia z uvažovanej TR Krásno nad Kysucou	STL, VTL plynovody sú na území PP
3/2	CA	PP Čadca - Podzávoz	samostatný vodovod, napojený na navrhovaný SKV (Čierňanka)	na navrhovaný kanalizačný zberač	z transformovne Čadca 22 kV kábel 1,2 km	VTL prípojka z exist. VTL plynovodu 4,5 km a regulačná stanica
4/2	CA	PP Raková - AVC	verejný vodovod (zdroj AVC, Kysuca)	verejná kanalizácia	22 kV z navrhovanej transformovne Raková	STL je v blízkosti PP VTL
6/2	CA	PP Turzovka	verejný vodovod (Kysuca)	verejná kanalizácia	22 kV vedením z navrhovanej transformovne Turzovka	STL, VTL je v blízkosti PP
7/3	DK	PP Oravská Poruba	verejný vodovod (Orava)	samostatná ČOV, neskôr na navrhovanú ČOV Žaškov	22 kV vedenie	VTL prípojka 2,0 km
8/4	KM	PP Kysucké Nové Mesto	verejný vodovod (Kysuca)	verejná kanalizácia	22 kV vedenie	STL, VTL prípojka 1,0 km
9/5	LM	PP Liptovský Mikuláš	verejný vodovod (Váh)	verejná kanalizácia	22 kV transformovňa Závažná Poruba	STL VTL prípojka 4,0 km
10/5	LM	PP Liptov II	verejný vodovod (Váh)	verejná kanalizácia	22 kV transformovňa Závažná Poruba	STL VTL prípojka 4,0 km
11/6	MT	PP Martin I	verejný vodovod (Váh)	na navrhovanú skupinovú kanalizáciu	zo samostatnej transformovne 110/22 kV	VTL plynovod pri ceste I/18
12/6	MT	PP Martin II	verejný vodovod (Váh)	na navrhovanú skupinovú kanalizáciu	z existujúcej transformovne Košúty	VTL plynovod pri ceste I/18
13/7	NO	PP Námestovo	verejný vodovod zrealizovaný do PP	verejná kanalizácia	z transformovne Námestovo	STL, VTL v Námestove
14/8	RK	PP Ružomberok - juh	verejný vodovod	verejná kanalizácia	22 kV vedenie, alebo z existujúcej transformovne 110/22 kV Lisková	STL pri ceste I/59
15/10	TS	PP Trstená I	verejný vodovod	verejná kanalizácia	22 kV vedenie	STL VTL pri PP
16/10	TS	PP Trstená II	verejný vodovod	verejná kanalizácia	22 kV vedenie	STL VTL pri PP
17/11	ZA	PP Dolný Hričov	verejný vodovod	verejná kanalizácia	22 kV vedenie	STL VTL vo vzdialenosti 0,5 km
18/11	ZA	PP KIA Motors Hyundai Mobis	vodný zdroj Teplička (Váh)	do kanalizačného zberača DN 600 v správe ŽSR	návrh novej trasformovne 110/22 kV	z VTL plynovodu Severné Slovensko, VTL prípojkou DN 200, dĺžky 3 km
19/11	ZA	PP Varín	verejný vodovod	do kanalizačného zberača DN 600	22 kV vedenie	VTL plynovod Severné Slovensko DN 500
29/11	ZA	PP Strečno	verejný vodovod	verejná kanalizácia	110 kV vedenie 22 kV vedenie	VTL plynovod Severné Slovensko DN 500

Tab. 8/66 Priemyselné parky v Žilinskom kraji etapa výhľad po r. 2015

Ozn.	Okres	Názov	Druh loka-lity	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Význam	Vhodný typ PP	Obmedzujúce faktory
5/2	CA	PP Stará Bystrica	Z	18	18	Strá Bystrica	L	PP	
20/3	DK	PP Orava	Z	145	145	Oravská Poruba Veličná Žaškov	C	TP	
21/3	DK	PP Veličná I	Z	21	21	Veličná	R	TP	
22/3	DK	PP Veličná II	Z	20	20	Veličná	R	TP	
23/6	MT	PP Martin III	Z	144	144	Martin Sučany	C	VTP	
24/7	NO	PP Zákamenné	Z	18	18	Zákamenné	L	PP	
25/10	TS	PP Tvrdošín	Z	17	17	Tvrdošín	L	PP	
26/11	ZA	PP Mojš	Z	50	50	Mojš Gbeľany	R	TP	
27/11	ZA	PP Teplička	Z	30	30	Teplička	R	VTP	
28/11	ZA	PP Rajec-Piesky	K	16	8	Rajec Jasenové	L	PP	

Tab. 8/67 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Bytča

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Bytča – Horné pole	K	43	37 do r. 2015 11	Bytča Hliník nad Váhom	návrh výhľad R	schválený ÚPN O	Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR II.et.
Bytča – Horné pole II	Z	5	5	Hliník nad Váhom	výhľad R		
Bytča	H	2,5	0	Bytča	návrh		
Predmier	H	14	0	Predmier	návrh		
Veľké Rovné	Z	3	3	Veľké Rovné	návrh	rozpracovaný ÚPN O	

Tab. 8/68 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Čadca

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Krásno nad Kysucou	K	85	21	Krásno nad Kysucou Oščadnica	návrh R	rozpracovaný ÚPN O	Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR II.et.
PP Čadca – Podzávoz	K	26	23	Čadca Svrčinovec	návrh R	schválený doplnok ÚPN SÚ HSA Čadca	
PP Raková - AVC	K	19	7	Raková	návrh L	rozpracovaný ÚPN O	
PP Stará Bystrica	Z	18	18	Stará Bystrica	výhľad L	vypracovaný ÚPN O	
PP Turzovka	Z	20	13	Turzovka	návrh L	rozpracovaný ÚPN O	
Čierne	K	3	2	Čierne	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Kysucký Lieskovec	K	5	4	K.Lieskovec	návrh		
Nová Bystrica	Z	2	2	Nová Bystrica	návrh	vypracovaný ÚPN O	
Raková	Z	3	3	Raková	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I.et.
Skalité	Z	5	5	Skalité	návrh		UŠ obce Skalité
Stará Bystrica	Z	7	7	Stará Bystrica	výhľad	vypracovaný ÚPN O	
Stará Bystrica	Z	3	3	Stará Bystrica	výhľad	vypracovaný ÚPN O	
Staškov	Z	2	2	Staškov	výhľad	schválený ÚPN O	

Tab. 8/69 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Dolný Kubín

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Orava	Z	145	145	Oravská Poruba Veličná Žaškov	výhľad C		
PP Oravská Poruba	K	14	10	Oravská Poruba	návrh L	schválený ÚPN O	Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
PP Veličná I (medzi cestou I/70 a železnicou)	Z	21	21	Veličná	výhľad R		
PP Veličná II (nad cestou I/70)	Z	20	20	Veličná	výhľad R		
Bziny	K	3	1	Bziny	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Dolný Kubín – Kňažia	Z	2	2	Dolný Kubín	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Dolný Kubín - Malý Bysterec	K	4,5	3	Dolný Kubín	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Dolný Kubín – Mokraď	Z	8	8	Dolný Kubín	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Dolný Kubín - pri moste	K	7	2	Dolný Kubín	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Chlebnice	K	7	2	Chlebnice	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Istebné	K	12	2	Istebné	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Horná Lehota	H	2	0	Horná Lehota	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Krivá	Z	12	12	Krivá	návrh		
Zázrivá	Z	7	7	Zázrivá	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Zázrivá – Do Digasa	Z	3	3	Zázrivá	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa

Tab. 8/70 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Kysucké Nové Mesto

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Kysucké Nové Mesto	K	67	24	Kysucké Nové Mesto	návrh R	schválený ÚPN O	Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR II. etapa
Kysucký Lieskovec	K	5	4	Kysucký Lieskovec	návrh		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR I. etapa
Nesluša	K	4	3,5	Nesluša	návrh		

Tab. 8/71 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Liptovský Mikuláš

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Liptovský Mikuláš	K	150	22	Liptovský Mikuláš Okoličné Závažná Poruba	návrh C		Štúdia pre umiestnenie PP vo vybraných oblastiach SR II. etapa
PP Liptov II	Z	107	100	Beňadiková Okoličné Uhorská Ves	návrh C		
Liptovský Mikuláš - Demänová	Z	8	8	Demänová	návh		
Liptovský Mikuláš - Ondrašová	Z	8	8	Liptovská Ondrašová	návrh		
Važec	Z	5	5	Važec	návrh		
Východná	Z	12	12	Východná	návrh		

Tab. 8/72 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Martin

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Martin II	K	69	35	Sučany	návrh R		Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR II. etapa
PP Martin I	K	331	49 +163	Martin Priekopa Sučany	návrh C		Martin – východný priemyselný park – štúdia
PP Martin III	Z	144	144	Sučany	výhľad C		podľa ÚPN O Sučany PR+R
Dražkovce	Z	9	9	Dražkovce	návrh		
Turany – pri Drevine	Z	4	4	Turany	návrh		
Turany	Z	5	5	Turany			
Turčianska Štiavnička	Z	8	8	Turčianska Štiavnička	návrh		
Vrútky	Z	6	6	Vrútky	návrh		

Tab. 8/73 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Námestovo

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Námestovo	K	58	58	Námestovo	návrh R	schválený doplnok ÚPN O	Štúdia pre umiestnenie PP vo vybraných oblastiach SR II. etapa
PP Zákamenné	Z	18	18	Zákamenné	výhľad L		
Babín	Z	3	3	Babín	návrh		
Breza	Z	9	9	Breza	návrh		
Rabča	Z	4	4	Rabča	návrh		

Tab. 8/74 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Ružomberok

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Ružomberok – juh	K	29	22 do r. 2015 2,4	Ružom-berok	návrh výhľad R	schválený ÚPN O	
Ľubochňa	H	2	0	Ľubochňa	návrh		
Komjatná	Z	2	2	Komjatná	návrh		
Liptovská Osada	H	3,5	0	Liptovská Osada	návrh		

Tab. 8/75 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Turčianske Teplice

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
Turčianske Teplice - Diviaky	Z	8	8	Diviaky	výhľad		
Turčianske Teplice - Diviaky sever	Z	6	6	Diviaky	výhľad		
Turčianske Teplice - medzi R3 a Somolickým potokom	Z	12	12	Turčiansky Michal Háj	návrh		

Tab. 8/76 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Tvrdošín

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP Trstená I	K	15	12	Trstená	návrh L	schválený ÚPN O	
PP Trstená II	Z	51	42	Trstená	návrh R	schválený ÚPN O	
PP Tvrdošín	Z	17	17	Tvrdošín	výhľad L		
Nižná	Z	4	4	Nižná	návrh		

Tab. 8/77 Priemyselné parky a rozvojové výrobné plochy v okrese Žilina

Názov	Druh lokality	Plocha v ha	Záber PPF v ha	Katastrálne územie	Etapa Význam	Súlad s ÚPN O	Iná dokumentácia
PP KIA Motors, Hyundai Mobis	Z	318	234 + 84 izol. zeleň	Teplička nad Váhom Nededza Gbeľany Varín	návrh C	schválený ÚPN O	EIA – zámer Dokumentácia pre územné rozhodnutie
PP Varín	K	58	48	Varín	návrh R	schválený ÚPN O	Štúdia pre umiestn. PP vo vybraných oblastiach SR II. etapa
PP Strečno	Z	30	30	Strečno	návrh R		
PP Dolný Hričov	Z	16	16	Dolný Hričov	návrh R		UŠ Dolný Hričov letisko
PP Mojš	Z	50	50	Mojš Gbeľany	výhľad R	schválený ÚPN O	
PP Rajec-Piesky	K	16	8	Rajec Jasenové	výhľad L		UŠ
PP Teplička	Z	30	30	Teplička	výhľad R	schválený ÚPN O	
Dolný Hričov	Z	3	3	Dolný Hričov	návrh		
Gbeľany	Z	15	15	Gbeľany	výhľad	schválený ÚPN O	
Horný Hričov - juh	Z	2	2	Horný Hričov	nárvh	rozpracovaný dopln. ÚPN O	
Horný Hričov - sever	Z	5	5	Horný Hričov	návrh	rozpracovaný dopln. ÚPN O	
Horný Hričov - západ	Z	4	4	Horný Hričov	návrh	rozpracovaný dopln. ÚPN O	
Krasňany	Z	2	2	Krasňany	výhľad	vypracovaný ÚPN O	
Lietavská Lúčka	H	2	0	Lietavská Lúčka	návrh		UŠ obce Lietavská Lúčka
Rajec	Z	2	2	Rajec	výhľad		
Rajecká Lesná	Z	3	3	Rajecká Lesná	návrh	schválený dopln. ÚPN O	
Teplička nad Váhom	Z	10	10	Teplička nad Váhom	výhľad	schválený dopln. ÚPN O	
Terchová	Z	3	3	Terchová	výhľad		
Terchová – Vyšné Kamence	Z	3	3	Terchová	návrh		
Varín pri ceste II/583	Z	9	9	Varín	výhľad	schválený ÚPN O	
Žilina - Bánová	Z	4	4	Bánová	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Žilina - Bytčica	Z	6	6	Bytčica	návrh	rozpracovaný ÚPN O	
Žilina - Brodno	Z	8	8	Brodno	návrh	rozpracovaný ÚPN O	

Uvedené zoznamy priemyselných parkov a rozvojových výrobných zón treba považovať za otvorené. Je možné doplniť zoznamy o nové lokality alebo zmeniť etapu realizácie.

Okrem uvedených priemyselných parkov a rozvojových výrobných plôch existujú na území Žilinského kraja viaceré výrobné zóny a areály, ktoré sú nedostatočne využité, alebo si vyžadujú komplexnú rekonštrukciu. Kedysi tu boli prosperujúce priemyselné podniky a poľnohospodárske družstvá. Teraz je stav mnohých areálov neuspokojivý vzhľadom na stavebnotechnický stav objektov, technickej infraštruktúry, staré ekologické záťaže. Investori nemajú záujem o takéto plochy. Je potrebné na celoštátnej úrovni hľadať stimuly na revitalizáciu existujúcich priemyselných zón a uvážlivo postupovať pri záberoch voľných plôch s hodnotnou poľnohospodárskou pôdou.

2.10. Životné prostredie

2.10.2. Voda

Do kapitoly 2.10.2. sa vkladajú nasledujúce časti s novým znením.

2.10.2.3. Všeobecné povinnosti

V zmysle zákona č.364/2004 Z. z. z 13.5.2004 o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) § 30, ten kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd a vodných pomerov je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu.

Vlastník, správca alebo nájomca (ďalej len „vlastník“) poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

2.10.2.4. Chránená vodohospodárska oblasť

V zmysle zákona č.364/2004 Z. z. z 13.5.2004 (vodný zákon) § 31, územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej CHVO).

Na území Žilinského samosprávneho kraja sa jedná o nasledujúce CHVO :

- CHVO Beskydy - Javorníky
- CHVO Veľká Fatra
- CHVO Nízke Tatry – západná časť
- CHVO Nízke Tatry – východná časť
- CHVO Strážovské vrchy

Pripravované CHVO na vyhlásenie :

- CHVO Západné Tatry
- východná časť Chočských vrchov.

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie SR sa jedná hydrogeologické rajóny QG 014 Mezozoikum a priľahlé kryštalinikum Západných Tatier v povodí Oravy, rozloha 86,3 km^2 a M 015 Mezozoikum východnej časti Chočských vrchov, rozloha 94,6 km^2.

2.10.2.5. Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č.364/2004 Z. z. z 13.5.2004 (vodný zákon) § 32 na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (Zákon NR SR č.272/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov).
OP sa členia na OP I. stupňa a OP II. stupňa a orgán štátnej vodnej správy na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže určiť aj OP III. stupňa.
Určené OP sú súčasne PHO podľa osobitného predpisu.
V riešenom území sa ochrana týka všetkých využívaných vodárenských zdrojov podzemnej a povrchovej vody.

2.10.2.6. Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

Stanovenie OP je plne v kompetencii MZ SR v zmysle zákona č.277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Na území Žilinského samosprávneho kraja sa jedná o nasledujúce OP :

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov

Okres	Obec Lokalita	Vyhlásené	Rozsah ochranného pásma
Ružomberok	Liptovská Osada Korytnica - kúpele	Vyhláška MZ SR č.116/2002 Z. z. 11.2.2002	OP II. a III. stupňa pre zdroje Vojtech I., Vojtech II., Klement, Ľudovít, Jozef, Žofia v katastrálnom území Liptovská Osada
		Vyhláška MZ SR č.113/2002 Z. z. 2.11.2002	OP II. a III. stupňa pre zdroj Fedorka (vrt HKV-2) v k.ú. Liptovská Osada a Liptovská Lúžna
	Lúčky	V legislatívnom konaní	
Turčianske Teplice	Turčianske Teplice	Vyhláška MZ SR č.23/2000 Z. z. 10.1.2000	OP II. a III. stupňa v k.ú. Bodorová, Diviaky, Dubové, Háj, Horná Štubňa, Ivančiná, Malý Čepčín, Mošovce, Necpaly, Rakša, Turčiansky Michal, Turčianske Teplice, Veľký Čepčín
Žilina	Rajecké Teplice	Vyhláška MZ SR č.481/2001 Z. z. 8.11.2001	OP II. a III. stupňa v k.ú. Domaniža, Ďurčiná, Fačkov, Jasenové, Kamenná Poruba, Kľače, Kunerad, Malá Čierna, Malé Lednice, Rajec, Rajecká Lesná, Rajecké Teplice, Stránske, Šuja, Veľká Čierna, Zbyňov

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

Okres	Obec Lokalita	Vyhlásené	Rozsah ochranného pásma
Martin	Martin	Vyhláška MZ SR č.20/2000 Z. z. 10.1.2000	OP II. a III. stupňa je v k.ú. Benice, Bystrička, Dražkovce, Košťany nad Turcom, Lipovec, Záturčie, Martin, Príbovce, Priekopa pri Martine, Sučany, Trebostovo, Trnovo, Turčianske Kľačany, Turčiansky Peter, Valča, Vrútky, Žabokreky
	Kláštor pod Znievom	Vyhláška MZ SR č.525/2001 Z. z. 6.12.2001	OP II. a III. stupňa je v k.ú Abramová, Benice, Blažovce, Bodorová, Borcová, Ivančiná, Jazernica, Karlová, Kevice, Kláštor pod Znievom, Laskár, Ležiachov, Malý Čepčín, Moškovec, Mošovce, Rakovo, Socovce
	Mošovce	Vyhláška MZ SR č.477/2001 Z. z. 8.11.2001	OP II. stupňa je v k.ú. Mošovce
	Budiš	Vyhláška MZ SR č.115/2002 Z. z. 11.2.2002	OP II. a III. stupňa je v k.ú. Bodorová, Brieštie, Budiš, Diviaky, Dolná Štubňa, Dubové, Háj, Horná Štubňa, Ivančiná, Jasenovo, Kaľamenová, Liešno, Malý Čepčín, Mošovce, Rakša, Rudno, Slovenské Pravno, Turčiansky Michal, Turčianske Teplice, Veľký Čepčín

2.10.2.7. Vodárenské toky a ich povodia

Platí pôvodné znenie kapitoly 2.10.2.5. odst.3.

2.10.2.8. Ochrana záujmových oblastí území vodohospodárskych diel

Platí pôvodné znenie kapitoly 2.10.2.5. odst.4.

2.10.2.9. Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 $mg.l^{-1}$ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Nariadením vlády SR č. 249/2003 Z. z. z 26.6.2003 boli za zraniteľné oblasti v Žilinskom samosprávnom kraji ustanovené pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach nasledujúcich obcí.

Okres	Názov obce		
Bytča	Bytča	Kotešová	Predmier
Martin	Benice Ďanová Diaková Dolný Kalník Dražkovce Folkušová	Karlová Košťany nad Turcom Laskár Ležiachov Martin Necpaly	Príbovce Rakovo Socovce Turčiansky Ďur Žabokreky
Ružomberok	Ivachnová		
Turčianske Teplice	Abramová Blažovce Bodorová Borcová Háj	Ivančiná Jazernica Kaľamenová Malý Čepčín Moškovec	Mošovce Rakša Slovenské Pravno Turčianske Teplice Veľký Čepčín
Žilina	Dolný Hričov Gbeľany	Horný Hričov Mojš	Nezbudská Lúčka

2.12. Krajinná štruktúra

2.12.2. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny predstavuje podstatu starostlivosti o životné prostredie a najzávažnejšiu úlohu environmentálnej politiky, stáva sa prioritným problémom v celosvetovom meradle a východiskom pre zabezpečenie trvaloudržateľného života.

Prijatím novelizácie zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z, účinného od 1.1.2003 sa naplnila jedna z prioritných podmienok vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie v oblasti ochrany prírody. Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc ES - Smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch) a Smernice rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (smernica o biotopoch). Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete. Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím dochádza k zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala najmä ochrana území a zameriava sa na účinnú **ochranu biotopov a druhov, pre ktoré sa vyhlasujú chránené územia**.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. sa ochranou prírody a krajiny rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Pre územnú ochranu sa ustanovuje 5 stupňov ochrany. Na rozdiel od zákona č. 287/1994 Z. z. dochádza k podstatnej zmene v tom, že boli oddelené stupne ochrany od kategórií chránených území. Stupne ochrany sa od seba líšia iba zoznamom činností, ktorých uskutočňovanie je v tom-ktorom stupni možné iba so súhlasom orgánu ochrany prírody a krajiny, alebo úplne zakázané. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. (§ 12 až 16 zákona č. 543/2002 Z. z). Novými kategóriami chránených území sú chránené vtáčie územia a chránený krajinný prvok.

- Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo územia medzinárodného významu možno vyhlásiť za chránené územia :
- **Chránená krajinná oblasť** – je rozsiahlejšie územie, spravidla nad 1000 ha, s rozptýlenými ekoystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami osídlenia. Ak nie je stanovené inak, na území CHKO platí 2. stupeň ochrany.
- **Národný park** – je rozsiahlejšie územie, spravidla nad 1000 ha, prevažne s ekosystémami podstatnejšie nezmenenými ľudskou činnosťou, alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinnej štruktúre, tvoriace nadregionálne biocentrá a najvýznamnejšie prírodné dedičstvo. Ochrana prírody je nadradená nad ostatné činnosti. Ak nie je stanovené inak, platí tu 3. stupeň ochrany.
- **Chránený areál** – je lokalita spravidla s výmerou do 1000 ha, s významnými biotopmi, kde priaznivý stav týchto biotopov záleží na obhospodarovaní človekom, alebo územie s trvalým výskytom chránených druhov bioty, skamenelín a nerastov, prípadne plocha slúžiaca na prírodovedecké a kultúrne-výchovné účely, dotvorená ľudskou činnosťou. Na území platí 3., 4. alebo 5. stupeň ochrany.
- **Prírodná rezervácia** – je územie spravidla do 1000 ha s pôvodnými, resp. málo pozmenenými biotopmi národného alebo európskeho významu, alebo biotopmi druhov európskeho alebo národného významu. Ako súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva môže byť vyhlásená za **národnú prírodnú rezerváciu**. Na území platí 4. alebo 5. stupeň ochrany. Ak sa národná prírodná rezervácia stane súčasťou vyhlásených zón CHKO alebo NP, MŽP jej ustanovenie všeobecne záväzným právnym predpisom zruší.
- **Prírodná pamiatka** – sú bodové, líniové, alebo iné maloplošné ekosystémy, ich zložky alebo prvky, spravidla s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický,

estetický, alebo krajinotvorný význam. Jedinečné prírodné pamiatky, ktoré predstavujú súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva môžu byť vyhlásené za **národné prírodné pamiatky**. Ak nie je ustanovené inak, platí 4. alebo 5. stupeň ochrany. V zmysle § 24 prírodnou pamiatkou sú aj všetky jaskyne a prírodné vodopády.

- **Chránený krajinný prvok** - je významný krajinný prvok, ktorý plní funkciu biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku, najmä miestneho alebo regionálneho významu. Na území platí 2., 3., 4. alebo 5. stupeň ochrany.
- **Chránené vtáčie územie** - je územie biotopov druhov vtákov európskeho významu alebo biotopov sťahovavých vtákov vyhlásené za účelom zabezpečenia ich prežitia alebo rozmnožovania. Zakazuje sa vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany. Zoznam týchto činností ustanoví ministerstvo životného prostredia všeobecne záväzným právnym predpisom V chránenom vtáčom území nie je stanovený stupeň ochrany, niektoré stanovené zákazy budú platiť len v časovo obmedzenom období a len na vymedzených miestach (napr. ťahové zastávky).

Chránené územia možno na základe stavu biotopov členiť najviac na štyri zóny, ak je to potrebné na zabezpečenie starostlivosti o ne. V zóne A platí 5. stupeň ochrany, v zóne B 4. stupeň, v zóne C 3. stupeň a v zóne D 2. stupeň. Stupeň ochrany podľa zón má prednosť pred stupňom ochrany ustanovený zákonom 543/2002 Z.z., alebo všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým bolo chránené územie vyhlásené.

Vyhlásené ochranné pásmo chráneného územia má zníženú ochranu o jeden stupeň oproti stupňu, ktorí platí na predmetnom území. Ak ochranné pásmo nie je vyhlásené, je ním územie do vzdialenosti 100 m von od hranice (NPR, PR), resp. 60 m (NPP, PP). V nevyhlásených ochranných pásmach platí tretí stupeň ochrany. V ochranných pásmach prírodných pamiatok – jaskýň a prírodných vodopádov nie je určený stupeň ochrany, ale sú ustanovené osobitné podmienky (§ 24 cit. zákona).

Osobitné ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. sú venované podmienkam pre tvorbu súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území :

- územia vyhlásené za chránené na základe kritérií stanovených v smernici o ochrane vtáctva - **chránené vtáčie územia** (§ 26 zákona o ochrane prírody) (Special Protection Area, SPA). Zoznam vtáčích území schválila vláda (9. 7. 2003) a zaslala ho Európskej komisii (§ 26 ods. 2 zákona o ochrane prírody). Napriek tomu, že chránené vtáčie územia sú navrhované na základe odlišných kritérií od kritérií uplatňovaných pri vyhlasovaní ostatných chránených území, je evidentné, že mnohé z nich sú vymedzované v územiach vyhlásených za chránené územia podľa našej národnej legislatívy. Územia navrhované na zaradenie do európskej sústavy NATURA 2000 na základe smernice vtákoch (chránené vtáčie územia) nie sú predmetom schvaľovania Európskej komisie.
- územia vyhlásené za chránené na základe kritérií stanovených v smernici o biotopoch – tzv. osobitné územie ochrany (Special Area of Conservation, SAC); v národnej legislatíve sú to **územia európskeho významu** – pred vyhlásením, po vyhlásení bude územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území. Národný zoznam takýchto území prerokovala vláda SR, ktorá ho po schválení (17. 3.2004) zaslala na schválenie Európskej komisii (§ 27 ods. 4 zákona o ochrane prírody). Územia uvedené v národnom zozname budú podrobené výberu, ktorý môže trvať až tri roky. Územia, ktoré Európska komisia vyberie do siete NATURA 2000, musí SR vyhlásiť za chránené územia do 6 rokov od schválenia. Slovenská republika v súlade s § 27 ods. 10 zákona o ochrane prírody vyhlási vybraté územia za chránené v niektorej z národných kategórii chránených území (§17 zákona o ochrane prírody) alebo ako zónu chráneného územia (§ 30 zákona o ochrane prírody). Od okamžiku predloženia národného zoznamu Európskej komisii musí členský štát formou tzv. **predbežnej ochrany zabezpečiť, aby nedošlo k znehodnoteniu predmetu ochrany navrhnutého územia**. Za týmto účelom v súlade s § 27 ods. 5 zákona o ochrane prírody národný zoznam po schválení vládou bol vydaný všeobecne záväzným právnym predpisom (Výnosom MŽP SR č.3/2004-5,1. zo 14.júla 2004 s účinnosťou od 1. augusta 2004). Takto zverejnené územia európskeho významu

sa považujú za chránené územia vyhlásené podľa zákona o ochrane prírody (§ 27 ods. 7 zákona o ochrane prírody).

2.12.2.1. Národná sústava chránených území

Žilinský kraj je región s najväčším plošným podielom území v rôznom stupni ochrany v rámci SR. Zachovalé prírodné bohatstvo je chránené vo veľkých súvislých celkoch, ako i v menších maloplošných chránených územiach.

Na území kraja sa v súčasnosti nachádzajú, alebo do neho čiastočne zasahujú štyri národné parky a tri chránené krajinné oblasti. Maloplošné chránené územia predstavuje 57 prírodných rezervácií, 38 prírodných rezervácií, 18 národných prírodných pamiatok, 38 prírodných pamiatok a 18 chránených areálov. Ako prírodné pamiatky sú chránené priamo zo zákona č. 543/2002 Z.z. tiež všetky jaskyne a prírodné vodopády.

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle §30 zákona č.543/2002 Z.z. zónovaním. Maloplošné chránené územia na území CHKO Horná Orava (NPR, PR, PP, CHA) boli legislatívnym procesom zrušené a vyhlásené ako zóny CHKO s diferencovaným stupňom ochrany. Zároveň boli z územia CHKO vyňaté vnútorne priestory - intravilány a okolie väčšiny obcí, kde na rozdiel od doterajšej právnej úpravy prestal platiť druhý stupeň ochrany a platí prvý stupeň. (Zubrohlava, Bobrov, Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, Oravské Veselé, Mútne, Breza, Zákamenné, Krušetnica).

2.12.2.1.1. Prehľad chránených území v Žilinskom kraji - súčasný stav

A. Veľkoplošné chránené územia v Žilinskom kraji

Tab č.12/3 Prehľad veľkoplošných chránených území v SR a v Žilinskom kraji

Kategória	Územie			
	Slovenská republika		Žilinský kraj	
	počet	výmera (ha)	počet	výmera (ha)
1	2	3	4	5
NP	9	317821	4	131161
OP NP	-	276379	-	108752
CHKO	14	525547	3	119648
Spolu	23	1119747	7	359561
Podiel z celkovej výmery		22,8 %		52,96

Tab.č.12/4 Veľkoplošné chránené územia v Žilinskom kraji

Názov chráneného územia	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Okres / výmera v okrese
			Celková	Z toho v kraji	
1	2	3	4	5	6
NP Malá Fatra	NP	3	22630	22630	Žilina 8422 Martin 6564 Dol. Kubín 7334 Ružomberok 310
NP Malá Fatra – OP	OP	2	23262	23262	Žilina 10355 Martin 3865 Dol. Kubín 7523 Ružomberok 1519
NP Nízke Tatry	NP	3	72842	48064	Lipt. Mikuláš 41996 Ružomberok 6068
NP Nízke Tatry – OP	OP	2	110162	44634	Lipt. Mikuláš 28596 Ružomberok 16038
TANAP	NP	3	73800	24984	Tvrdošín 9600 Lipt.Mikuláš 15384
TANAP – OP	OP	2	30703	16351	Tvrdošín 1135 Lipt.Mikuláš 15215
NP Veľká Fatra	NP	3	40371	35483	Martin 14541 Turč.Teplice 3546 Ružomberok 17396
NP Veľká Fatra - OP	OP	2	26133	24505	Martin 10655 Turč.Teplice 3067 Ružomberok 10303 D.Kubín 479

CHKO Horná Orava	CHKO		58738	58738	Dolný Kubín 558 Námestovo 51848 Tvrdošín 6332
	Z toho:	Zóna A/ 5 stupeň	1263	1263	Námestovo (A) 1263
		Zóna B/ 4 stupeň	3356	3356	Dolný Kubín (B) 41 Námestovo (B) 1793 Tvrdošín (B) 1522
		Zóna C/ 3 stupeň	14793	14793	Dolný Kubín (C) 136 Námestovo (C) 3395 Tvrdošín (C) 1262
		Zóna D/ 2 stupeň	39326	39326	Dolný Kubín (D) 381 Námestovo (D) 35397 Tvrdošín (D) 3548
CHKO Kysuce	CHKO	2	68997	53 520	Bytča 10252 Čadca 41428 Žilina 1619 D. Kubín 221
CHKO Strážovské vrchy	CHKO	2	30979	7390	Žilina 4532 Bytča 2858
Výmera spolu v kraji				359561	

B. Maloplošné chránené územia v Žilinskom kraji

Tab.č.12/5 Národné prírodné rezervácie (NPR) v Žilinskom kraji

P.č.	Id.č.	názov	Pôvodné označenie	výmera	Stupeň ochr.	Predmet ochrany	okres
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	212	Bielska skala	NPR/10	15,05	5	Územie s výraznými hodnotami anorganickej prírody, predovšetkým s výraznou morfologickou funkciou územia, ako krajinotvorného prvku, s cennými prvkami vývoja povrchových tvarov.	Tvrdošín
2.	217	Borišov	NPR/13	449,74	5	Územie predstavuje ojedinele zachovalý, urbanizačne podstatne nezasiahnutý záver jednej z najtypickejších dolín turčianskej časti Veľkej Fatry. V NPR sa nachádza Suchá jaskyňa.	Martin
3.	238	Čierny kameň	NPR/27	34,40 OP - 28,42	5	Pásmo lesa vytvárajú pralesovité porasty Picea excelsa s vtrúseným Acer pseudoplatanus a Sorbus aria, v najnižších polohách s Fagus silvatica. Lesný podrast charakterizuje bohatú účasť vysokých papradín a rastlín smrekového a kosodrevinového vegetačného stupňa.	Ružomberok
4.	239	Demänovská dolina	NPR/28	836,88	5	Rastlinné spoločenstvá lesných porastov reprezentujú fytocenózy trávnatých bučinových smrečín a smrekových kosodrevín. V drevinovom zložení prevláda Pinus silvestris, menej sú zastúpené Picea excelsa a Larix decidua. Pozoruhodný výskyt Globularia cordifolia	Liptovský Mikuláš
5.	246	Ďumbier	NPR/38	2043,76	5	Hlavný hrebeň a S svahy nad závermi dolín Ludrová, Bystrá, Štiavnica s typ. glaciálnym reliéfom (kary, ľad. kotly) na prevažne žulovom podklade. Stanovištia horského, alpínskeho a subalpínskeho stupňa. Prevaha smreka nad bukom.	Liptovský Mikuláš
6.	274	Chleb	NPR/62	412,87	5	Zachovalý komplex rastlinných spoločenstiev veľmi pestrého zloženia podľa vegetačných stupňov a ekologických radov, vo veľkom výškovom rozpätí a na rozličnom geologickom podloží.	Žilina Martin
7.	275	Choč	NPR/63	1428,05	5	Veľký a Malý Choč, ako i ostatné na území vytvárajú charakteristickú horskú skupinu vyznačujúcu sa osobitnými rysmi krajinnými, geologickými, reliéfovými a zoologickými.	Dolný Kubín Ružomberok
8.	278	Jánošíkova kolkáreň	NPR/65	243,37	5	Komplex fytocenóz pralesovitého charakteru s Picea excelsa, v najvyšších polohách tvorí prirodzené preriedle porasty s hlboko zavetvenými kmeňmi. Predmetom ochrany sú zachovalé spoločenstvá javorových a jarabinových smrečín najvyšších polôh vo Veľkej Fatre.	Ružomberok
9.	280	Jánska dolina	NPR/66	1694,52	5	Patrí k najzachovalejším v NAPANTe. Nachádza sa tu množstvo podzemných krasových javov (jaskyne, priepaste, vyvieračky a pod.). Lesné spoločenstvá predstavujú ojedinelú ukážku zachovalých lesov s prirodzeným zastúpením všetkých zložiek typických pre krasové územie.	Liptovský Mikuláš

10.	294	Juráňova dolina	NPR/74	434,32	5	Pôvodne hojne rozšírené bučiny vo veľkej miere ustúpili smreku, ktorý vytvára porasty od 700-1300 m n.m. Nad smrečinami je široký pás kosodreviny, ktorá často zostupuje hlboko do údolia. Najzachovalejšie lesné porasty sú na neprístupných skalných polohách. Pralesovitý vzhľad.	Tvrdošín
11.	303	Kľačianska Magura	NPR/82	204,47	5	Komplex prírodných lesov hrebeňových polôh Kriváskej Malej Fatry s porastami smrečín pralesovitého charakteru.	Martin
12.	304	Kľak	NPR/81	87,71	5	Územie charakterizuje absolútna prevaha bučinových druhov s väčšou účasťou subalpínskych druhov, na bralnatých častiach vystupujú prvky dealpínske. Rezervácia je ukážkou horskej vápencovej vegetácie bučín a skalného vrcholu.	Martin Žilina
13.	305	Kláštorské lúky	NPR/83	85,99	4	Vegetácia územia je mozaikou vlhkomilných rastlinných spoločenstiev od vodných plôch cez slatinné a zamokrené trávovité porasty po mezofilné lúky. Významná zachovalá ukážka aluviálnych biocenóz Turčianskej kotliny.	Martin
14.	313	Kornietová	NPR/90	84,05	5	Pralesovité porasty tvoria Fagus silvatica s primiešaním Picea excelsa a Abies alba s vtrúsenými cennými listnáčmi a ojedinelým výskytom Taxus baccata. Bylinný podrast charakterizuje zmiešanie vápencových a horských druhov.	Ružomberok
15.	317	Kotlový žľab	NPR/91	70,77	5	Zachovalý komplex vysokohorských smrečín na kryštaliniku Západných Tatier.	Tvrdošín
16.	835	Kozol	NPR/94	91,58	5	Výrazné povrchové štruktúry v podobe bralnatých zoskupení na hrebeni Kozla i na priľahlom J svahu. Rôzne typy hornín, na prechode od kryštalického jadra do mezozoika. Rastlinné spoločenstvá na dvoch diametrálne odlišných podložiach.	Žilina
17.	323	Krivé	NPR/98	203,72	5	Súbor spoločenstiev skalných sutí a rôznych lesných porastov s prirodzeným drevinovým zložením na kryštaliniku Malej Fatry. Je využívané pre vedecko-výskumné a študijné ciele.	Žilina
18.	326	Kundračka	NPR/99	115,79	5	Pestré zmiešanie vápencových a horských druhov. Striedajú sa tu lesné spoločenstvá v porastoch s relatívne zachovalým drevinovým zložením.	Ružomberok
19.	329	Kvačianska dolina	NPR/101	467,30	5	Divoké, neschodné tiesňavy, strmý nevyrovnaný spád potoka,prekonávaný vodopádmi. Niekoľko m vysoké skalné steny sa dvíhajú priamo z riečišťa. Aj v bočných súteskách je niekoľko vodopádov 7-12 m vysokých. Významná flóra, fauna.	Liptovský Mikuláš
20.	337	Lysec	NPR/106	70,04	5	Najnázornejší výskyt lesných fytocenóz 3 výškových vegetačných stupňov v podobe 7 skupín a 14 lesných typov na relatívne veľmi malej ploche a výškovom prevýšení.	Martin
21.	340	Madačov	NPR/107	330,64	5	Neobyčajne cenný objekt pre poznanie biocenóz SZ hrebeňa V. Fatry a ich zachovanie v reprezentatívnej vzorke. Biologické hodnoty územia dopĺňa výskyt vzácnch a vymierajúcich živočíšnych druhov.	Martin
22.	345	Malý Polom	NPR/111	86,10	5	Zachovalé prirodzené lesné spoločenstvá typické pre vyššie polohy flyšového pásma Kysúc.	Čadca
23.	357	Minčol	NPR/117	96,10	5	Zachovalý zvyšok lesných porastov s pôvodnou štruktúrou a drevinovým zložením, v obkľúčení umelých smrekových monokultúr.	Námestovo Dolný Kubín
24.	360	Mních	NPR/120	74,75	5	Súbor prírodných hodnôt bralnatej časti Sokola a Mnícha s množstvom rastlín a živočíchov v esteticky pôsobivom prostredí.	Liptovský Mikuláš
25.	367	Ohnište	NPR/127	852,26	5	Geologický podklad tvoria dolomity a dolomitické vápence vytvárajúce početné bizarné bralá, steny, terasy, veže, priepasti, otvorené trhliny, jaskynné chodby a priestory. Z prírodných atraktivít je známe "Okno" a "Ľadová priepasť"	Liptovský Mikuláš
26.	369	Osobitá	NPR/128	457,98	5	Esteticky pôsobivé skalné útvarmi bizarných tvarov, komplexy zachovalých lesných porastov s výraznou pásmovitosťou, bohatou vápencovou a vysokohorskou flórou a svojrázne biotopy fauny.	Tvrdošín
27.	371	Padva	NPR/130	325,46	5	Zachovalé lesné porasty prevažne pralesovitého charakteru. Značne výškové rozdiely a členitosť terénu podmieňujú výskyt temer všetkých lesných spoločenstiev charakteristických pre vápencovú časť V. Fatry. Refúgium vzácneho živočíšstva.	Martin
28.	393	Prípor	NPR/152	272,27	5	Prirodzené spoločenstvá jedľovo-bukového lesa a pásma kosodreviny s výskytom zriedkavých druhov rastlín a živočíchov.	Žilina

29.	395	Prosiecka dolina	NPR/153	375,95	5	Jedna z najkrajších dolín Chočských vrchov, množstvo sútesiek, brál, veží, a vodopádov . V bočnej súteske je 15 m vysoký vodopád. Význam územia znásobuje i rastlinstvo a živočíšstvo so svojou značnou druhovou pestrosťou.	Liptovský Mikuláš
30.	400	Rakšianske rašelinisko	NPR/156	5,53	4	Zachovalé prirodzené slatinné rašelinisko s bohatým výskytom vzácneho druhu - rosičky anglickej, ktorý je doteraz na území Slovenska známy len z oblasti Turčianskej kotliny.	Turčianske Teplice
31.	402	Roháčske plesá	NPR/157	451,66	5	Horské a vysokohorské druhy a dobre vyvinuté rastlinné spoločstvá. Jediná lokalita Linaria alpina v SR. Horská a vysokohorská fauna. Žije tu aj kamzík vrchovský Rupicapra rupicapra, pôvodný. treťohorný obyvateľ Tatier.	Tvrdošín
32.	408	Rozsutec	NPR/161	841,55	5	Svojrázna, veľmi hodnotná časť pohoria s význačnými, chránenými i endemickými rastlinnými i živočíšnymi druhmi a spoločenstvami, geologickými a geomorfologickými výtvormi .	Žilina Dolný Kubín
33.	410	Rumbáre	NPR/163	51,59	5	NPR predstavuje charakteristický prierez bočným hrebeňom Perusina, čo umožňuje štúdium vývoja biogeocenóz v rovnakých nadmorských výškach na rôznych expozíciách a rozdielnom geologickom podklade.	Ružomberok
34.	412	Salatín	NPR/164	1192,99	5	Pestrá geologická stavba, zaujímavá geomorfológia, prítomnosť mnohých krasových foriem, floristická pestrosť	Liptovský Mikuláš Ružomberok
35.	415	Sivý vrch	NPR/169	112,67	5	Prechod smrečiny do kosodreviny, vysokohorské lúky a skalnaté plochy. Rastlinstvo má osobitné postavenie medzi tatranskou a fatranskou vegetáciou. Významná fytogeografická lokalita s viacerými západokarpatskými endemitmi.	Tvrdošín
36.	418	Skalná Alpa	NPR/170	524,55	5	Prirodzené porasty (150-200 - ročné) majú pomiestne pralesovitý charakter. Vegetačný pokryv predstavujú horské a vysokohorské spoločenstvá od jedľovo-bukového až po subalpínsky vegetačný stupeň.	Ružomberok
37.	423	Sokolec	NPR/174	199,24	5	Zachovalý zvyšok pôvodných lesných rastlinných spoločenstiev reliktných borín v severnom areáli rozšírenia Zachovalý charakter majú aj lesy bukových javorín a vápencových bučín.	Dolný Kubín
38.	431	Starý hrad	NPR/177	85,42	5	Ojedinelé a veľmi vzácne rastlinné spoločenstvá s dubom a vo vyšších polohách s dubom, jedľou, bukom, hrabom, lipou a javorom, prípadne na temenách skál s pôvodnou borovicou.	Žilina
39.	432	Strážov**	NPR/180	61,88 (celková 480,01)	5	Zachovalé lesné spoločenstvá ojedinelých druhov rastlín a živočíchov, geomorfologických foriem a celkového krajinného rázu najvyšších polôh Strážovských vrchov.	Žilina Považská Bystrica,
40.	845	Suchá dolina	NPR/184	1585,54	5	Ukážka všetkých základných geologických a tektonických typov stavebných jednotiek Tatier, s pestrým výskytom rastlinných druhov typických pre karpatskú flóru. Súčasťou je Medvedia jaskyňa.	Liptovský Mikuláš
41.	436	Suchý vrch	NPR/186	71,00	5	Lokalita s mimoriadne bohatou vápencovou flórou v najvyšších polohách Veľkej Fatry.	Martin Ružomberok
42.	435	Suchý	NPR/185	429,42	5	Vzácny súbor lesných a kosodrevinových spoločenstiev na rozmanitom horninovom podklade miestami s porastami pralesovitého rázu, väčšinou so zachovanou hornou hranicou lesa a výraznymi geomorfologickými formami.	Žilina
43.	437	Súľovské skaly	NPR/187	543,23 OP 281,77	5	Skalnatá tiesňava s význačnými morfologickými útvarmi a so vzácnou flórou a faunou. Sú tvorené bazálnym paleogénnym zlepencom, miestami až niekoľko 100 m hrubým. Rastlinstvo a živočíšstvo predstavuje zmes teplomilných a montánnych druhov.	Bytča
44.	1110	Svrčinník**		107,28 Celk (222,49)	5	Územie predstavuje zachovalý lesný komplex klimaxových lesných spoločenstiev Kremnických vrchov.	Banská Bystrica Turčianske Teplice
45.	441	Šíp	NPR/191	301,52	5	Výrazný a esteticky významný krajinný celok so vzácnym vápencovým rastlinstvom, medzi ktorými je nemálo chránených a endemických druhov. Zaujímavé je i živočíšstvo. Patrí medzi najkrajšie vápencové vrchy.	Dolný Kubín Ružomberok
46.	443	Šrámková	NPR/193	243,65	5	Rezervácia má veľký vedecko-výskumný význam. Časti porastov majú pestrú štruktúru, miestami charakteristickú pre pralesovité lesy.	Dolný Kubín

47.	446	Šútovská dolina	NPR/196,	526,65	5	Biologicky a krajinársky mimoriadne cenný priestor so zachovalými komplexmi lesov typického karpatského a vysokohorského charakteru, s pôvodnými drevinami a štruktúrou lesov.	Martin Dolný Kubín
48.	451	Tiesňavy	NPR/199	479,21	5	Prírodný celok na vápencoch nižších polôh Kривánskej Malej Fatry. Významné geomorfologické formy, fauna, flóra	Žilina
49.	759	Tichá dolina**	NPR/200	82,41 (celková 5966,64)	5	Klasická lokalita príkrovovej stavby Tatier, paleontologické nálezisko, významné územie vysokohorského krasu, pramenná oblasť Belej, vzácna flóra.	Liptovský Mikuláš Poprad
50.	453	Tlstá	NPR/202	3066,04	5	Mimoriadne hodnotné územie dolomiticko-vápencovej časti V. Fatry s výraznými krasovými formami, so zachovalými spoločenstvami dubovo-bukového až smrekového vegetačného stupňa, pestrou vysokohorskou i teplomilnou skalnou vegetáciou, so slatinnými lúkami. Chránené druhy rastlín a živočíchov.	Martin
51.	458	Turiec	NPR/203	71,78 OP-875,00	4	Vodný tok rieky Turiec s bohatými meandrami je posledným pôvodným refúgiom hlavátky v strednej Európe. Brehové porasty utvárajú vŕby, topole a jelša lepkavá. Močiarne a vodné biotopy.	Martin Turčianske Teplice
52.	459	Turková	NPR/204	100,07 OP-30,95	5	Prirodzené zmiešané lesné porasty sú názorným príkladom dlhodobej sukcesie a ukážkou striedania jednotlivých drevín. Územie sa vyznačuje vzácnym zmiešaním horských a teplomilných prvkov.	Liptovský Mikuláš
53.	465	Veľká Bránica	NPR/211	332,09	5	Zachovalý komplex bučín na vápnitých horninách je ukážkou pôvodných lesov, ktoré siahali až na hornú hranicu lesa. Napriek tomu, že je pásmo kosodreviny a smreka umelo odstránené, sú lesy rezervácie cennou ukážkou zachovalej štruktúry lesov.	Žilina
54.	467	Veľká Rača	NPR/212	313,00 OP-197,00	5	Prevažnú časť lesov tvoria čisté alebo zmiešané bučiny s najčastejšou prímesou jedle, smreka a javora horského. Nad bukovými porastami sa nachádzajú nezapojené smrečiny, ktoré smerom k vrcholu V. Rače sa silno rozostupujú, až tvoria len ojedinele skupinky smrekov.	Čadca
55.	469	Veľká Skalná	NPR/214	645,23	5	Zachovalé lesné spoloč. dubovo-bukového až kosodrevinového lesného vegetačného stupňa s bohatstvom rastlinných druhov montánneho až subalpínskeho pásma, fragmentálnym výskytom suchomilných a teplomilných rastlinných druhov a ukážkami typických krasových foriem .	Martin Turčianske Teplice
56.	472	Veľký Javorník	NPR/217	13,95	5	Vzácne zachovalé vrcholové spoločenstvá jedľových bučín. Je objektom lesníckeho a prírodovedeckého výskumu.	Čadca
57.	487	Vyšehrad**		20,29 (celková 48,65)	4	Významný geologický a morfologický objekt výraznej krajinotvornej funkcie s archeologickou lokalitou mimoriadneho významu.	Prievidza, Turčianske Teplice

Pozn. ** chránené územie zasahuje na územie susedného kraja

Tab.č.12/6 Prírodné rezervácie (PR) v Žilinskom kraji

P.č	Id. č.	názov	Pôvodné označenie	výmera	Stupeň ochr.	Predmet ochrany	okres
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	827	Biela skala	PR/12	185,07	5	Územie predstavuje ukážku zachovalého komplexu skalných a sutinových lesných spoločenstiev 5-7 veg. stupňa, ako i viacerých typov nelesných spol. Vysokú hodnotu majú krasové povrchové i podzemné javy.	Martin
2.	227	Brodnianka	PR/27	25,94 OP-33,30	5	Územie tvoria svetlé a tmavé vápence, miestami vápnité bridlice. Z porastov tu prevládajú bučiny, na S svahoch s výskytom smreka a jedle, na sutinách s javormi, brestom horským a jaseňom. Na J expozícách. sa vyskytuje hrab s ojedinelým dubom zimným.	Žilina Kysucké Nové Mesto
3.	237	Čierna Lutiša	PR/40	26,35 OP-77,17	5	Územie je významným ojedinelým zvyškom zachovalých, pôvodných klimaxových spoločenstiev vo flyšovej oblasti Kysuckej vrchoviny, kde vegetačný pokryv bol silne pozmenený.	Žilina
4.	318	Dubovské lúky (Kozinská)	PR/132	16,03	4	Jediná lokalita žltohlava európskeho Trollius europeus L. v NP M. Fatra. Lokalita má veľký vedecko-študijný význam pre poznávanie vývoja flóry a rozšír. druh. rastlín.	Dolný Kubín
5.	249	Goľove mláky	PR/64	6,83	4	Rašeliniskové spoločenstvá.	Martin

6.	250	Hajasová	PR/67	7,17	5	Zachovalej ukážka lesných spoločenstiev nižších polôh reprezentujúcej veľkú rozlohu lesov ležiacich na kryštaliniku v západnej časti pohoria Malá Fatra na vedecko-výskumné ciele.	Martin
7.	261	Hrabinka	PR/84	0,40	4	Typické slatinné rašelinisko, kde sa na pomerne malej ploche vyskytuje niekoľko spoločenstiev, ktoré vytvárajú pestrú mozaiku prechodných fytocenóz. Vyskytujú sa tu 2 kriticky ohrozené druhy - rosička anglická a páperec nízky.	Martin
8.	267	Hrádok	PR/86	6,75	5	Typická rozmanitosť lesných spoločenstiev podmienená výškovou a terénnou rozdielnosťou, so zachovalým drevinovým zložením lesných porastov	Martin
9.	268	Hričovec	PR/88	21,12	5	Zachovalé, miestami čiastočne antropicky ovplyvnené lesné spoločenstvá vrcholových polôh Hričovca.	Čadca
10.	276	Ivachnovský luh	PR/94	10,54	5	Pozostatky niekdajšieho luhu, t.j. rozptýlené kroviny, brehové porasty vŕb s roztrúsenou jelšou, ktoré nadväzujú na širší pás degradovaného lesa zväzu Salicion albae.	Ružomberok
11.	831	Javorinka	PR/100	35,52	5	Fragment prirodzených jedľových bučín Kysuckej vrchoviny. Zachytáva typovú pestrosť rôznych petrografických typov bystrickej jednotky flyšového pásma a je ukážkou odrazu tejto stavby na morfologický vývoj, hydrologické pomery a vegetáciu.	Dolný Kubín
12.	290	Jelšie	PR/104	26,10	5	Zvyšok zachovalých jelšín v Liptovskej kotline.	Liptovský Mikuláš
13.	300	Katova skala	PR/116	46,69	5	Komplex významných prírodných prvkov, relatívne pôvodných v porovnaní s okolitým, takmer úplne pozmeneným prírodným prostredím. Zvyšky prirodzených lesných i nelesných spoločenstiev.	Martin
14.	310	Klokočovské skálie	PR/122	6,12	5	Príklad guľovitej odlučnosti sedimentov. Význam umocňuje i pestrá vegetácia.	Čadca
15.	1096	Klubinský potok	15/PR	0,83	5	Aluviálne jelšové porasty sprevádzajúce vodný tok s mierne meandrujúcimi prítokmi. Výskyt viacerých vzácnych druhov rastlín.	Čadca
16.	312	Korbeľka	PR/128	86,16	5	Lesné fytocenózy predstavujú druhy horské a dealpínske v rozpätí jedľovo-bukového a smrekovo-bukovo-jedľového vegetačného stupňa. Rezervácia je ukážkou striedania lesných fytocenóz v oblasti predhoria V. Fatry v zachovalých porastoch s prirodzene zmiešanými drevinami.	Ružomberok
17.	834	Kozí chrbát	PR/131	37,43	5	Vysokohorský sutinový javorový les Zachovali sa tu malé ostrovčeky v hrebeňových partiách, kde tvoria prirodzenú hranicu lesa.	Ružomberok
18.	327	Kunovo	PR/140	11,92	5	Výrazný krajinotvorný skalný hrebeň pri okraji trosky Chočského príkrovu budovaný strednotriasovými vápencami, so zachovalými horskými a teplomilnými biocenózami.	Dolný Kubín Ružomberok
19.	836	Ľadonhora	PR/153	285,74	5	Prirodzené vápencové, typologicky pestré lesné spoločenstvá (7 skupín lesných typov so 17 lesnými typmi) v oblasti Kysuckej vrchoviny so zastúpením teplomilných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev.	Kysucké Nové mesto
20.	339	Mačie diery	PR/157	45,63	5	Unikátna geomorfologická členitosť územia a výskyt vzácnej a chránenej kalcifilnej flóry na turisticky frekventovanej trase v masíve Osobitej.	Tvrdošín
21.	341	Machy	PR/161	26,61	5	Podtatranský fluvoglaciál, prirodzene preriedlé porasty striedajú riedíny. Vegetácia má ráz rašeliniska s výraznymi druhmi vrchovíšť.	Liptovsý Mikuláš
22.	353	Medzi bormi	PR/172	6,55	4	Zachovalé rašelinisko vrchoviskového typu.	Tvrdošín
23.	839	Močiar	PR/175	8,16	4	Štítovité travertínové útvary, ktoré svojimi formami patria medzi ojedinelé geologické javy svojho druhu na Slovensku. Roztekajúca sa minerálna voda umožňuje produkovanie travertínov. Odumreté útvary osídľuje slatinná vegetácia.	Ružomberok
24.	362	Mohylky	PR/178	0,74	4	Hromadný nález paleontologických zvyškov - masovosť výskytu numulitov.	Ružomberok
25.	374	Paráč	PR/198	45,27	5	Zachovalý zvyšok pôvodných smrečín s jarabinou na flyšovom podloží, v obkľúčení umelých smrekových monokultúr.	Dolný Kubín, Námestovo
26.	381	Pod Rígľom	PR/211	14,23	5	Ochrana mravca lesného a vzácneho zoskupenia jeho hniezd.	Martin
27.	843	Polková	PR/216	5,08	4	Oligotrofné rašelinné lúky, ktorých vznik podnietil geologický podklad, klimatické pomery a iné biotické a abiotické faktory.	Čadca
28.	405	Rochovica	PR/238	32,23 OP-3,2	5	Pravidelné vápencové útesy strmo vystupujúce z okolia flyš. pahorkatiny. Vzácne teplomilné druhy, ktoré tu dosahujú jedno z najsevernejších rozšírení v SR.	Žilina Kysucké Nové Mesto

29.	429	Rojkovské rašelinisko	PR/233	2,88	4	Na štrkovitej terase Váhu sústava prameňov uhličitej kyselky utvorila prostredie vhodné na slatinnú a vrchoviskovú vegetáciu a na vznik travertínov. Významná lokalita, ktorá poskytuje cenné poznatky na štúdium sukcesie rastlinných spoločenstiev.	Ružomberok
30.	421	Sliačske travetíny	PR/253	7,02	4	Príklad javu, známy ako "mofeta", t.j. prameň s výrazným výronom plynov. Slatina na vlhkých sintrových lúkach.	Ružomberok
31.	422	Slnečné skaly	PR/254	90,54	5	Esteticky pôsobivý a morfologicky pestro tvarovaný dolomitový masív s výskytom viacerých chránených a iných zriedkavých druhov rastlín a živočíchov.	Žilina
32.	445	Šujské rašelinisko	PR/276	10,80	4	Slatinno-rašelinné spoločenstvá zväzu Caricion davallianae, ktoré vo vývoj. nadväznosti prechádzajú do spoločenstiev zväzu Molinion. Ojedinelý výskyt v tejto oblasti. Chránené druhy flóry.	Žilina
33.	448	Švihrová	PR/275	5,65	4	Lokalita so slatinno-rašelinnými fytocenózami prechodového typu, ktoré sa zachovali v dôsledku priaznivého vodného režimu.	Liptovský Mikuláš
34.	846	Turícke dubiny	PR/253	19,02	4	Posledné zvyšky väčšieho výskytu dubových lesov v Liptovskej kotline. Vegetačný kryt, ako i živočíšne druhy svojím výskytom i početnosťou poukazujú na pôvodnosť dubových porastov. Najsevernejší výskyt duba letného na Slovensku.	Ružomberok
35.	462	Úplazíky	PR/289	31,19	5	Pásmo brál 100-150 m vysokých s kosodrevinou s podmienkami na hniezdenie dravého vtáctva, obklopené smrekovým lesom s prímesou jedle, buka, javora. Bohatá vápencová horská flóra.	Tvrdošín
36.	466	Veľká Lučivná	PR/294	66,38	5	Prirodzené lesné spoločenstvá s najbohatším výskytom tisu obyčajného (Taxus baccata) v M. Fatre a na Orave.	Dolný Kubín
37.	848	Veľký Polom	PR/299	47,58	5	Zachovalé lesné spoločenstvá bukovo-jedľových smrečín s prevažne zachovalým prirodzeným zložením fytocenóz v podmienkach zvýšeného podielu smreka v drevinovej zložke týchto spoločenstiev.	Čadca
38.	488	Zajačkova lúka	PR/315	3,98	4	Je významným náleziskom šafranu Heuffelovho na Kysuckej vrchovine. Územie má predovšetkým význam náučný a osvetovo-výchovný.	Čadca

Tab.č.12/7 Národné prírodné pamiatky (NPP) v Žilinskom kraji

P.č	Id. č.	názov	Pôvodné označenie	výmera	Stupeň ochr.	Predmet ochrany	okres
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	223	Brankovský vodopád	NPP/5	27,71	5	Mohutná, skalná, vápencová hrana, cez ktorú prepadáva vo forme vodopádu málovodný horský potôčik. Svojou výškou patrí medzi najvyššie vodopády u nás.	Ružomberok
2.	224	Brestovská jaskyňa	NPP/7	OP-63,36	5	Jaskyňa je významná z hľadiska štúdia geomorfologického vývoja pohoria, ako aj pre štúdium krasovej hydrografie.	Tvrdošín
3.	240	Demänovské jaskyne	NPP/10	OP-1517,05	5	Demänovská ľad. jaskyňa, Dem. j. Mieru, Dem. j. Slobody spolu s Pustou jaskyňou tvoria jeden jaskynný systém dlhý vyše 20 km, vyerodovaný ponorenou riekou Demänovkou vo vápencoch stredného triasu, ktorá i dnes preteká cez mohutné priestory týchto jaskýň.	Liptovský Mikuláš
4.	1747	Jaskyňa zlomísk	-	0	5	Jaskyňa - najbohatšie nálezisko plastického sintra v rôznom vývoji s najtypickejším príkladom vzniku podzemných priestorov zrútením po vrstevných plochách.	Liptovský Mikuláš
5.	773	Kľacký vodopád	NPP/23	1,03	5	Prepad vodopádu dosahuje výšku 30 m. Nad vodopádom vytvára tok pereje s posledným stupňom o výške 5 m. Tvorba obrích hrncov.	Martin
6.	333	Liskovská jaskyňa	NPP/28	0 OP-15,85	5	Významná archeologicko-paleontologická lokalita. Výplň jaskyne tvorí hlinito-štrkový fluviálny materiál, ale i materiál, ktorý vznikol vo vstupných častiach jaskyne. Je vytvorená vo vápencovej kryhe, vystupujúcej z flyšových hornín Liptovskej kotliny.	Ružomberok
7.	334	Lúčanský vodopád	NPP/29	0,95	5	Na J strane Chočských vrchov vystupuje pomerne hrubá vrstva travertínov, ktoré poskytli vzácne paleontologické a archeologické nálezy a tamojší potok vytvára na nich zriedkavý prírodný úkaz - vodopád.	Ružomberok
8.	1777	Okno	-	0	5	Jaskyňa.	Liptovský Mikuláš
9.	264	Oravské hradné bralo	PP/124	3,62	4	Impozantný, geomorfologický výtvor 112 m vysokého brala, ktoré vyčnieva nad riekou Oravou, s Oravským hradom. Výskyt vápnomilnej vegetácie.	Dolný Kubín

10.	1645	Perlová jaskyňa	-	0	5	Ochrana prírodných hodnôt jaskyne celoslovenského významu.	Martin
11.	428	Stanišovská jaskyňa	NPP/40	0 OP-219,23	5	Asi 2 km dlhé jaskynné priestory a chodby vyerodovala pozemná riečka Štiavnica vo vápencoch stredného triasu na 2 úrovniach. Spodné časti sú devastované, horné bohato vyzdobené. K nej patrí i Malá Stanišovská jaskyňa.	Liptovský Mikuláš
12.	1780	Starý hrad	-	0	5	Jeden z najvýzn.krasových fenoménov Slovenska - v súčasnosti neporušená a najhlbšia (432 m) známa jaskyňa SR (r.2003). Má bohatú sintrovú výzdobu. Význam pre speleologický výskum - otázka prepojenia s ďalšími jaskyňami.	Liptovský Mikuláš
13.	1797	Štefanová	-	0	5	Jaskyňa v krasovom území Demänovskej doliny.	Liptovský Mikuláš
14.	463	Važecká jaskyňa	NPP/42	0 OP-18,8	5	Jaskyňa vytvorená činnosťou jedného z bočných ramien Bielom Váhu. V riečnch nánosoch v chodbách sa uchovalo mimoriadne veľa kosti jaskynného medveďa. Má asi 400 m chodieb-sprístupnených 230 m.	Liptovský Mikuláš
15.	1755	Veľká ľadová priepasť	-	0	5	Korózna inaktívna vertikálna jaskyňa, ktorá je hlboká 125 m a má stálu ľadovú výplň.	Liptovský Mikuláš
16.	478	Vrbické pleso	NPP/44	0,73 OP-4,71	5	Najvýznamnejší a najznámejší jav ľadovcového plesa v Nízkych Tatrách. Vzniklo zahradením údolia morénou. Najväčšia hĺbka plesa je 8 m, časť plesa je zarastená vegetáciou.	Liptovský Mikuláš
17.	2265	Zápoľná	-	0	5	Fluviokrasová vertikálno-horizontálna jaskyňa dlhá 1438 m s prevýšením 59, so sporadickou sintrovou výplňou a jazierkami.	Liptovský Mikuláš
18.	1767	Záskočská jaskyňa	-	0	5	fluviokrasovo-korózna inaktívna jaskyň so sintrovou výplňou, dĺžka je 5034 m, prevýšenie 284 m. Reprezentatívny typ vyššie položených jaskýň rozčleneného krasu monoklinálnych chrbtov.	Liptovský Mikuláš

Tab.č.12/8 Prírodné pamiatky (PP) v Žilinskom kraji

P.č	Id. č.	názov	Pôvodné označenie	výmera	Stupeň ochr.	Predmet ochrany	okres
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	211	Bešeňovské travertíny	PP/9	0,73	4	Územie, so súborom štyroch chránených travertínových objektov, predstavuje jedno z najklasickejších travertínových území na Slovensku. Ich mimoriadny význam spočíva v jedinečnosti a neopakovateľnosti vývoja, ako aj veľkosti foriem.	Ružomberok
2.	220	Bôrická mláka	PP/14	0,60	4	Svojrázny, geomorfologický útvar zamokreného sedielka, so slatinnou a rašelinnou vegetáciou.	Dolný Kubín
3.	454	Bukovinka	PP/23	1,80	4	Geomorfologický a geologický výtvor s nestálou tvorbou recentných travertínov s výskytom botanicky významných druhov.	Ružomberok
4.	231	Bukovský prameň	PP/24	0,01	4	Slabo mineralizovaný, siričitý prameň. Ochrana objektu bola zabezpečená z dôvodu, že siričité pramene patria medzi charakteristické javy flyšového pásma.	Čadca
5.	242	Dogerské skaly	PP/33	0,2	4	Územie je vzácnou štúdiovou ukážkou jurskej doby a je významnou geologickou lokalitou. Umožňuje štúdium profilu, zloženia a zafarbenia dogerských vrstiev na prístupnom mieste.	Ružomberok
6.	243	Domašínsky meander	PP/34	80,37	4	Jednen z najvýznamnejších príkladov zaklesnutých meandrov v Karpatoch vôbec. Váh postupným zahlbovaním do dvíhajúceho sa masívu M. Fatry sa ostro zarezal do kryštalického jadra pohoria. Územie priamo naväzuje na NPR Starý hrad.	Žilina
7.	253	Háje	PP/40	0,08	5	Podmorský zosuv vrezaný do stredno až vrchnopriabónského flyšu centrálno-karpatského paleogénu. Mohutné pelokarbonátové gule. Jedinečnosť objektu spočíva v unikátnosti príkladu i vo svetovom merítku.	Liptovský Mikuláš
8.	262	Hradené jazero Blatné	PP/45	4,29 OP-116,0	4	Výnimočný typ jazera. Príčinou jeho vzniku bol mechanický pohyb svahu – skalné rútenie, v dôsledku čoho bolo prehradené údolie a vznik jazera. j.	Ružomberok
9.	270	Hričovská skalná ihla	PP/48	0,63	5	Skalná ihla je denudačným zvyškom pôvodne vačšieho brala, ktoré sa vplyvom mechanického pleistocénneho zvetrávania i chemického zvetrávania rozpadlo. Je morfologickou zaujímavosťou.	Žilina

10.	269	Hričovské rífy	PP/49	0,20	5	Geologický povrchový útvar s hodnotnými paleontologickými nálezmi – litothamnii, dierkavcov, korálov a pod.	Žilina
11.	273	Hybická tiesňava	PP/50	11,18	4	Hlboké tiesňavovité úseky potoka Hybica, ostro zarezané do treťohorných vápencov vystupujúcich medzi mechanicky menej odolnými horninami, na ktorých sa vytvorili len mierne modelované tvary.	Liptovský Mikuláš
12.	287	Jazierske travertíny	PP/62	2,22	4	Nálezy väčšieho počtu časovo odlišných horizontov. Napriek silnej devastácii ložiska a zničením jazierok, zachovali sa tu cenné tvary reliéfu. Patria sem zachované stranové terasy, ponor potoka, vyvieračka a 30 m jaskyňa.	Ružomberok
13.	314	Korniansky ropný prameň	PP/73	0,17	4	Ojedinelý výskyt povrchového ropného prameňa vo flyšovom pásme na Slovensku, dokumentujúci charakteristickú naftonosnosť flyšového pásma.	Čadca
14.	320	Kraľoviansky meander	PP/77	18,23	4	Typicky vhĺbený dolinový meander - doklad tektonického vývoja oblasti poskytujúcim možnosť rekonštrukcie paleogeografických pomerov územia.	Dolný Kubín
15.	321	Krasniansky luh	PP/79	15,21	5	Zachovalé lesné brehové porasty potoka Varínka v OP NP Malá Fatra.	Žilina
16.	325	Krkavá skala	PP/84	0,26	4	Ojedinelé zachovalé 15 m vysoké masívne skalisko zo šedého vápenca, na rozhraní V. Fatry a Lipt. kotliny. Tento vzácny geomorfologický výtvor je výsledkom zvetrávania dolomitov Nachádzajú sa tu chránené druhy rastlín.	Ružomberok
17.	330	Kysucká brána	PP/89	1,22	5	Významný geologický profil vzniklý zarezávaním rieky Kysuce do súvrství bradlového pásma.	Kysucké Nové Mesto Žilina
18.	455	Lúčanské travertíny	PP/94	2,93 OP-3,48	4	Travertíny na Lúčkach predstavujú objekt veľkých prírodných, krajinárskych, archeologických a estetických hodnôt.	Ružomberok
19.	207	Mašiansky balvan	PP/104	0,06 OP-1,28	4	Územie predstavuje skalná terasa - výnimočný prípad zachovania riečnej terasy v podobe riečneho ostrova.	Liptovský Mikuláš
20.	350	Matejkovský kamenný prúd	PP/105	8,60	5	Kvádrovitá odlučnosť granitov, ukážka recentného mrazového zvetrávania	Ružomberok
21.	352	Meandre Lúžňanky	PP/107	1,74 OP-2,0	4	Zaujímavá ukážka časti toku Lužňanky s niekoľkými zachovalými meandrami, ktorých ramená sa približujú miestami na vzdialenosť niekoľko dm. Estetická pôsobivosť výtvoru je umocnená hodnotným krajinným prostredím okolia.	Ružomberok
22.	1127	Megonky	-	0,167	4	ojedinelé prejavy guľovitej odlučnosti flyšových sedimentov	Čadca
23.	368	Ochodnický prameň	PP/121	0,02 OP-0,19	4	Mineralizovaný, sírovodíkové prameň. Výdatnosť je veľmi malá.	Kysucké Nové Mesto
24.	384	Poluvsianska skalná ihla	PP/134	0,68	5	Vetraním oddelená ihla tvorená chočským dolomitom.	Žilina
25.	392	Prielom Teplého potoka	PP/142	20,94	5	Prielom bol vytvorený eróznou činnosťou Teplého potoka vo vápencových a dolomitických vrstvách druhohôr. Dĺžka prielomu je cca 180 m, šírka 20-40 m, hĺbka 10-20 m.	Ružomberok
26.	397	Pucovské zlepence	PP/124	4,85	4	Nápadné skalné útvary na pravej strane hlbokej doliny tvorené hrubozrnnými zlepencami paleogénneho (eocenného) veku.	Dolný Kubín
27.	406	Rojkovská travertínová kopa	PP/149	0,01 OP-0,28	4	Vzácny geomorfologický a geologický výtvor. Obzvlášť cenné je vrcholové jazierko s výronmi CO_2, z ktorých sa neustále vylučujú travertíny. Na svahoch kopy možno pozorovať i niektoré vzácne druhy rastlín, hmyzu a vtákov.	Ružomberok
28.	419	Skalná päsť	PP/159	0,01 OP-19,62	4	Geologicky je tvorená vápencami reiflingského typu (v tomto prípade bez vložiek rohovcov) veku ladinského. Morfologicky je vyvetraná z pôvodného svahu pričom si zachováva pôvodný sklon smerom ku svahu. Rozmery: 6 m výška, 4 m šír. pri vrchu, 2,5 m pri spodnej časti.	Ružomberok
29.	456	Strž	PP/168	0,28	5	Lom vo vápencoch stredného triasu, ktorý sa vyznačuje pekne vyvinutým rifovým biotopom druhohorných morí.	Ružomberok
30.	1106	Súľovský hrádok	4/PP	16,28	4	Skalné útvary paleogénnych súľovských zlepencov s hojným výskytom vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov.	Bytča
31.	447	Šútovská epigenéza	PP/175	72,69	4	Ojedinelá forma reliéfu, dvojnásobný epigenetický zárez riek Váh a Šútovský potok pri ich zahlbovaní koncom treťohôr. Hodnotu územia zvyšuje aj archeologický nález na výšinovom sídlisku "Boroviny".	Martin
32.	460	Turská skala	PP/184	4,38	4	Ukážka tvaru obtočníka, vytvoreného eróznou činnosťou Rajčianky pri okraji dolomitovej trosky chočského príkrovu.	Žilina

33.	471	Veľké Ostré	PP/187	0,05	5	Objekt je príkladom vzniku geologickej stavby Kysúc.	Kysucké Nové Mesto
34.	475	Vlčia skala	PP/193	1,49	4	Morfologicky výrazná terasu strmo spadajúcu do údolia Trlenského potoka. Územie poskytuje možnosť štúdia vzniku travertínov a stratigrafie kvartéru	Ružomberok
35.	477	Vojtovský prameň	PP/194	0,0013	4	Prameň je málo výdatný, nemá výraznejšiu mineralizáciu. dochádza k intenzívnym výronom (7-20 sek. intervaly).	Čadca
36.	485	Vychylovské prahy	PP/197	0,38	4	Výrazne vyvinutý charakteristický jav flyšového pásma-prahovitý prietok horských potokov.	Čadca
37.	486	Vychylovské skálie	PP/198	26,72	5	Charakteristický jav flyšového pásma, ktorý vznikol mohutnými zosuvmi. Tie spôsobili rozpad pieskovcového antiklinálneho pásma na pruh mohutných blokov v prostredí so zachovalými lesnými spoločenstvami.	Čadca
38.	491	Žiar	PP/208	2,00 OP-1,0	5	Bohato členená skalnú kulisa tvorená geologickým podkladom vápenca a dolomitu v tesnom styku s intravilánom obce Liptovská Osada .	Ružomberok

Pozn: Ako prírodné pamiatky sú chránené priamo zo zákona č. 543/2002 Z.z. tiež všetky jaskyne a prírodné vodopády.
Územia - jaskyne označené v niektorých materiáloch ako PP+ predstavujú jaskyne, ktoré sú, tak ako všetky ostatné jaskyne, chránené priamo zo zákona. Boli však vyhlásené už pred nadobudnutím jeho účinnosti ako chránené prírodné výtvory a majú kompletnú pôvodnú dokumentáciu. V zoznamoch sa uvádzajú iba informatívne. Do celkového počtu maloplošných chránených území sa nezapočítavajú,
V Žilinskom kraji patrí k týmto PP+ jaskyňa Šarkania diera, (okres Bytča),PP+ Jaskyňa Mažarná (okres Martin), PP+ Mošnická jaskyňa (okres Liptovský Mikuláš)

Tab.č.12/9 Chránené areály (CHA) v Žilinskom kraji

P.č	Id. č.	názov	Pôvodné označenie	výmera	Stupeň ochr.	Predmet ochrany	okres
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	215	Bodický rybník	CHA/9	18,57	4	Územie je unikátnou lokalitou zachovalých pôvodných spoločenstiev slatín, ktoré sa zachovali len na malých plochách v dôsledku intenzifikácie poľnohospodárskej výroby.	Liptovský Mikuláš
2.	219	Borovicový háj v Lipt. Sielnici	CHA/11	5,28	4	Pamiatka na udalosti spojené s históriou nášho národa a samotnej obce Liptovská Sielnica.	Liptovský Mikuláš
3.	1055	Bratkovčík	7/CHA	20,39	4	Chránený areál predstavuje jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev s výskytom viacerých chránených, vzácnych a ohrozených druhov fauny a flóry, ako i lokalitu pre vzácne druhy vtákov.	Tvrdošín
4.	1109	Diviacke kruhy	-	1,96	4	Genofondová lokalita močiarnych fytocenóz a zoocenóz.	Turčianske Teplice
5.	248	Geceľ	CHA/23	10,76	4	Výskyt dendrologicky zaujímavých objektov, synteticky spojených v parkovej a prírodnej úprave, ako jediná lokalita tohto druhu na Orave.	Dolný Kubín
6.	373	Háj pred Teplou dolinou	CHA/25	0,20	4	Bol vysadený na počesť 10. výr. vyhlásenia I. ČSR.	Ružomberok
7.	292	Háj v Smrečanoch	CHA/27	0,94	4	Bol vysadený pri príležitosti 10.výročia vyhlásenia I. ČSR.	Liptovský Mikuláš
8.	1099	Hate	14/CHA	0,58	4	Najzachovalejšie prirodzené močiarne spoločenstvo na severnom úpätí Malej Fatry.	Žilina
9.	266	Hrádocké arborétum	CHA/35	7,24	4	Arborétum umožňuje štúdium ekologických podmienok a aklimatizácie cudzokrajných drevín v daných podmienkach.	Liptovský Mikuláš
10.	1107	Chmúra	20/CHA	0,41	4	Slatinné lúky s hojným výskytom viacerých vzácnych a ohrozených druhov rastlín.	Čadca
11.	1126	Ivančinské močiare	21/CHA	2,93	4	Refúgium močiarnych druhov rastlín, vodných vtákov, obojživelníkov, vodných a močiarnych bezstavovcov a ich spoločenstiev.	Turčianske Teplice
12.	286	Jazernícke jazierko	CHA/39	0,16	4	Veľké prirodzené prameniste poriečnej vody na plochom alúviu potoka Teplica. Objekt hydrogeologicky predstavuje jedno z najväčších a najvýznamnejších zachovalých pramenišť poriečnych vôd Turčianskej kotliny s zachovalým prostredím.	Turčianske Teplice
13.	997	Mošovské aleje	CHA/59	304,78	4	Systém stromových alejí popri hlavných a poľných cestách v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine.	Turčianske Teplice
14.	370	Ostrá a Tupá skala	CHA/64	22,30 OP-12,98	4	Vytvorená je zlepencami bazálneho paleogénu, ktorý tu vystupuje ako odolná hornina uprostred mäkkých, máloodolných slienitých bridlíc, slienovcov a vápnitých pieskovcov strednej kriedy.	Dolný Kubín
15.	401	Ratkovie	CHA/149	97,51	4	Územie s mimoriadnym bohatstvom pôvodných a úspešných introdukovaných cudzokrajných drevín - cca 150 druhov.	Liptovský Mikuláš

16.	1115	Revúca	49/CHA	39,22	4	Zachovalá podhorská riečka s aluviálnymi močiarmi, slatinnými lúkami a brehovými porastami, na ktorej sa vďaka čistej vode a prirodzenému korytu udržal kriticky ohrozený druh našej fauny.	Ružomberok
17.	1034	Rieka Orava	50/CHA	441,75	4	Komplex zachovalých riečnych ekosystémov s funkciou biokoridoru nadregionálneho významu, s bohatým druhovým zastúpením fauny, flóry a biotopov mnohých chránených, vzácnych a ohrozených druhov organizmov.	Dolný Kubín, Tvrdošín
18.	902	Žarnovica	CHA/174	1,85	4	Potok Žarnovica v danom prostredí predstavuje hodnotný krajinný, biologický a ekostabilizačný prvok s výskytom vzácnej, ohrozenej a chránenej fauny viazanej na vodné prostredie a s prirodzeným charakterom vegetácie.	Turčianske Teplice

Tab.č.12/10 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v Žilinskom kraji

okres	Výmera okresu	1. stupeň ochrany		2. stupeň ochrany		3. stupeň ochrany		4. stupeň ochrany		5. stupeň ochrany	
		výmera	%	výmera	%	výmera	%	výmera	%	výmera	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bytča	28166	15056	53,45	12268,72	43,56	0	0	298,05	1,06	543,23	1,93
Čadca	76060	34632	45,53	40705,73	53,52	0	0	206,85	0,28	515,42	0,67
Dolný Kubín	49030	32795,67	66,85	7474,11	15,23	6719,6	13,77	485,51	0,99	1555,11	3,16
Kysucké Nové Mesto	17368	17076	98,22	0	0	0,19	0,0	10,19	0,05	301,93	1,73
Liptovský Mikuláš	132254	74309,88	56,18	43278,03	32,73	5739,28	4,34	440,42	0,33	8486,39	6,42
Martin	73565	36897,3	50,16	14323,35	19,47	16612,34	22,58	220,77	0,30	5511,24	7,49
Námestovo	69057	17196,55	24,90	35397	51,26	13395	19,39	1793	2,60	1275,45	1,85
Ružomberok	64688	11954,26	18,48	27509,49	42,52	21694,5	33,54	121,34	0,19	3410,41	5,27
Turčianske Teplice	39272	31632,62	80,54	2762,22	7,03	4156,34	10,59	354,41	0,91	366,41	0,93
Tvrdošín	47872	30695,94	64,13	4676,45	9,77	9194,42	19,2	1685,92	3,52	1619,27	3,38
Žilina	81508	56244,86	69,01	16244,44	19,93	5608,7	6,88	202,84	0,25	3207,16	3,93
Kraj spolu	678841	358491,08	52,80	204639,54	30,14	83120,37	12,25	5819,3	0,86	26792,02	3,95

Pozn:
1. stupeň ochrany – „voľná krajina“
2. stupeň ochrany – zóna D, CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)
3. stupeň ochrany – zóna C, NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci NP), OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom ochrany , OP MCHÚ s 5. stupňom ochrany
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom

2.12.2.1.2. Predpokladaný stav chránených území v Žilinskom kraji

V súčasnom období stále platí platná Koncepcia rozvoja štátnej ochrany prírody do roku 2005, v ktorej sú medzi navrhovanými chránenými územiami po roku 2000 uvedené aj NP Chočské vrchy, CHKO Kremnické vrchy a CHKO Lúčanská Malá Fatra. Táto koncepcia ako i platný Generel nedregionálneho územného systému ekologickej stability (schválený uznesením vlády SR č. 319/1992) stanovuje napr. potrebu zabezpečiť ochranu všetkých navrhovaných biocentier alebo aspoň ich jadier kategóriami chránených území, na základe diferenciácie predmetu a podmienok ochrany prísnejšiu ochranu regionálnych biocentier na trasách a uzloch nadregionálnych biokoridorov.

Skutočnosť, že súčasný stav územnej ochrany prírody a krajiny nie je vyhovujúci, konštatovalo MŽP SR v pripravovanej novej Koncepcii ochrany prírody a krajiny. Tento materiál na obdobie desiatich rokov obsahuje v rámci strategických cieľov rozvoja ochrany prírody a krajiny aj cieľ „vytvoriť reprezentatívnu národnú sústavu chránených území zabezpečujúcu ochranu biotopov národného významu a biotopov druhov národného významu, významných krajinných prvkov a území medzinárodného významu.“ Koncepcia bola v júni 2004 zaslaná vláde SR na schválenie. Rokovanie o predloženom návrhu Koncepcie bolo na návrh ekonomických ministrov odložené s odporúčaním premietnuť do Koncepcie systémové opatrenia po ich schválení Vládou SR.

Súčasná národná sieť chránených území nebola nikdy prehodnotená z hľadiska pokrytia jednotlivých ohrozených biotopov a druhov. Pripravovaná Koncepcia ochrany prírody a krajiny navrhuje ustanoviť medzirezortnú komisiu na spracovanie návrhov kritérií

a indikátorov, vrátane metód na posúdenie oprávnenosti a vhodnosti návrhov, rovnako tiež na revíziu jestvujúcej siete chránených území.

Prehodnotenie národnej sústavy chránených území, vrátane ich zonácie, a s tým súvisiace prehodnotenie doteraz navrhovaných chránených území sa predpokladá v časovom horizonte do roku 2006.

Navrhované chránené územia v Žilinskom kraji (vymedzené v pôvodnej dokumentácii VÚC) je do toho času potrebné rešpektovať.

2.12.2.2. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ :

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Smernice kladú dôraz na to, aby výber území NATURA 2000 bol vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava by mala zahŕňať najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie. Opatrenia na zabezpečenie priaznivého vývoja týchto území však berú do úvahy aj ekonomické, sociálne, kultúrne a regionálne požiadavky.

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú. Na plány a projekty, ktoré by mohli územia sústavy NATURA 2000 negatívne ovplyvniť, bude povinne vypracované hodnotenie vplyvov na chránené druhy a prírodné biotopy.

Zaradenie území do sústavy NATURA umožní získať zo štátneho rozpočtu, prípadne z fondov EÚ finančné prostriedky na šetrné hospodárenie, ktoré zabezpečí zachovanie, resp. obnovu chránených fenoménov. Naopak, za nesplnenie povinností pri vytváraní sústavy NATURA 2000 môže byť členský štát EÚ penalizovaný vysokými pokutami, ktoré ukladá Európsky súdny dvor.

2.12.2.2.1. Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol vyhlásený na základe implementácie smernice č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov. Smernica chráni všetky pôvodné európske druhy vtákov v každej fáze ich života – teda aj vajcia, mláďatá a hniezda. Okrem toho chráni aj biotopy, na ktoré sa jednotlivé druhy vtákov viažu. Smernica reguluje činnosti, ktoré vážne ohrozujú druhy vtákov tak, aby nedochádzalo k úmyselnému zabíjaniu, poškodzovaniu a obmedzovaniu vtáčích druhov, poškodzovaniu hniezd a hniezdnych biotopov. Určuje druhy, pre ktoré platí zvláštny poľovný režim, zabraňuje nezákonnemu odoberaniu vajec a mláďat z hniezd.

Chránené vtáčie územia uvedené v národnom zozname sa stanú chránenými územiami až po ich vyhlásení všeobecne záväznými vyhláškami ministerstva. V chránených vtáčích územiach nie sú stanovené stupne ochrany. Pre každé chránené vtáčie územia bude vypracovaný osobitný režim ochrany – budú obmedzované (lokálne, sezónne) činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany v chránenom vtáčom území. Príklad týchto činností je uvedený v prílohe č. 1

V Žilinskom kraji sa úplne alebo čiastočne nachádza 6 vtáčích území o celkovej rozlohe 284470 ha, čo je 41,90 % z územia kraja. Takmer všetky sa na viac ako 90 %

prekrývajú so súčasnými národnými parkami a CHKO. Charakteristika a dôvody ochrany sú uvedené v prílohe č.2.

Tab.č.12/11 Navrhované chránené vtáčie územia v Žilinskom kraji

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera v ha		Okres
			Celková	Z toho v kraji	
1	2	3	4	5	6
1.	8	Horná Orava	66162	66162	Čadca, Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín
2.	13	Malá Fatra	71481	70972	Čadca, Dolný Kubín, Martin, Námestovo, Ružomberok, Žilina, (Prievidza)
3.	18	Nízke Tatry	96951	59386	Liptovský Mikuláš, Ružomberok, (Banská Bystrica, Poprad)
4.	28	Strážovské vrchy	59586	7073	Bytča, Žilina, (Bánovce nad Bebravou, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín)
5.	30	Tatry	54717	29442	Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, (Poprad)
6.	33	Veľká Fatra	60480	51435	Martin, Ružomberok, Turč. Teplice, (Banská Bystrica)
	Spolu v kraji			284470	

2.12.2.2.2. Národný zoznam území európskeho významu

Navrhované územia európskeho významu sú výsledkom implementácie smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. S účinnosťou od 1.8.2004 platí Výnos MŽP SR č.3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Smernica o biotopoch chráni biotopy, ktorým hrozí zánik v ich prirodzenom areáli rozšírenia alebo majú malý areál, prípadne predstavujú výnimočné príklady európskych biotopov. Špeciálny dôraz sa kladie na prioritné biotopy. V rámci EÚ je chránených 198 typov biotopov, z toho je 65 prioritných. Na Slovensku sa vyskytuje 67 biotopov, z čoho 22 sa zaraďuje medzi prioritné. Smernica okrem toho chráni biotopy chránených druhov, ktoré možno efektívne chrániť iba v prípade zachovania ich celého biotopu. Aj v tomto prípade sa zdôrazňuje ochrana prioritných druhov rastlín a živočíchov. V rámci EÚ zoznam obsahuje viac ako 200 chránených druhov živočíchov a 500 druhov rastlín, z ktorých sa na Slovensku vyskytuje približne 143 druhov živočíchov a 46 druhov rastlín.

Národný zoznam bol vypracovaný na základe presne stanovených kritérií, na podklade podrobného celoplošného mapovania chránených biotopov a druhov. Významná časť navrhovaných území európskeho významu je už v súčasnosti chránená v rámci národnej sústavy chránených území.

Európska komisia počas posudzovania môže vybrať len niektoré z lokalít navrhnutých v národnom zozname, alebo môže od členského štátu požadovať jeho doplnenie, ak jeho návrh vyhodnotí ako nedostatočný.

Smernica o biotopoch nestanovuje mieru intenzity ochrany v územiach navrhnutých do sústavy NATURA 2000, ale ukladá členským štátom :

- prijať primerané štatutárne, administratívne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám jednotlivých typov biotopov a druhov (v právnom systéme SR premietnuté do stupňov ochrany),
- vytvoriť vhodné plány starostlivosti (v právnom systéme SR sú to programy starostlivosti),
- činnosť (plán, projekt), ktorá nie je pre starostlivosť o územie nevyhnutná a môže mať podstatný vplyv na územie, podrobiť posudzovaniu jej vplyvov na životné prostredie – na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany (§ 28 zákona).

Európska komisia nestanovuje, aké konkrétne ochranné opatrenia majú členské štáty zabezpečiť pre to ktoré územie, ona len zaväzuje členský štát zabezpečiť primeranými opatreniami ochranu území.

Povinnosťou členského štátu je informovať Európsku komisiu prostredníctvom šesťročných správ (reportov) o realizácii ochranných opatrení v územiach a hodnotení vplyvov týchto opatrení na stav biotopov a druhov uvedených v prílohách smernice o biotopoch.

Vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku je povinný odo dňa účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu až do vyhlásenia navrhovaného územia európskeho významu za chránené územie podľa § 17 strpieť za náhradu obmedzenia vyplývajúce z podmienok ochrany navrhovaného územia európskeho významu.

V Žilinskom kraji sa úplne alebo čiastočne nachádza 52 lokalít navrhovaných území európskeho významu o rozlohe 138788 ha. Tam, kde sa navrhované územie európskeho významu prekrýva s existujúcim chráneným územím alebo jeho ochranným pásmom, platí vo vzťahu k stupňom ochrany ustanovenie § 27 ods. 8 zákona, podľa ktorého, ak je stupeň ochrany v navrhovanom území európskeho významu, a vo vyhlásenom (existujúcom) chránenom území a jeho ochrannom pásme rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené vyšším stupňom ochrany.

Predmet ochrany navrhovaných území európskeho významu v Žilinskom kraji je uvedený v prílohe č.3.

Tab.č.12/12 Navrhované územia európskeho významu v Žilinskom kraji

P.č.	Id.č. (kód)	Názov územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		okres
				Celková	Z toho v kraji	
1	2	3	4	5	6	7
1.	SKUEV0057	Rašeliniská Oravskej kotliny	2, 3, 4	840,54	840,54	Tvrdošín
2.	SKUEV0058	Tlstá	2, 3	293,36	293,36	Liptovský Mikuláš Ružomberok
3.	SKUEV0059	Jelšie	5	27,81	27,81	Liptovský Mikuláš
4.	SKUEV0060	Chraste	2	13,73	13,73	Liptovský Mikuláš
5.	SKUEV0061	Demänovská slatina	2	1,67	1,67	Liptovský Mikuláš
6.	SKUEV0101	Klokočovské rašeliniská	2, 3, 4	37,44	37,44	Čadca
7.	SKUEV0141	Rieka Belá	2	471,66	471,66	Liptovský Mikuláš:
8.	SKUEV0142	Hybica	4	9,63	9,63	Liptovský Mikuláš
9.	SKUEV0143	Biely Váh	4	73,76	73,76	Liptovský Mikuláš
10.	SKUEV0145	Medzi bormi	4	6,55	6,55	Tvrdošín
11.	SKUEV0147	Žarnovica	2, 4	18,39	18,39	Turčianske Teplice
12.	SKUEV0150	Červený Grúň	2, 3	244,66	244,66	Liptovský Mikuláš
13.	SKUEV0152	Sliačske travertíny	4	7,11	7,11	Ružomberok
14.	SKUEV0164	Revúca	3, 4	44,66	44,66	Ružomberok
15.	SKUEV0185	Pramene Hruštínky	3, 4	218,85	218,85	Námestovo Dolný Kubín
16.	SKUEV0187	Rašeliniská Oravských Beskýd	3, 4, 5	131,53	131,53	Námestovo
17.	SKUEV0188	Pilsko	5	706,89	706,89	Námestovo
18.	SKUEV0189	Babia hora	5	503,94	503,94	Námestovo
19.	SKUEV0190	Slaná voda	2, 4	229,70	229,70	Námestovo
20.	SKUEV0191	Rašeliniská Bielej Oravy	4	39,16	39,16	Námestovo
21.	SKUEV0192	Prosečné	2, 3, 5	2697,66	2697,66	Dolný Kubín Liptovský Mikuláš
22.	SKUEV0193	Zimníky	3	37,63	37,63	Tvrdošín
23.	SKUEV0194	Hybická tiesňava	2, 3, 5	556,76	556,76	Liptovský Mikuláš
24.	SKUEV0197	Salatín	2, 3, 4, 5	3358,79	3358,79	Liptovský Mikuláš Ružomberok
25.	SKUEV0198	Zvolen	2	2766,30	1838,27	Banská Bystrica Ružomberok
26.	SKUEV0221	Varínka	2	154,59	154,59	Žilina
27.	SKUEV0222	Jelešňa	3, 4	66,88	66,88	Tvrdošín
28.	SKUEV0228	Švihrová	4	5,65	5,65	Liptovský Mikuláš
29.	SKUEV0238	Veľká Fatra	2, 3, 4, 5	43600,81	41597,8	Banská Bystrica Dolný Kubín Martin Ružomberok Turčianske Teplice
30.	SKUEV0239	Kozol	5	91,58	91,58	Žilina
31.	SKUEV0240	Kľak	5	85,71	85,71	Martin Žilina
32.	SKUEV0241	Svrčinník	5	222,49	107,28	Banská Bystrica Turčianske Teplice
33.	SKUEV0243	Rieka Orava	4	435,06	435,06	Dolný Kubín Ružomberok Tvrdošín
34.	SKUEV0251	Zázrivské lazy	2, 4	2808,10	2808,10	Dolný Kubín

35.	SKUEV0252	Malá Fatra	2, 3, 5	21928,45	21928,45	Dolný Kubín Martin Žilina
36.	SKUEV0253	Rieka Váh	4	251,90	251,90	Dolný Kubín Ružomberok
37.	SKUEV0254	Močiar	2, 3, 4	8,13	8,13	Ružomberok
38.	SKUEV0255	Šujské rašelinisko	3, 4	12,23	12,23	Žilina
39.	SKUEV0256	Strážovské vrchy	2, 4, 5	29367,31	6522,2	Bytča Ilava Považská Bystrica Prievidza Púchov Žilina
40.	SKUEV0288	Kysucké Beskydy	2, 4, 5	7326,57	7326,57	Čadca Dolný Kubín Žilina
41.	SKUEV0289	Chmúra	2, 4,	0,94	0,94	Čadca
42.	SKUEV0296	Turková	2, 4, 5,	522,56	522,56	Liptovský Mikuláš
43.	SKUEV0300	Skribňovo	3,	221,61	221,61	Liptovský Mikuláš
44.	SKUEV0302	Ďumbierske Nízke Tatry	2, 3, 4, 5,	46610,08	17398,58	Banská Bystrica Liptovský Mikuláš Ružomberok
45.	SKUEV0304	Oravská vodná nádrž	3, 4,	251,34	251,34	Námestovo
46.	SKUEV0305	Choč	2, 4, 5,	2191,78	2191,78	Dolný Kubín
47.	SKUEV0306	Pod Suchým hrádkom	2,	744,61	744,61	Liptovský Mikuláš
48.	SKUEV0307	Tatry	2, 3, 4, 5,	61735,30	22337,96	Kežmarok Liptovský Mikuláš Poprad
49.	SKUEV0308	Machy	2, 3, 5,	305,04	170,23	Liptovský Mikuláš Poprad
50.	SKUEV0310	Kráľovohoľské Nízke Tatry	2, 3, 5,	36222,79	744,61	Brezno Liptovský Mikuláš Poprad
51.	SKUEV0381	Dielnice	2,	107,35	107,35	Martin
52.	SKUEV0382	Turiec a Blatničianka	2, 4,	284,16	284,16	Martin Turčianske Teplice
	Spolu v kraji				138788,01	

2.12.2.3. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č.543/2002 Z. z, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území, alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000.

V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „**Človek a biosféra“ (MaB)** bola v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásená **Biosférická rezervácia Tatry**.

Biosférická rezervácia plní tri základné funkcie (funkciu ochrany prírody, rozvojovú funkciu, logistickú funkciu). V rámci svojich funkcií je zapojená do integrovaného procesu ochrany biodiverzity. Zabezpečuje ochranu biodiverzity na génovej, druhovej a ekosystémovej úrovni, podporuje trvalo udržateľné využívanie zložiek biodiverzity a spravodlivú deľbu úžitku plynúceho z využívania genetických zdrojov. Ústredný motív biosférickej rezervácie je spojenie ochrany biodiverzity s potrebami rozvoja miestnych komunít a výskum, sústavny monitoring, školenie a výchova.

- Výmera spolu - 113221 ha, z toho
  - jadrová zóna - 49633 ha,
  - nárazníková zóna - 23744 ha,
  - prechodná zóna - 39844 ha.

V zmysle Dohovoru o mokradiach, majúcich medzinárodný význam, najmä ako biotopy vodného vtáctva **(Ramsarský dohovor)** boli v Žilinskom kraji zapísané do zoznamu ramsarských lokalít nasledujúce územia :

Mokrade Turca (1998)
- Rozloha : 466,89 ha
- Okres : Martin, Turčianske Teplice
- dôvod zaradenia medzi ramsarské lokality :
  - reprezentatívny, zriedkavý a jedinečný príklad prírodného a prírodnému blízkeho typu mokradí v oblasti Západných Karpát,
  - v území žije veľké množstvo vzácnych, zraniteľných a ohrozených druhov rastlín, živočíchov a ich spoločenstiev,
  - lokalita má mimoriadny význam pre udržiavanie biologickej rozmanitosti vnútorných Západných Karpát,
  - v lokalite sa pravidelne vyskytujú významné počty hniezdiacich vodných vtákov, migrujúcich a zimujúcich vtákov, ale aj rýb, obojživelníkov a cicavcov.

Mokrade Oravskej kotliny (1998)
- Rozloha : 9 264 ha
- Okres : Námestovo, Tvrdošín
- dôvod zaradenia medzi ramsarské lokality :
  - územie je dobrým a reprezentatívnym príkladom prírodných a prírodným blízkych typov mokradí, charakteristických pre oblasť Západných Karpát, alebo vzácnych v tejto geografickej oblasti (rašeliniská). Má podstatnú hydrologickú (rašeliniská, toky), biologickú a ekologickú úlohu v prirodzenom fungovaní povodia Oravy v cezhraničnom území. Má význam pre retenciu vôd v mokradiach a pre dopĺňanie zdrojov podzemných vôd a prispieva k udržiavaniu vysokej kvality vody,
  - na území sa nachádza veľké množstvo vzácnych, zraniteľných a ohrozených taxónov rastlín a živočíchov zaradených do kategórií ohrozenosti na globálnej, európskej alebo národnej úrovni, ako aj vzácnych a jedinečných spoločenstiev. Má veľký význam pre endemické druhy živočíchov, reliktné druhy a spoločenstvá rastlín a unikátne druhy bezstavovcov a vďaka uspokojivému stavu populácií prispieva k zachovaniu biologickej diverzity rašelinísk, stojatých a tečúcich vôd v strednej Európe,
  - má osobitný význam ako stanovište rastlinných a živočíšnych druhov (napr. hmyzu, obojživelníkov, vtákov a semiakvatických cicavcov) v kritických štádiách ich životného cyklu (rozmnožovanie, zimovanie, migračná zastávka),
  - v území sa vyskytujú významné populácie pôvodných druhov rýb, ktoré reprezentujú hodnoty mokradí (Eudontomyzon mariae, Phoxinus phoxinus, Cobitis taenia, Vimba vimba, Lota lota, Hucho hucho) a ich úžitky (Salmo trutta, Thymallus thymallus), a ktoré sú neresiskom a odchovňou mlade rýb v cezhraničnej polohe.

Rieka Orava a jej prítoky (1998)
- Okres : Dolný Kubín, Tvrdošín
- Rozloha : 865 ha
- dôvod zaradenia medzi ramsarské lokality :
  - územie je dobrým a reprezentatívnym príkladom riečneho ekosystému podhorskej zóny v podobe blízkej prírodnému stavu, s vysokým stupňom zachovalosti pôvodných biocenóz charakteristických pre ekosytémy tohto druhu v oblasti Západných Karpát. Má podstatnú hydrologickú, biologickú a ekologickú úlohu v prirodzenom fungovaní povodia Oravy. Má význam pre dopĺňanie zdrojov podzemných vôd a prispieva k udržiavaniu vysokej kvality vody. Riečny systém, a jeho v podstate súvislá a na mnohých miestach pomerne rozľahlá príbrežná vegetácia, predstavujú ekologický komplex s vysokou úrovňou biologickej a ekologickej diverzity a poskytujú dočasne alebo trvale životné podmienky viac ako 50 druhom vzácnych, ohrozených alebo kriticky ohrozených stavovcov a viacerým druhom bezstavovcov a vďaka uspokojivému

stavu populácií prispieva k zachovaniu biologickej diverzity tečúcich vôd v strednej Európe.

- má osobitný význam ako stanovište rastlinných a živočíšnych druhov (napr. bentických druhov hmyzu, obojživelníkov, vtákov a semiakvatických cicavcov) v kritických štádiách ich životného cyklu (rozmnožovanie, zimovanie, migračná zastávka).

2.12.2.4. Územná ochrana prírody v okresoch Žilinského kraja

2.12.2.4.1. Okres Bytča

A. Národná sústava chránených území v okrese Bytča

Tab.č.12/13 Veľkoplošné chránené územia v okrese Bytča – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	CHKO	Kysuce	2	68997	53520	10252
2	CHKO	Strážovské vrchy	2	30979	7390	2858
	Spolu v okrese					13110

Tab.č.12/14 Maloplošné chránené územia v okrese Bytča – súčasný stav

P.č.	Id. č.	Názov chráneného územia	Kategória/ /stup.ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	Č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	437	Súľovské skaly	NPR/5 OP/4	543,23 OP – 281,77	Jabloňové, Hrabové, Súľov-Hradná	CHKO Strážovské vrchy	25-42 25-44
2.	1106	Súľovský hrádok	PP/4	16,28	Súľov-Hradná	CHKO Strážovské vrchy	25-44

Tab.č.12/15 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Bytča

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	15056,00	53,45
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	12268,72	43,56
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	0	0
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňpm, OP MCHÚ s 5. stupňom	298,05	1,06
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	543,23	1,93
Okres celkom	28166	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Bytča

Tab.č.12/16 Chránené vtáčie územia v okrese Bytča

P.č.	Id. č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	28	Strážovské vrchy	59 586	2951	Predmier, Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové pod Súľovom, Maršová, Súľov-Hradná, (Okr. Žilina - Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina, Lietava, Podhorie, Babkov, Lietavská Svinná, Zbyňov, Jasenové, Malá Čierna, Veľká Čierna, Fačkov, Čičmany) Okresy: Bánovce nad Bebravo, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín)
	Spolu v okrese			2951	

Tab.č.12/17 Navrhované územia európskeho významu v okrese Bytča

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	SKUEV 0256	Strážovské vrchy	2, 4, 5,	29367,31	2052,9	Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové, Maršová, Predmier, Súľov-Hradná (Okr. Žilina - Čičmany, Fačkov Babkov, Hričovské Podhradie, Lietava, Peklina, Podhorie, Veľká Čierna, Paština Závada) okresy: Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov,	25-42 25-44 35-22
	Spolu v okrese				2052,9		

2.12.2.4.2. Okres Čadca

A. Národná sústava chránených území v okrese Čadca

Tab.č.12/18 Veľkoplošné chránené územia v okrese Čadca – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	CHKO	Kysuce	2	68997	53520	41428
	Spolu v okrese					41428

Tab.č.12/19 Maloplošné chránené územia v okrese Čadca – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória/ stup.ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	345	Malý Polom	NPR/5	86,10	Klokočov	CHKO Kysuce	25-24
2.	467	Veľká Rača	NPR/5 OP/4	313,00 OP-197,00	Klubina, Oščadnica, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou	CHKO Kysuce	26-13
3.	472	Veľký Javorník	NPR/5	13,95	Makov	CHKO Kysuce	25-42
4.	268	Hričovec	PR/5	21,12	Makov	CHKO Kysuce	25-42
5.	310	Klokočovské skálie	PR/5	6,12	Klokočov	CHKO Kysuce	25-24
6.	1096	Klubinský potok	PR/5	0,83	Klubina	CHKO Kysuce	26-13
7.	843	Polková	PR/4	5,08	Klokočov	CHKO Kysuce	25-24
8.	848	Veľký Polom	PR/5	47,58	Klokočov, Olešná Raková, Staškov	CHKO Kysuce	26-13
9.	488	Zajačkova Lúka	PR/4	3,98	Riečnica	CHKO Kysuce	26-32
10.	231	Bukovský prameň	PP/4	0,0138	Ochodnica		26-31
11.	314	Korniansky ropný prameň	PP/4	0,171	Korňa	CHKO Kysuce	25-24
12.	1127	Megonky	PP/4	0,167	Čadca		26-13
13.	477	Vojtovský prameň	PP/4	0,0013	Čadca		26-13
14.	485	Vychylovské prahy	PP/4	0,38	Nová Bystrica	CHKO Kysuce	26-32
15.	486	Vychylovské skálie	PP/5	26,72	Nová Bystrica	CHKO Kysuce	26-14
16.	1107	Chmúra	CHA/4	0,41	Nová Bystrica	CHKO Kysuce	26-14

Tab.č.12/20 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Čadca

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	34632	45,53
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	40705,73	53,52
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	0	0
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	206,85	0,28
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	515,42	0,67
Okres celkom	76060	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Čadca

Tab.č.12/21 Chránené vtáčie územia v okrese Čadca

P.č	Id. č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	8	Horná Orava	66162	43	Nová Bystrica, Harvelka, Riečnica, (Okr. Dolný Kubín: Zázrivá, Okr. Námestovo: Oravská Polhora, Mútne, Námestovské Pilsko, Sihelné, Rabčice, Oravské Veselé, Rabča, Novoť, Zubrohlava, Bobrov, Klin, Námestovo, Oravská Jasenica, Beňadovo, Zákamenné, Krušetnica, Slanica, Breza, Lokca, Oravská Lesná, Vavrečka, Ťapešovo, Lomná, Vasiľov, Vaňovka, Babín, Hruštín, Okr. Tvrdošín: Trstená, Oravské Hámre, Ústie nad Priehradou, Osada, Hladovka, Suchá Hora, Liesek, Vitanová, Čimhová)
2	13	Malá Fatra	71481	48	Riečnica, (Okr. Dolný Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okr. Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okr. Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okr.Prievidza: Kľačno, Okr. Ružomberok: Stankovany, Okr.Žilina: Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov)
	Spolu v okrese			91	

Tab.č.12/22 Navrhované územia európskeho významu v okrese Čadca

P.č	Id. č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUEV 0101	Klokočovské rašeliniská	2, 3, 4,	37,44	37,44	Klokočov	25-24
2	SKUEV 0288	Kysucké Beskydy	2, 4, 5,	7326,57	6985,33	Harvelka, Klubina, Nová Bystrica, Oščadnica, Riečnica, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou (okr Dolný Kubín-Zázrivá okr. Žilina- Horná Tižina, Lutiše, Terchová)	26-13 26-14 26-32
3	SKUEV 0289	Chmúra	2, 4,	0,94	0,94	Nová Bystrica	26-14
	Spolu v okrese				7023,71		

2.12.2.4.3. Okres Dolný Kubín

A. Národná sústava chránených území v okrese Dolný Kubín

Tab.č.12/23 Veľkoplošné chránené územia v okrese Dolný Kubín – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	NP Malá Fatra	3	22630	22630	7334
2	OP	NP Malá Fatra – OP	2	23262	23262	7523
3	OP	NP Veľká Fatra	2	26133	24505	479
4	CHKO	CHKO Horná Orava		58738	58738	558
		z toho	Zóna A- 5 stupeň	1263	1263	0
			Zóna B - 4 stupeň	3356	3356	41
			Zóna C - 3 stupeň	14793	14793	136
			Zóna D – 2 stupeň	39326	39326	381
	Spolu v okrese					15894

Tab.č.12/24 Zónovanie CHKO Horná Orava v okrese Dolný Kubín

P.č.	Zóna	Stupeň ochrany	názov	Výmera v okrese (ha)	Katastrálne územie
1	2	3	4	5	6
1	Zóna B	4	Puchmajerovej Jazierko a okolie	40,8	Kubínska hoľa
2	Zóna C	3	Minčol *	135,88 (celková 178,1)	Kubínska hoľa (okr. Námestovo - Hruštín)
3	Zóna D	2	Ostatné územie CHKO	381	

Pozn.: * - zóna CHKO zasahuje do dvoch okresov

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle §30 zákona č.543/2002 Z.z. zónovaním. Maloplošné chránené územia na území CHKO Horná Orava (NPR, PR, PP, CHA) boli legislatívnym procesom zrušené a vyhlásené ako zóny CHKO s diferencovaným stupňom ochrany. Zároveň boli z územia CHKO vyňaté vnútorné priestory- intravilány a okolie väčšiny obcí, kde na rozdiel od doterajšej právnej úpravy prestal platiť druhý stupeň ochrany a platí prvý stupeň.

Tab.č.12/25 Maloplošné chránené územia v okrese Dolný Kubín – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória/ stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	275	Choč *	NPR/5	389,91 (celková 1428,05)	Jasenová, Vyšný Kubín (okr. Ružomberok - Likavka, Lisková, Lúčky, Turík, Valaská Dubová		26-34 26-43
2.	357	Minčol *	NPR/5	64,19 (celková - 96,10)	Kubínska Hoľa, Veličná, Zázrivá (okr. Námestovo – Hruštín)	OP NP Malá Fatra	26-32
3.	408	Rozsutec *	NPR/5	140,86 (celková 841,55)	Párnica, Zázrivá) (okr. Žilina – Terchová)	NP Malá Fatra	26-32
4.	423	Sokolec	NPR/5	199,24	Párnica	OP NP Malá Fatra	26-32
5.	441	Šíp *	NPR/5	110,78 (celková 301,52)	Žaškov (okr. Ružomberok – Stankovany)	OP NP Malá Fatra	26-34
6.	443	Šrámková	NPR/5	243,65	Kraľovany, Párnica	NP Malá Fatra	26-32 26-34
7.	446	Šútovská dolina *	NPR/5	260,93 (celková 526,65)	Kraľovany, Párnica (okr. Martin – Šútovo)	NP Malá Fatra	26-34
8.	264	Oravské hradné bralo	NPP/4	3,62	Oravský Podzámok		26-41
9.	831	Javorinka	PR/5	35,52	Zázrivá	CHKO Kysuce	26-32
10.	318	Dubovské lúky (Kozinská)	PR/4	16,03	Zázrivá	OP NP Malá Fatra	26-32
11.	327	Kunovo *	PR/5	6,36 (celková 11,92)	Jasenová (okr. Ružomberok–Valaská Dubová)		26-34
12.	374	Paráč *	PR/5	36,86 (celková 45,27)	Zázrivá (okr. Námestovo – Oravská Lesná)	OP NP Malá Fatra	26-32
13.	466	Veľká Lučivná	PR/5	66,38	Párnica	OP NP Malá Fatra	26-32
14.	220	Bôrická mláka	PP/4	0,60	Zázrivá	OP NP Malá Fatra	26-32
15.	320	Kraľoviansky meander	PP/4	18,23	Kraľovany	NP Malá Fatra	26-34
16.	397	Pucovské zlepence	PP/4	4,85	Pucov		26-41
17.	248	Geceľ	CHA/4	10,76	Oravská Poruba		26-32
18.	370	Ostrá a Tupá skala	CHA/4	22,30 OP - 12,98	Vyšný Kubín		26-32 26-34
19.	1034	Rieka Orava*	CHA/4	368,12 (celková 441,75)	Kraľovany, Párnica, Žaškov, Istebné, Bziny, Medzibrodie nad Oravou, Poruba-Zábrež, Poruba-Gecel, Veličná, Kňažie, Mokraď, Záskalie, Dolný Kubín, Veľký a Malý Bysterec, Oravský Podzámok, Dolná a Horná		26-23 26-41 26-32 26-34

					Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Krivá (okr. Tvrdošín - Podbieľ, Nižná nad Oravou, Krásna Hôrka, Tvrdošín)		

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/26 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Dolný Kubín

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	32795,67	66,85
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	7474,11	15,23
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	6719,6	13,77
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	485,51	0,99
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	1555,11	3,16
Okres celkom	49030	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Dolný Kubín

Tab.č.12/27 Chránené vtáčie územia v okrese Dolný Kubín

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	8	Horná Orava	66162	87	Zázrivá, (Okr. Čadca: Nová Bystrica, Harvelka, Riečnica, Okr. Námestovo: Oravská Polhora, Mútne, Námestovské Pilsko, Sihelné, Rabčice, Oravské Veselé, Rabča, Novoť, Zubrohlava, Bobrov, Klin, Námestovo, Oravská Jasenica, Beňadovo, Zákamenné, Krušetnica, Slanica, Breza, Lokca, Oravská Lesná, Vavrečka, Ťapešovo, Lomná, Vasiľov, Vaňovka, Babín, Hruštín, Okr. Tvrdošín: Trstená, Oravské Hámre, Ústie nad Priehradou, Osada, Hladovka, Suchá Hora, Liesek, Vitanová, Čimhová)
2	13	Malá Fatra	71481	18227	Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, (Okr Čadca: Riečnica, Okr Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okr Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okr Prievidza: Kľačno, Okr Ružomberok: Stankovany, Okr Žilina: Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov)
	Spolu v okrese			18314	

Tab.č.12/28 Navrhované územia európskeho významu v okrese Dolný Kubín

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	SKUEV 0305	Choč	2, 4, 5,	2191,78	DK 418,46	Jasenová, Vyšný Kubín, (okr Ružomberok - Likavka, Lisková, Lúčky, Martinček, Turík, Valaská Dubová)	26-34 26-43
2.	SKUEV 0288	Kysucké Beskydy	2, 4, 5,	7326,57	189,03	Zázrivá (okr Čadca-Harvelka, Klubina, Nová Bystrica, Oščadnica, Riečnica, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou okr. Žilina- Horná Tižina, Lutiše, Terchová)	26-13 26-14 26-31 26-32
3.	SKUEV 0252	Malá Fatra	2, 3, 5,	21928,45	7133,36	Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá (okr. Martin - Lipovec, Sučany, Šútovo, Turany, Turčianske Kľačany okr. Žilina - Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Terchová, Nezbudská Lúčka, Varín)	26-31 26-32 26-33 26-34
4.	SKUEV 0185	Pramene Hruštínky	3, 4	218,85	177,17	Kubínska Hoľa (okr, Námestovo-Hruštín)	26-32

5.	SKUEV 0192	Prosečné	2, 3, 5	2697,66	64,00	Malatiná, (okr. Lipt. Mikuláš- Ižipovce, Dlhá Lúka, Kvačany, Liptovská Anna, Prosiek, Veľké Borové)	26-41 26-43
6.	SKUEV 0243	Rieka Orava	4	435,06	368,12	Bziny, Dlhá nad Oravou, Dolná Lehota, Dolný Kubín, Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Záskalie, Horná Lehota, Istebné, Kňažia, Kraľovany, Krivá, Medzibrodie nad Oravou, Mokraď, Párnica, Sedliacka Dubová, Veličná, Zaškov, Poruba-Geceľ, Zábrež, Oravský Podzámok (okr. Ružomberok - Stankovany, okr. Tvrdošín- Krásna Hôrka, Nižná, Podbiel, Tvrdošín)	26-23 26-32 26-34 26-41
7.	SKUEV 0253	Rieka Váh	4,	251,90	86,42	Kraľovany (okr. Ružomberok- Bešeňová, Hrboltová, Hubová, Likavka, Liptovská Teplá, Lisková, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Švošov, Turík)	26-34
8.	SKUEV 0238	Veľká Fatra	2, 3, 4, 5,	43600,81	333,40	Kraľovany (okr Ban. Bystrica-Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká okr. Martin-Dulice, Folkušová, Belá, Blatnica, Turčianske Jaseno, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička okr. Ružomberok-Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany okr. Turč. Teplice - Mošovce, Rakša)	26-34 26-34
9.	SKUEV 0251	Zázrivské lazy	2, 4,	2808,10	2808,10	Zázrivá	26-32
	Spolu v okrese				11159,6		

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Dolný Kubín

Ramsarské lokality : rieka Orava a jej prítoky
- Výmera : 865 ha
- Okres : Dolný Kubín, Tvrdošín
- Katastrálne územia : Bziny, Čimhová, Dlhá nad Oravou, Dolný Kubín, Habovka, Horná Lehota, Chlebnice, Istebné, Kraľovany, Krivá, Liesek, Medzibrodie nad Oravou, Nižná, Oravská Poruba, Oravský Biely Potok, Oravský Podzámok, Párnica, Podbiel, Pribiš, Pucov, Sedliacka Dubová, Stankovany, Trstená, Tvrdošín, Veličná, Vitanová, Zázrivá, Žaškov

2.12.2.4.4. Okres Kysucké Nové Mesto

A. Národná sústava chránených území v okrese Kysucké Nové Mesto

Veľkoplošné chránené územia v okrese Kysucké Nové Mesto – súčasný stav

Na území okresu Kysucké Nové Mesto sa nenachádza ani doň nezasahuje žiadne veľkoplošné chránené územie.

Tab.č.12/29 Maloplošné chránené územia v okrese Kysucké Nové Mesto – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória/ stup.ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č.map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	227	Brodnianka*	PR/5	3,52 (celková 25,94) OP - 6,97 (celková 33,30)	Snežnica (okr. Žilina-Brodno) Snežnica (okr. Žilina-Brodno)		26-31
2.	836	Ľadonhora	PR/5	285,74	Dolný Vadičov, Horný Vadičov, Lopušné Pažite		26-31
3.	405	Rochovica*	PR/5	11,77 (celková 32,23) (OP - celková 3,2)	Rudinka (okr.Žilina-Vranie) (OP okr. Žilina – Vranie)		26-31
4.	330	Kysucká brána*	PP/5	0,85 (celková 1,22)	Rudinka (okr. Žilina-Vranie, Brodno)		26-31
5.	368	Ochodnický prameň	PP/4	0,02 OP - 0,19	Ochodnica		26-31
6.	471	Veľké Ostré	PP/5	0,05	Radoľa		26-31

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/30 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Kysucké Nové Mesto

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	17076	98,22
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	0	0
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	0,19	0,0
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	10,19	0,05
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	301,93	1,73
Okres celkom	17368	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Kysucké Nové Mesto

V okrese Kysucké Nové Mesto sa nenachádza ani doň nezasahuje žiadne chránené vtáčie územie ani navrhované územie európskeho významu.

2.12.2.4.5. Okres Liptovský Mikuláš

A. Národná sústava chránených území v okrese Liptovský Mikuláš

Tab.č.12/31 Veľkoplošné chránené územia v okrese Liptovský Mikuláš – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	NP Nízke Tatry	3	72842	48064	41996
2	OP NP	NP Nízke Tatry – OP	2	110162	44634	28596
3	NP	TANAP	3	73800	24984	15384
4	OP NP	TANAP – OP	2	30703	16351	15215
	Spolu v okrese					101191

Tab.č.12/32 Maloplošné chránené územia v okrese Liptovský Mikuláš – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č.map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	239	Demänovská dolina	NPR/5	836,88	Demänovská dolina	NAPANT	36-21
2.	246	Ďumbier	NPR/5	2043,76	Liptovský Ján	NAPANT	36-21 36-22
3.	280	Jánska dolina	NPR/5	1694,52	Liptovský Ján	NAPANT	36-21 36-22
4.	329	Kvačianska dolina	NPR/5	467,3	Dlhá Lúka, Kvačany, Veľké Borové		26-41 26-43
5.	360	Mních	NPR/5	74,75	Bobrovec	TANAP	26-43
6.	367	Ohnište	NPR/5	852,26	Liptovská Porúbka, Liptovský Ján	NAPANT	36-22
7.	395	Prosiecka dolina	NPR/5	375,95	Prosiek, Veľké Borové		26-43
8.	412	Salatín *	NPR/5	312,5 (celková 1192,99)	Partizánska Ľupča (okr. Ružomberok – Liptovská Lúžna, Liptovská Štiavnica)	NAPANT, časť OP NAPANT	36-12 36-21
9.	845	Suchá dolina	NPR/5	1585,54	Babky, Kvačany, Liptovský Trnovec, Vyšné Matiašovce	TANAP, časť OP TANAP	26-41 26-43
10.	759	Tichá dolina*	NPR/5	82,41 (celková 5966,64)	Pribylina (okr. Poprad – Štrbské Pleso)	TANAP	26-44
11.	459	Turková	NPR/5	107,00 OP - 30,95	Východná	OP NAPANT	36-22
12.	240	Demänovské jaskyne	NPP/5	OP – 1517,05	Demänovská dolina	NAPANT	36-21
13.	1747	Jaskyňa zlomísk	NPP/5	0	Liptovský Ján	NAPANT	36-22
14.	1777	Okno	NPP/5	0	Demänovská dolina	NAPANT	36-21
15.	428	Stanišovská jaskyňa	NPP/5	OP – 219,23	Liptovský Ján	NAPANT	36-22
16.	1780	Starý hrad	NPP/5	0	Liptovský Ján	NAPANT	36-22
17.	1797	Štefanová	NPP/5	0	Demänovská dolina	NAPANT	36-21
18.	463	Važecká jaskyňa	NPP/5	OP - 18,8	Važec		26-44

19.	1755	Vrbické pleso	NPP/5	0,73 OP-24,71	Demänovská dolina	NAPANT	36-21
20.	2265	Veľká ľadová priepasť	NPP/5	0	Liptovský Ján	NAPANT	36-22
21.	2265	Zápoľná	NPP/5	0	Východná	OP NAPANT	36-22
22.	1767	Záskočská jaskyňa	NPP/5	0	Liptovský Ján	NAPANT	36-21
23.	290	Jelšie	PR/5	26,10	Bodice	OP NAPANT	26-43
24.	341	Machy	PR/5	26,61	Liptovská Kokava	OP TANAP	26-44
25.	448	Švihrová	PR/4	5,65	Jamník		26-44
26.	253	Háje	PP/5	0,08	Beňadiková		26-44
27.	273	Hybická tiesňava	PP/4	11,18	Hybe	OP TANAP	26-44
28.	207	Mašiansky balvan	PP/4	0,056 OP - 1,28	Liptovská Porúbka	OP NAPANT	26-44
29.	215	Bodický rybník	CHA/4	18,57	Bodice	OP NAPANT	26-43
30.	219	Borovicový háj v Liptovskej Sielnici	CHA/4	5,58	Liptovská Sielnica		26-43
31.	292	Háj v Smrečanoch	CHA/4	0,94	Smrečany		26-43
32.	266	Hrádocké arborétum	CHA/4	7,24	Liptovský Hrádok		26-44
33.	401	Ratkovie	CHA/4	97,51	Liptovská Sielnica, Liptovský Trnovec		26-43

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/33 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Liptovský Mikuláš

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	74309,88	56,18
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	43278,03	32,73
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	5739,28	4,34
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	440,42	0,33
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	8486,39	6,42
Okres celkom	132254	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Liptovský Mikuláš

Tab.č.12/34 Chránené vtáčie územia v okrese Liptovský Mikuláš

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	18	Nízke Tatry	96951	45650	Partizánska Ľupča, Malatíny, Kráľovská Ľubeľa, Ploštín, Svätý Kríž, Demänová, Bodice, Závažná Poruba, Liptovský Ján, Dúbrava, Iľanovo, Liptovské Kľačany, Pavčina Lehota, Lazisko, Demänovská Dolina, Vislavce, Liptovská Porúbka, Kráľova Lehota, Malužiná, Nižná Boca, Vyšná Boca, (Okr. Ružomberok- Ružomberok, Liptovské Sliače, Ludrová, Liptovská Štiavnica, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna) (okresy- Banská Bystrica, Brezno, Poprad)
2	30	Tatry	54 717	21913	Huty, Bobrovec, Liptovský Trnovec, Kvačany, Jalovec, Jamník, Pribylina, Žiar, Babky, Liptovské Matiašovce, Smrečany, Konská, Jakubovany, Liptovská Kokava, Hybe, Východná, Važec, Okoličné, Vavrišovo, Okres Tvrdošín: Vitanová, Habovka, Zuberec) (Okres Poprad)
	Spolu v okrese			67563	

Tab.č.12/35 Navrhované územia európskeho významu v okrese Liptovský Mikuláš

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	SKUEV 0143	Biely Váh	4,	73,76	73,76	Hybe, Važec, Východná	26-44 27-33 36-22
2.	SKUEV 0150	Červený Grúň	2, 3,	244,66	244,66	Partizánska Ľupča	36-21
3.	SKUEV 0061	Demänovská slatina	2,	1,67	1,67	Demänová	26-43

4.	SKUEV 0302	Ďumbierske Nízke Tatry	2, 3, 4, 5,	46583,31	16060,23	Demänovská Dolina, Dúbrava, Iľanovo, Lazisko, Liptovská Porúbka, Liptovské Kľačany, Liptovský Ján, Nižná Boca, Partizánska Ľupča, Pavčina Lehota, Ploštín, Vyšná Boca, Závažná Poruba, (BB -Donovaly, Baláže, Hiadeľ, Brusno, Lučatín, Medzibrod, Moštenica, Motyčky, Podkonice, Pohronský Bukovec, Priechod, Staré Hory,: BR-Brezno, Dolná Lehota, Horná Lehota, Jarabá, Jasenie, Bystrá, Nemecká, Ráztoka RK - Ružomberok Liptovská Lúžna, Liptovská Osada)	36-21 26-43 36-22
5.	SKUEV 0142	Hybica	4,	9,63	9,63	Hybe	26-44
6.	SKUEV 0194	Hybická tiesňava	2, 3, 5,	556,76	556,76	Hybe, Východná	26-44
7.	SKUEV 0060	Chraste	2,	13,73	13,73	Dúbrava, Svätý Kríž	26-43
8.	SKUEV 0059	Jelšie	5,	27,81	27,81	Bodice, Pavčina Lehota	26-43
9.	SKUEV 0310	Kráľovohoľské Nízke Tatry	2, 3, 5,	35513,27	744,61	Kráľova Lehota, Malužiná, Nižná Boca, Východná, Vyšná Boca (BR-Braväcovo, Bacúch, Heľpa, Jarabá, Pohorelá, Polomka, Šumiac, Telgárt, Závadka nad Hronom, PP- Liptovská Teplička, Vernár, Vikartovce)	36-22 37-11
10.	SKUEV 0308	Machy	2, 3, 5,	305,04	170,23	Liptovská Kokava (PP- Štrbské Pleso)	26-44
11.	SKUEV 0306	Pod Suchým hrádkom	2,	744,61	744,61	Pribylina	26-44
12.	SKUEV 0192	Prosečné	2, 3, 5	2697,66	2633,66	Ižipovce, Dlhá Lúka, Kvačany, Liptovská Anna, Prosiek, Veľké Borové (DK-Malatiná,)	26-43 26-41
13.	SKUEV 0141	Rieka Belá	2,	471,66	471,66	Dovalovo, Liptovská Kokava, Liptovský Hrádok Liptovský Peter, Pribylina, Vavrišovo	26-44
14.	SKUEV 0197	Salatín	2, 3, 4, 5,	3358,79	565,96	Partizánska Ľupča (RK-Liptovská Lúžna, Liptovská Štiavnica, Ružomberok)	36-12 36-21
15.	SKUEV 0300	Skribňovo	3,	221,61	221,61	Malužiná	36-22
16.	SKUEV 0228	Švihrová	4,	5,65	5,65	Jamník	26-44
17.	SKUEV 0307	Tatry	2, 3, 4, 5,	61735,30	14303,22	Bobrovec, Jakubovany, Jalovec, Jamník, Konská, Kvačany, Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec, Okoličné, Babky, Pribylina, Smrečany, Východná, Žiar (KK-Lendak PP-Štôla, Starý Smokovec, Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica, Tatranská Javorina, Ždiar TS- Habovka, Vitanová, Zuberec)	26-42 26-44 26-43 26-41
18.	SKUEV 0058	Tlstá	2, 3	293,36	126,40	Partizánska Ľupča (RK -Liptovská Lúžna)	36-21
19.	SKUEV 0296	Turková	2, 4, 5,	522,56	522,56	Východná	26-44 36-22
	Spolu v okrese				37498,42		

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Liptovský Mikuláš

V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „**Človek a biosféra“ (MaB)** bola v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásená **Biosférická rezervácia Tatry** s prijatou špecifickou ochranou

- Okres : Liptovský Mikuláš, Tvrdošín
- Výmera spolu - 113221 ha, z toho
  - jadrová zóna - 49633 ha,
  - nárazníková zóna - 23744 ha,
  - prechodná zóna - 39844 ha.

2.12.2.4.6. Okres Martin

A. Národná sústava chránených území v okrese Martin

Tab.č.12/36 Veľkoplošné chránené územia v okrese Martin – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	
1	NP	NP Malá Fatra	3	22630	22630	6564
2	OP NP	NP Malá Fatra – OP	2	23262	23262	3865
3	NP	NP Veľká Fatra	3	40371	35483	14541
4	OP NP	NP Veľká Fatra -OP	2	26133	24505	10655
	Spolu v okrese					35625

Tab.č.12/37 Maloplošné chránené územia v okrese Martin – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória/ stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	217	Borišov	NPR/5	449,74	Belá-Dulice	NP Veľká Fatra	36-12
2.	274	Chleb *	NPR/5	102,39 (celková 412,87)	Turany, Šútovo (okres Žilina - Terchová)	NP Malá Fatra	26-34
3.	304	Kľak *	NPR/5	25,82 (celková 85,71)	Vrícko (okres Žilina - Fačkov)		35-22
4.	303	Kľačianska Magura	NPR/5	204,47	Lipovec, Sučany, Turčianske Kľačany	NP Malá Fatra	26-33
5.	305	Kláštorské lúky	NPR/4	85,99	Kláštor pod Znievom, Valentová, Socovce		36-11
6.	337	Lysec	NPR/5	70,04	Turčianske Jaseno	OP NP Veľká Fatra	36-12
7.	340	Madačov	NPR/5	330,64	Belá-Dulice, Turčianske Jaseno	NP Veľká Fatra	36-12
8.	371	Padva	NPR/5	325,46	Blatnica	NP Veľká Fatra	36-12
9.	436	Suchý vrch*	NPR/5	23,88 (celková 71,00)	Blatnica,Necpaly (okres Ružomberok-Liptovské Revúce)	NP Veľká Fatra	36-12
10.	446	Šútovská dolina *	NPR/5	265,72 (celková 526,65)	Šútovo (okres Dolný Kubín-Kraľovany, Párnica),	NP Malá Fatra	26-34
11.	453	Tlstá	NPR/5	3066,04	Blatnica	NP Veľká Fatra	36-11 36-12
12.	458	Turiec *	NPR/4	54,86 (celková 71,78) OP- 875,00	Martin, Bystrička, Košťany nad Turcom, Príbovce, Benice, Rakovo, Valentová, Laskár, Kláštor pod Znievom, Socovce (okres Turč. Teplice - Blažovce)		26-33 36-11
13.	469	Veľká Skalná	NPR/5	386,10 (celková 645,23)	Blatnica (okres Turčianske Teplice - Mošovce)	NP Veľká Fatra	36-11 36-12
14.	773	Kľacký vodopád	NPP/5	1,03	Vrícko		35-22
15.	1645	Perlová jaskyňa	NPP/5	0	Dulice	NP Veľká Fatra	36-12
16.	827	Biela skala	PR/5	185,07	Blatnica	NP Veľká Fatra	36-11 36-12
17.	249	Goľove mláky	PR/4	6,83	Turany	OP NP Malá Fatra	26-34
18.	250	Hajasová	PR/5	7,17	Lipovec	NP Malá Fatra	26-33
19.	261	Hrabinka	PR/4	0,40	Turany	OP NP Malá Fatra	26-33
20.	267	Hrádok	PR/5	6,75	Lipovec	NP Malá Fatra	26-33
21.	300	Katova skala	PR/5	46,69	Sklabinský Podzámok	OP NP Veľká Fatra	26-34
22.	381	Pod Rígľom	PR/5	14,23	Sučany	NP Malá Fatra	26-33
23.	447	Šútovská epigenéza	PP/4	72,69	Ratkovo, Šútovo	OP NP Malá Fatra	26-34

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/38 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Martin

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	36897,3	50,16
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	14323,35	19,47
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	16612,34	22,58
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	220,77	0,30
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	5511,24	7,49
Okres celkom	73565	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Martin

Tab.č.12/39 Chránené vtáčie územia v okrese Martin

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	13	Malá Fatra	71481	21306	Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko (Okres Čadca: Riečnica, Okres D. Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okres Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okres Prievidza: Kľačno, Okres Ružomberok: Stankovany, Okres Žilina: Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov)
2	33	Veľká Fatra	60 480	21296	Nolčovo, Turčianska Štiavnička, Podhradie nad Váhom, Konské, Sklabinský Podzámok, Sklabiňa, Záborie, Turčianske Jaseno, Belá, Necpaly, Dulice, Folkušová, Blatnica, (Okres Banská Bystrica: Donovaly, Dolný Harmanec, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Špania Dolina, Harmanec, Kordíky, Okres Ružomberok: Ľubochňa, Hubová, Ružomberok, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna, Liptovské Revúce, Okres Turčianske Teplice: Mošovce, Rakša, Háj, Dolná Štubňa, Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček)
	Spolu v okrese			42602	

Tab.č.12/40 Navrhované územia európskeho významu v okrese Martin

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUEV 0381	Dielnice	2,	107,35	107,35	Kláštor pod Znievom	36-11
2	SKUEV 0240	Kľak	5,	85,71	25,82	Vrícko (ZA- Fačkov)	35-22
3	SKUEV 0252	Malá Fatra	2, 3, 5,	21928,45	6551,45	Lipovec, Sučany, Šútovo, Turany, Turčianske Kľačany (DK - Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá ZA - Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Terchová, Nezbudská Lúčka, Varín)	26-33 26-34 26-32 26-31
4	SKUEV 0382	Turiec a Blatničianka	2, 4,	284,16	146,28	Bystrička, Ďanová, Benice, Blatnica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Martin, Príbovce, Rakovo, Socovce, Valentová (TR - Dolná Štubňa, Dubové, Dvorec nad Turcom, Abramová, Blažovce, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Sklené, Slovenské Pravno, Dolný Turček, Veľký Čepčín)	26-33 36-11 36-13

5	SKUEV 0238	Veľká Fatra	2, 3, 4, 5,	43600,81	18545,79	Dulice, Folkušová, Belá, Blatnica, Turčianske Jaseno, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička (BB-Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká DK-Kraľovany RK-Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany TR- Mošovce, Rakša)	36-12 36-14 36-11 26-34
	Spolu v okrese				25376,69		

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Martin

Ramsarské lokality :

- **Mokrade Turca**
- Výmera : 466,89 ha
- Okres : Martin, Turčianske Teplice
  - Katastrálne územie: Abramová, Benice, Blatnica, Blážovce, Bystrička, Dolná Štubňa, Dolný Turček, Dubové, Dvorec nad Turcom, Ďanová, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Ležiachov, Martin, Moškovec, Príbovce, Rakovo, Sklené, Slovany, Slovenské Pravno, Socovce, Trebostovo, Trnovo, Turčiansky Ďur, Turčiansky Peter, Turčianske Teplice, Valentová, Veľký Čepčín

2.12.2.4.7. Okres Námestovo

A. Národná sústava chránených území v okrese Námestovo

Tab.č.12/41 Veľkoplošné chránené územia v okrese Námestovo – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	CHKO	CHKO Horná Orava		58738	58738	51848
		z toho	Zóna A- 5 stupeň	1263	1263	1263
			Zóna B - 4 stupeň	3356	3356	1793
			Zóna C - 3 stupeň	14793	14793	13395
			Zóna D – 2 stupeň	39326	39326	35397
	Spolu v okrese					51848

Tab.č.12/42 Zónovanie CHKO Horná Orava v okrese Námestovo

p.č	Zóna	Stupeň ochrany	názov	Výmera v okrese (ha)	Katastrálne územie
1	2	3	4	5	6
1	Zóna A	5	Babia hora	503,9	Oravská Polhora,
			Pilsko	706,0	Mútne, Námestovské Pilsko, Oravské Veselé
			Spálený grúnik	52,6	Mútne
2	Zóna B	4	Babia hora	468,7	Oravská Polhora
			Pilsko	606,8	Mútne, Námestovské Pilsko. Oravské Veselé
			Spálený grúnik	1,7	Mútne
			Mútňanské rašelinisko	14,1	Mútne
			Beňadovské rašelinisko	9,5	Beňadovo, Breza
			Očkajka	38,5	Hruštín
			Tisovnica	15,2	Oravská Polhora
			Slaná voda	108,2	Oravská Polhora
			Rabčické bory	40,7	Rabčica
			Ťaskovka	0,7	Klin
			Klinské rašelinisko	15,3	Klin
			Vtáčí ostrov 2,7		Slanica
			Vodná nádrž Orava*	470,16 (celkovo 1586)	Bobrov, Slanica (okr. Tvrdošín - Oravské Hámre, Osada, Trstená, Ústie nad priehradou)

3	Zóna C	3	Oravské Beskydy	11434,6	Mútne, Námestovské Pilsko, Novoť, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Oravské Veselé, Zákamenné
			Alúvium Mútňanky	167,7	Mútne, Beňadovo, Breza, Krušetnica
			Paráč	1387,4	Hruštín, Lomná, Oravská Lesná
			Minčol *	42,22 (celkovo 178,1)	Hruštín (Okr. Dolný Kubín – Kubínska hoľa)
			Veselské hájky	6,8	Oravská Jasenica
			Pri Ťaskovke	5,6	Klin
			Pri Klinskom rašelinisku	41,2	Klin, Slanica
			Slanický ostrov a okolie	14,5	Slanica
			Kriváň, ochr. les vodnej nádrže Orava-sever*	295,1 (celkovo 720,9)	Bobrov, Klin, Slanica, Zubrohlava (okr. Tvrdošín – Trstená, Ústie nad priehradou)
4	Zóna D	2	Ostatné územie CHKO	35397	

Pozn.: * - zóna CHKO zasahuje do dvoch okresov

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle §30 zákona č.543/2002 Z.z. zónovaním. Maloplošné chránené územia na území CHKO Horná Orava (NPR, PR, PP, CHA) boli legislatívnym procesom zrušené a vyhlásené ako zóny CHKO s diferencovaným stupňom ochrany. Zároveň boli z územia CHKO vyňaté vnútorne priestory - intravilány a okolie väčšiny obcí, kde na rozdiel od doterajšej právnej úpravy prestal platiť druhý stupeň ochrany a platí prvý stupeň. (Zubrohlava, Bobrov, Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, Oravské Veselé, Mútne, Breza, Zákamenné, Krušetnica).

Tab.č.12/43 Maloplošné chránené územia v okrese Námestovo – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1	357	Minčol*	NPR/5	4,04 (celková 96,10)	Hruštín (okr. Dolný Kubín - Kubínska Hoľa, Veličná, Zázrivá)	OP NP Malá Fatra	26-32
2	374	Paráč*	PR/5	8,41 (celková 45,27)	Oravská Lesná (okr. Dolný Kubín - Zázrivá)	OP NP Malá Fatra	26-32

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/44 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Námestovo

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	17196,55	24,90
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	35397	51,26
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	13395	19,39
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	1793	2,60
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	1275,45	1,85
Okres celkom	69057	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Námestovo

Tab.č.12/45 Chránené vtáčie územia v okrese Námestovo

P.č	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	8	Horná Orava	66162	57278	Oravská Polhora, Mútne, Námestovské Pilsko, Sihelné, Rabčice, Oravské Veselé, Rabča, Novoť, Zubrohlava, Bobrov, Klin, Námestovo, Oravská Jasenica, Beňadovo, Zákamenné, Krušetnica, Slanica, Breza, Lokca, Oravská Lesná, Vavrečka, Ťapešovo, Lomná, Vasiľov, Vaňovka, Babín, Hruštín, (Okres Čadca: Nová Bystrica, Harvelka, Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Okres Tvrdošín: Trstená, Oravské Hámre, Ústie nad Priehradou, Osada, Hladovka, Suchá Hora, Liesek, Vitanová, Čimhová)

2	13	Malá Fatra	71481	322	Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, (Okres Čadca: Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okres Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okres Prievidza: Kľačno, Okres Ružomberok: Stankovany, Okres Žilina: Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov)
	Spolu v okrese			57600	

Tab.č.12/46 Navrhované územia európskeho významu v okrese Námestovo

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	SKUEV 0189	Babia hora	5,	503,94	503,94	Oravská Polhora	26-21
2.	SKUEV 0304	Oravská vodná nádrž	3, 4,	251,34	251,34	Bobrov, Slanica	26-23
3.	SKUEV 0188	Pilsko	5,	706,89	706,89	Mútne, Námestovské Pilsko, Oravské Veselé	26-14 26-23
4.	SKUEV 0185	Pramene Hruštínky	3, 4	218,85	41,68	Hruštín (DK- Kubínska Hoľa)	26-32
5.	SKUEV 0191	Rašeliniská Bielej Oravy	4,	39,16	39,16	Breza, Beňadovo, Klin, Mútne	26-14 26-23
6.	SKUEV 0187	Rašeliniská Oravských Beskýd	3, 4, 5,	131,53	131,53	Mútne, Oravská Polhora	26-21 26-14
7.	SKUEV 0190	Slaná voda	2, 4	229,70	229,70	Oravská Polhora, Rabčice	26-23 26-21
	Spolu v okrese				1904,24		

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Námestovo

Ramsarské lokality :

- **Rašeliniská Oravskej kotliny**
- Výmera : 9 264 ha
- Okres : Námestovo, Tvrdošín
- Katastrálne územie : Bobrov, Hladovka, Klin, Liesek, Námestovo, Oravské Hámre, Osada, Slanica, Suchá Hora, Štefanov, Ústie nad Priehradou, Trstená.

2.12.2.4.8. Okres Ružomberok

A. Národná sústava chránených území v okrese Ružomberok

Tab.č.12/47 Veľkoplošné chránené územia v okrese Ružomberok – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	NP Malá Fatra	3	22630	22630	310
2	OP NP	NP Malá Fatra - OP	2	23262	23262	1519
3	NP	NP Nízke Tatry	3	72842	48064	6068
4	OP NP	NP Nízke Tatry - OP	2	110162	44634	16038
5	NP	NP Veľká Fatra	3	40371	35483	17396
6	OP NP	NP Veľká Fatra - OP	2	26133	24505	10303
	Spolu v okrese					51634

Tab.č.12/48 Maloplošné chránené územia v okrese Ružomberok – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kateg. / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	238	Čierny Kameň	NPR/5	34,40 OP - 28,42	Ľubochňa	NP Veľká Fatra	36-12
2.	275	Choč *	NPR/5	1038,14 (celková 1428,05)	Ružomberok – Likavka, Lisková, Lúčky, Turík, Valaská Dubová (okr. Dolný Kubín-Jasenová,Vyšný Kubín)		26-34 26-43
3.	278	Jánošíkova kolkáreň	NPR/5	243,37	Ľubochňa, Ružomberok	NP Veľká Fatra	26-34 36-12
4.	313	Kornietová	NPR/5	84,05	Ľubochňa	NP Veľká Fatra	36-12
5.	326	Kundračka	NPR/5	115,79	Ľubochňa	NP Veľká Fatra	36-12
6.	410	Rumbáre	NPR/5	51,59	Ľubochňa	NP Veľká Fatra	36-12
7.	412	Salatín *	NPR/5	880,49 (celková 1192,99)	Lipt. Lúžna, Lipt. Štiavnica (okr. Lipt. Mikuláš - Partizánska Ľupča)	NAPANT	36-12 36-21
8.	418	Skalná Alpa	NPR/5	524,55	Ľubochňa, Liptovská Osada	NP Veľká Fatra	36-12
9.	436	Suchý vrch *	NPR/5	47,12 (celková 71,00)	Liptovské Revúce (okr. Martin-Blatnica, Necpaly)	NP Veľká Fatra	36-12
10.	441	Šíp*	NPR/5	190,74 (celková 301,52)	Stankovany (okr. Dolný Kubín - Žaškov)	OP NP Malá Fatra	26-34
11.	223	Brankovský vodopád	NPP/5	27,71	Ružomberok	NAPANT	36-12
12.	333	Liskovská jaskyňa	NPP/5	OP – 15,85	Lisková		26-43
13.	334	Lúčanský vodopád	NPP/5	0,95	Lúčky		26-43
14.	276	Ivachnovský luh	PR/5	10,54	Ivachnová, Turík, Lisková		26-43
15.	312	Korbeľka	PR/5	86,16	Ľubochňa	OP NP Veľká Fatra	26-34
16.	834	Kozí chrbát	PR/5	37,43	Liptovská Osada	NAPANT	36-12
17.	327	Kunovo *	PR/5	5,56 (celková 11,92)	Valaská Dubová (okr. Dolný Kubín - Jaseňová)		26-34
18.	839	Močiar	PR/4	8,16	Stankovany	OP NP Malá Fatra	26-34
19.	362	Mohylky	PR/4	0,75	Lisková		26-34
20.	429	Rojkovské rašelinisko	PR/4	2,88	Stankovany	OP NP Veľká Fatra	26,34
21.	421	Sliačske travertíny	PR/4	7,02	Liptovské Sliače	OP NAPANT	26-43
22.	846	Turícke dubiny	PR/4	19,02	Turík		26-43
23.	211	Bešeňovské travertíny	PP/4	0,73	Bešeňová		26-43
24.	454	Bukovinka	PP/4	1,8	Ružomberok	NP Veľká Fatra	36-12
25.	242	Dogerské skaly	PP/4	0,19	Ružomberok	NP Veľká Fatra	26-34
26.	262	Hradené jazero Blatné	PP/4	4,29 OP - 116	Ľubochňa	NP Veľká Fatra	36-12
27.	287	Jazierske travertíny	PP/4	2,22	Ružomberok	OP NP Veľká Fatra	36-12
28.	325	Krkavá skala	PP/4	0,26	Ružomberok	NP Veľká Fatra	26-34
29.	455	Lúčanské travertíny	PP/4	2,93 OP- 3,48	Lúčky		26-34
30.	350	Matejkovský kamenný prúd	PP/5	8,60	Ružomberok	OP NP Veľká Fatra	36-12
31.	352	Meandre Lúžňanky	PP/4	1,74 OP – 2,00	Liptovská Lúžna	OP NAPANT	36-21
32.	392	Prielom Teplého potoka	PP/5	20,94	Liptovské Revúce	NP Veľká Fatra	36-12
33.	406	Rojkovská travertínova kopa	PP/4	0,01 OP - 0,28	Stankovany	OP NP Veľká Fatra	26-34
34.	419	Skalná päsť	PP/4	0,0015 OP - 19,63	Lisková		26-34
35.	456	Strž	PP/5	0,28	Liptovská Osada	OP NAPANT	36-12
36.	475	Vlčia skala	PP/4	1,49	Ružomberok	OP NP Veľká Fatra	26-34
37.	491	Žiar	PP/5	2,0 OP - 1,0	Liptovská Osada	OP NAPANT	36-12
38.	373	Háj pred Teplou dolinou	CHA/4	0,20	Liptovská Osada	NP Veľká Fatra	36-12
39.	1115	Revúca	CHA/4	39,22	Liptovské Osada, Ružomberok, Liptovské Revúce	OP NP Veľká Fatra	36-12

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/49 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Ružomberok

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	11954,26	18,48
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	27509,49	42,52
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	21694,50	33,54
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	121,34	0,19
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	3410,41	5,27
Okres celkom	64668	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Ružomberok

Tab.č.12/50 Chránené vtáčie územia v okrese Ružomberok

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	13	Malá Fatra	71481	731	Stankovany, (Okres Čadca: Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okres Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okres Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okres Prievidza: Kľačno, Okres Žilina: Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov)
	18	Nízke Tatry	96951	13736	Ružomberok, Liptovské Sliače, Ludrová, Liptovská Štiavnica, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna (Banská Bystrica: Donovaly, Brusno, Pohronský Bukovec, Hiadeľ, Podkonice, Moštenica, Okres Brezno: Dolná Lehota, Jasenie, Horná Lehota, Brezno, Bystrá, Jarabá, Polomka, Heľpa, Bacúch, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Telgárt, Beňuš, Šumiac, Mýto pod Ďumbierom, Vaľkovňa, Okres Liptovský Mikuláš: Partizánska Ľupča, Malatíny, Kráľovská Ľubeľa, Ploštín, Svätý Kríž, Demänová, Bodice, Závažná Poruba, Liptovský Ján, Dúbrava, Iľanovo, Liptovské Kľačany, Pavčina Lehota, Lazisko, Demänovská Dolina, Vislavce, Liptovská Porúbka, Kráľova Lehota, Malužiná, Nižná Boca, Vyšná Boca, Okres Poprad: Liptovská Teplička, Vikartovce, Vernár)
	33	Veľká Fatra	60 480	22830	Ľubochňa, Hubová, Ružomberok, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna, Liptovské Revúce, (Okres Banská Bystrica: Donovaly, Dolný Harmanec, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Špania Dolina, Harmanec, Kordíky, Okres Martin: Nolčovo, Turčianska Štiavnička, Podhradie nad Váhom, Konské, Sklabinský Podzámok, Sklabiňa, Záborie, Turčianske Jaseno, Belá, Necpaly, Dulice, Folkušová, Blatnica, Okres Turčianske Teplice: Mošovce, Rakša, Háj, Dolná Štubňa, Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček)
	Spolu v okrese			37297	

Tab.č.12/51 Navrhované územia európskeho významu v okrese Ružomberok

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	SKUEV 0302	Ďumbierske Nízke Tatry	2, 3, 4, 5,	46583,31	1338,35	Ružomberok Liptovská Lúžna, Liptovská Osada (BB -Donovaly, Baláže, Hiadeľ, Brusno, Lučatín, Medzibrod, Moštenica, Motyčky, Podkonice, Pohronský Bukovec, Priechod, Staré Hory,: BR-Brezno, Dolná Lehota, Horná Lehota, Jarabá, Jasenie, Bystrá, Nemecká, Ráztoka LM-Demänovská Dolina, Dúbrava, Iľanovo, Lazisko, Liptovská Porúbka, Liptovské Kľačany, Liptovský Ján, Nižná Boca, Partizánska Ľupča, Pavčina Lehota, Ploštín, Vyšná Boca, Závažná Poruba)	36-21 26-43 36-22
2.	SKUEV 0305	Choč	2, 4, 5,	2191,78	1773,32	Likavka, Lisková, Lúčky, Martinček, Turík, Valaská Dubová (DK- Jasenová, Vyšný Kubín,)	26-34 26-43
3.	SKUEV 0254	Močiar	2, 3, 4,	8,13	8,13	Stankovany	26-34
4.	SKUEV 0164	Revúca	3, 4,	44,66	44,66	Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ružomberok	36-12
5.	SKUEV 0243	Rieka Orava	4	435,06		Stankovany, (DK-Bziny, Dlhá nad Oravou, Dolná Lehota, Dolný, Kubín, Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Záskalie, Horná Lehota, Istebné, Kňažia, Kraľovany, Krivá, Medzibrodie nad Oravou, Mokraď, Párnica, Sedliacka Dubová, Veličná, Zaškov, Poruba-Geceľ, Zábrež, Oravský Podzámok TS - Krásna Hôrka, Nižná, Podbiel, Tvrdošín)	26-34 26-32 26-41 26-23
6.	SKUEV 0253	Rieka Váh	4,	251,90	165,48	Bešeňová, Hrboltová, Hubová, Likavka, Liptovská Teplá, Lisková, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Švošov, Turík (DK-Kraľovany)	26-43, 26-34
7.	SKUEV 0197	Salatín	2, 3, 4, 5,	3358,79	2792,83	Liptovská Lúžna, Liptovská Štiavnica, Ružomberok (LM-Partizánska Ľupča)	36-21, 36-12
8.	SKUEV 0152	Sliačske travertíny	4,	7,11	7,11	Liptovské Sliače	26-43
9.	SKUEV 0058	Tlstá	2, 3	293,36	166,96	Liptovská Lúžna (LM -Partizánska Ľupča)	36-21
10.	SKUEV 0238	Veľká Fatra	2, 3, 4, 5,	43600,81	19167,17	Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany (BB-Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká DK-Kraľovany MT-Dulice, Folkušová, Belá, Blatnica, Turčianske Jaseno, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička TR- Mošovce, Rakša)	36-12, 36-14, 36-11, 26-34
11.	SKUEV 0198	Zvolen	2,	2766,30	1838,27	RK- Liptovská Osada, Liptovské Revúce (BB-Donovaly, Motyčky, Staré Hory)	36-12
	Spolu v okrese				24137,82		

2.12.2.4.9. Okres Turčianske Teplice

A. Národná sústava chránených území v okrese Turčianske Teplice

Tab.č.12/52 Veľkoplošné chránené územia v okrese Turčianske Teplice – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	NP Veľká Fatra	3	40371	35483	3546
2	OP	NP Veľká Fatra - OP	2	26133	24505	3067
	Spolu v okrese					6613

Tab.č.12/53 Maloplošné chránené územia v okrese Turčianske Teplice – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	400	Rakšianske rašelinisko	NPR/4	5,53	Rakša	NP Veľká Fatra	36-11
2.	1110	Svrčinník*	NPR/5	107,28 (celková 222,49)	Horný Turček, Horná Štubňa, Čremošné (okres B. Bystrica – Kordíky, Dolný Harmanec)		36-13 36-14
3.	458	Turiec*	NPR/4	16,91 (celková 71,78) OP- 875,00	Blažovce (okr. Martin - Martin, Bystrička, Košťany nad Turcom, Príbovce, Benice, Rakovo, Valentová, Laskár, Kláštor pod Znievom, Socovce)		26-33 36-11
4.	469	Veľká Skalná*	NPR/5	259,13 (celková 645,23)	Mošovce (okres Martin – Blatnica)	NP Veľká Fatra	36-11 36-12
5.	487	Vyšehrad*	NPR/4	20,29 (celková 48,65)	Jasenovo (okr. Prievidza – Nitrianske Pravno)		36-11
6.	1109	Diviacke kruhy	CHA/4	1,96	Diviaky		36-11
7.	1126	Ivančinské močiare	CHA/4	2,93	Ivančiná, Slovenské Pravno		36,11
8.	286	Jazernícke jazierko	CHA/4	0,16	Jazernica		36-11
9.	997	Mošovské aleje	CHA/4	304,78	Mošovce	OP NP Veľká Fatra	36-11
10.	902	Žarnovica	CHA/4	1,85	Dolná Štubňa, Turčianske Teplice		36-11

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/54 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Turč. Teplice

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	31632,62	80,54
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna D	2762,22	7,03
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	4156,34	10,59
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	354,41	0,91
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupeň	366,41	0,93
Okres celkom	39272	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Turčianske Teplice

Tab.č.12/55 Chránené vtáčie územia v okrese Turčianske Teplice

P.č	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	33	Veľká Fatra	60 480	7302	Mošovce, Rakša, Háj, Dolná Štubňa, Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček (Okres Banská Bystrica: Donovaly, Dolný Harmanec, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Špania Dolina, Harmanec, Kordíky, Okres Martin: Nolčovo, Turčianska Štiavnička, Podhradie nad Váhom, Konské, Sklabinský Podzámok, Sklabiňa, Záborie, Turčianske Jaseno, Belá, Necpaly, Dulice, Folkušová, Blatnica, Okres Ružomberok: Ľubochňa, Hubová, Ružomberok, Liptovská Osada, Liptovská Lúžna, Liptovské Revúce)
	Spolu v okrese			7302	

Tab.č.12/56 Navrhované územia európskeho významu v okrese Turčianske Teplice

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUEV 0241	Svrčinník	5	222,49	107,28	Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček (BB-Dolný Harmanec, Kordíky)	36-13 36-14
2	SKUEV 0382	Turiec a Blatničianka	2, 4,	284,16	137,88	Dolná Štubňa, Dubové, Dvorec nad Turcom, Abramová, Blažovce, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Sklené, Slovenské Pravno, Dolný Turček, Veľký Čepčín (MT - Bystrička, Ďanová, Benice, Blatnica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Martin, Príbovce, Rakovo, Socovce, Valentová)	26-33 36-11 36-13
3	SKUEV 0238	Veľká Fatra	2, 3, 4, 5,	43600,81	3551,44	Mošovce, Rakša (BB-Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká DK-Kraľovany MT-Dulice, Folkušová, Belá, Blatnica, Turčianske Jaseno, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička RK-Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany)	36-12 36-14 36-11 26-34
	SKUEV 0147	Žarnovica	2, 4	18,39	18,39	Čremošné, Dolná Štubňa	36-13
	Spolu v okrese		3814,99				

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Turčianske Teplice

Ramsarské lokality :

- **Mokrade Turca**
- Výmera : 466,89 ha
- Okres : Martin, Turčianske Teplice
- Katastrálne územie : Abramová, Benice, Blatnica, Blážovce, Bystrička, Dolná Štubňa, Dolný Turček, Dubové, Dvorec n. Turcom, Ďanová, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Ležiachov, Martin, Moškovec, Príbovce, Rakovo, Sklené, Slovany, Slovenské Pravno, Socovce, Trebostovo, Trnovo, Turčiansky Ďur, Turčiansky Peter, Turčianske Teplice, Valentová, Veľký Čepčín

2.12.2.4.10. Okres Tvrdošín

A. Národná sústava chránených území v okrese Tvrdošín

Tab.č.12/57 Veľkoplošné chránené územia v okrese Tvrdošín – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	TANAP	3	73800	24984	9600
2	OP NP	TANAP – OP	2	30703	16351	1135
3	CHKO	CHKO Horná Orava		58738	58738	6332
		z toho	Zóna A - 5 stupeň	1263	1263	0
			Zóna B - 4 stupeň	3356	3356	1522
			Zóna C - 3 stupeň	14793	14793	1262
			Zóna D - 2 stupeň	39326	39326	3548
	Spolu v okrese					17067

Tab.č.12/58 Zónovanie CHKO Horná Orava v okrese Tvrdošín

P.č.	Zóna	Stupeň ochrany	názov	Výmera v okrese (ha)	Katastrálne územie
1	2	3	4	5	6
1	Zóna B	4	Vodná nádrž Orava*	1115,84 (celkovo 1586)	Oravské Hámre, Osada, Trstená, Ústie nad priehradou, (okr. Námestovo - Bobrov, Slanica)
			Surdíky	158,5	Trstená
			Jelešňa	21,5	Hladovka, Liesek, Oravské Hámre, Osada, Trstená
			Sosnina	224,0	Hladovka, Suchá Hora
			Rudné	2,0	Suchá Hora
2	Zóna C	3	Kriváň, ochranný les vodnej nádrže Orava-sever*	425,8 (celkovo 720,9)	Trstená, Ústie nad priehradou (okr.Námestovo– Bobrov, Klin, Slanica, Zubrohlava)
			Alúvium Jelešne – ochranný lesný pás Oravskej priehrady – východ	275,0	Oravské Hámre, Osada, Trstená
			Páleniská a Jedliny	114,2	Liesek, Trstená
			Hladovské a Suchohorské bory	429,3	Hladovka, Suchá Hora
3	Zóna D	2	Ostatné územie CHKO	3548	

Pozn.: * - zóna CHKO zasahuje do dvoch okresov

Nové vyhlásenie CHKO Horná Orava rieši stupne ochrany najcennejšieho územia v zmysle §30 zákona č.543/2002 Z. z. zónovaním. Maloplošné chránené územia na území CHKO Horná Orava (NPR, PR, PP, CHA) boli legislatívnym procesom zrušené a vyhlásené ako zóny CHKO s diferencovaným stupňom ochrany. Zároveň boli z územia CHKO vyňaté vnútorné priestory - intravilány a okolie väčšiny obcí, kde na rozdiel od doterajšej právnej úpravy prestal platiť druhý stupeň ochrany a platí prvý stupeň. (Zubrohlava, Bobrov, Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, Oravské Veselé, Mútne, Breza, Zákamenné, Krušetnica).

Tab.č.12/59 Maloplošné chránené územia v okrese Tvrdošín – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	212	Bielska skala	NPR/5	15,05	Podbieľ		26-41
2.	294	Juráňova dolina	NPR/5	434,32	Oravice	TANAP	26-42
3.	317	Kotlový žľab	NPR/5	70,77	Zuberec	TANAP	26-42
4.	369	Osobitá	NPR/5	457,98	Habovka, Vitanová, Zuberec	TANAP	26-42
5.	402	Roháčske plesá	NPR/5	451,66	Zuberec	TANAP	26-42
6.	415	Sivý vrch	NPR/5	112,67	Zuberec	TANAP	26-41
7.	224	Brestovská jaskyňa	NPP/5	OP 63,36	Zuberec	TANAP	26-41
8.	339	Mačie diery	PR/5	45,63	Zuberec	TANAP	26-42
9.	353	Medzi bormi	PR/4	6,55	Zuberec	OP TANAP	26-41
10.	462	Úplazíky	PR/5	31,19	Zuberec	TANAP	26-41
11.	1055	Bratkovčík	CHA/4	20,39	Trstená		26-23
12.	1034	Rieka Orava*	CHA/4	73,62 (celková 441,75)	Tvrdošín, Podbiel, Nižná, Krásna Hôrka (okr. Dolný Kubín - Kraľovany, Párnica, Žaškov, Istebné, Bziny, Medzibrodie nad Oravou, Poruba, Zábrež, Poruba-Gecel, Veličná, Kňažia, Mokraď, Záskalie, Dolný Kubín, Veľký a Malý Bysterec, Oravský Podzámok, Dolná a Horná Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Krivá		26-23 26-41 26-32 26-34

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/60 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Tvrdošín

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	1619,27	3,38
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	1685,92	3,52
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	9194,42	19,2
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	4676,45	9,77
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	30695,94	64,13
Okres celkom	47872	100,0

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Tvrdošín

Tab.č.12/61 Chránené vtáčie územia v okrese Tvrdošín

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1	8	Horná Orava	66162	8841	Trstená, Oravské Hámre, Ústie nad Priehradou, Osada, Hladovka, Suchá Hora, Liesek, Vitanová, Čimhová (Okres Čadca: Nová Bystrica, Harvelka, Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Okres Námestovo: Oravská Polhora, Mútne, Námestovské Pilsko, Sihelné, Rabčice, Oravské Veselé, Rabča, Novoť, Zubrohlava, Bobrov, Klin, Námestovo, Oravská Jasenica, Beňadovo, Zákamenné, Krušetnica, Slanica, Breza, Lokca, Oravská Lesná, Vavrečka, Ťapešovo, Lomná, Vasiľov, Vaňovka, Babín, Hruštín,)
2	30	Tatry	54 717	7529	Vitanová, Habovka, Zuberec, (Okres Liptovský Mikuláš: Huty, Bobrovec, Liptovský Trnovec, Kvačany, Jalovec, Jamník, Pribylina, Žiar, Babky, Liptovské Matiašovce, Smrečany, Konská, Jakubovany, Liptovská Kokava, Hybe, Východná, Važec, Okoličné, Vavrišovo, Okres Poprad : Tatranská Javorina, Ždiar, Tatranská Lomnica, Štrbské Pleso, Starý Smokovec,)
	Spolu v okrese			16370	

Tab.č.12/62 Navrhované územia európskeho významu v okrese Tvrdošín

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUEV 0222	Jelešňa	3, 4,	66,88	66,88	Hladovka, Liesek, Trstená, Oravské Hámre, Osada	26-23 26-24
2	SKUEV 0145	Medzi bormi	4	6,55	6,55	Habovka, Zuberec	26-41
3	SKUEV 0057	Rašeliniská Oravskej kotliny	2, 3, 4,	840,54	840,54	Hladovka, Suchá Hora, Trstená	26-23 26-24
4	SKUEV 0243	Rieka Orava	4	435,06	66,94	TS - Krásna Hôrka, Nižná, Podbiel, Tvrdošín (DK-Bziny, Dlhá nad Oravou, Dolná Lehota, Dolný, Kubín, Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Záskalie, Horná Lehota, Istebné, Kňažia, Kraľovany, Krivá, Medzibrodie nad Oravou, Mokraď, Párnica, Sedliacka Dubová, Veličná, Zaškov, Poruba-Geceľ, Zábrež, Oravský Podzámok RK - Stankovany,)	26-23 26-32 26-34 26-41
5	SKUEV 0307	Tatry	2, 3, 4, 5,	61735,30	8034,74	Habovka, Vitanová, Zuberec (KK-Lendak LM- Bobrovec, Jakubovany, Jalovec, Jamník, Konská, Kvačany, Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec, Okoličné, Babky, Pribylina, Smrečany, Východná, Žiar PP-Štôla, Starý Smokovec, Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica, Tatranská Javorina, Ždiar)	26-42 26-44 26-43 26-41
6	SKUEV 0193	Zimníky	3,	37,63	37,63	Liesek, Trstená	26-23
	Spolu v okrese				9053,28		

C. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov v okrese Tvrdošín

V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „**Človek a biosféra“ (MaB)** bola v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásená **Biosférická rezervácia Tatry** s prijatou špecifickou ochranou

- Okres : Liptovský Mikuláš, Tvrdošín
- Výmera spolu - 113221 ha, z toho
  - jadrová zóna - 49633 ha,
  - nárazníková zóna - 23744 ha,
  - prechodná zóna - 39844 ha.

Ramsarské lokality :

- Rieka Orava a jej prítoky

- Výmera : 865 ha
- Okres : Dolný Kubín, Tvrdošín
- Katastrálne územia : Bziny, Čimhová, Dlhá nad Oravou, Dolný Kubín, Habovka, Horná Lehota, Chlebnice, Istebné, Kraľovany, Krivá, Liesek, Medzibrodie nad Oravou, Nižná, Oravská Poruba, Oravský Biely Potok, Oravský Podzámok, Párnica, Podbiel, Pribiš, Pucov, Sedliacka Dubová, Stankovany, Trstená, Tvrdošín, Veličná, Vitanová, Zázrivá, Žaškov

- Rašeliniská Oravskej kotliny

- Výmera : 9 264 ha
- Okres : Námestovo, Tvrdošín
- Katastrálne územie : Bobrov, Hladovka, Klin, Liesek, Námestovo, Oravské Hámre, Osada, Slanica, Suchá Hora, Štefanov, Ústie nad Priehradou, Trstená

2.12.2.4.11. Okres Žilina

A. Národná sústava chránených území v okrese Žilina

Tab.č.12/63 Veľkoplošné chránené územia v okrese Žilina – súčasný stav

P.č.	Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		
				Celková	Z toho v kraji	Z toho v okrese
1	2	3	4	5	6	7
1	NP	NP Malá Fatra	3	22630	22630	8422
2	OP	NP Malá Fatra – OP	2	23262	23262	10355
3	CHKO	CHKO Kysuce	2	68997	535 20	1619
4	CHKO	CHKO Strážovské vrchy	2	30979	7390	4532
	Spolu v okrese					24928

Tab.č.12/64 Maloplošné chránené územia v okrese Žilina – súčasný stav

P.č.	Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória / stupeň ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	Príslušnosť k VCHÚ	č. map. listu
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	274	Chleb *	NPR/5	310,48 (celková 412,87)	Terchová (okr. Martin - Šútovo, Turany)	NP Malá Fatra	26-32
2.	304	Kľak *	NPR/5	63,54 (celková 85,71)	Fačkov (okr. Martin - Vrícko)		35-22
3.	835	Kozol	NPR/5	91,58	Poluvsie, Turie		26-33
4.	323	Krivé	NPR/5	203,72	Nezbudská Lúčka	NP Malá Fatra	26-33
5.	393	Prípor	NPR/5	272,27	Krasňany, Nezbudská Lúčka	NP Malá Fatra	26-31
6.	408	Rozsutec *	NPR/5	700,69 (celková 841,55)	Terchová (okr. Dolný Kubín - Párnica, Zázrivá)	NP Malá Fatra	26-32
7.	431	Starý hrad	NPR/5	85,42	Nezbudská Lúčka	NP Malá Fatra	26-33
8.	432	Strážov *	NPR/5	61,88 (celková 480,01)	Čičmany (okr. Považská Bystrica - Pružina, Zliechov)	CHKO Strážovské vrchy	35-22
9.	435	Suchý	NPR/5	429,42	Krasňany, Nezbudská Lúčka	NP Malá Fatra	26-33
10.	451	Tiesňavy	NPR/5	479,21	Belá, Terchová	NP Malá Fatra	26-32
11.	465	Veľká Bránica	NPR/5	332,09	Belá, Terchová	NP Malá Fatra	26-31 26-32

12.	227	Brodnianka*	PR/5	22,42 (celková 25,94) OP 26,34 (celková 33,3)	Brodno (okr. Kysucké Nové Mesto - Snežnica)		26-31
13.	237	Čierna Lutiša	PR/5	26,35 OP- 77,17	Lutiše	CHKO Kysuce	26-31
14.	405	Rochovica *	PR/5	20,46 (celková 32,23) OP 3,20	Vranie (okr. Kysucké Nové Mesto - Rudinka)		26-31
15.	422	Slnečné skaly	PR/5	90,54	Poluvsie, Porúbka		26-33
16.	445	Šujské rašelinisko	PR/4	10,80	Rajecká Lesná		25-44
17.	243	Domašínsky meander	PP/4	80,37	Strečno	OP NP Malá Fatra	26-33
18.	270	Hričovská skalná ihla	PP/5	0,63	Hričovské Podhradie		25-42
19.	269	Hričovské rífy	PP/5	0,20	Hričovské Podhradie		25-42
20.	321	Krasniansky luh	PP/5	15,21	Krasňany	OP NP Malá Fatra	26-31
21.	330	Kysucká brána*	PP/5	0,37 (celková 1,22)	Brodno, Vranie (okres Kysucké Nové Mesto – Rudinka)		26-31
22.	384	Poluvsianska skalná ihla	PP/5	0,68	Rajecké Teplice		26-33
23.	460	Turská skala	PP/4	4,38	Turie		26-33
24.	1099	Hate	CHA/4	0,58	Terchová	OP NP Malá Fatra	26-32

Pozn.: * - chránené územie zasahuje do dvoch okresov

Tab.č.12/65 Sumár výmier CHÚ v členení podľa stupňov ochrany v okrese Žilina

Stupne ochrany	Výmera (ha)	%
1	2	3
1. stupeň ochrany – voľná krajina	56244,86	69,01
2. stupeň ochrany – CHKO, OP NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ)	16244,44	19,93
3. stupeň ochrany – NP (bez plôch MCHÚ s vyšším stupňom ochrany, nachádzajúcich sa v rámci VCHÚ), zóna C, OP MCHÚ so 4. stupňom ochrany	5608,70	6,88
4. stupeň ochrany – zóna B, MCHÚ so 4. stupňom, OP MCHÚ s 5. stupňom	202,84	0,25
5. stupeň ochrany - zóna A, MCHÚ s 5. stupňom	3207,16	3,93
Okres celkom	81508	100,00

B. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 v okrese Žilina

Tab.č.12/66 Chránené vtáčie územia v okrese Žilina

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
1	2	3	4	5	6
1.	13	Malá Fatra	71481	30338	Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov (Okres Čadca: Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okres Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okres Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okres Prievidza: Kľačno, Okres Ružomberok: Stankovany)
2	28	Strážovské vrchy	59 586	4122	Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina, Lietava, Podhorie, Babkov, Lietavská Svinná, Zbyňov, Jasenové, Malá Čierna, Veľká Čierna, Fačkov, Čičmany, (Okres Bytča: Predmier, Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové pod Súľovom, Maršová, Súľov-Hradná, Okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov,Trenčín)
	Spolu v okrese			34460	

Tab.č.12/67 Navrhované územia európskeho významu v okrese Žilina

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie	č. map. listu
				Celková	Z toho v okrese		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SKUEV 0240	Kľak	5,	85,71	59,89	Fačkov (MT-Vrícko)	35-22
2	SKUEV 0239	Kozol	5,	91,58	91,58	Poluvsie nad Rajčankou, Turie	26-33
3	SKUEV 0288	Kysucké Beskydy	2, 4, 5,	7326,57	152,21	Horná Tižina, Lutiše, Terchová (CA-Harvelka, Klubina, Nová Bystrica, Oščadnica, Riečnica, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou DK- Zázrivá)	26-13 26-14 26-32
4	SKUEV 0252	Malá Fatra	2, 3, 5,	21928,45	8243,64	Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Terchová, Nezbudská Lúčka, Varín (DK - Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá MT - Lipovec, Sučany, Šútovo, Turany, Turčianske Kľačany)	26-33 26-34 26-32 26-31
5	SKUEV 0256	Strážovské vrchy	2, 4, 5,	29367,31	4469,3	Čičmany, Fačkov Babkov, Hričovské Podhradie, Lietava, Peklina, Podhorie, Veľká Čierna, Paština Závada (BY-Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové, Maršová, Predmier, Súľov-Hradná okres-Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov)	25-44 35-22 25-42
6	SKUEV 0255	Šujské rašelinisko	3, 4,	12,23	12,23	Rajecká Lesná	25-44
7	SKUEV 0221	Varínka	2,	154,59	154,59	Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Lysica, Stráža, Terchová, Varín	26-31 26-32
	Spolu v okrese				13183,44		

Príloha č.1

Príklad činností, ktorých realizácia môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany chránených vtáčích území.

v rybnom hospodárstve a pri výkone práva rybárstva
- robiť akékoľvek úpravy (kosiť, presekávať, vypaľovať, chemicky ošetrovať, vyhŕňať, vytvárať priechody) litorálnej vegetácie v období od 1.3. do 1.8.,
- zasahovať do submerznej a natantnej vegetácie (odstraňovať alebo redukovať porasty, odbahňovať, upravovať alebo prehlbovať dná a brehy) v období od 1.3. do 1.8. (s výnimkou koruny hrádze),
- do vzdialenosti 30 m od vodnej plochy likvidovať líniovú zeleň tvorenú stromovou a krovinovou etážou tak, aby jej zastúpenie v pobrežnej línii kleslo pod 20 %,
- prevádzkovať vodnú turistiku od 1.1. do 1.7.,
- používať športové motorové plavidlá
- aplikovať pesticídy a rodenticídy,
- meniť výšku vodnej hladiny vodných nádrží, mŕtvych ramien a močiarov v období od 15. 3. do 1.8. o viac ako 20 cm,
- likvidovať pobrežné drevinové porastv (tzv. brehové porasty), na brehoch ramien, mokradí, terénnych depresií (vrátane periodických dočasne zaplavovaných), do vzdialenosti minimálne 8m od okraja porastu,
- ťažobné práce (oblasť C),
- vysádzať dreviny (oblasť C),
- loviť ryby športovými rybármi počas hniezdneho obdobia (oblasť C, D) a počas migrácie (oblasť E);

v lesnom hospodárstve
- ťažobný zásah v porastoch starších ako 30 rokov, prípadne starších ako 50 rokov, alebo akýkoľvek zásah v lesných porastoch (oblasť A) v čase od 1.3. do 31.7. bežného kalendárneho roka,
- po ukončení obnovnej ťažby odstránenie výstavkov (minimálne 10 životaschopných stromov na 1 ha hrubších ako 30 cm v prsnej výške) a ich nezachovanie do nasledujúcej obnovy a rovnako odstránenie všetkých zlomov, vývratov, suchých stromov a pahýľov,
- vo všetkých porastoch odstránenie stromov označených ako “dutinové stromy” (živé stromy s vytesanými alebo prirodzenými dutinami) v primeranom množstve (maximálne 10 životaschopných stromov/1ha), ktoré v poraste ostanú aj po jeho vyrúbaní,
- v prípade viacvrstvových porastov pri obnove lesa odstrániť hornú etáž na ploche väčšej ako 0,5 ha,
- pri obnove porastov používanie kratších obnovných dôb ako 30 rokov,
- pri obnove porastov používanie kratších obnovných dôb ako 60 rokov (oblasť F),
- použitie iných obnovných spôsobov ako s nepretržitou obnovnou dobou (jednotlivý alebo skupinovitý účelový výber) vo všetkých listnatých a zmiešaných porastoch nachádzajúcich sa na hrebeňoch od nadmorskej výšky viac ako 600 m n. m.,
- používanie pesticídov a granulovaných umelých hnojív (oblasť F);

v poľnohospodárstve
- rúbať a ničiť živé aj suché stromy s obvodom kmeňa väčším ako 30 cm mimo lesných porastov,
- úplný výrub krovín na pasienkoch, nevyhnutné ponechať min. 1000 m^2 krovín/1ha,
- realizovať zmenu druhu pozemku z trvalého trávnatého porastu (TTP) na iný,
- v období od 1.5. do 31.7. kosenie TTP od okrajov smerom do stredu,
- vykonávať činnosti meniace prirodzený stav skalných biotopov a terénne úpravy meniace tvary reliéfu,
- meniť trávové priekopy na betónové,
- odvodňovanie a zasypávanie mokradí, podmáčaných lúk a rašelinísk,

- aplikácia pesticídov a rodenticídov,
- aplikácia leteckých postrekov vo vzdialenosti menšej ako 500 m od vodnej hladiny a pozemných postrekov vo
- vzdialenosti menšej ako 50 m od vodnej hladiny,
- rekultivácia nevyužívaných pozemkov v období 1.3. – 31.7.,
- aplikovať chemické hnojivá a pesticídy vo všetkých typoch rozptýlenej zelene, trvalých trávnych porastov, pasienkov, úhorov, medzí a porastoch trstiny a pálky a vo vzdialenosti menšej ako 10 m od nich;

pri výkone práva poľovníctva

- usmrcovanie krkavcovitých druhov vtákov v hniezdnom období,
- lov zveri počas hniezdneho obdobia (oblasť A, D) a počas migrácie (oblasť E),
- stavať poľovnícke posedy (oblasť A, B,C),
- stavať poľovnícke posedy a iné zariadenia (krmelce, soľníky) (oblasť E).

Oblasť A

Vyhlasuje sa v bezprostrednom okolí vybraných hniezd orliaka morského, haje tmavej, haje červenej, sokola sťahovavého, sokola rároha, orla krikľavého, orla skalného, orla kráľovského, bociana čierneho a hadiara krátkoprstého. Oblasť A sa vyhlasuje najmä v okolí hniezd, ktoré boli využívané viac rokov, sú v starších porastoch a je predpoklad ich využívania aj v budúcnosti. Oblasť A nie je potrebné vyhlasovať u hniezd, v okolí ktorých je už zabezpečená dostatočná územná ochrana (napr. sa nachádzajú v existujúcej PR). Vyhlasuje sa v okruhu hniezda do vzdialenosti min. 200 m (u orla skalného, orliaka morského a orla kráľovského do vzdialenosti min. 300 m). Jej hranice je potrebné stanoviť presne podľa porastových dielcov, potokov, ciest alebo iných v prírode presne identifikovateľných hraníc. Oblasť A sa vyhlasuje predovšetkým z dôvodu zachovania charakteru najbližšieho okolia hniezda a z dôvodu zamedzenia vyrušovania v bezprostrednom okolí hniezda.

Okrem toho sa vyhlási aj v lesných porastoch, ktoré budú slúžiť ako biocentrá alebo genofondové lokality pre lesné dutinové hniezdiče (kuvik kapcavý, kuvik vrabčí, žlna sivá, ďateľ trojprstý, sova dlhochvostá, ďateľ čierny, žlna sivá, ďateľ bielochrbtý, ďateľ prostredný, muchárik bielokrký, muchárik červenohrdlý, muchár sivý) a to tak, aby boli primerane zastúpené všetky typy lesných biotopov podľa vegetačných stupňov v území. Jednotlivé porasty musia byť staršie ako 80 rokov s vhodnou štruktúrou, musia byť veľké minimálne 10 ha a nesmú byť od seba ďalej ako 1 km. Do tejto siete sa budú počítať aj všetky oblasti vytvorené okolo hniezd dravcov, pokiaľ budú spĺňať vyššie uvedené podmienky.

Oblasť B

Vyhlasuje sa v okolí hniezd orla skalného, orliaka morského a orla kráľovského, u ktorých bola vyhlásená aj oblasť A.

Vyhlasuje sa v okruhu hniezda vo vzdialenosti min. 500 m mimo oblasti A. Pri jej vyhlasovaní treba brať do úvahy nielen samotnú vzdialenosť, ale aj konfiguráciu terénu, a s tým spojené možné rušivé vplyvy.

Oblasť C

Vyhlasuje sa v okolí hniezdnych kolónií rybárov riečnych, čajok čiernohlavých a čajok sivých.

Oblasť D

Vyhlasuje sa v okolí hniezdnej kolónie chavkošov nočných.

Oblasť E

Vyhlasuje sa na miestach zimného nocovania husí.

Oblasť F

Vyhlasuje sa v oblastiach výskytu hlucháňa a tetrova na zabezpečenie ich biotopov.

Príloha č.2

Charakteristika navrhovaných chránených vtáčích území v Žilinskom kraji

Chránené vtáčie územie č. 8 - Horná Orava

Územie je z veľkej časti tvorené lesnými biotopmi, zvlášť ihličnatých lesov, s prechodmi k lúkam a pasienkom. Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum),* chriašteľ poľný *(Crex crex),* ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix),* orol krikľavý *(Aquila pomarina),* bocian biely *(Ciconia ciconia),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého *(Tringa totanus)* a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov strakoš červenochrbtý *(Lanius collurio),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* žlna sivá *(Picus canus),* rybárik riečny *(Alcedo atthis),* lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* výr skalný *(Bubo bubo),* sova dlhochvostá *(Strix uralensis),* chriašteľ bodkovaný *(Porzana porzana),* orol skalný *(Aquila chrysaetos),* chriašteľ malý *(Porzana parva),* prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus)* a strakoš sivý *(Lanius excubitor),* včelár lesný *(Pernis apivorus)* a rybár riečny *(Sterna hirundo).* Mokrade Oravskej kotliny a okolie vodnej plochy Oravská priehrada sú významnými biotopomi pre hniezdenie vodných druhov.

Chránené vtáčie územie č.13 - Malá Fatra

Územie je tvorené biotopmi listnatých, ihličnatých aj zmiešaných lesov, čím je zabezpečená vysoká diverzita vtáčích druhov. Malá Fatra je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov sokol sťahovavý *(Falco peregrinus),* orol skalný *(Aquila chrysaetos),* výr skalný *(Bubo bubo),* žlna sivá *(Picus canus),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus),* ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis)* a jedným z piatich pre hniezdenie skaliara pestrého *(Monticola saxatilis).* Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov rybárik riečny *(Alcedo atthis),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* včelár lesný *(Pernis apivorus),* sova dlhochvostá *(Strix uralensis),* lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* ďateľ hnedkavý *(Dendrocopos syriacus),* chriašteľ poľný *(Crex crex),* kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia),* strakoš sivý *(Lanius excubitor),* prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus),* muchár sivý *(Muscicapa striata),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix),* ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus)* a muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva).*

Chránené vtáčie územie č. 18 - Nízke Tatry

Hranica územia takmer kopíruje súčasný národný park. Typická je bohatosť prevažne lesných ihličnatých biotopov doplnených lúkami a pasienkami. Nízke Tatry sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol skalný *(Aquila chrysaetos),* tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus),* kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum)* a jariabok hôrny *(Bonasa bonasia).* Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov bocian čierny *(Ciconia nigra),* orol krikľavý *(Aquila pomarina),* výr skalný *(Bubo bubo),* včelár lesný *(Pernis apivorus),* ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos),* žlna sivá *(Picus canus),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva),* muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis),* strakoš sivý *(Lanius excubitor),* prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus),* muchár sivý *(Muscicapa striata)* a lelek lesný *(Caprimulgus europaeus).*

Chránené vtáčie územie č. 28 - Strážovské vrchy

Územie je tvorené prevažne lesnými a skalnými biotopmi, približne polovica územia sa prekrýva s územím súčasnej CHKO. Strážovské vrchy sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov sokol sťahovavý *(Falco peregrinus)* a výr skalný *(Bubo bubo).* Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie

druhov orol skalný *(Aquila chrysaetos),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* včelár lesný *(Pernis apivorus),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus)*, lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* chriašteľ poľný *(Crex crex)*, ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia)*, penica jarabá *(Sylvia nisoria),* ďateľ prostredný *(Dendrocopos medius),* muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva),* muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis),* strakoš červenochrbtý *(Lanius collurio),* strakoš sivý *(Lanius excubitor)*, prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* krutihlav hnedý *(Jynx torquilla),* pŕhľaviar čiernohlavý *(Saxicola torquata),* hrdlička poľná *(Streptopelia turtur),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus)* a muchár sivý *(Muscicapa striata)* a žlna sivá *(Picus canus).*

Chránené vtáčie územie č. 30 - Tatry

Tatry sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol skalný *(Aquila chrysaetos),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia)* a kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum)* a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov sokol sťahovavý *(Falco peregrinus),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* orol krikľavý *(Aquila pomarina),* lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus),* strakoš sivý *(Lanius excubitor)* a kuvik kapcavý *(Aegolius funereus).* Vo veľkej miere sa prekrýva s národným parkom. Tvoria ho lesné biotopy (ihličnaté lesy) a čiastočne lúky.

Chránené vtáčie územie č.33 - Veľká Fatra

Dravce, sovy a ostatné druhy vtákov viazané na rozľahlé lesné komplexy a skalné biotopy tu nachádzajú mimoriadne vhodné podmienky pre hniezdenie a prežívanie. Veľká Fatra je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov sokol sťahovavý *(Falco peregrinus),* jariabok hôrny *(Bonasa bonasia),* lelek lesný *(Caprimulgus europaeus),* ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus).* Pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov výr skalný *(Bubo bubo),* sova dlhochvostá *(Strix uralensis),* bocian čierny *(Ciconia nigra),* včelár lesný *(Pernis apivorus),* žlna sivá *(Picus canus),* žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus),* muchár sivý *(Muscicapa striata),* orol skalný *(Aquila chrysaetos),* tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix),* tetrov hlucháň *(Tetrao urogallus),* kuvik kapcavý *(Aegolius funereus),* kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum),* ďateľ čierny *(Dryocopus martius),* ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos),* muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva)* a muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis).* Územie sa vo veľkej miere prekrýva so súčasným národným parkom.

Príloha č. 3

Predmet ochrany navrhovaných území európskeho významu v Žilinskom kraji

SKUEV0057 Rašeliniská Oravskej kotliny

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské smrekové lesy (9410), Aktívne vrchoviská (7110), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Depresie na rašelinných substrátoch s *Rhynchospora alba* (7150), Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (7120) a druhov európskeho významu : vážka *(Leucorrhinia pectoralis),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata)* a mlok karpatský *(Triturus montandoni).*

SKUEV0058 Tlstá

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské smrekové lesy (9410) a druhov európskeho významu : kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* netopier veľkouchý.

SKUEV0059 Jelšie

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu : kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* netopier obyčajný *(Myotis myotis)* a vydra riečna *(Lutra lutra).*

SKUEV0060 Chraste

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140) a druhu európskeho významu : kunka žltobruchá *(Bombina variegata).*

SKUEV0061 Demänovská slatina

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu : modráčik krvavcový *(Maculinea teleius)* a kunka žltobruchá *(Bombina variegata).*

SKUEV0101 Klokočovské rašeliniská

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Kyslomilné bukové lesy (9110), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140).

SKUEV0141 Rieka Belá

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou (3230) a druhov európskeho významu : vydra riečna (*Lutra lutra*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

SKUEV0142 Hybica

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu : Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220) a druhov európskeho významu : mihuľa potiská (*Eudontomyzon danfordi*), vydra riečna (Lutra lutra) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

SKUEV0143 Biely Váh

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : mihuľa

potiská (*Eudontomyzon danfordi*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

SKUEV0145 Medzi bormi

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (7120) a druhov európskeho významu : mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá *(Bombina variegata)* a vydra riečna *(Lutra lutra).*

SKUEV0147 Žarnovica

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu : bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

SKUEV0150 Červený Grúň

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Vápnomilné bukové lesy (9150) a druhov európskeho významu : poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica)*, kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0152 Sliačske travertíny

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu : Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a druhu európskeho významu : kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

SKUEV0164 Revúca

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

SKUEV0185 Pramene Hruštínky

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Horské smrekové lesy (9410) a druhov európskeho významu : zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* mlok karpatský (*Triturus montandoni*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

SKUEV0187 Rašeliniská Oravských Beskýd

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Aktívne vrchoviská (7110), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0) a druhov európskeho významu : vrchovka alpínska *(Tozzia carpathica),* mlok karpatský (*Triturus montandoni*) a kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

SKUEV0188 Pilsko

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Horské smrekové lesy (9410), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Kosodrevina (4070), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060) a druhov európskeho významu : prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum),* mlok karpatský (*Triturus montandoni*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0189 Babia hora

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské smrekové lesy (9410), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Kosodrevina (4070), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060) a druhov európskeho významu : prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum),* mlok karpatský (*Triturus montandoni*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0190 Slaná voda

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140) a druhov európskeho významu : vrchovka alpínska *(Tozzia carpathica),* mlok karpatský (*Triturus montandoni*) a kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (7120), Aktívne vrchoviská (7110) a druhov európskeho významu: vážka (*Leucorrhinia pectoralis*), pimprlík bruškatý (*Vertigo moulinsiana*), pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*) a mlok karpatský (*Triturus montandoni*

SKUEV0192 Prosečné

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Vápnomilné bukové lesy (9150), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus),* fúzač alpský (*Rosalia alpina*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

SKUEV0193 Zimníky

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140) a Slatiny s vysokým obsahom báz (7230)

SKUEV0194 Hybická tiesňava

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhu európskeho významu : kunka žltobruchá *(Bombina variegata).*

SKUEV0197 Salatín

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Kosodrevina (4070) a druhov európskeho významu : zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* klinček lesklý *(Dianthus nitidus),* grimaldia trojtyčinková *(Mannia triandra), Boros schneideri,* fúzač alpský (*Rosalia alpina*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0198 Zvolen

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (6210), Porasty borievky obyčajnej (5130) a druhov európskeho významu : poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* klinček lesklý *(Dianthus nitidus),* zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* cyklámen fatranský *(Cyclamen fatrense), Boros schneideri,* priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0221 Varínka

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Penovcové prameniská (7220), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu : zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata)*, bystruška potočná *(Carabus variolosus)*, spriadač kostihojový *(Callimorpha quadripunctaria)*, kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*, mlok hrebenatý *(Triturus cristatus)*, vydra riečna *(Lutra lutra)* a netopier obyčajný *(Myotis myotis)*.

SKUEV0222 Jelešňa

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu : mihuľa potiská *(Eudontomyzon danfordi)*, hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio)*, kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*, mlok karpatský *(Triturus montandoni)* a vydra riečna *(Lutra lutra).*

SKUEV0228 Švihrová

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140) a druhov európskeho významu: očkáň rašelinový *(Coenonympha oedippus)* a kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*.

SKUEV0238 Veľká Fatra

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Vápnomilné bukové lesy (9150), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Horské kosné lúky (6520), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Kosodrevina (4070), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu : poniklec prostredný *(Pulsatilla subslavica),* črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus)*, zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata)*, cyklámen fatranský (*Cyclamen fatrense),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica)*, klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, grimaldia trojtyčinková *(Mannia triandra),* zvonovec ľaliolistý *(Adenophora lilifolia),* klinovka hadia *(Ophiogomphus cecilia),* plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus),* bystruška potočná *(Carabus variolosus), Rhysodes sulcatus,* roháč obyčajný *(Lucanus cervus),* ohniváčik veľký *(Lycaena dispar),* modráčik bahniskový *(Maculinea nausithous),* fúzač alpský *(Rosalia alpina),* kováčik fialový *(Limoniscus violaceus),* spriadač kostihojový *(Callimorpha quadripunctaria),* priadkovec trnkový *(Eriogaster catax),* mlynárik východný *(Leptidea morsei),* pimprlík mokraďný *(Vertigo angustior),* fúzač karpatský *(Pseudogaurotina excellens),* hrúz fúzatý *(Gobio uranoscopus),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra)*, medveď hnedý *(Ursus arctos),* vlk dravý *(Canis lupus),* hraboš tatranský *(Microtus tatricus),* netopier obyčajný *(Myotis myotis),* netopier brvitý *(Myotis emarginatus),* netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus),* podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros)* a podkovár veľký *(Rhinolophus ferrumequinum).*

SKUEV0239 Kozol

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110) a druhov európskeho významu : poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica)*, fúzač alpský *(Rosalia alpina),* medveď hnedý *(Ursus arctos)* a rys ostrovid *(Lynx lynx).*

SKUEV0240 Kľak

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu : prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum),* zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),*fúzač alpský *(Rosalia alpina),* rys ostrovid *(Lynx lynx)* a medveď hnedý *(Ursus arctos).*

SKUEV0241 Svrčinník

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Kyslomilné bukové lesy (9110), Horské smrekové lesy (9410), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov

európskeho významu : rys ostrovid *(Lynx lynx),* medveď hnedý *(Ursus arctos)* a vlk dravý *(Canis lupus).*

SKUEV0243 Rieka Orava

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260) a druhov európskeho významu : podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros),* vydra riečna *(Lutra lutra),* netopier obyčajný *(Myotis myotis),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* mlok hrebenatý *(Triturus cristatus),* hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio),* kolok vretenovitý *(Zingel streber),* hrúz fúzatý *(Gobio uranoscopus),* hlavátka podunajská *(Hucho hucho)* a mlynárik východný *(Leptidea morsei).*

SKUEV0251 Zázrivské lazy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Vápnomilné bukové lesy (9150), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Porasty borievky obyčajnej (5130), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210) a druhov európskeho významu : črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus),* zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata)*, kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* mlok hrebenatý *(Triturus cristatus),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* medveď hnedý *(Ursus arctos),* vlk dravý *(Canis lupus),* vydra riečna *(Lutra lutra)* a netopier obyčajný *(Myotis myotis).*

SKUEV0252 Malá Fatra

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Horské kosné lúky (6520), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos* (3240), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Horské smrekové lesy (9410), Porasty borievky obyčajnej (5130), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160) a druhov európskeho významu: črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus),* zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* vrchovka alpínska *(Tozzia carpathica)*, prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus),* bystruška Zawadského *(Carabus zawadszkii),* roháč obyčajný *(Lucanus cervus),* fúzač alpský *(Rosalia alpina),* bystruška potočná *(Carabus variolosus),*spriadač kostihojový *(Callimorpha quadripunctaria),* ohniváčik *(Lycaena helle),* fúzač karpatský *(Pseudogaurotina excellens), Phryganophilus ruficollis,* mihuľa potiská *(Eudontomyzon danfordi),* hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio),* mlok hrebenatý *(Triturus cristatus),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* mlok hrebenatý *(Triturus cristatus),* vlk dravý *(Canis lupus),* netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra),* medveď

hnedý *(Ursus arctos),* netopier obyčajný *(Myotis myotis),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus),* podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros)* a podkovár veľký *(Rhinolophus ferrumequinum).*

SKUEV0253 Rieka Váh

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260) a druhov európskeho významu : mlynárik východný (*Leptidea morsei*), pimprlík mokraďný (*Vertigo angustior*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

SKUEV0254 Močiar

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Penovcové prameniská (7220), Vápnité slatiny s maricou pílkatou a druhmi zväzu *Caricion davallianae* (7210) a druhov európskeho významu : mlynárik východný (*Leptidea morsei*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a kunka žltobruchá (*Bombina variegata*).

SKUEV0255 Šujské rašelinisko

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Bezkolencové lúky (6410), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu : hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio)* a kunka žltobruchá *(Bombina variegata).*

SKUEV0256 Strážovské vrchy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Kyslomilné bukové lesy (9110), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Penovcové prameniská (7220), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (6110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Porasty borievky obyčajnej (5130), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210) a druhov európskeho významu : črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus)*, poniklec prostredný *(Pulsatilla subslavica)*, prilbica tuhá moravská *(Aconitum firmum subsp. moravicum)*, klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), modráčik stepný (*Polyommatus eroides*), pimprlík mokraďný (*Vertigo angustior*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vydra riečna (*Lutra lutra*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

SKUEV0288 Kysucké Beskydy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské kosné lúky (6520), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus),* zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata)*, fúzač alpský (*Rosalia alpina*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*) a hraboš tatranský (*Microtus tatricus).*

SKUEV0289 Chmúra

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

SKUEV0296 Turková

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Vápnomilné bukové lesy (9150), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* mlynárik východný (*Leptidea morsei*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

SKUEV0300 Skribňovo

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : *Boros schneideri*, fúzač alpský *(Rosalia alpina)* a kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*.

SKUEV0302 Ďumbierske Nízke Tatry

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Aktívne vrchoviská (7110), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210) a druhov európskeho významu : ochyrea tatranská *(Ochyraea tatrensis),* črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus)*, zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* cyklámen fatranský *(Cyclamen fatrense),* poniklec prostredný *(Pulsatilla subslavica),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica)*, klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, korýtkovec *(Scapania massalongi),*

grimaldia trojtyčinková *(Mannia triandra),* plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus),* rak riavový *(Austropotamobius torrentium),* ohniváčik veľký *(Lycaena dispar),* roháč obyčajný *(Lucanus cervus),* fúzač alpský *(Rosalia alpina),* spriadač kostihojový *(Callimorpha quadripunctaria),* hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* kamzík vrchovský *(Rupicapra rupicapra tatrica),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra),* medveď hnedý *(Ursus arctos),* vlk dravý *(Canis lupus),* hraboš tatranský *(Microtus tatricus),* svišť vrchovský *(Marmota marmota latirostris),* netopier obyčajný *(Myotis myotis),* netopier pobrežný *(Myotis dasycneme),* netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* a podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros).*

SKUEV0304 Oravská vodná nádrž

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu : mlok karpatský *(Triturus montandoni),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* vydra riečna *(Lutra lutra)* a bobor vodný *(Castor fiber).*

SKUEV0305 Choč

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Horské kosné lúky (6520), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Horské smrekové lesy (9410), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kosodrevina (4070) a druhov európskeho významu : čievičník papučkový *(Cypripedium calceolus),* poniklec slovenský *(Pulsatilla slavica),* klinček lesklý *(Dianthus nitidus),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra),* medveď hnedý *(Ursus arctos),* vlk dravý *(Canis lupus),* netopier obyčajný *(Myotis myotis)* a uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus).*

SKUEV0306 Pod Suchým hrádkom

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu : mlok karpatský *(Triturus montandoni)*, kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*, rys ostrovid *(Lynx lynx)*, medveď hnedý *(Ursus arctos)* a vlk dravý *(Canis lupus)*.

SKUEV0307 Tatry

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Horské kosné lúky (6520), Aktívne vrchoviská (7110), Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Smrekovcovo-limbové lesy (9420), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu : poniklec slovenský

(Pulsatilla slavica), črievičník papučkový *(Cypripedium calceolus)*, zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata),* vrchovka alpínska *(Tozzia carpathica),* lyžičník tatranský *(Cochlearia tatrae)*, klinček lesklý *(Dianthus nitidus)*, korýtkovec *(Scapania massalongi)*, grimaldia trojtyčinková *(Mannia triandra)*, závitovka *(Tortella rigens)*, bystruška potočná *(Carabus variolosus),* mihuľa potočná *(Lampetra planeri),* mlok hrebenatý *(Triturus cristatus),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* kamzík vrchovský *(Rupicapra rupicapra tatrica),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra),* medveď hnedý *(Ursus arctos),* netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini),* vlk dravý *(Canis lupus),* hraboš tatranský *(Microtus tatricus),* svišť vrchovský *(Marmota marmota latirostris),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* a podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros).*

SKUEV0308 Machy

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Horské smrekové lesy (9410), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0) a druhov európskeho významu : kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* medveď hnedý *(Ursus arctos)* a vlk dravý *(Canis lupus).*

SKUEV0310 Kráľovohoľské Nízke Tatry

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Javorovo-bukové horské lesy (9140), Kosodrevina (4070), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Kyslomilné bukové lesy (9110) a druhov európskeho významu : jazyčník sibírsky *(Ligularia sibirica)*, zvonček hrubokoreňový *(Campanula serrata)*, kyjanôčka zelená *(Buxbaumia viridis)*, zvonovec ľaliolistý *(Adenophora lilifolia)*, plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus),* rak riavový *(Austropotamobius torrentium),* bystruška potočná *(Carabus variolosus), Boros schneideri,* pimprlík močiarny *(Vertigo geyeri),* fúzač alpský *(Rosalia alpina),* mlynárik východný *(Leptidea morsei),* mihuľa potiská *(Eudontomyzon danfordi),* hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio)*, kunka žltobruchá *(Bombina variegata),* mlok karpatský *(Triturus montandoni),* podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros),* netopier pobrežný *(Myotis dasycneme),* netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini),* uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus),* rys ostrovid *(Lynx lynx),* vydra riečna *(Lutra lutra),* medveď hnedý *(Ursus arctos),* vlk dravý *(Canis lupus),* syseľ pasienkový *(Spermophilus citellus),* svišť vrchovský *(Marmota marmota latirostris)* a netopier obyčajný *(Myotis myotis).*

SKUEV0381 Dielnice

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Porasty borievky obyčajnej (5130), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210) a druhov európskeho významu : ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

SKUEV0382 Turiec a Blatničianka

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu : Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260) a druhov európskeho významu : šidielko (*Coenagrion ornatum*), spriadač

kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), korýtko riečne (*Unio crassus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), pĺž severný (*Cobitis taenia*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

2.13. Doprava

Kapitola 2.13. sa nahrádza novým textom.

2.13.1. Dopravná regionalizácia

Celoštátne územnoplánovacie dokumenty (Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001-KURS 2001) a podklady (Stratégia územného rozvoja Slovenska porovnávajúca navzájom KURS a územné plány regiónov – SURS 2002) realizujú územný priemet zámerov celospoločenského smerovania Slovenskej republiky a jej začlenenia do priestoru EÚ. V týchto súvislostiach vystupuje do popredia dopravná regionalizácia, ako jedno z dôležitých kritérii trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti. Dopravná regionalizácia akceptuje existenciu trhového hospodárstva, demokratizáciu a decentralizáciu spoločenského života, sociálnu súdržnosť obyvateľstva. K vymedzeniu hraníc dopravných regiónov v KURS 2001 boli použité exaktné kritériá :

- objemy a smerovanie dopravných a prepravných prúdov cestnej a železničnej dopravy,
- efektivita dopravnej obsluhy územia vyjadrená prostredníctvom izochrón dostupnosti od sídiel, dopravných sietí a zariadení, taktiež vyjadrená prostredníctvom kvantifikácie obyvateľov bývajúcich v izochrónach dostupnosti.

V priestoroch kde je najnižšia efektivita dopravnej obsluhy sa na Slovensku nachádzajú riedko osídlené a legislatívne chránené územia národných parkov. Samotné plochy národných parkov a ich horské hrebene predstavujú súvislé prírodné bariéry brániace urbanizácii krajiny. Pretože hranice dopravných regiónov kopírujú lokalizáciu bariér brániacich sídelnému rozvoju možno dopravnú regionalizáciu pokladať za environmentálne efektívnu územnú štruktúru.

Prostredníctvom vyššie uvedených kritérií zdokumentovaná a vo Vládou SR schválenej záväznej časti KURS 2001 definovaná štruktúra stabilizovaných dopravných regiónov Slovenska má nasledovné zloženie:

- Bratislava,
- Juhozápadné Slovensko pozostávajúce z Trnavského a Nitrianskeho kraja,
- Severozápadné Slovensko pozostávajúce z Trenčianskeho a Žilinského kraja,
- Stredné Slovensko pozostávajúce z Banskobystrického kraja,
- Východné Slovensko pozostávajúce z Prešovského a Košického kraja.

Pre trvaloudržateľný rozvoj spoločnosti na Slovensku je rozhodujúce, aby všetky ľudské činnosti generujúce nároky na fyzickú dopravu – nielen v hospodárskom sektore – boli harmonizované s dopravnou regionalizáciou. Ide vlastne o rámec – územný i socioekonomický, na ktorý je efektívne uplatňovať koordinovanú regionálnu rozvojovú politiku a v neposlednom rade i dimenzovať a lokalizovať nadregionálnu sociálnu vybavenosť. Konečným dôsledkom takéhoto postupu je znižovanie dopravnej náročnosti hospodárskeho i spoločenského života, zároveň i minimalizácia prepravných objemov prekračujúcich hranice dopravných regiónov. Dopravná regionalizácia predstavuje optimálny základ územnej štruktúry pre trvaloudržateľný rozvoj na úrovni regiónov NUTS 2.

Z priestorového hľadiska neexistuje žiadny územný koridor, spájajúci Žilinský kraj s krajom Banskobystrickým, ktorý by bolo možné označiť pojmom urbanizovaný alebo sídelný koridor. Línie spájajúce uvedené kraje nie sú ani kontinuálne. Vo všetkých prípadoch ide o veľmi riedko urbanizované alebo neurbanizované údolia v prostredí národných parkov alebo ich ochranných pásiem, ktoré sú prerušené vysokým horským masívom Nízkych Tatier a Veľkej Fatry. Podmienky ochrany vysoko cenného prírodného územia na jednej strane a napĺňanie kritérií spojených s dosiahnutím efektívnosti hospodárskeho rozvoja – vznik hospodárskych rozvojových osí a plôch – na strane druhej sú v prípade osídlenia v horských údolí Nízkych Tatier a Veľkej Fatry vo vzájomnom ostrom protiklade. Táto základná rozvojová rovnica znemožňuje vytvárať podmienky na hospodársky rozvoj v horských

údoliach Nízkych Tatier a Veľkej Fatry, čím v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry výrazne limituje lokalizáciu nadradených kapacitných cestných komunikácií. Lokalizácia napríklad štvorpruhových rýchlostných ciest pretínajúcich 30 až 40 km dlhý – minimálne urbanizovaný – územný pruh Národných parkov je zo všetkých relevantných hľadísk neopodstatnená. Na Slovensku, krajine s liberálnym tržným systémom by takýto postup negoval zmysel a účel efektívnej výstavby a prevádzkovania dopravných sietí. Implicitne sú i preto neprijateľné úvahy o urbanizácii a intenzívnom rozvojovom statuse dolín Nízkych Tatier a Veľkej Fatry.

K danostiam slovenskej krajiny a jej osídlenia patrí priorita sídelných pásov pozdĺž tokov riek, a to najmä v podmienkach jeho hornatých území. Sídelné rozvojové osi I. stupňa, lokalizované v koridore Bratislava – Trenčín – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, vytvárajú nosnú urbanistickú štruktúru nielen Slovenska ale aj Severozápadného Slovenska (Žilinský a Trenčiansky kraj) a samotného Žilinského kraja. Hustota osídlenia Považského sídelného pásu je determinovaná vonkajšími priestorovými súvislosťami. Bariéra Malej Fatry medzi Žilinou a Martinom je prelomená tokom Váhu v Strečnianskej úžine. Avšak kontinuita a intenzita vnútorných i vonkajších sídelných väzieb Považského koridoru je natoľko silná, že v úseku medzi Žilinou a Martinom sa premieta do najvyšších dopravných záťaží v extravilánovom prostredí Slovenska. Z dôvodov exaktnejšieho popisu vzťahových súvislostí v území je vhodné aby KURS v stave a v návrhu riešenia vzájomne rozlišoval sídelné koridory (hustota a kontinuita osídlenia) a dopravné koridory (dopravná a prepravná záťaž jednotlivých systémov), ich vzájomný súbeh, či odklon alebo úplnú absenciu. Uvedený poznatok má iniciačný charakter nasmerovaný k budúcej aktualizácii KURS.

Súkromný sektor vytvára bezpochyby najhospodárnejší model prevádzkovania svojich aktivít a obsluhy územia. Lokalizácia súkromných prevádzkových jednotiek vybavenosti pokrýva prísne efektívnym spôsobom územie Slovenska a v podstate sa zhoduje s územnou štruktúrou dopravných regiónov KURS 2001. V týchto súvislostiach je preukázané, že neexistuje žiadna priestorovo determinovaná aktivita sektoru vybavenosti, ktorá by signalizovala vzájomnú efektívnosť spojenia Žilinského a Banskobystrického kraja do jedného územného obvodu. Súkromný sektor je v tomto zmysle indikátorom najefektívnejšej regionálnej štruktúry na všetkých veľkostných úrovniach. Je preto logické, aby štát a samosprávne regióny – v kompetenciách ktorých zostala lokalizácia a prevádzkovanie verejnej vybavenosti – usilovali prostredníctvom efektívnych územných štruktúr o znižovanie finančnej náročnosti prevádzkovania regionálneho systému. V prípade Žilinského kraja, akékoľvek zmeny spojené s výkonom funkcie nadregionálnej verejnej vybavenosti mimo priestoru ťažísk osídlenia na Považí (Severozápadné Slovensko) sú zmenami na úkor kvality života jeho obyvateľstva.

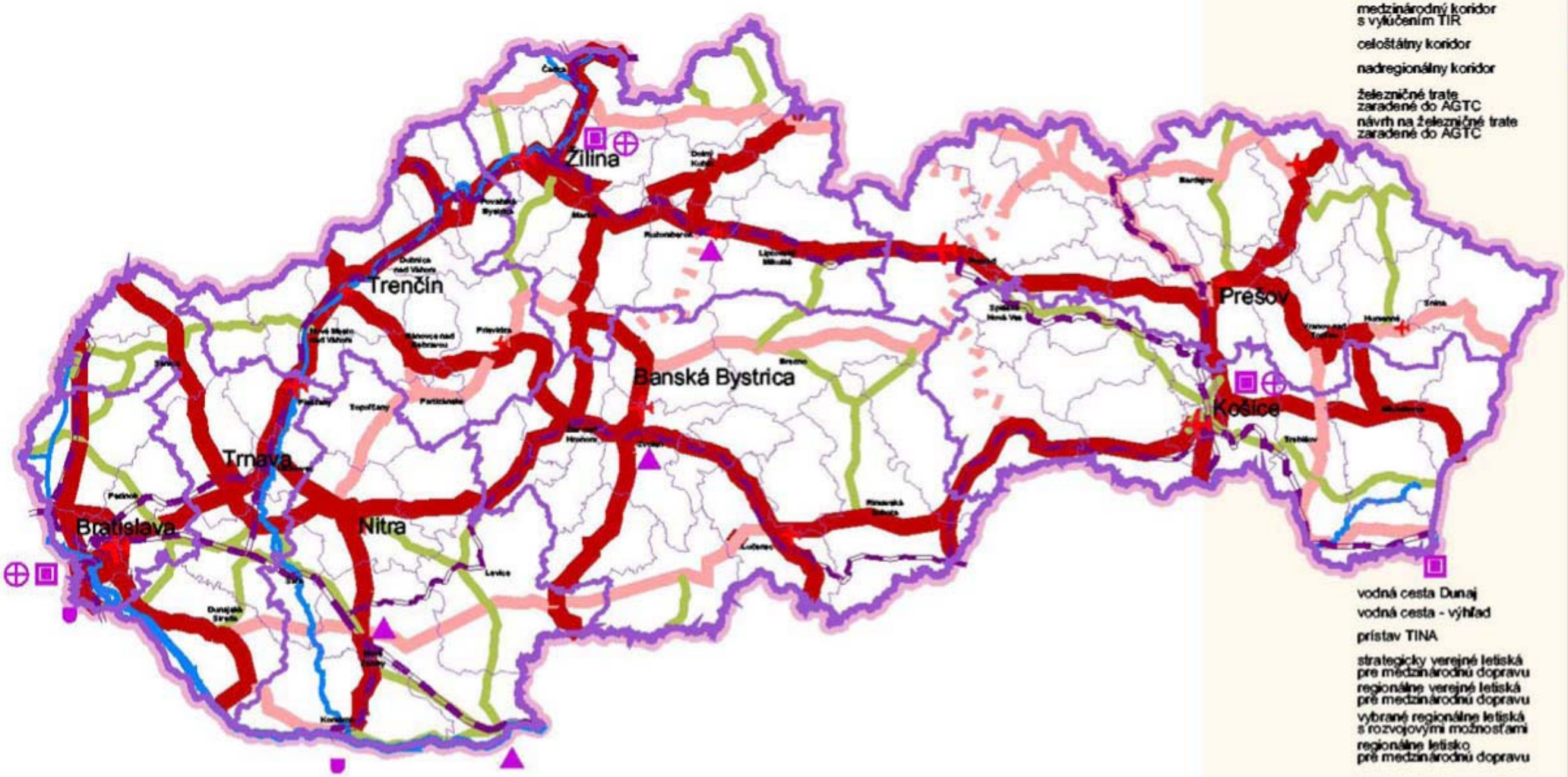
Priestorové podmienky regionalizácie – vrátane dopravnej – výstižne ilustrujú mapy v Atlase krajiny Slovenskej republiky. Mapa „Prírodno-sídelné spádové regióny“ dokumentuje rozloženie prirodzených spádových – teda dopravných – subregiónov približne na úrovni NUTS 4. Ich vzájomné efektívne spájanie do regiónov úrovne NUTS 3 a NUTS 2 indikujú priestorové bariéry, vytvárajúce hranice vyšších regiónov a rozvojové osi, vytvárajúce vnútornú kohéziu vyšších regiónov. Družicové snímky podkladu mapy jasne preukazujú najvýraznejšiu prírodnú barieru lokalizovanú v strede územia Slovenska, oddeľujúcu Severozápadné Slovensko od Stredného Slovenska.

Súvislosti dopravnej dostupnosti Žiliny, lokalít priemyselných parkov a dopravnej regionalizácie dokumentujú nasledujúce schémy. Schémy boli prevzaté z Územného generelu cestnej dopravy SR, ktorý ako doplnok Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 spracovala spoločnosť Aurex Bratislava v roku 2003. V schémach uvedený názov „Kombinácia 2“ predstavuje rozvoj diaľničnej a cestnej siete podľa záväznej časti KURS 2001. Obsahovo ide o Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest SR doplnený o cestný ťah Hlohovec D1 – Nitra – Nové Zámky – Komárno/Komárom.

Z uvedených schém je zrejmé, že Žilina je v súčasnosti krajským mestom s najhoršou dopravnou dostupnosťou po diaľničnej sieti a sieti rýchlostných ciest. V prípade realizácie siete diaľnic a rýchlostných ciest podľa variantu rezortu dopravy (Aktualizovaný nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest) i KURS 2001 sa vytvoria podmienky na plnohodnotné využívane dopravného potenciálu Považia v regionálnom, nadregionálnom, celoštátnom i medzinárodnom kontexte. Diaľnica D1 vytvorí nosnú líniu spájajúcu mestá husto urbanizovaného koridoru Považia. Vzájomná dopravná dostupnosť mestských sídiel Severozápadného Slovenska dosiahne veľmi kvalitné parametre. Verejná alebo komerčná vybavenosť lokalizovaná v údolí Váhu na Severozápadnom Slovensku bude dobre dopravne prístupná i z miest na Orave a Turci (rýchlostná cesta R3), Kysuciach (diaľnica D3) a Hornej Nitre (rýchlostná cesta R2 a homogenizovaný cestný ťah I/64 + II/519 + III/06538 prepojený na rýchlostnú cestu R3 v Turci). Dopravná a sídelná štruktúra sa tak priblíži k optimálnemu stavu, ktorého prínosom bude nové posilnenie sociálnej súdržnosti obyvateľov Severozápadného Slovenska.

KURS 2001 - Nadradené dopravné vybavenie

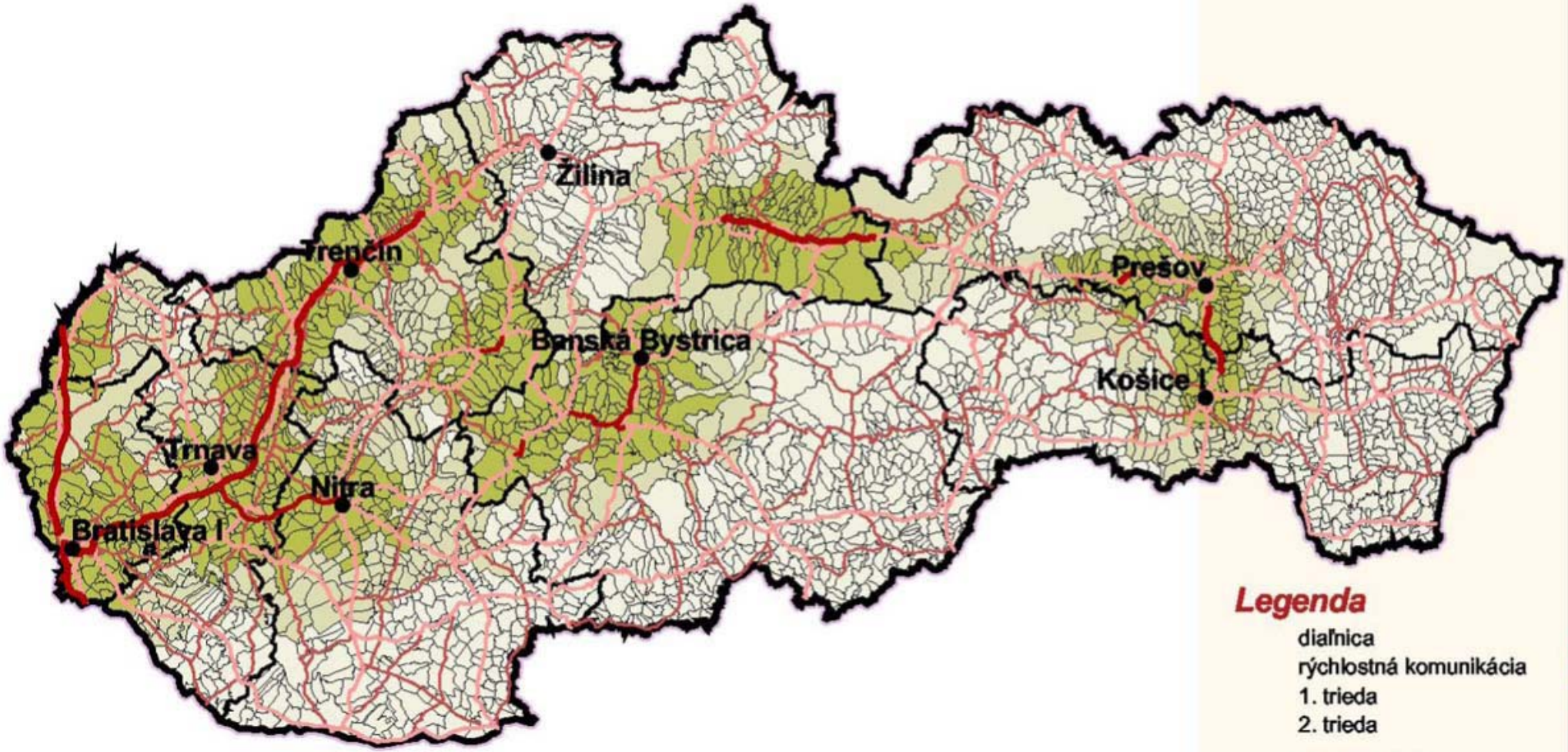
Legenda

- medzinárodný koridor
- medzinárodný koridor s vylúčením TIR
- celoštátny koridor
- nadregionálny koridor
- železničné trate zaradené do AGTC
- návrh na železničné trate zaradené do AGTC
- vodná cesta Dunaj
- vodná cesta - výhľad
- prístav TINA
- strategicky verejné letiská pre medzinárodnú dopravu
- regionálne verejné letiská pre medzinárodnú dopravu
- vybrané regionálne letiská s rozvojovými možnosťami
- regionálne letisko pre medzinárodnú dopravu
- terminál kombinovanej dopravy medzinárodného významu
- terminál kombinovanej dopravy regionálny
- tovarové centrum nákladnej dopravy

ÚZEMNÝ GENEREL CESTNEJ DOPRAVY SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Územia v dopravnom tieni - Dostupnosť diaľníc a rýchlostných komunikácií: súčasný stav

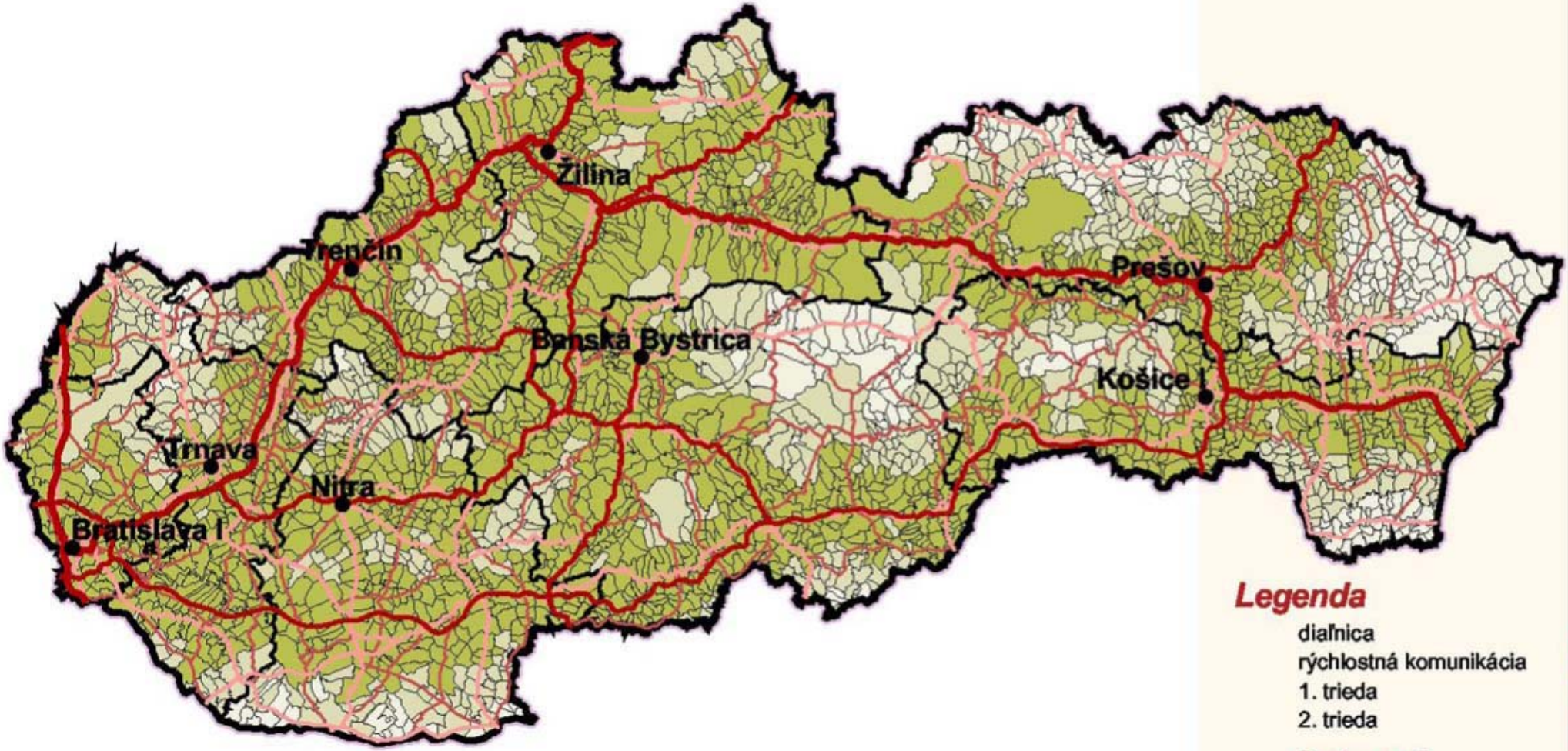
Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť

do 15.0 minút
15.1 až 30.0 minút
30.1 minút a viac

Územia v dopravnom tieni - Dostupnosť diaľníc a rýchlostných komunikácií: MDPaT

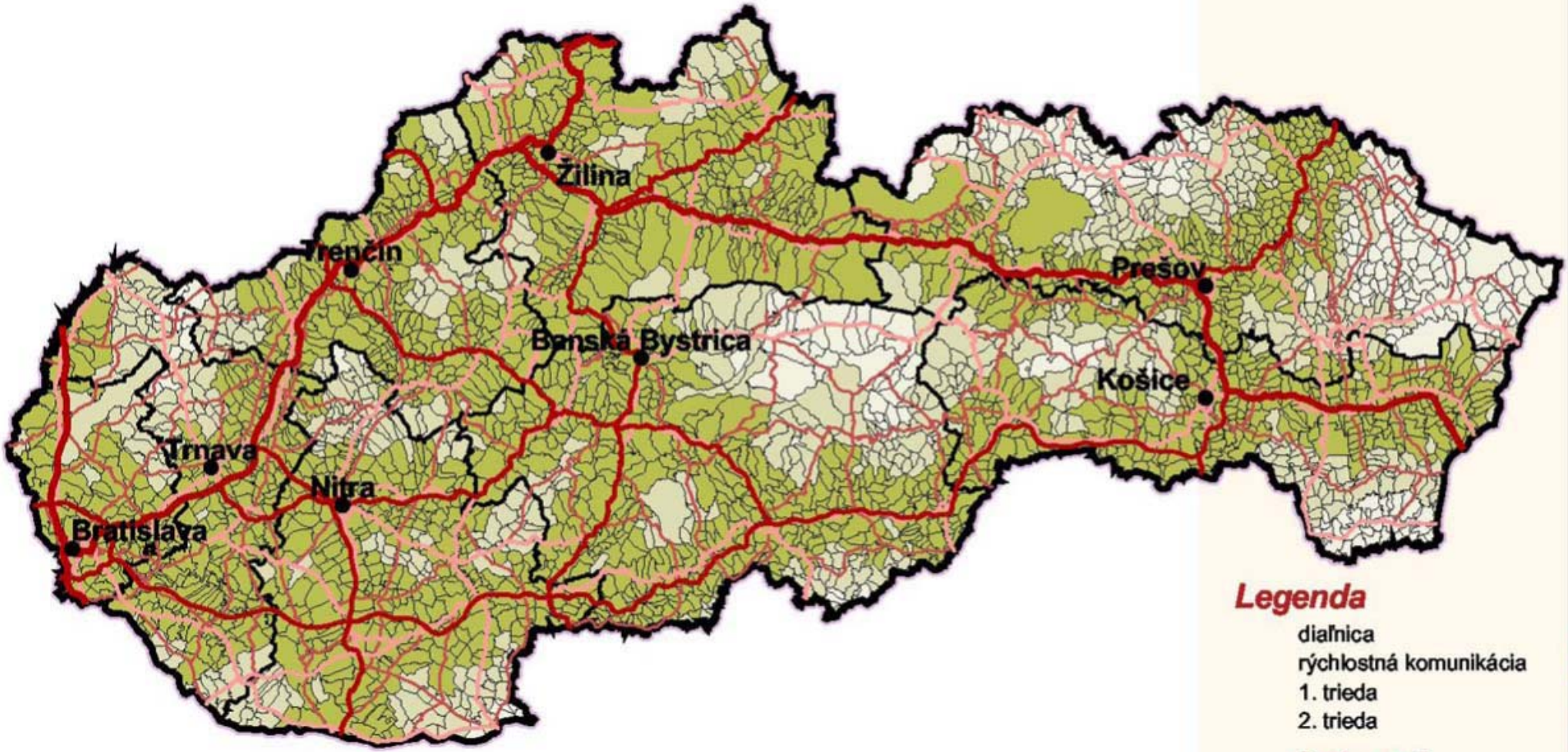
Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť

do 15.0 minút
15.1 až 30.0 minút
30.1 minút a viac

Územia v dopravnom tieni - Dostupnosť diaľníc a rýchlostných komunikácií: Kombinácia 2

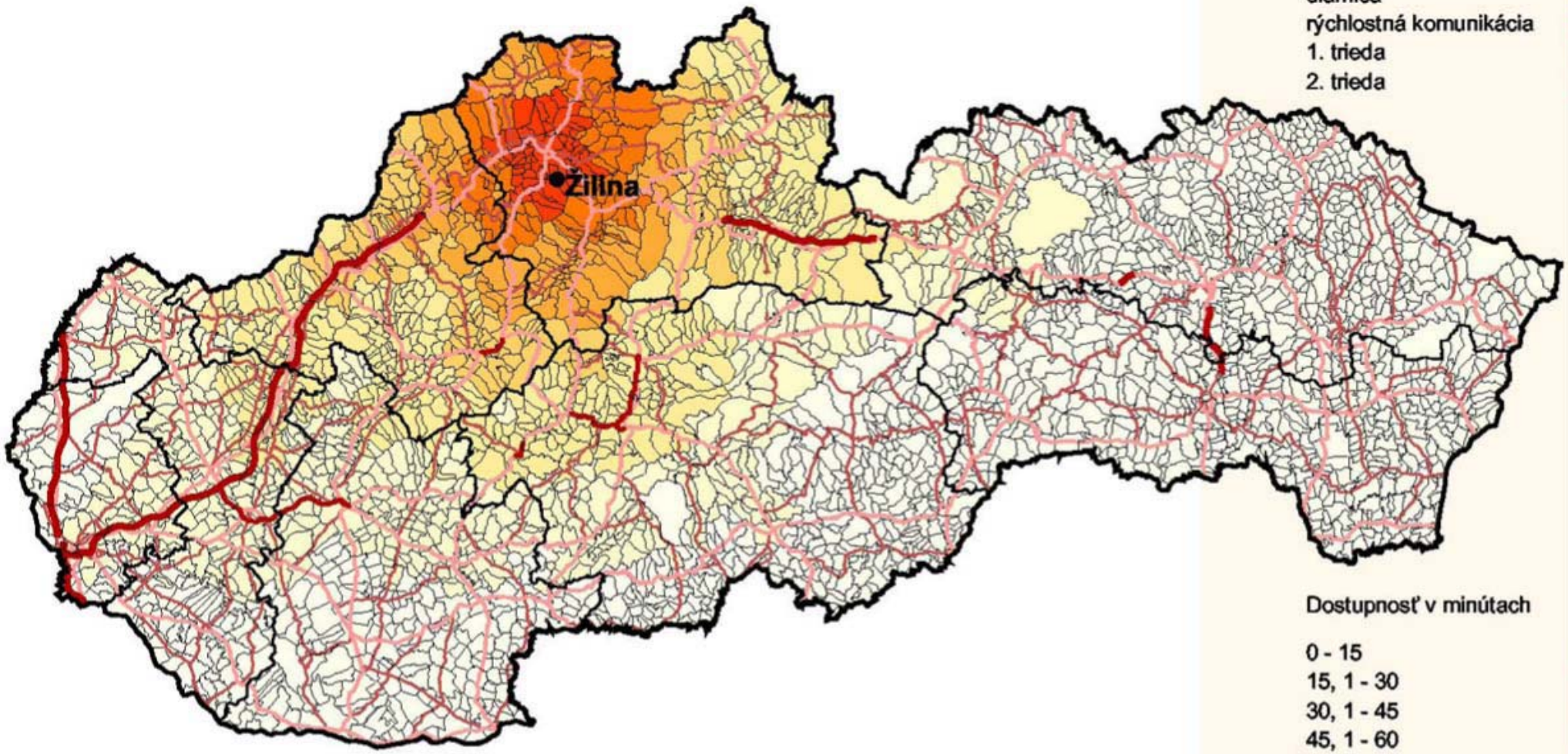
Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť

do 15.0 minút
15.1 až 30.0 minút
30.1 minút a viac

Dostupnosť Žiliny pre cestnú sieť - súčasný stav

S

Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť v minútach

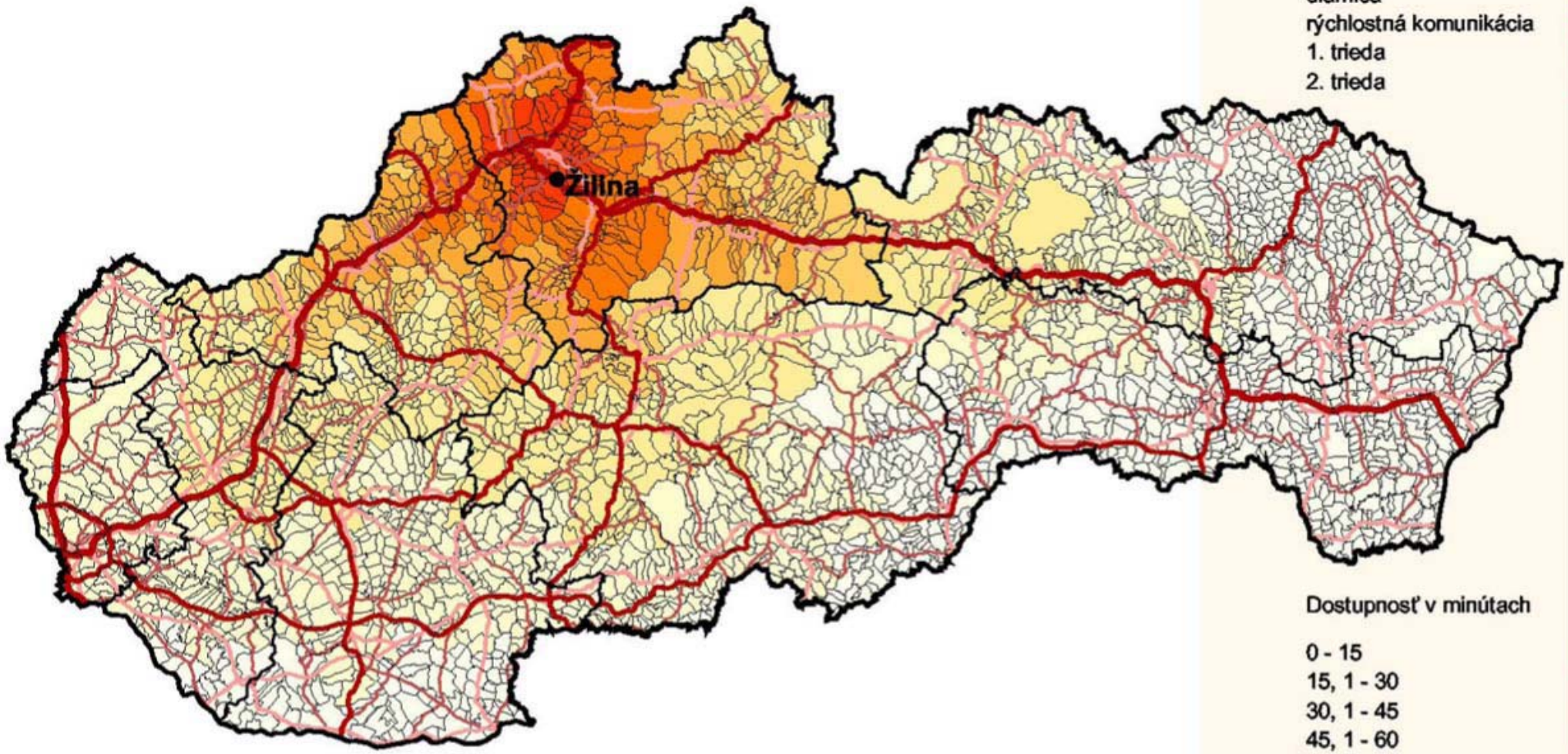
0 - 15
15, 1 - 30
30, 1 - 45
45, 1 - 60
60, 1 - 90
90, 1 - 120
120, 1 - 400

AUREX

ÚZEMNÝ GENEREL CESTNEJ DOPRAVY SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Dostupnosť Žiliny pre výhľadovú cestnú sieť - Kombinácia 2

Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

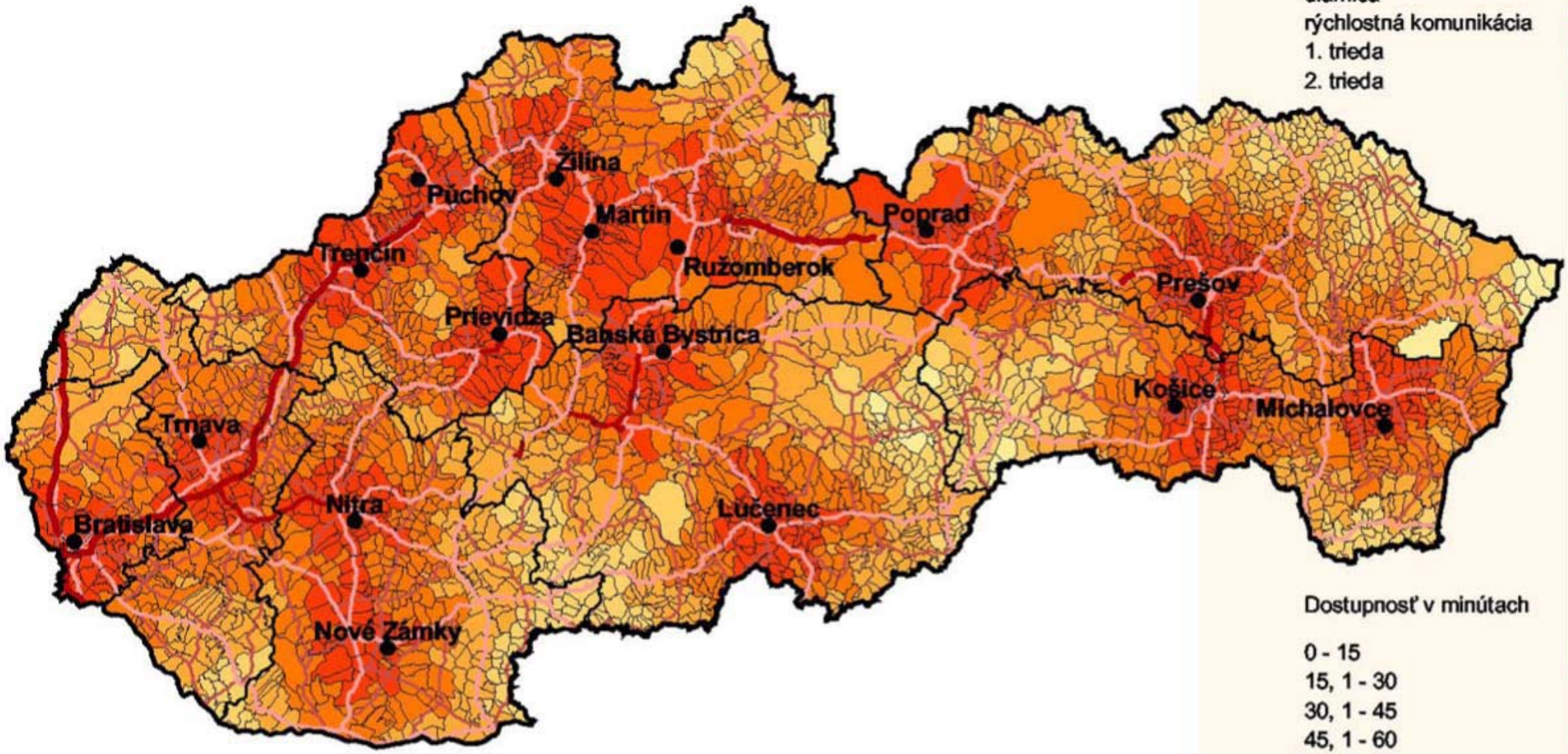
Dostupnosť v minútach

0 - 15
15, 1 - 30
30, 1 - 45
45, 1 - 60
60, 1 - 90
90, 1 - 120
120, 1 - 400

ÚZEMNÝ GENEREL CESTNEJ DOPRAVY SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Dostupnosť 8 krajských miest a 8 vybraných centier pre cestnú sieť - súčasný stav

Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

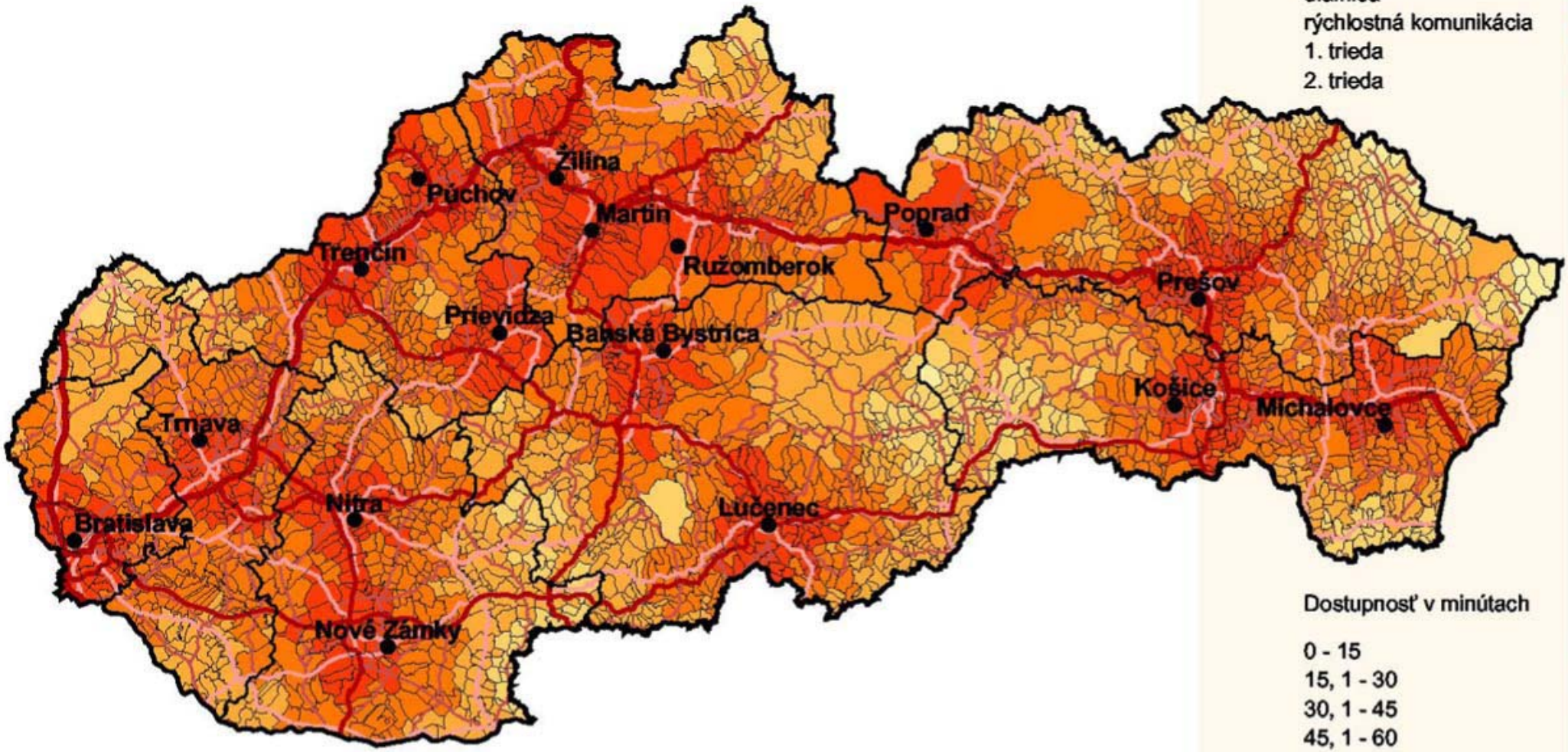
Dostupnosť v minútach

0 - 15
15, 1 - 30
30, 1 - 45
45, 1 - 60
60, 1 - 90
90, 1 - 120
120, 1 - 400

ÚZEMNÝ GENEREL CESTNEJ DOPRAVY SR

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Dostupnosť 8 krajských miest a 8 vybraných centier pre výhľadovú cestnú sieť - Kombinácia 2

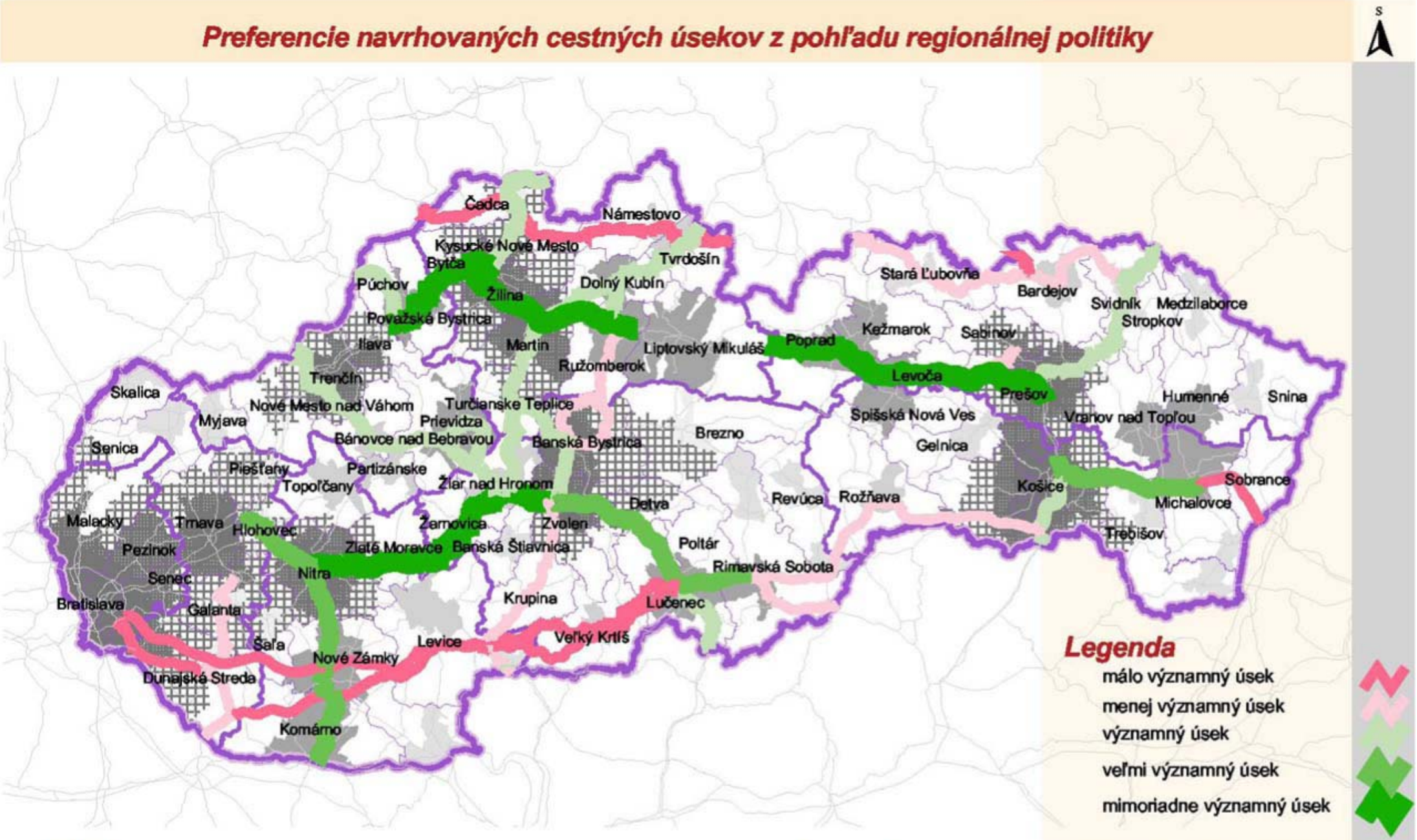
Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť v minútach

0 - 15
15, 1 - 30
30, 1 - 45
45, 1 - 60
60, 1 - 90
90, 1 - 120
120, 1 - 400

Preferencie navrhovaných cestných úsekov z pohľadu regionálnej politiky

2.13.2. Európske a medzištátne súvislosti dopravnej sústavy Žilinského kraja

Cieľom zosúladenej európskej dopravnej politiky je vytvorenie celoeurópskej siete dopravných koridorov a dopravných oblastí. Proces kreovania paneurópskej dopravnej siete sa vyvíjal prostredníctvom troch konferencií ministrov dopravy európskych krajín (Praha 1991, Kréta 1994, Helsinky 1997). Memorandum o porozumení a akceptácii siete multimodálnych koridorov a dopravných oblastí bolo ratifikované na úrovni ministrov dopravy európskych krajín CEMT/ECMT, Európskej komisie a parlamentu.

Dokumentom zásadného významu, zaoberajúcim sa problematikou dopravných sietí v krajinách strednej a východnej Európy integrujúcich sa do EÚ, je projekt TINA Ako východiskové hlavné dopravné siete projektu TINA sú klasifikované siete nachádzajúce sa v multimodálnych koridoroch schválených dopravnou konferenciou CEMT/ECMT v Helsinkách roku 1997. Hlavná sieť je ďalej procesom TINA kreovaná o doplňujúce sieťové reťazce. Výsledným produktom procesu TINA je jednotná dopravná sieť koncipovaná k roku 2015. Hlavná sieť TINA bude mať v rámci podpory z kohézneho fondu EÚ prioritnú investičnú pozíciu. V Žilinskom kraji to znamená podporu financovania výstavby úsekov diaľnic D1 a D3, modernizácie železničných tratí č. 120, 180, 127 a 129.

Paneurópska dopravná sieť pozostáva z komponentov nachádzajúcich sa na území súčasných krajín EÚ, krajín prístupového procesu a krajín bývalej Juhoslávie a Sovietskeho zväzu. V krajinách ktoré vstúpili do EÚ 1. mája 2004 sú definované:

- Pan – európske dopravné koridory, (pomenované tiež ako Helsinské koridory alebo multimodálne koridory č. I. až X.).
- TINA sieť ktorá je kreovaná ako doplnková dopravná sieť k desiatim multimodálnym koridorom, (TINA – Transeuropean Infrastructure Needs Assessment).

Hierarchicky najvyššie dopravné systémy ciest a železníc na Slovensku – tvoriace základný multimodálny rozmer koridoru – a súbežné sídelné rozvojové osi I. stupňa sú lokalizované v koridore Bratislava – Trenčín – Žilina – Poprad – Prešov – Košice. V tomto územnom koridore je preukázaná najvyššia efektívnosť lokalizácie dopravnej infraštruktúry, podmienená súbehom dopravného koridoru a sídelného koridoru s najvyššou hustotou osídlenia v smere hlavných rozvojových osí. Z tohto dôvodu a z dôvodu jeho kontinuity s hlavnými koridormi susedných krajín bol koridor Bratislava – Žilina – Košice akceptovaný dopravnou konferenciou ECMT/CEMT ako multimodálny koridor.

Žilinským krajom prechádzajú nasledovné dopravné siete nových krajín EÚ :

- Multimodálny koridor, vetva č. Va. Viedeň – štátna hranica SR / Rakúsko – Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – štátna hranica SR / Ukrajina – Užhorod v trase študovanej vysokorýchlostnej trate (VRT), diaľnice D1, modernizovaných železničných tratí č. 120, 180 a pripravovanej Vážskej vodnej cesty.
- Multimodálny koridor, č. VI. Gdańsk – Katowice – Zwardoń – štátna hranica SR / PR – Čadca – Žilina v trase študovanej vysokorýchlostnej trate, diaľnice D3, modernizovaných železničných tratí č. 127 a 129, študovaného prieplavného spojenia Vážskej vodnej cesty s Oderskou vodnou cestou.
- Doplnková sieť TINA Čadca – štátna hranica SR / ČR – Český Těšín – Ostrava v trase železničnej trate č. 127.
- Doplnková sieť TINA Martin – Kremnica – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – štátna hranica SR / MR – Budapešť v trase rýchlostnej cesty R3.

Najvyššia úroveň multimodálneho koridoru č. Va. je podporená lokalizáciou terminálov kombinovanej dopravy medzinárodného významu v Bratislave, Žiline a Košiciach, lokalizáciou letísk pre medzinárodnú dopravu v Bratislave, Piešťanoch, Žiline, Poprade a Košiciach i prípravou Vážskej vodnej cesty Komárno – Žilina, ako súčasti európskeho systému vodných ciest.

Trans-European transport network
priority projects

QUICK START PROGRAMME

© EuroGeographics 2001 for the administrative boundaries
Cartography: DG TREN, 11/2003

Priority projects of COM (2003) 564

- Rail
- Road
- Inland waterway
- Motorways of the sea
- High-speed rail interoperability

Important cities

- <50.000 inhabitants
- 50000 - 99999 inhabitants
- 100000 - 249999 inhabitants
- 250000 - 499999 inhabitants
- >500.000 inhabitants

Sections included in the Quick start programme

Numbers correspond to priority projects of COM (2003) 564

- Railway
- Road
- Motorways of the sea
- Galileo
- Inland waterway

Na sklonku roku 2003 vydala Európska komisia správu ktorá je súčasťou iniciatívy hospodárskeho rastu EÚ založenej na investíciach do sietí a do ekonomiky založenej na vedomostiach. Európsky parlament, ktorý túto správu schválil, súhlasil aj so zahájením financovania tzv. projektov s rýchlym začiatkom. Z dopravnej infraštruktúry ide o projekty transeurópskej dopravnej siete TEN - T, ktoré majú prioritný význam pre kohéziu štátov únie. Podľa tohto programu projektov s rýchlym začiatkom do roku 2010 sa počíta s vynaložením 38 miliárd Eur na financovanie 29 projektov.

Severozápadného Slovenska a Žilinského kraja sa priamo dotýkajú dva projekty zamerané na zlepšenie prepojenia Slovenska so sieťou TEN-T v Poľsku a v Rakúsku. Ide o modernizáciu železníc a výstavbu diaľnic v prepojení Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice. Realizácia projektov prispeje k plnému využitiu vysokého dopravného potenciálu Považia a prispeje k zdieľaniu pozitívnych efektov kvalitnej európskej dopravnej dostupnosti pre celé územie Slovenska. Potvrdzuje sa tak, že pre zlepšenie európskej dopravnej dostupnosti územia Banskobystrického kraja je kľúčové cestné prepojenie v línii Žilina – Martin – Banská Bystrica a nie prepojenie Trstená – Ružomberok – Banská Bystrica.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dokumenty a akcie v pôvodných anglických názvoch a slovenské preklady akcií dotýkajúcich sa územia Žilinského kraja.

Dokument	Communication from the Commision a European Initiative for Growth, Investing in Networks and Knowledge for Growth and Jobs, Final Report to the European Council
Autor	Commission of the European Communities
Miesto, dátum	Brussels, 21.11.2003
Annex 1:Quick-start Projects č.	23/ Železničná os Gdańsk-Warszawa-Brno/Bratislava-Wien • Katowice-Břeclav, 2004 až 2010 modernizácia železnice • Katowice-Žilina-Nové Mesto nad Váhom, 2002 až 2010 modernizácia železnice
	25/ Diaľničná os Gdańsk-Brno/Bratislava-Wien • Brno-Wien, diaľnica, 2005 až 2010 Poznámka: prísľub EC zaradenia úseku diaľníc a rýchlostných ciest Katowice – Žilina medzi Quick-start Projects.
Dokument	Priority projects for the trans-European transport network up to 2020
Autor	European Commission Directorate-General for Energy and Transport High-Level group report
Miesto, dátum	Brussels, 30. júna 2003
List 1 : New priorities – Priority Projects to start before 2010 č.	8/ Železničná trať pre osobnú a nákladnú dopravu Gdańsk-Warszawa-Brno/Žilina (Mixed railway line Gdańsk-Warszawa-Brno/Žilina)
	18/ Diaľnica Gdańsk –Katowice –Brno/Žilina –Wien (Motorway Gdańsk –Katowice –Brno/Žilina –Wien)
List 2 : Longer term Priority Projects č.	3/ Železničná trať s prioritou nákladnej dopravy Gdańsk-Bydgoszcz-Katowice-Zwardoń (Dedicated freight railway line Gdańsk-Bydgoszcz-Katowice-Zwardoń)
List 3 : Important projects for territorial cohesion contributing to the aims of economic and social cohesion.	2. Cezhraničné prepojenia (Cross-border connections) Diaľnica Žilina – Bratislava – Wien (Motorway Žilina – Bratislava – Wien)

Žilinský kraj hraničí so Sliezskym a Malopoľským vojvodstvom v Poľskej republike a s Moravskosliezskym krajom v Českej republike. Dopravná infraštruktúra európskej úrovne uvedených regiónov so Žilinským krajom je vzájomne zosúladená prostredníctvom plánovacích procesov EÚ a je uvedená v predchádzajúcom texte. Pre rozvoj dopravnej infraštruktúry medzištátnej a regionálnej úrovne Žilinského kraja sú dôležité dopravné riešenia v územno-plánovacích a dopravno-plánovacích dokumentáciách susediacich regionálnych celkov. Poznatky o riešení dopravnej infraštruktúry Sliezskeho vojvodstva sú čerpané z platného Územného plánu vojvodstva, poznatky o Moravskosliezskom kraji sú čerpané z platnej Koncepcie rozvoja dopravnej infraštruktúry kraja, ktorá je rozpracovaním Územného plánu kraja. Územný plán Malopoľského vojvodstva nebol k dispozícií, Zmeny a doplnky sa opierajú o údaje zo schválených celoštátnych dokumentov Poľskej republiky.

Južnú časť Sliezskeho vojvodstva susediacu so Žilinským krajom tvorí územný okrsok sídla celoštátneho významu Bielsko–Biala. Tento okrsok je v podstate rozdelený na časť na západnú, ktorá je zázemím Bielska–Bialy a východnú ležiacu pozdĺž väčšej časti slovensko – poľskej hranice. Východná časť, ktorá je zázemím mesta Żywiec, je v územnom pláne označená ako problémový priestor. Územie pozdĺž Oravskej časti spoločnej hranice je súčasťou chránených území krajinných oblastí a národných parkov. Rozhraním uvedených dvoch častí územia vedie územný koridor v ktorom nie sú lokalizované chránené krajinné priestory a ktorý je vyhradený pre dopravné siete európskej úrovne multimodálneho koridoru č. VI. (rýchlostná cesta a modernizovaná železničná trať Zwardoń – Bielsko-Biala – Katowice). Mimo tohoto koridoru Sliezske vojvodstvo vo svojom územnom pláne uvažuje len s jedným prepojením so Slovenskom prostredníctvom cestnej infraštruktúry regionálnej úrovne, a to v koridore Żywiec – Námestovo. Prepojenie prechádza priestorom chránených krajinných území a národných parkov.

V železničnej doprave sú podľa Územného plánu vojvodstva plánované stavebné úpravy železničnej trate VI. koridoru Katowice – Zwardoń. V priestore Milówka – Zwardoń – štátna hranica SR/PR je plánovaná rozsiahla stavebná úprava preložky trate do tunela, ktorá má súvislosť s vyššie uvedenou dlhodobou prioritou EÚ, rekonštrukcie trate prioritne určenej pre nákladnú dopravu Gdańsk – Bydgoszcz – Katowice – Zwardoń.

Na poľskej strane bude slovenská diaľnica D3 pokračovať ako rýchlostná cesta S69 Bielsko-Biala – Żywiec – Zwardoň s dĺžkou 46 km. Úsek Bielsko-Biala - Żywiec bude vybudovaný v plnom profile, druhá časť Żywiec – Zwardoń bude v prvej etape vybudovaná v polovičnom profile. Celá komunikácia je rozdelená na 11 úsekov. V rokoch 1998 až 2000 sa uskutočnila rekonštrukcia cesty Szare – Laliki v dĺžke 3,1 km. Ako prvý nový úsek bol do užívania v roku 2000 odovzdaný úsek číslo 9 s mimoúrovňovou križovatkou Laliki II s dĺžkou 1,26 km v polovičnom profile. Vo výstavbe je úsek číslo 11 Zwardoň – Myto dĺžky 1,35 km v blízkosti štátnej hranice v plnom profile. Tento úsek uvedú do prevádzky v roku 2004, ak slovenská strana vybuduje prihraničný úsek diaľnice D3 v dĺžke 200 metrov a napojenie na cestu II/487 v dĺžke 50 metrov. Na úseku číslo 8 s dĺžkou 2,68 km pri Lalikoch je plánovaný tunel Laliki s dĺžkou 678 metrov. Vo výstavbe je 2,87 km úsek S69 Milówka – Szare. Pripravuje sa výstavba technicky najnáročnejšieho úseku S69 Przybedza – Milówka s dĺžkou 8,16 km s dvomi tunelmi (približne 820 m a 1000 m). Predpokladá sa úprava cesty a výstavba nových úsekov – okrem úsekov s tunelmi – tak, aby v roku 2005 mohol byť aj úsek Żywiec - Zwardoň spojazdnený pre kamiónovu dopravu. Podľa oficiálnych dokumentov Poľskej republiky je ukončenie výstavby rýchlostnej komunikácie S69 v úseku Żywiec – Zwardoň naplánované na rok 2006, ukončenie výstavby rýchlostnej komunikácie S69 v úseku Żiwiec – Bielsko-Biala je naplánované na rok 2010.

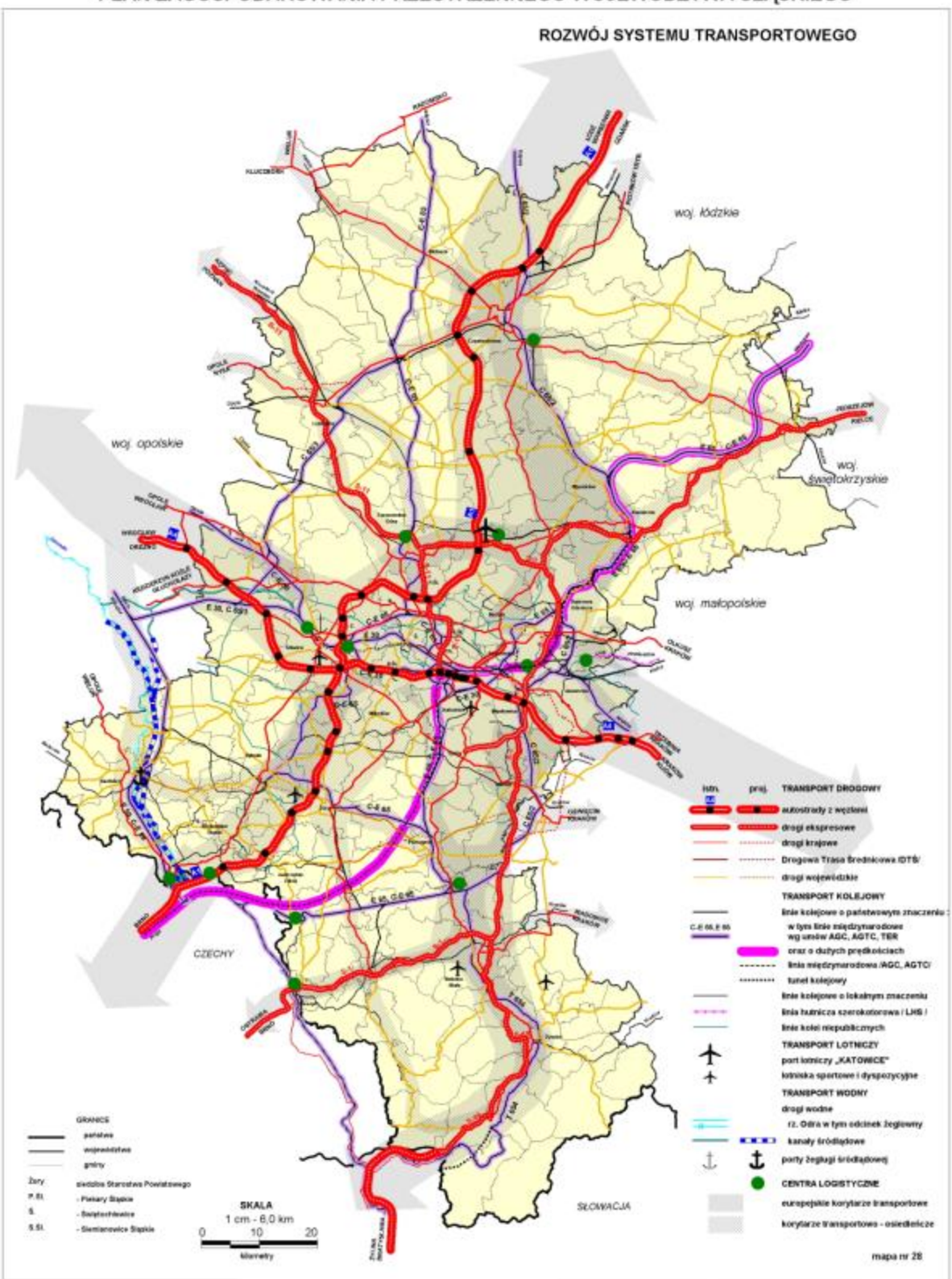
Moravskosliezsky kraj sa nachádza na križovatke dopravných ťahov zabezpečujúcich vzájomné väzby Čiech, Moravy, Slovenska, Rakúska a Poľska. Prioritou skvalitňovania cestnej siete kraja sú cesty európskeho významu (diaľnica D47 a rýchlostná cesta R48) a cesty celoštátneho významu I/11 E75 a I/57. Cesta I/11 v súčasnosti zabezpečuje prepojenie pripravovanej diaľnice D47 a rýchlostnej cesty D48. V návrhovom období

dochádza k výraznému posunu vo výstavbe ciest prepojených na Slovensko. Preložka existujúceho cestného ťahu I/11 je zaradená medzi rýchlostné cesty celoštátneho významu s označením R68 + R67. V celom úseku v podstate ide o výstavbu novej štvorpruhovej komunikácie v kategórii S 22,5/100 s mimoúrovňovými križovatkami, ktorá bude spájať územie Slovenska (hraničný priechod Mosty u Jablunkova) s trasami rýchlostnej cesty R48 a diaľnice R47. V úseku medzi hranicou Slovenska a rýchlostnou cestou R48 ide o označenie komunikácie R68 a v úseku medzi cestou R48 a diaľnicou R47 v Bohumíne ide o označenie R67. Tento poznatok je veľmi dôležitý nakoľko slovenská rýchlostná cesta R5 Svrčinovec diaľnica D3 – štátna hranica SR/ČR Mosty u Jablunkova bude mať prirodzené pokračovanie ako R68 + R67 v trase Mosty u Jablunkova – Třinec – R48 – Havířov – Ostrava – Bohumín diaľnica D47. Význam diaľnice D3 na Slovensku sa tak posilní, keď okrem jej väzby na poľskú rýchlostnú cestu Zwardoń – Bielsko-Biala – Katowice pribudne i rovnocenná priama väzba na moravský rýchlostný ťah R68 + R67. V priestore mimoúrovňovej križovatky rýchlostného ťahu s rýchlostnou cestou R48 v Moravskosliezskom kraji sa pripravuje výstavba logistického centra a terminálu kombinovanej dopravy.

Druhou nadradenou komunikáciou s priamym vzťahom k Slovensku je cesta I/35 E442, ktorá má na Slovensku pokračovanie ako cesta I/18. Návrh Koncepcie rozvoja dopravnej infraštruktúry kraja uvažuje prvom úseku, od križovatky s rýchlostnou cestou R48 v priestore Palačova, s jej vedením ako štvorpruhovej smerovo rozdelenej komunikácie S22,5/100 s mimoúrovňovými križovatkami po Valašské Meziříči. V druhom úseku Valašské Meziříči – Rožnov pod Radhoštem – štátna hranica SR / ČR Makov je cesta uvažovaná v kategórii S9,5/80. Predpokladá sa, že po dobudovaní rýchlostného ťahu R6 / R49 Hulín – Zlín – Horní Lideč – Púchov význam cestného ťahu I/35 a I/18 poklesne.

Z ostatných druhov dopravy nie sú na území Moravskosliezskeho kraja plánované také zmeny, ktoré by sa bezprostredne dotýkali územia Žilinského kraja. Na obrázkoch sú prezentované schválené dopravné sústavy v Sliezskom vojvodstve a v Moravskosliezskom kraji.

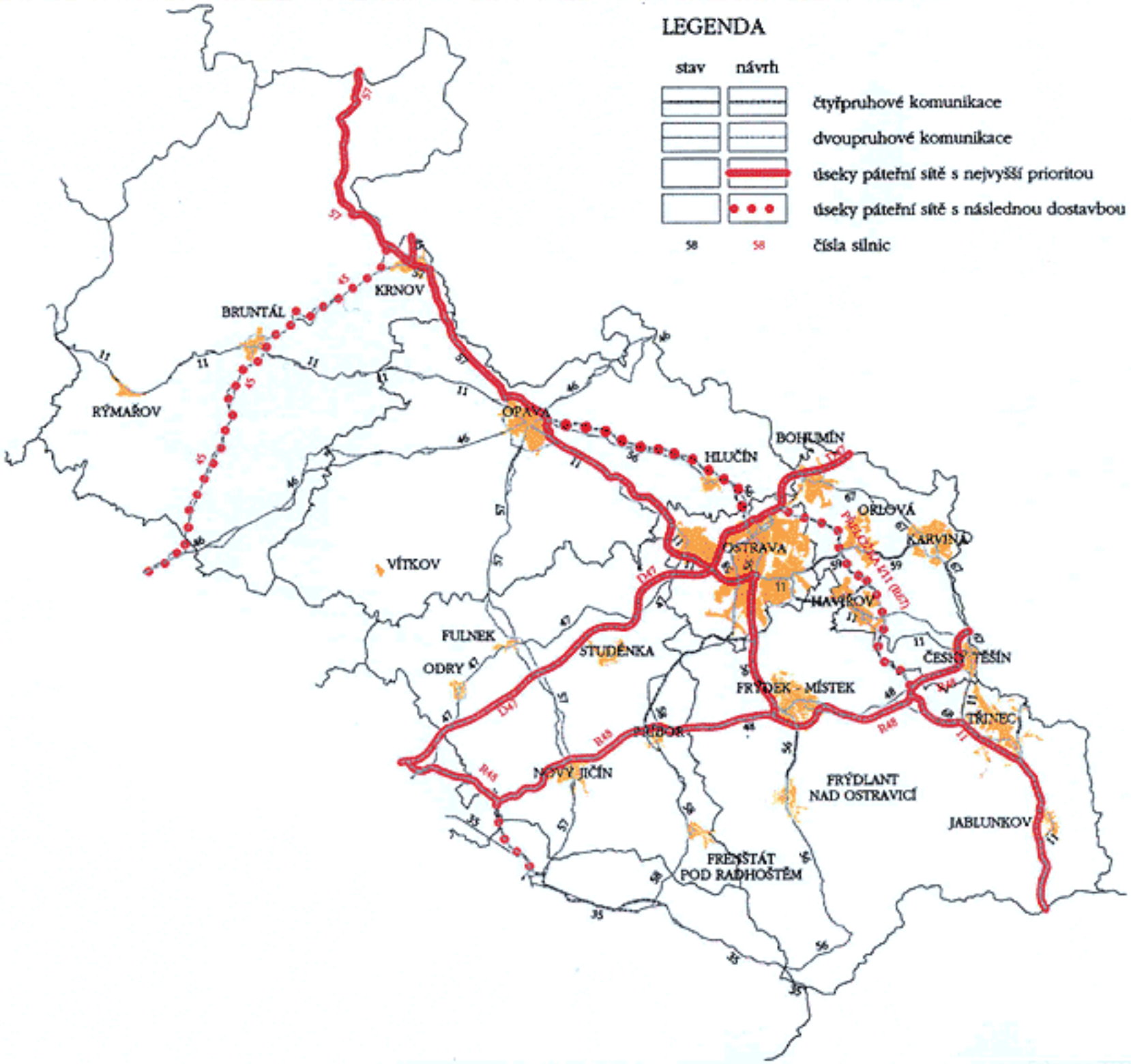
PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KONCEPCE ROZVOJE DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

KONCEPCE A STRATEGIE ROZVOJE DOPRAVNÍ SÍTĚ

PRIORITY VÝSTAVBY PÁTEŘNÍ KOMUNIKAČNÍ SÍTĚ

Sdružení firem - UDI MORAVA s.r.o., Dopravní projektování spol.s r.o., Ing. arch. Jaroslav Haluza, 2002

2.13.3. Infraštruktúra cestnej dopravy

Stav infraštruktúry cestnej dopravy i koncepčnej problematiky jej rozvoja sa od obdobia schválenia ÚPN VÚC Žilinského kraja zmenil v niektorých zásadných otázkach. Predovšetkým, do prevádzky boli uvedené kompletné úseky diaľnice D1 na Liptove po obec Važec a úseky diaľnice D1 v Trenčianskom kraji, ktoré majú výrazný vplyv na zlepšenie dopravnej dostupnosti Žilinského regiónu. Diaľnica D1 v súčasnosti končí na lokalite Beluša a dlhodobo je rozostavaný úsek Beluša – Sverepec. V roku 2004 bola znovuzahájená výstavba úsekov diaľnice D1 Vrtižer – Hričovské Podhradie a zahájená výstavba úseku diaľnice D3 Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov.

V koncepčnej oblasti je problematika výstavby formovaná prostredníctvom rezortného dokumentu „Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest“ (Uznesenie Vlády SR č. 162/2001) a jeho Aktualizácie (Uznesenie Vlády SR č. 523/2003). Dodatok k aktualizácii nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest hovorí o alternatívnych riešeniach výstavby diaľnic a rýchlostných ciest medzi Bratislavou a Košicami. Schválená alternatíva I.b predpokladá od roku 2006 financovanie vybraných úsekov diaľnice D1 v dĺžke 95 km v systéme verejno–súkromného partnerstva. Diaľničná sieť v tejto chválenej alternatíve bude kompletne dokončená v rokoch 2010-2012. Z verejno-súkromných zdrojov má byť financovaná výstavba diaľnice D1 v úseku Žilina – Ivachnová.

Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest z roku 2001 prináša zásadné zmeny v pomenovaní siete diaľnic a rýchlostných ciest. Na území Žilinského kraja sa tieto zmeny prejavujú nasledovným spôsobom :

- Diaľnica D1 je trasovaná v línii Bratislava – Považská Bystrica – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Hričovské Podhradie – Žilina – Vrútky – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – hranica Žilinského a Prešovského kraja – Košice – Záhony štátna hranica SR / Ukrajina.
- Diaľnica D3 je trasovaná v línii Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov – Žilina/Brodno – Kysucké Nové Mesto – Čadca – Svrčinovec – Skalité – štátna hranica SR / PR.
- Rýchlostná cesta R3 je trasovaná v línii štátna hranica SR / PR Trstená – Dolný Kubín – Kraľovany – Krpeľany križovatka s D1, Martin križovatka s D1 – Turčianske Teplice – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja – Kremnica – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – štátna hranica SR / MR s alternatívným vedením v línii Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen.
- Rýchlostná cesta R5 je trasovaná v línii Svrčinovec križovatka s D3 – štátna hranica SR / ČR.

Diaľnica D1 je súčasťou multimodálneho koridoru č. Va., diaľnica D3 je súčasťou multimodálneho koridoru č. VI., rýchlostná cesta R3 je v úseku Martin – Šahy súčasťou doplnkovej siete TINA, rýchlostná cesta R5 je podľa KURS 2001 súčasťou návrhu na zaradenie do doplnkovej siete TINA.

Problematikou realizácie diaľnic sa zaoberajú i uznesenia Vlády SR a zmluva o výstavbe automobilky KIA v k.ú. obcí Teplička nad Váhom, Nededza, Gbeľany a Mojš. Podľa zmluvy uzatvorenej Vládou Slovenskej republiky, Slovensko vynaloží všetko úsilie na dokončenie výstavby štvorpruhovej diaľnice na všetkých úsekoch súčasnej diaľnice z Bratislavy do Žiliny a výstavbu výjazdov z diaľnice, ako aj diaľničných privádzačov spájajúcich túto diaľnicu s lokalitou areálu KIA najneskôr do 30. septembra 2006, ale v každom prípade musí byť táto diaľnica dokončená najneskôr do 30. novembra 2006.

Podľa uznesenia Vlády SR č. č. 523/2003 k Aktualizovanému projektu výstavby diaľníc a rýchlostných ciest a jeho dodatku, podľa uznesenia Vlády SR č. 1051/2004 k Správe o plnení aktualizovaného nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, ďalej podľa Uznesenia vlády SR č. 769/ 2004 k Návrhu rozvojového programu priorít

verejných prác na roky 2005 až 2007 budú jednotlivé úseky diaľnic a rýchlostných ciest v Žilinskom kraji odovzdané do prevádzky resp. verejné práce budú ukončené v nasledovných rokoch:

- D1 Považská Bystrica Západ – Vrtižer 2006
- D1 Vrtižer – Hričovské Podhradie 2006
- D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka 2010
- D1 Lietavská Lúčka – Višňové 2010
- D1 Višňové – Dubná Skala 2010
- D1 Dubná Skala – Turany 2012
- D1 Turany – Hubová 2012
- D1 Hubová – Ivachnová 2012
- D1 Važec – Mengusovce 2008
- D3 Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov 2006
- D3 Žilina/Strážov – Kysucké Nové Mesto po roku 2010
- D3 Kysucké Nové Mesto – Čadca juh neuvedený rok
- D3 Čadca juh – Čadca/Bukov 2004
- D3 Čadca /Bukov – Svrčinovec 2011
- D3 Svrčinovec – Skalité 2011
- D3 Skalité – štátna hranica SR / PR po roku 2008

- R3 Trstená obchvat 2010
- R3 Oravský Podzámok obchvat 2008
- R3 Dolný Kubín – Oravský Podzámok 2010
- R3 Horná Štubňa obchvat 2008

Ostatné úseky rýchlostných ciest nie sú v predmetných materiáloch uvádzané. V prípade rýchlostnej cesty R5 Svrčinovec – štátna hranica SR / ČR Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja doporučujú realizovať tento krátky úsek cesty v rámci stavieb diaľnice D3 Čadca/Bukov – Svrčinovec – Skalité. Existuje predpoklad, že tlak na realizáciu rýchlostnej cesty R3 medzi Martinom a Turčianskymi Teplicami začne rásť s postupom finalizácie ťahov diaľnic a rýchlostných ciest v smere z Katowickej a Ostravskej aglomerácie a s postupom homogenizácie rýchlostnej cesty R3 na Orave. Zmeny a doplnky ÚPN VÚC iniciujú vypracovanie kompletnej predinvestičnej prípravy rýchlostnej cesty R3 v priestore Turca.

Slovensko sa uchádza o čerpanie finančných prostriedkov z kohézneho fondu na projekty diaľnic D1 Mengusovce – Jánovce, D1 Sverepec – Vrtižer, D3 Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov, D3 Svrčinovec – Skalité. Vybraté úseky diaľnice D1 Višňové – Dubná Skala sa predpokladá zaradiť do programu s predpokladaným použitím verejno-súkromného partnerstva (PPP).

Podľa Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žilina, pripravuje sa územný rozvoj mesta v jeho západných častiach, v priestore Hájik a náväzne v katastrálnych územiach obcí Hôrky, Bitarová až Ovčiarsko. Zmeny a doplnky ÚPN VÚC predpokladajú, že nároky na dopravnú obsluhu tohto priestoru a jeho pripojenie na dopravný organizmus mesta si vyžiadajú homogenizáciu komunikácie regionálneho významu. Uvedená komunikácia by mala byť alokovaná v kroridore cesty III/5181 a mestskej komunikácie IV. okružná. Zmyslom tohto prepojenia je vytvorenie komunikačnej osi spájajúcej priestor Dolného Hričova – s diaľnicami D1 a D3, cestou I/18, s letiskom – na západnej strane a mesta Žilina na východnej strane. K problematike dopravnej infraštruktúry žilinskej aglomerácie je potrebné uviesť, že mesto Žilina zatiaľ nemá precizovaný názor na komplexný skelet dopravnej infraštruktúry dotknutého územia. Tento stav vyplýva z nedopracovaného územného plánu mesta Žilina a z absencie Dopravného generelu nielen mesta, ale celej aglomerácie.

Koncepčne a projekčne nebola dodnes uzavretá problematika trasovania diaľnice D1 v úseku Turany – Hubová, a s tým súvisiaceho trasovania rýchlostnej cesty R3 v úseku Dolný Kubín – Kraľovany alebo Dolný Kubín – Ružomberok. Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest i jeho Aktualizácia s Dodatkom ponechávajú alternatívne vedenie diaľnice D1, a to Turany – tunel Korbeľka – Hubová a Turany – Kraľovany – Hubová. V problematike trasovania rýchlostnej cesty R3 táto dopravnoplánovacia dokumentácia uvažuje len s jedným koridorom a to v koridore cesty I/70 Dolný Kubín – Párnica – Kraľovany. KURS 2001 uvažuje s vedením diaľnice D1 v koridore Turany – tunel Korbelka – Hubová a v prípade rýchlostnej cesty R3 ponecháva alternatívne vedenie Dolný Kubín – Lubochňa i Dolný Kubín – Ružomberok. Alternatívne je i trasovanie rýchlostnej cesty v úsekoch Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a Turčianske Teplice – Kremnica – Šášovské Podhradie – Zvolen. Slovenská správa ciest v súčasnosti vypísala verejnú súťaž na vyriešenie uvedenej problematiky prostredníctvom spracovania koncepčnej štúdie „Prepojenie diaľnice D1, rýchlostných ciest R1, R3 Dolný Kubín – Ružomberok – Banská Bystrica – Zvolen a Dolný Kubín – Martin – Šášovské Podhradie – Zvolen“ s termínom ukončenia v roku 2005. Nakoľko problematika diaľníc a rýchlostných ciest je v kompetencii orgánov štátu výsledné riešenie predmetných trás bude do územných plánov regiónov zapracované po ich schválení v adekvátnych štátnych rezortných dokumentoch (Aktualizovaný nový projekt výstavby diaľníc a rýchlostných ciest SR a KURS).

K tomu aby bolo možné zodpovedne vyjadriť názor Územného plánu Žilinského kraja na vhodné trasovanie alternatívnych úsekov diaľníc a rýchlostných ciest je potrebné niektoré závažné skutočnosti osvetliť v exaktnej rovine. Predovšetkým, o súvislostiach alternatívnych trás je potrebné hovoriť v medzinárodnom a celoštátnom kontexte. Územný generel cestnej dopravy, ktorý je rozpracovaním KURS 2001, riešil uvedenú problematiku západo-východných a severo-južných cestných prepojení modelovaním dopravných záťaží v priestore dopravne ovplyvňujúcom samotné územie Slovenska, územie štátu nevynímajúc. Modelovanie dopravných záťaží vychádzalo zo sídelných, hospodárskych a sociálnych prognóz rozvoja priestoru, z akceptácie limitov ochrany prírody a z ostatných dopravných a sociálnych súvislostí (multimodálny potenciál územia, dopravná regionalizácia, dopravná nehodovosť). Vstupmi do modelu boli, okrem slovenskej databázy, i údaje z okolitých štátov. Pre riešenie skúmanej problematiky (alternatívne trasy diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R3) majú veľký význam vstupy za územie Poľska, ktoré sú zrejmé z priložených obrázkov.

RUCH 2000
NA DROGACH KRAJOWYCH

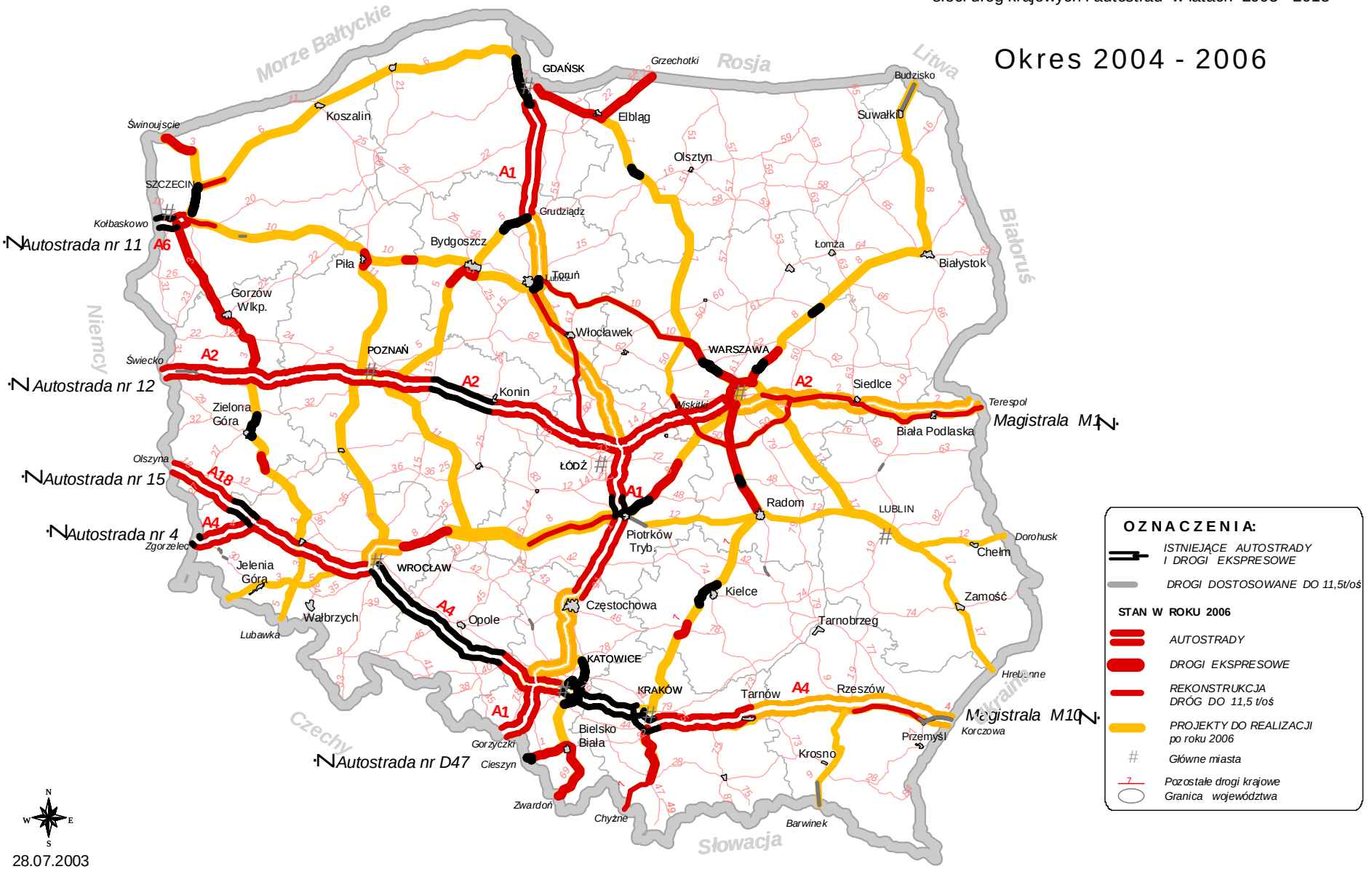
OZNACZENIA

- Miasto wojewódzkie
- Miasto na prawach powiatu
- Przejscie graniczne
- Inna miejscowość
- Droga krajowa
- Zagregowany Średni Dobowy Ruch (SDR) w pojazdach/dobę
- Granica państwa

N
W E
S

S T R A T E G I A
przebudowy głównych dróg krajowych w Polsce
w latach 2003 - 2013
Plan rozbudowy
sieci dróg krajowych i autostrad w latach 2003 - 2013

Okres 2004 - 2006

O Z N A C Z E N I A:

- *ISTNIEJĄCE AUTOSTRADY I DROGI EKSPRESOWE*
- *DROGI DOSTOSOWANE DO 11,5t/oś*

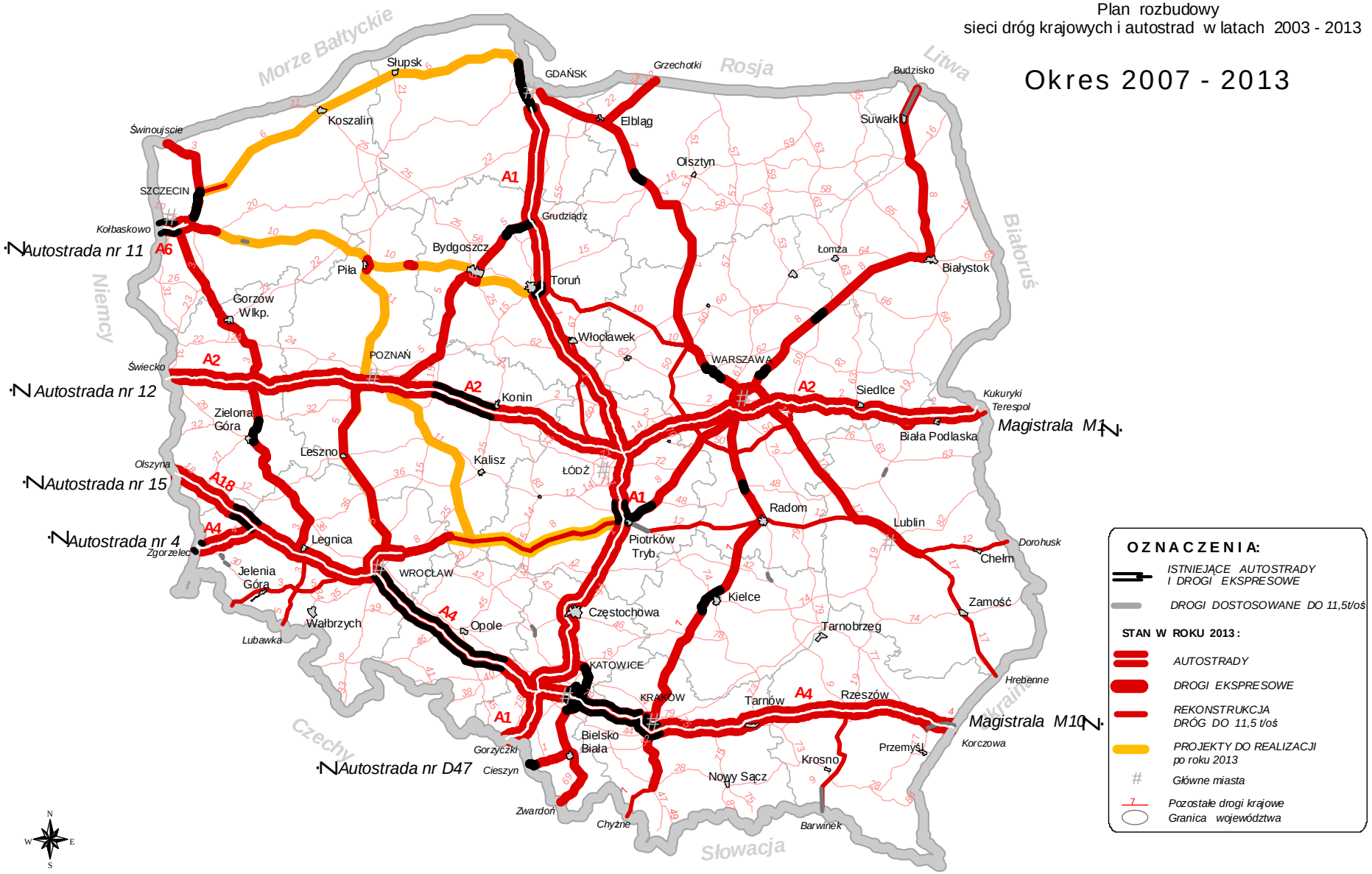
STAN W ROKU 2006

- *AUTOSTRADY*
- *DROGI EKSPRESOWE*
- *REKONSTRUKCJA DRÓG DO 11,5 t/oś*
- *PROJEKTY DO REALIZACJI po roku 2006*
- *Główne miasta*
- *Pozostałe drogi krajowe*
- *Granica województwa*

28.07.2003

S T R A T E G I A
przebudowy głównych dróg krajowych w Polsce
w latach 2003 - 2013
Plan rozbudowy
sieci dróg krajowych i autostrad w latach 2003 - 2013

Okres 2007 - 2013

O Z N A C Z E N I A:

- *ISTNIEJĄCE AUTOSTRADY I DROGI EKSPRESOWE*
- *DROGI DOSTOSOWANE DO 11,5t/oś*

STAN W ROKU 2013 :

- *AUTOSTRADY*
- *DROGI EKSPRESOWE*
- *REKONSTRUKCJA DRÓG DO 11,5 t/oś*
- *PROJEKTY DO REALIZACJI po roku 2013*
- *Główne miasta*
- *Pozostałe drogi krajowe*
- *Granica województwa*

28.07.2003

V nasledovných tabuľkách je realizované porovnanie efektívnosti dopravnej obsluhy na jednotlivých západo-východných a severo-južných cestných prepojeniach.

Tab1./. Dostupnosť západo-východných diaľničných trás a trás rýchlostných komunikácií.

Trasa	M.j.	Dostupnosť v minútach			Dĺžka trasy v km	Počet dostupných obyvateľov na 1 km trasy		
		Do 15 min	Do 30 min	Do 45 min		Do 15 min	Do 30 min	Do 45 min
Bratislava-Žilina-Košice	Počet obyvateľov	2 493 881	3 528 473	4 534 098	428	5 827	8 244	10 594
	Podiel obyv. zo SR	46,36	65,59	84,29				
Bratislava-Zvolen-Košice	Počet obyvateľov	2 007 579	3 033 744	4 045 304	394	5 095	7 700	10 267
	Podiel obyv. zo SR	37,32	56,40	75,20				
Bratislava-Nové Zámky-Košice	Počet obyvateľov	1 463 330	2 641 615	3 393 548	363	4 031	7 277	9 349
	Podiel obyv. zo SR	27,20	49,11	63,08				

Zdroj: Územný generel cestnej dopravy SR / KURS 2001, MŽP SR, Aurex s.r.o., Bratislava, máj 2003

Tab.2/. Dostupnosť severo-južných trás rýchlostných komunikácií

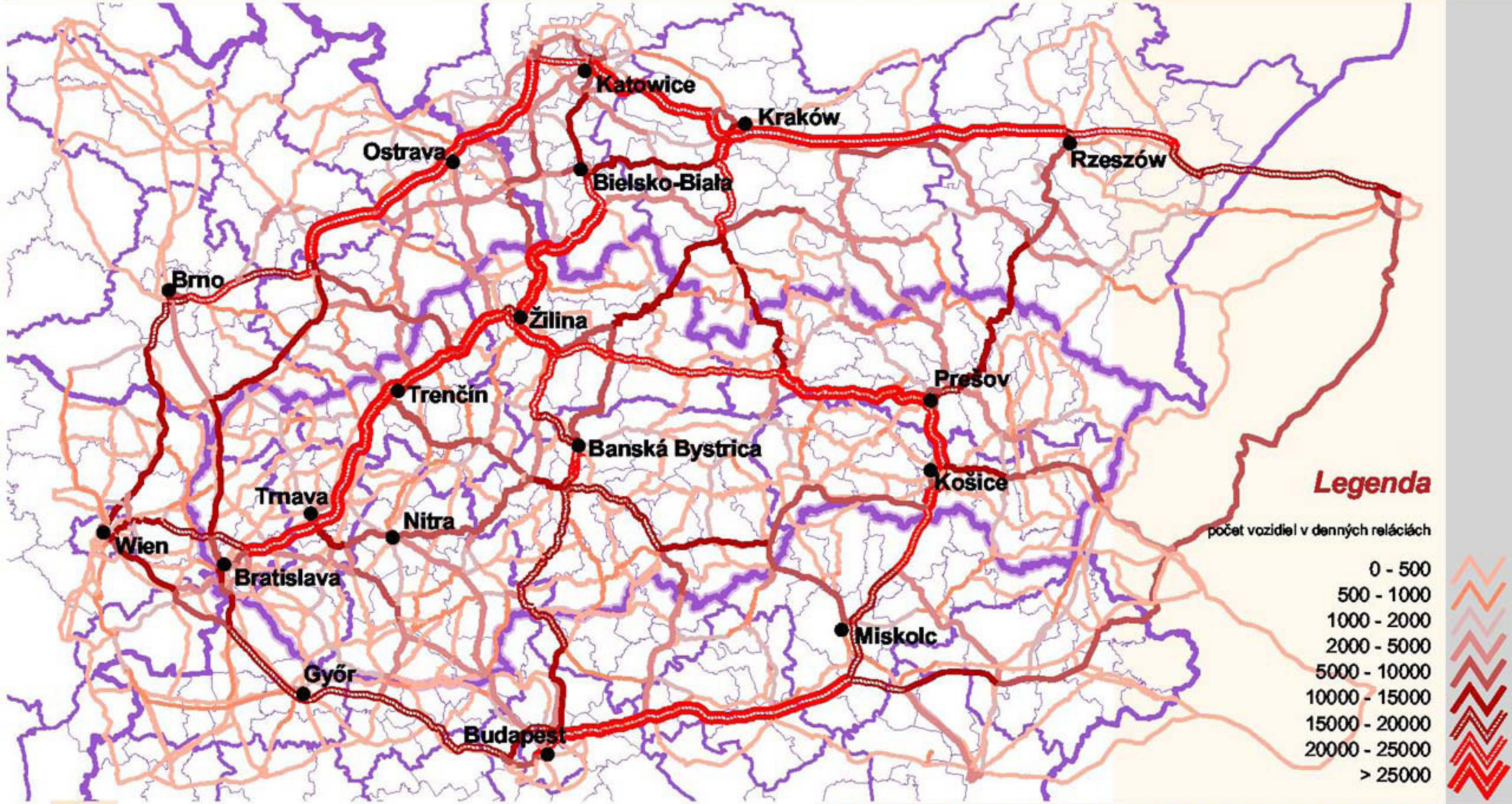
Trasa	M.j.	Dostupnosť v minútach			Dĺžka trasy v km	Počet dostupných obyvateľov na 1 km trasy		
		Do 15 min	Do 30 min	Do 45 min		Do 15 min	Do 30 min	Do 45 min
Hranica PR Skalité-Žilina-Martin-B.Bystrica-Šahy hranica MR	Počet obyvateľov	875 505	1 554 891	2 182 857	239	3 663	6 506	9 133
	Podiel obyv. zo SR	16,27	28,90	40,58				
Hranica PR Trstená-Ružomberok-B.Bystrica-Šahy hranica MR	Počet obyvateľov	536 893	936 256	1 442 857	203	2 645	4 612	7 108
	Podiel obyv. zo SR	9,98	17,40	26,81				
Hranica PR Svidník-Košice-Milhosť hranica MR	Počet obyvateľov	587 533	933 705	1 352 954	145	4 052	6 439	9 331
	Podiel obyv. zo SR	10,92	17,36	25,15				

Zdroj: Územný generel cestnej dopravy SR / KURS 2001, MŽP SR, Aurex s.r.o., Bratislava, máj 2003

Z výsledkov dopravnej dostupnosti západo-východných trás, vo všetkých časových reláciach i na jeden kilometer trasy diaľnice, vyplýva najvyššia efektívnosť výstavby diaľnice D1 v koridore Bratislava – Žilina – Košice. V prípade severo-južných trás rýchlostných komunikácií sú zrejmé najlepšie výsledky dopravnej dostupnosti v prepojení Skalité – Žilina – Martin – B. Bystrica – Šahy. Po zohľadnení dĺžky trasy je s uvedeným výsledkom porovnateľné i východoslovenské prepojenie Svidník – Košice – Milhosť. V celkovom hodnotení prepojenie Trstená – Ružomberok – B. Bystrica – Šahy dosahuje najhoršie výsledky, čím sa vlastne len potvrdzujú nevhodné morfologické a sídelné parametre územia koridoru i priority ochrany prírody. Logickým priemetom dopravnej dostupnosti sú i prognózované dopravné záťaže dopravnej infraštruktúry. Bez akýchkoľvek pochybností je preukázaná najvyššia priorita diaľničného úseku D1 Žilina – Martin – Ružomberok, pričom úsek Lietavská Lúčka – Dubná Skala tvorí kľúč k funkčnosti celej diaľničnej sústavy Slovenska. Podľa prognózovaných výsledkov dopravnej záťaže je logické a plne odôvodnené viesť trasu rýchlostnej cesty R3 v koridore cez územie Turca, kde sa R3 v Martine pripojí na dopravný koridor prepájajúci rozhodujúce aglomerácie Katowice/Ostrava a Budapešť. Z nasledovného obrázku je zrejmé rozloženie dopravných záťaží.

Prognózne zaťaženie cestnej siete

koncentračno-egalizačný variant, verzia 2 so zvýšenou hybnosťou

Uvedený model poskytuje i údaje o pravdepodobnom rozložení dopravných záťaží na hraničných priechodoch v čase po uvedení do prevádzky poľskej a slovenskej diaľničnej sústavy a siete rýchlostných ciest. Do priestoru Katowickej aglomerácie budú zaústené diaľnice A1 a A4, česká D47, rýchlostné cesty S1 a R48. Slovensko s týmto územím bude spájajú diaľnica D3 a rýchlostná cesta R5, ktoré budú mať za hranicou pokračovanie ako rýchlostné cesty. Do priestoru Malopoľskej aglomerácie Krakowa bude zaústená diaľnica A4 a rýchlostná cesta S7. Slovensko s týmto priestorom v Malopoľskej aglomerácii bude spájať rýchlostná cesta R3, v Poľsku pokračujúca ako cesta I. triedy S7 po mesto Nowý Targ a ďalej ako rýchlostná cesta S7. Z vypočítaných dopravných záťaží sa dá predpokladať 2,5 krát vyššia dopravná záťaž na priechode Skalité-Zwardoň na diaľnici D3 ako na priechode Trstená-Chyzne na rýchlostnej ceste R3. Uvedená prognóza dopravných záťaží, ktorá bola realizovaná gravitačným modelom, v hlavných obrysoch zohľadňuje sídelnú a hospodársku silu Sliezskeho vojvodstva (4,9 milióna obyvateľov) plus Moravskosliezskeho kraja (1,2 milióna obyvateľov) na jednej strane a Malopoľského vojvodstva (3,2 milióna obyvateľov) na strane druhej. Tieto územia budú v rozhodujúcej miere generovať prepravné toky v území severne a severozápadne od Slovenskej hranice. Doprava zo vzdialenejších severných území Poľska bude v dominantnom objeme smerovať po poľskej diaľnici A1, zaústenej do Katowicko-Ostravskej aglomerácie, a v smere na Budapešť bude prirodzene pokračovať po slovenskej diaľnici D3 a D1 a po rýchlostnej ceste R3 cez Martin, Banskú Bystricu a Šahy.

V súčasnej dobe prebiehajúcom procese aktualizácie projektovej dokumentácie diaľnic D1 a D3 – investor Slovenská správa ciest Bratislava – boli získané nové poznatky o ich prognózovanej dopravnej záťaži. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dopravné záťaže RPDI – ročný priemer denných intenzít v hodnote počtu skutočných vozidiel za 24 hodín.

Tab.3/. Prognózované dopravné záťaže diaľničnej siete v žilinskej aglomerácii.

Diaľnica	Úsek	Rok	Spolu RPDI min [sk.voz./24hod.]	Spolu RPDI max [sk.voz./24hod.]	Poznámka
D1	Bytča – Hrič. Podhradie	2010	24 020	-	Úsek v prevádzke od roku 2006
		2015	26 800	-	
		2020	32 200	-	
		2030	32 730	-	
	Hrič. Podhradie – Liet. Lúčka	2010	11 650	14 200	Pri prevádzke D3 od roku 2006
		2015	13 400	16 500	Pri prevádzke D3 od roku 2006
		2020	16 420	18 500	Pri prevádzke D3 od roku 2006
		2030	16 690	20 500	Pri prevádzke D3 od roku 2006
	Liet. Lúčka – Dubná Skala	2010	-	-	
		2015	23 180	26 800	V prevádzke dve rúry tunela
		2015		19 408	V prevádzke jedna rúra tunela
		2020	24 300	28 200	V prevádzke dve rúry tunela
		2020		20 375	V prevádzke jedna rúra tunela
		2030	30 100	35 000	V prevádzke dve rúry tunela
D3	Hrič. Podhradie – Žilina/Strážov	2010	12 368	-	Pri prevádzke úsekov D1 od roku 2006/2010
		2015	13 400	-	
		2020	15 778	-	
		2030	16 033	-	

Zdroj:
DÚR diaľnice D3 Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov, Dopravnoinžinierske podklady, Geoconsult s.r.o./Prof. Tomáš Hollarek, 2003,
DÚR diaľnice D1 Hričovské Podhradie – Višňové, Dopravnoinžinierske podklady, Geoconsult s.r.o./Prof. Tomáš Hollarek, 2004,

Hodnoty minima RPDI v tabuľke sú vypočítané na základe rastových koeficientov SCC, ktoré predstavujú spriemerované trendy rozvoja dopravy za územie celého Slovenska. Hodnoty maxima, vychádzajúce z monitoringu vývoja a z prognóz dopravy v Žilinskej aglomerácii – predstavujú hodnovernejšie údaje ako v prípade minima RPDI.

Výsledky preukazujú neúnosnú situáciu ktorá by nastala, ak by neboli realizované uvedené diaľničné úseky v rokoch podľa Vládou SR schváleného harmonogramu (Uznesenie Vlády SR č. 523/2003). Bez výstavby diaľnic D1 a D3 by už v roku 2006 existujúcúca dvojpruhová cesta I/18 (C11,5/80) v úseku Bytča – Žilina bola prevádzkovaná len s 10% kapacitnou rezervou pri neakceptovateľnej jazdnej rýchlosti 40 km/hod. Neriešiteľné problémy vzniknú taktiež na sieti ciest v Žiline a v úseku Žilina – Martin. Väčšina úsekov

medzi Žilinou a Dubnou Skalou nevyhovuje z hľadiska prípustných intenzít už v súčasnosti. V roku 2010 budú na týchto úsekoch prekročené prípustné intenzity v hodnotách o 44 až 125 %. Od roku 2010 sa cesta I/18 – od mestského okruhu v Žiline až po Dubnú Skalu a ďalej na východ – stane vysoko kritickým úsekom, ktorý očakávané intenzity dopravy v špičkových hodinách nezvládne ani pri jazdnej rýchlosti 30 km/hod. Prognózovaný stav v obdobiach po roku 2010 možno označiť za dopravný kolaps, ktorý – vzhľadom na kľúčové postavenie Žilinského dopravného uzla – prinesie veľké národohospodárske straty nielen na území Považia. Jedinou akceptovateľnou alternatívou je dodržanie Vládou SR schváleného harmonogramu výstavby diaľničnej siete D1 a D3 – vrátane súbežných ciest – na Považí.

Akékoľvek úvahy o náhrade diaľnice D1 v úseku Žilina – Martin a ďalej po Ružomberok štvorpruhovou cestou I. triedy sú po každej relevantnej stránke odborne neprijateľné. Podľa prognóz sa realizáciou štvorpruhovej cesty len oddiali dopravný kolaps najzaťaženejších úsekov medzi Žilinou a Ružomberkom o obdobie asi 5 rokov. Samotnou realizáciou štvorpruhu na ceste I/18 sa však v konečnom dôsledku zablokuje výstavba diaľnice D1. V porovnaní so štyrmi jazdnými pruhmi diaľnice D1 a dvoma jazdnými pruhmi sprievodnej komunikácie štyri jazdné pruhy cesty I/18 medzi Žilinou a Ružomberkom negarantujú potrebnú kapacitu, plynulosť a bezpečnosť premávky.

Poradie priorít výstavby diaľnic a rýchlostných ciest Žilinského samosprávneho kraja je zhodné s vládnymi prioritami, teda diaľnica D1 a to predovšetkým v kľúčovom úseku Žilina – Martin, ďalej diaľnica D3, rýchlostná cesta R3.

Na základe uvedených faktov a prognóz Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja zhodnotili doterajší vývoj problematiky trasovania diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R3 a doporučujú riešenie v intenciách KURS 2001. Uprednostňujú trasu diaľnice D1 v koridore Turany – Kraľovany – Hubová a trasovanie rýchlostnej cesty R3 v trase Dolný Kubín – Ružomberok križovatka s diaľnicou D1 – peáž s diaľnicou D1 – diaľničná križovatka Kraľovany s cestou I/70 – peáž s diaľnicou D1 – diaľničná križovatka D1 Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen. V cesta I/70 bude rekonštruovaná na parametre C 11,5/80-60 s udelením výnimiek C 9,5/60 pre zvlášť obtiažne úseky, v ktorých je potrebné zachovať citlivý prístup k územiu Národného parku Malá Fatra a ku korytu rieky a biokoridoru Orava. Cesta by mala byť rekonštruovaná v úseku Dolný Kubín – Párnica v trase obchvatov sídiel a v úseku Párnica – diaľničná križovatka Kraľovany s využitím existujúcej trasy s minimálnymi zásahmi do krajiny a toku Oravy. Tento návrh apriori neuvažuje s výstavbou akéhokoľvek vodného diela na rieke Orava v úseku medzi Kraľovanmi a Párnicou. V opačnom prípade by sa situácia diametrálne zmenila.

Zdôvodnenie tohto návrhu v problematike dopravného urbanizmu, regionálnych a priestorových súvislostí a v problematike ochrany prírody vychádza zo záverov a konštatovaní uvedených v časti Dopravná regionalizácia. V prvom rade sídelné väzby a ochrana cenných území prírody uprednostňujú trasovanie rýchlostnej cesty R3 v koridore Dolný Kubín – Ružomberok – Martin – Turčianske Teplice. Aj keď Dolný Kubín, Ružomberok a Liptovský Mikuláš vytvárajú jedno ťažisko osídlenia celoštátneho významu dostupné dopravné prognózy nepredpokladajú, že sídelné väzby medzi Dolným Kubínom a Ružomberkom budú také silné aby zdôvodnili – podobne ako v prípade cesty I/70 – požiadavky na realizáciu štrvorpruhovej komunikácie. Rovnako sa podľa dostupných dopravných prognóz nepredpokladá taká výhľadová dopravná záťaž rýchlostnej cesty R3 ktorá by zdôvodnila jej štvorpruhové usporiadanie ani v ostatných v úsekoch na Orave. Problematika koridoru cesty I/70 je prioritne spojená vnútroregionálnymi vzťahmi Oravy a ťažiska osídlenia Martin na jednej strane a s ochranou prírody cenných území na dolnom toku Oravy a sútoku Oravy a Váhu na strane druhej. Citlivá rekonštrukcia cesty I/70 má zabezpečiť akceptovateľné dopravné podmienky rýchleho a bezpečného prepojenia Oravy a ťažiska osídlenia medzinárodného významu Žilina/Martin. So sídelnou prioritou súvisí i preferencia trasy diaľnice D1 v koridore Hubová – Kraľovany – Turany. V priestore Kraľovian sa počíta s pripojením rekonštruovanej dvojpruhovej cesty I/70 na diaľnicu D1. Skutočnosť, že podľa KURS 2001 ide o hlavný sídelný koridor Slovenska Bratislava – Žilina

– Prešov – Košice má adekvátny odraz i v štruktúre hodnotových preferencií územia. Posudzovanie vplyvu dopravnej infraštruktúry na životné prostredie hlavného dopravného a sídelného koridoru nemôže byť vykonávané v intenciách území národných parkov s najvyššími stupňami ochrany, ležiacich mimo sídelných osí. Vyspelé technické diela, akými sú bezpochyby i diaľnice, dokážu čiastočne potlačiť nepriaznivý dopad na územie a zároveň mu priniesť i zvýšenie jeho sídelného polohového potenciálu. Z tohoto dôvodu sa javí ako prvoradá maximálna snaha zefektívniť vzájomné prepojenia sídiel na hlavnom koridore i sídla na tento koridor pripojené. Z ekonomického, stavebno-technického a prevádzkového dopravno-bezpečnostného hľadiska je prínosom trasy diaľnice D1 cez Kraľovany vylúčenie dlhého tunela Korbelka.

Trasovanie rýchlostnej cesty R3, v úseku medzi Turčianskymi Teplicami a Zvolenom, obsahuje taktiež neuzavreté alternatívne riešenie. Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, jeho Aktualizácia s Dodatkom i KURS 2001 hovoria o alternatívnom trasovaní, a to v koridoroch Turčianske Teplice – Kremnica – Šášovské Podhradie – Zvolen a Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen. Uplatnenie rovnakých princípov ako v predchádzajúcom prípade vedie – rovnako ako v Územnom genereli cestnej dopravy SR – k preferenciám trasy v koridore Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen.

K preferovanému trasovaniu rýchlostnej cesty R3 je potrebné podotknúť, že vychádza z normatívne platnej a praxou overenej teórie dopravných záťaží komunikácií, podľa ktorej je intenzita dopravy priamoúmerná veľkosti sídelných väzieb a nepriamo úmerná vzdialenosti sídiel. Dopravná gravitácia ťažiska medzinárodného významu Žilina/Martin a obcí sídelného pásu na Turci je nepomerne väčšia ako obcí Liptovská Osada, Liptovská Lúžna a Liptovské Revúce v doline medzi Ružomberkom a Donovalmi a rovnako i dopravná gravitácia ťažiska medzinárodného významu Banská Bystrica-Zvolen je nepomerne väčšia ako v prípade obcí a miest Kremnica až Šášovské Podhradie. Rýchlostná cesta R3 preto vo svojej trase spája navzájom dve ťažiská osídlenia medzinárodného významu a jedno ťažisko osídlenia celoštátneho významu. V najkratších a menej alebo minimálne urbanizovaných líniách – v dvoch prípadoch i v koridoroch významných chránených prírodných území, teda v úsekoch cesty I/70 cez Párnicu, cesty I/59 cez Donovaly a cesty I/65 cez Kremnicu – je koncipovaný návrh kvalitnej a k životnému prostrediu tolerantnej trasy cesty I. triedy.

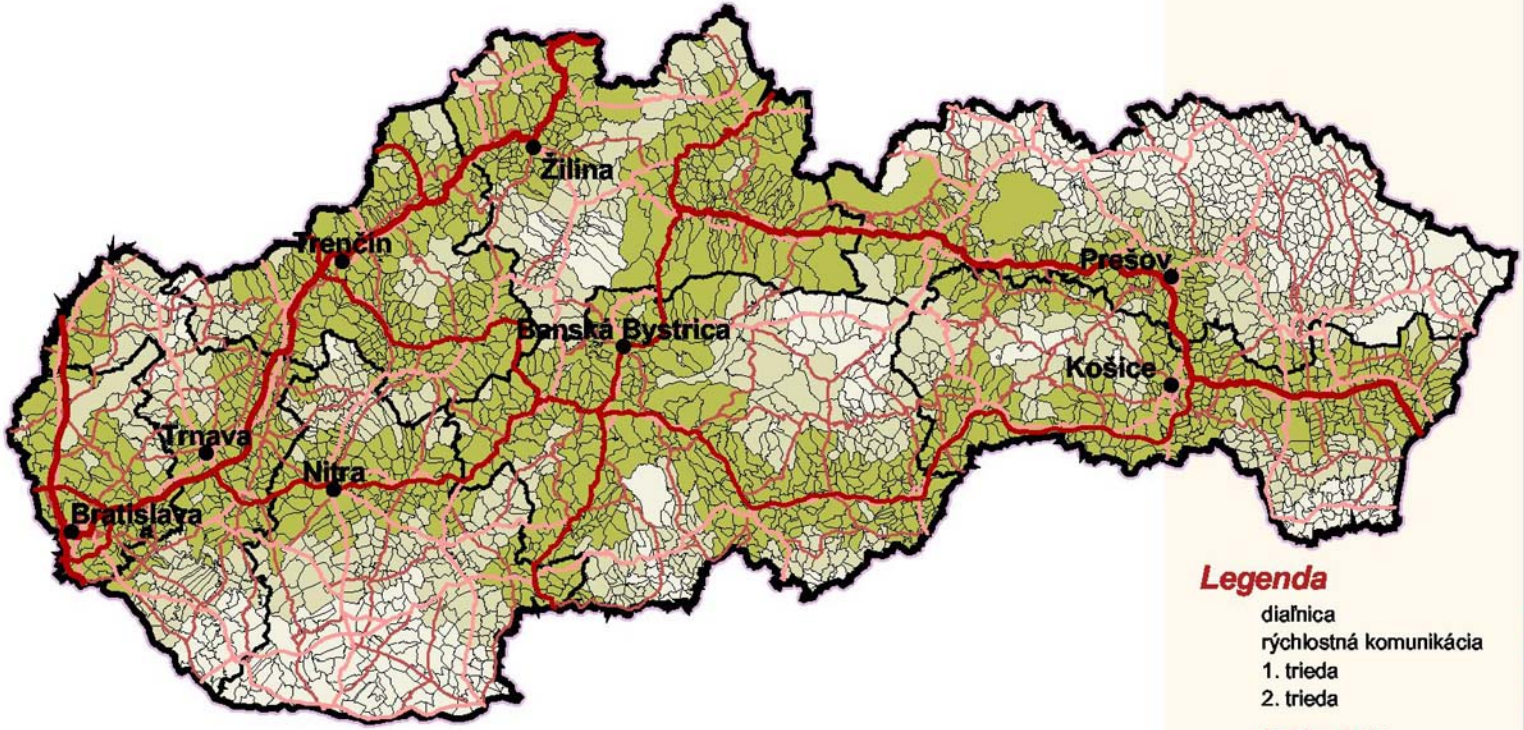
Súčasná vyššia dopravná záťaž v cesty cez Donovaly v porovnaní so záťažou cesty cez Malý Šturec je podmienená rekreačným charakterom dopravy, so zdrojom a cieľom tejto dopravy, ktorý sa nachádza v sedle Donovaly. Túto problematiku nemôže riešiť rýchlostná cesta R3 – vedená v tunelom obchádzajúcim športovo-turistické centrum medzinárodného významu Donovaly, čo paradoxne požaduje Banskobystrický kraj – ale rekonštrukcia cesty I/59 v jej pôvodnom koridore, s presmerovaním cesty E77 a odklonením medzinárodnej kamiónovej dopravy i dopravy nebezpečných nákladov. V tejto súvislosti je tiež potrebné poukázať na medzinárodné dohody v rámci EÚ a na započatú prevádzku RoLo dopravy z Trstenej cez Kraľovany, Žilinu, Leopoldov do Budapešti, ktorá vytvára podmienky pre vylúčenie ťažkej dopravy cez Donovaly. V zmysle KURS 2001 je trasa cesty I/59 klasifikovaná ako významná medzinárodná trasa pre turistickú dopravu.

Nakoľko argumentácie nachádzajúce sa v návrhu smernej časti Zmien a doplnkov Územného plánu Banskobystrického kraja, sa svojimi závermi sa dotýkajú i územia Žilinského kraja, je potrebné na ne reagovať. Platí tu konštatovanie, že o trasovaní ciest nerozhoduje ich „vypriamovanie“ a taktiež nerozhoduje to či cesta vedie okrajom územia alebo stredom štátu. V akademickej rovine platnosti tejto úvahy by potom v každej krajine vychádzali priame, lúčovito sa rozbiehajúce cesty zo stredu štátu k jeho hraniciam. Pochopiteľne, s veľkou dávkou tolerancie možno o systéme nie priamych ale lúčovito sa šíriacich komunikácií hovoriť v prípade štátov a krajín ako Maďarsko, Francúzsko či Čechy. Avšak Banská Bystrica v strede územia neznamená pre Slovensko to čo Budapešť, Paríž či Praha pre svoje štáty a krajiny. V praktickej rovine je možné k trasovaniu rýchlostnej cesty R3 na Slovensku uviesť analógie v prípadoch sídelne významnejších miest ako je Banská Bystrica. Kapacitné prepojenie Bratislavy s Nitrou nie je realizované priamo po najkratšej

ceste medzinárodného významu E571 cez Senec prípadne cez koridor ciest II. triedy Tomášov a Veľké Úľany, ale je realizované po diaľnici D1 do gravitačne silnej Trnavy a následne po rýchlostnej ceste R1 Trnava – Nitra. Rovnako v prípade prepojenia Košíc s Popradom a Tatrami nie je kapacitná komunikácia diaľnica D1 trasovaná v kratšom koridore ciest II. triedy cez Spišskú Novú Ves a Krompachy ale v dlhšej trase cez dopravno-gravitačne a sídelne silný Prešov. Z tohto pohľadu nie je zrejmé, prečo by pre Banskú Bystricu nemali byť uplatňované obecne platné kritéria sídelných väzieb a dopravných záťaží a prečo by Banská Bystrica mala mať na Slovensku privilegovanejšie postavenie ako hlavné mesto Bratislava, Košice či približne rovnako dopravno-gravitačne silná Martinská aglomerácia, ktorú by trasa rýchlostnej cesty R3 cez Hiadeľské sedlo obchádzala.

Pripomienkovým procesom KURS 2001 odmietnutý trojpólový variant prerušuje kontinuitu diaľničnej siete medzi Žilinou a Ružomberkom a presmeruje rýchlostnú cestu R3 z koridoru Turca do línie Ružomberok – Hiadeľ – Banská Bystrica. Takýto stav dokumentuje schéma dopravnej dostupnosti. Podľa tejto schémy by bol v maximálnej miere paralyzovaný rozvoj Martina a celého Turca. Realizácia rýchlostnej cesty R3 v koridore cez Ružomberok a Hiadeľ do Banskej Bystrice zlepší dopravnú dostupnosť neurbanizovaných a chránených priestorov Národného parku Nízke Tatry, v žiadnom prípade však nezlepší parametre dopravnej obsluhy miest na Orave ale len výrazne zhorší situáciu na Turci a v Martine. Pre mesto Ružomberok vzniká veľmi rozporuplná situácia, prerušením kontinuity diaľnice D1 mesto stráca rýchle spojenie so svojim prirodzeným záujmovým územím v priestore husto osídleného Považského sídelného pásu a naopak získava rýchlejšie spojenie s Banskou Bystricou – rovnako vzdialenou ako Žilina – ktoré vedie cez neurbanizované územie. Ak zvážime, že reforma verejnej správy priniesla výkon jej funkcií bližšie k občanovi, teda v prípade Považia ide o lokalizáciu verejných funkcií v priestore Považského sídelného pásu, Ružomberok a celý Dolný Liptov realizáciou trojpólového variantu výrazne strácajú na kvalite dopravnej obsluhy a na kvalite života obyvateľstva. Obrázok dopravných dostupností trojpólového variantu z Územného generelu cestnej dopravy SR/KURS 2001 dokumentuje neudržateľnú situáciu ktorá by na Považí vznikla.

Územia v dopravnom tieni - Dostupnosť diaľníc a rýchlostných komunikácií: Kombinácia 3

Legenda

diaľnica
rýchlostná komunikácia
1. trieda
2. trieda

Dostupnosť

do 15.0 minút
15.1 až 30.0 minút
30.1 minút a viac

Problematiku uprednostnenia lokalizácie rýchlostnej cesty R3 v neurbanizovanom koridore Turčianske Teplice – Banská Bystrica pred Banskobystrickým krajom preferovaným neurbanizovaným koridorom Ružomberok – Banská Bystrica dostatočne vysvetľuje zhrnutie vyššie uvedených statí :

- V európskych súvislostiach ide o jasnú prioritu dopravného koridoru Katowice/Ostrava – Budapest pred koridorom Kraków – Budapest.
- V dopravných záťažiach aditívny účinok spojenia záťaží z dvoch smerov Katowice/Ostrava a Kraków do jedného koridoru Turčianske Teplice – Banská Bystrica.
- Morfológia a charakter dotknutého územia koridoru cesty I/12 v priestore Veľkej Fatry v ktorom rýchlostná cesta nemôže iniciovať sekundárnu urbanizáciu priestoru ako v prípade koridoru cesty I/59 v Národných parkoch Nízke Tatry a Veľká Fatra.
- Približne polovičná vzdialenosť prepojenia rýchlostnej cesty Turčianske Teplice – Banská Bystrica v neurbanizovanom prostredí – 24 km – v porovnaní s prepojením rýchlostnej cesty Ružomberok – Banská Bystrica v neurbanizovom prostredí – 51 km.
- Z hľadiska predĺženia celej línie E77 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Budapest ide o dĺžkovo zanedbateľnú hodnotu približne 44 km.

Z hľadiska záujmov celého Slovenska i Žilinského samosprávneho kraja v plnej miere platí záver KURS 2001 a Územného generelu cestnej dopravy SR, že lokalizácia rýchlostnej cesty R3 v koridore cesty I/59 medzi Ružomberkom a Banskou Bystricou je pre Slovensko neprijateľná.

Návrh systému ciest I. a II. triedy vychádza z doplnkovej dopravnej funkcie k nadradeným diaľniciam a rýchlostným cestám, zo zabezpečenia prepravných vzťahov celoslovenského a regionálneho významu. V dopravno-urbanistickej rovine bude systém ciest zabezpečovať plošné pokrytie kvalitnej dopravnej obsluhy kompaktného územia Žilinského kraja a Severozápadného Slovenska.

Výstavba areálu automobilky KIA v k.ú. Teplička nad Váhom, Mojš, Nededza a Gbeľany otvorila problematiku vhodného situovania a hierarchie cestných komunikácií podieľajúcich sa na dopravnej obsluhe areálu. Uznesenie Vlády SR a Zmluva s automobilkou KIA upravujú problematiku diaľničnej dopravy. Doplnkom územných plánov dotknutých obcí pripadla úloha v širších vzťahoch predznačiť nároky na napojenie lokality na diaľničnú sieť a vyriešiť lokálne súvislosti dopravnej obsluhy. Schválené doplnky územných plánov dotknutých obcí nepredkladajú konzistentné dopravné riešenie problematiky. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja uvažujú s prístupom do areálov Kia Motors a Hyundai Mobis prostredníctvom preložky cesty II/583 Žilina – Varín, s pokračovaním trasy pripojenej na existujúci obchvat Varína.

Polycentrický rozvoj v súvislostiach Žilinského kraja znamená i povinnosť zabezpečiť zodpovedajúcu kvalitu života v minulosti funkčne limitovaného pohraničia. Pohraničný pruh územia pozdĺž hranice s ČR a Poľskom, Horné Kysuce a Horná Orava, stál v minulosti na okraji záujmov rozvoja regiónu a štátu. Bezpečnostný a ochranný režim štátnej hranice s Poľskom neumožňoval plnohodnotný rozvoj územia a výrazne limitoval kvalitu života obyvateľov. Základnou prioritou dopravného riešenia slovensko-česko-poľského pohraničného územia je vytvorenie možností na plnohodnotné využívanie územia, bez eliminujúcich vplyvov hranice. Za týmto účelom je nevyhnutné doplniť existujúcu sieť dopravnej infraštruktúry o prvky vyrovnávajúce disparity a urýchľujúce využívanie cezhraničných funkčných potenciálov. Priemet týchto princípov do priestorovej štruktúry územia sa bude odrážať v prioritnej polohe distribučnej dopravnej osi orientovanej západo-východne. Severo-južne orientovaná dopravná infraštruktúra – diaľnica D3 a rýchlostná cesta R3 – budú spĺňať predovšetkým zbernú funkciu, sprístupňujúcu územie medzištátnym a európskym dopravným vzťahom. Prostredníctvom západo-východne orientovanej cesty – s dôrazom na jej smerovú a kvalitatívnu homegénnosť – bude realizovaný zdrojový a cieľový prepravný proces pohraničného územia. Horná Orava a Horné Kysuce sú jedným z mála

priestorov Slovenska s populačným prírastkom obyvateľstva. Regionálna politika má snahu vytvoriť podmienky na zotrvanie obyvateľstva v ich pôvodných, avšak rozvoja schopných centrách. Rozvoj sídelných centier Námestovo, Trstená, Tvrdošín, Čadca i Turzovka, v kontexte svojho spádového územia, ich dobrá dopravná dostupnosť sa premietajú do návrhu skvalitnenia cestného ťahu II/487 a II/520. Otvorenie slovensko-poľskej hranice v EÚ a zosúladenie slovenských a poľských regionálnych dopravných koncepcií vytvárajú možnosti kontinuity tohto cestného ťahu cez poľské Zakopané či Nový Targ znovu na slovenské územie severovýchodného Slovenska (Stará Ľubovňa, Bardejov, Svidník rýchlostná cesta R4). Cestný ťah tak dostane celoštátny a medzištátny charakter, čo bude oprávňovať na jeho preradenie do siete ciest I. triedy. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR usiluje o spracovanie spoločného projektu dopravnej obsluhy kontinuálneho územia slovensko-poľského pohraničia. Ponímanie dopravnej infraštruktúry tohto územia, ako jedného funkčného a hranicami nedeleného systému, pomôže koordinovať a skvalitniť dopravnú obsluhu priestoru. Existuje reálny predpoklad, že systém prinesie i zníženie verejných financií obidvoch štátov potrebných na jeho výstavbu a prevádzkovanie.

Súvislosti dopravnej regionalizácie Slovenska i prípravy priemyselných parkov sa prejavujú dôrazom na zlepšenie dopravnej dostupnosti Považského dopravného a sídelného koridoru z priestoru Turca, Hornej Nitry a ich vzájomného prepojenia. Tieto snahy sa prejavujú v návrhoch na zlepšenie stavebno-technických parametrov i na zvýšenie funkčnej úrovne cestného ťahu križovatka rýchlostnej cesty R2 s I/64 Prievidza – Nitrianske Pravno, II/519 Nitrianske Pravno – Jasenovo a III/06545 Jasenovo – Turčianske Teplice križovatka rýchlostnej cesty R3. V porovnaní s pomerne riedko urbanizovaným priestorom južnej časti Rajeckej doliny sa v navrhovanom postupe zhodnocuje silnejší sídelný potenciál a priestor južného Turca. Dopravné prepojenie Prievidza – Rajec má prirodzený sklon zostať na nadregionálnej až regionálnej úrovni, zatiaľ čo dopravné prepojenie Prievidza – Turčianske Teplice má ambície, prostredníctvom prepájania rýchlostných ciest R2 a R3, rásť na úroveň celoštátneho významu. V priestore južného Turca sa taktiež ponúka možnosť realizovať cestné prepojenie subregionálneho charakteru medzi obcou Sklené a mestom Handlová v Trenčianskom kraji. Obce južného Turca tento návrh iniciatívne predkladajú. Z koncepčného pohľadu posilňovania regionálnych prepojení Severozápadného Slovenska je možné tento návrh podporiť s doporučením predjednania dopravných a územných súvislostí s Trenčianským samosprávnym krajom a s jeho následným uvedením v novelizácii územných plánov regiónov.

Podľa Uznesenia vlády SR č. 769/2004 k Návrhu rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2005 až 2007, budú na území Žilinského kraja financované nasledovné akcie na cestách I. až II. triedy s rokmi ukončenia financovania akcií :

- Privádzač Žilina/Stražov 2006
- Cesta I/59 Ružomberok, most 062 2007
- Cesta II/584 Liptovské Matiašovce 2008
- Cesta II/487 Čadca – Raková 2008
- Cesta II/583 Belá 2008
- Cesta I/59 Dolný Kubín, pruh pre pomalé vozidlá 2009
- Cesta I/64 Kľače – Šuja 2010
- Cesta I/64 Rajecké Teplice – Kľače 2010

Okrem schváleného programu priorít verejných prác Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja uvažujú s rekonštrukciami a stavbami ciest uvedenými v záväzných regulatívoch územného rozvoja a v programe verejnoprospešných stavieb.

Rámcová kategorizácia cestných komunikácií podľa STN 736101 kladie pomerne vysoké nároky na normové usporiadanie ciest. Vo všeobecných súvislostiach dosahovaných a prognózovaných dopravných záťaží na Slovensku, kapacity cestných komunikácii budú podľa normového usporiadania, mimo úsekov ciest hlavných diaľničných ťahov, poskytovať pomerne veľkú kapacitnú rezervu. V záväznej časti vymenované komunikácie majú

uvádzané predpokladané zaradenie do kategórií cestných komunikácií. Aplikuje sa pravidlo kontinuálneho šírkového usporiadania komunikácií v extraviláne a intraviláne. V úsekoch ciest, kde sa výrazne mení ich dopravná funkcia (obvykle funkcie diaľničných privádzačov v intravilánoch miest) alebo prírodné podmienky, sú uvádzané zmeny kategórií zaradenia. Všeobecne je uplatňované zaradenie ciest I. triedy do kategórie C11,5/80, 70, 60, ciest II. triedy do kategórie C9,5/80, 70, 60 a ciest III. triedy do kategórie C7,5/70, 60 a 50. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja obecne uvažujú s použitím nižšej kategórie C9,5/70-50 pre novokoncipované návrhy cestných ťahov I. triedy i pre cesty I. triedy lokalizované v citlivých chránených územiach, v ktorých by pri dodržaní všetkých stavebno-technických kritérií hrozil neprimeraný zásah do územia. Rovnako je vhodné uplatniť výnimky i pre cesty II. triedy v usporiadaní C7,5/70, 60, a 50. Adekvátne prehodnotenie zaradenia jednotlivých úsekov komunikácií do kategórii upresnenia dopravné prognózy, buď v rámci predprojektovej a projektovej prípravy ciest alebo v doporučovanom Generálnom dopravnom pláne Žilinského kraja.

2.13.4. Infraštruktúra železničnej dopravy

Hlavné železničné trate na území Žilinského kraja sú súčasťou hierarchicky najvyššej dopravnej infraštruktúry multimodálnych koridorov. Ide o dopravnú líniu Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – Užhorod označenú ako multimodálny koridor č. Va., líniu Žilina – Čadca – Skalité – Zwardoń – Gdańsk označenú ako multimodálny koridor č. VI. a líniu Čadca – Český Těšín – Ostrava zaradenú medzi doplnkové siete TINA. Trate sú súčasťou Európskej siete najdôležitejších železničných tratí AGC č. E63 a E40. Rovnaké zaradenie platí i pre európsky systém tratí kombinovanej dopravy podľa dohody AGTC.

Vývojový posun nastal v problematike návrhu vysokorýchlostných tratí, ktoré sú problematikou výsostne Európskych súvislostí. Úloha dostatočne intenzívnych prepravných prúdov a znižovania investičných nákladov sa v procese kreovania siete VRT – spájajúcej aglomerácie európskeho významu – neustále zvýrazňuje. Preto princíp efektívnosti výstavby a prevádzkovania VRT je rozhodujúcim faktorom predinvestičného procesu. Pre Slovensko z toho vyplývajú závery o veľmi nízkej pravdepodobnosti realizácie VRT západo-východného smerovania cez územie štátu. Podľa európskych štúdií zostáva Slovensko potenciálne využiteľné pre severo-južné trasovanie európskych VRT. KURS 2001 tento trend reflektuje vypustením západo-východného prepojenia a akceptáciou severo-južného prepojenia (v koridore Považia) cez územie Slovenska. V polohe zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja ide o rezerváciu územného koridoru vhodného pre možnú výstavbu VRT v prepojení Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice/Ostrava – Warszawa/Gdańsk.

Podľa Vládou SR schválenej Koncepcie rozvoja železničných ciest č. 963/2001 je strategickým cieľom ŽSR výrazné zvýšenie kvality na súčasnú úroveň vyspelých európskych železníc. Prostriedkom k dosiahnutie kvalitatívnej zmeny je v modernizácia železničnej infraštruktúry v trasách multimodálnych koridorov, vybraných pohraničných prechodových staníc, informačnej siete a železničných uzlov. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja považujú modernizáciu koridorových železničných tratí za najvyššiu prioritu v železničnej doprave kraja.

Modernizácia železničných tratí sa dotýka úsekov tratí lokalizovaných v Žilinskom kraji. Ide o železničné trate č. 120 v úseku Púchov – Žilina, modernizácia na traťovú rýchlosť 120 až 160 km/hod., trať č. 180 v úseku Žilina – Vrútky – Liptovský Mikuláš – Poprad, modernizácia na traťovú rýchlosť 120 až 160 km/hod., trať č. 127 v úseku Žilina – Čadca, modernizácia na traťovú rýchlosť 120 km/hod., a trať č. 129 v úseku Čadca – Skalité – Zwardoń modernizovanú na traťovú rýchlosť 100 a 70 km/hod.

V súčasnosti prebieha proces hodnotenia vplyvov na životné prostredie modernizácie trate v úseku Púchov – Žilina. Materiál je hodnotený variantne, pre úpravy na traťovú rýchlosť 120 – 160 km/hod. a pre úpravy na traťovú rýchlosť 160 km/hod. Očakáva sa, že

smerové vedenie železničnej trate bude mierne pozmenené v úsekoch súbehu s diaľnicou D1 križovatka Vrtižer, Dolný Hričov a v oblasti zastávky Horný Hričov.

Kľúčovú úlohu v dopravnej dostupnosti pripravovanej automobilovej fabriky KIA pri Žiline bude okrem terminálu kombinovanej dopravy zohrávať i zriaďovacia železničná stanica Žilina – Teplička nad Váhom. Druhá stavba – 2. etapa zriaďovacej stanice bola rozhodnutím Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR zaradená medzi stavby, ktoré majú byť realizované v nasledujúcich dvoch rokoch zo štrukturálnych fondov EÚ.

V koncepcii rozvoja železničných ciest Slovenskej republiky nie je na území Žilinského kraja uvažované s inými traťami. Zmeny a doplnky územného plánu Žilinského kraja však naďalej počítajú s obnovou pôvodného železničného prepojenia trate regionálneho významu č. 181 v úseku Trstená – Suchá Hora – štátna hranica SR / PR a s jej pripojením na železničnú sieť Poľskej republiky. Podľa záväznej časti KURS 2001 bude železničná trať č. 181 súčasťou hlavnej trate pre medzinárodnú turistiku v prepojení Kraków – Kraľovany – Vrútky – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Šahy – Budapest. Rezortné dokumenty a Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja neuvažujú so zvýšením funkčnej úrovne uvedeného železničného ťahu (I. kategória, trate AGC a AGTC).

Funkčnosti dopravnej obsluhy územia Slovenska železničnou dopravou – predovšetkým na regionálnej úrovni – sa zásadným spôsobom dotkne realizácia uznesenia Vlády SR č. 830/2000, ktorým sa schvaľuje projekt transformácie a reštrukturalizácie Železníc SR. Zákon NR SR č. 164/1996 Z. z. o dráhach rozdeľuje dráhy na dráhy celoštátne, dráhy regionálne a vlečky. Uznesenie Vlády SR č. 830/2000 v zozname železničných regionálnych dráh navrhnutých na transformáciu uvádza nasledovné trate z územia Žilinského kraja :

- Kraľovany – Trstená,
- Žilina – Rajec,
- Čadca – Makov.

Možnosti prevádzkovania regionálnych dráh sa navzájom líšia podľa miestnych a regionálnych faktorov. Za týmto účelom boli spracované pilotné projekty odporúčania obsahujúce šesť možností od prevádzkovania v správe ŽSR až po zastavenie prevádzky a zrušenie trate. Problematika prevádzkovania uvedených tratí je otvorená a v súčasnosti je predmetom jednaní ŽSR so samosprávnymi regiónmi a mestami. Zmeny a doplnky ÚPN VÚC ponechávajú súčasný stav a nenavrhujú žiadne fyzické zrušenie uvedených regionálnych dráh Žilinského kraja.

Podľa Uznesenia vlády SR č. 769 z 18. augusta 2004 k Návrhu rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2005 až 2007 budú v železničnej doprave financované nasledovné verejné práce s ukončením financovania v rokoch :

- Modernizácia železničnej trate Žilina – Krásno nad Kysucou 2008
- Žilina-Teplička nad Váhom, zriaďovacia stanica 2007

2.13.5. Infraštruktúra kombinovanej dopravy

Koncepciu rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010 prijala Vláda SR svojím uznesením č. 37/2001. Rozvoj kombinovanej dopravy je viazaný legislatívne a organizačné zabezpečenie, na ekonomické a dopravné aspekty. Pôvodný program rozvoja kombinovanej dopravy uvažoval s počtom terminálov odvodeným z rozvozovej vzdialenosti 50 km. Aj v zákone o cestnej dani je stanovená vzdialenosť dovozu a rozvozu v okolí terminálu kombinovanej dopravy do 50 km. Táto vzdialenosť vychádzala z koncepcie a názorov na rozvoj Kontajnerového dopravného systému v bývalej ČSFR. Koncepcia rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010 uvažovala s efektívnosťou kombinovanej dopravy pri atrakčnom obvode terminálov 80 km pre veľké

kontajnery a výmenné nástavby a pri atrakčnom obvode 150 km v systéme RoLa a RoRo. Vzhľadom na pomalý vývoj kombinovanej dopravy bolo na porade vedenia Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií rozhodnuté spracovať Aktualizáciu schválenej koncepcie. Aktualizácia koncepcie rozvoja kombinovanej dopravy vychádza zo súčasných poznatkov z rozvoja kombinovanej dopravy a prijatých hlavných dokumentov EÚ k problematike kombinovanej dopravy.

Z časti 2. Aktualizácie koncepcie rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010 vyplýva, že je v záujme EÚ podporovať kombinovanú dopravu, k čomu sa zaviazala aj vláda SR podpisom významných dokumentov vo vzťahu k EÚ a na rokovaniach CEMT/ECMT. Kombinovaná doprava pre svoje významné účinky na znižovaní negatívneho zaťaženia životného prostredia exhalátmi, záberom pôdy, hlukom, znižovaním zaťaženia cestnej siete a následkov dopravných nehôd, ako aj nižšou spotrebou energie je považovaná za dopravu vo verejnom záujme a preto štát môže vykonávacími predpismi regulovať právny rámec kombinovanej dopravy vo vzťahu k ostatným druhom dopravy.

Podľa Aktualizovanej koncepcie sa podpora kombinovanej doprave bude poskytovať v dvoch základných oblastiach kombinovanej dopravy, ktoré sa priamo dotýkajú územia Žilinského kraja:

- podpora rozvoja infraštruktúry kombinovanej dopravy v železničnej a vodnej doprave, ktorá je zaradená do dohody AGTC, výstavba, rekonštrukcia a modernizácia terminálov kombinovanej dopravy a zlepšenie ich napojenia na hlavné dopravné ťahy (železnica, cesta a voda), ako aj pri zaobstaraní potrebných manipulačných zariadení,
- podpora prevádzky kombinovanej dopravy t. j. nákup špeciálnych železničných vozňov a cestných nosičov kombinovanej dopravy, nákup intermodálnych prepravných jednotiek (najmä výmenné nadstavby na cestné vozidlá) a vykrytie prevádzkových strát v kombinovanej doprave (realizuje sa zvyčajne v prepravách RoLa).

Nutnosť definovať daňové úľavy pre cestné vozidlá vykonávajúce zvoz a rozvoz nákladových jednotiek kombinovanej dopravy bola príčinou stanovenia pevnej vzdialenosti rozvozu do 150 km. Atrakčný obvod 150 km rozvozovej vzdialenosti zredukoval rozsah výstavby terminálov kombinovanej dopravy na Slovensku. Ich štátom podporovaná výstavba sa obmedzí len na základné dopravné regióny Slovenska, teda Bratislava a Juhozápadné Slovensko v Bratislave, Severozápadné Slovensko v Žiline, Stredné Slovensko vo Zvolene a Východné Slovensko v Košiciach. Predpokladá sa, že investície budú dotované z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v spojení s prostriedkami EÚ a s prispením združených investícií prevádzkových spoločností terminálov. Dotované terminály však musia spĺňať podmienky terminálov na európskej úrovni. Finančná podpora kombinovanej dopravy bude zameraná i na systém RoLa a to najmä v súvislosti s predpokladaným otvorením nových liniek sprevádzanej dopravy RoLa.

Terminál kombinovanej dopravy na európskej úrovni (alebo tiež terminál bez obmedzení) musí spĺňať taxatívne určené základné požiadavky. Z územno-plánovacieho hľadiska je v prípadoch terminálov európskej úrovne potrebné počítať s rezerváciou pridružených plôch logistických centier a plôch pre naväzujúce obchodné činnosti (skladovanie, balenie, triedenie, špedícia atď.).

V porovnaní s predchádzajúcimi koncepciami rozvoja kombinovanej dopravy bola z územia Žilinského kraja vylúčená štátna podpora na realizáciu terminálu regionálneho významu v Ružomberku. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja rezerváciu uvedenej plochy pre terminál kombinovanej dopravy ponechávajú, avšak s určením pre výstavbu terminálu neštátneho charakteru. Obdobný postup bol použitý i v prípade terminálu kombinovanej dopravy v Trenčianskej Teplej na území Trenčianskeho kraja. Z priestorového a prevádzkového hľadiska regiónu Severozápadného Slovenska sa vytvára štruktúra štátnych a neštátnych terminálov (Trenčianska Teplá, Žilina, Ružomberok) umožňujúca v plnej miere pokryť prípadné vysoko kapacitné nároky silných súkromných

investorov (viď. poloha terminálu v Trenčianskej Teplej v súvislosti s priemyselným parkom Dubnica nad Váhom).

Podpora systému sprevádzanej dopravy RoLa, ku ktorej sa zaviazali vlády členských krajín EÚ Slovenska a Poľska, sa výrazne dotýka územia Žilinského a Banskobystrického kraja. Avizované prepojenie železničnej trate č. 181 v systéme RoLa so železnicami Poľskej republiky alebo len prevádzkovanie tejto trate RoLa na území Slovenska prispeje k odľahčeniu cestného koridoru cesty I/59 od medzinárodnej kamiónovej dopravy.

Železničné trate č. 120, 180, 127 a 129 na území Žilinského kraja, ktoré sú súčasťou multimodálnych koridorov č. Va. a VI., sú zároveň prevádzkované podľa dohody AGTC ako európske trate kombinovanej dopravy č. C-E63, C-E40.

2.13.6. Infraštruktúra leteckej dopravy

Na Slovensku existuje hlavná sieť verejných letísk pre medzinárodnú dopravu, svojimi atrakčnými obvodmi pokrývajúca celé územie štátu. Ide o letiská M.R. Štefánika v Bratislave a letiská v Košiciach, Piešťanoch, Žiline, Sliači a Poprade. Letiská v Bratislave a Košiciach majú postavenie strategických letísk. Letisko Žilina, ktoré má výrazný potenciál zastávať funkciu prípojného letiska k leteckým terminálom, je v súčasnosti bez pravidelných liniek osobnej dopravy. Atrakčný obvod letiska Žilina v k.ú. Dolný Hričov pokrýva územie regiónu Severozápadného Slovenska. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja uvažujú s pripravovaným predĺžením vzletovej a pristávacej dráhy (VPD), s výstavbou adekvátnych približovacích a zabezpečovacích zariadení, s výstavbou terminálu osobnej dopravy Letiska Žilina v k. ú. Dolný Hričov.

V súvislosti s prípravou investície KIA na lokalite pri Žiline bol deklarovaný záujem ČSA od roku 2005 prevádzkovať pravidelnú leteckú linku spájajúcu Žilinu s najdynamickejšie sa rozvíjajúcim leteckým terminálom strednej Európy, letiskom Praha-Ruzyň. Existuje reálny predpoklad, že lety spojené so zabezpečením a prevádzkovaním investície KIA pri Žiline budú smerovať zo Soulu do Prahy a že z tohto dôvodu bude i prípojná linka do Žiliny po obchodnej stránke plne konkurencie schopná.

Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja akceptujú zmeny koncepcie poskytovania služieb leteckej dopravy v oblasti Turca. Pôvodná koncepcia, ktorá bola spracovaná v 70–tych rokoch minulého storočia, vychádzala z dočasnej funkcie letiska v Martin v k.ú. Tomčany, ktoré malo byť dostavané na parametre prevádzkovania všeobecného letectva a malých dopravných lietadiel (kritický typ L-410 pre 17 cestujúcich). Vo výhľadovom riešení sa počítalo s výstavbou veľkého dopravného letiska v lokalite obce Rakovo. Na základe rokovaní relevantných subjektov samosprávy a zástupcov Aeroklubu Martin so sekciou civilného letectva Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácii bolo konštatované, že vybudovanie nového dopravného letiska v regióne Turca je nereálne. Z tohto dôvodu je nevyhnutné zachovať súčasné letisko Martin v k.ú. Tomčany tak, aby plnilo doterajšie funkcie a v budúcnosti zabezpečilo služby všeobecného letectva vo vnútroštátnej a prípadne i medzinárodnej nepravidelnej doprave. Podnetom k predpokladanému rozvoju obchodných letov sú súvislosti spojené s výrazným rozvojom investičných aktivít veľkého charakteru (priemyselné parky, Volkswagen, ...). Pre tento účel je potrebné uvažovať s predĺžením VPD, s jej náležitým vybavením a s dobudovaním areálu letiska. Zároveň je potrebné zabezpečiť ochranu letiska v zmysle zákona o civilnom letectve a v zmysle zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku areál letiska zahrnúť do záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja a ostatných relevantných územno-plánovacích dokumentácií. Z dôvodu ochrany leteckej prevádzky letiska pred klamlivými svetlami dopravného prúdu z pripravovanej rýchlostnej cesty R3 bola do zmien a doplnkov zapracovaná pozmenená trasa rýchlostnej cesty v priestore ochranných pásiem letiska Martin v k.ú. Tomčany.

Koncepcia rozvoja leteckej dopravy, ktorú schválila Vláda SR svojím uznesením č. 649/2001 neuvažuje s rozširovaním existujúcej hlavnej siete letísk na Slovensku.

2.13.7. Infraštruktúra vodnej dopravy

Vláda SR svojim uznesením č. 469/2000 schválila „Koncepciu rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky“. Jej rozpracovanie, ktorého predmetom bola realizácia Vážskej vodnej cesty a prepojenie vodných ciest Váh – Odra, bolo schválené uznesením Vlády SR č. 463/2002. V zmysle európskych konvencií o vodnej doprave je rieka Váh chápaná ako súčasť multimodálnych koridorov č. Va. a VI. a podľa dohody AGN ako vodná cesta E81. Efektívnosť prepojenia Vážskej vodnej cesty s Odrou je podmienená centrálnym severo – južným európskym tranzitom Severné more / Baltické more – Čierne more, teda náhradou za niekoľkonásobne dlhšiu pobrežnú morskú vodnú cestu okolo Európy. Vážska vodná cesta je dielo s veľkým medzinárodným dosahom. Štát hodlá do financovania jej realizácie a prevádzkovania zapojiť privátny sektor, regionálnu samosprávu a mestá (prístavy).

Plán dobudovania Vážskej vodnej cesty a idea prepojenia na rieku Odra je členený na 4 etapy :

- etapa Komárno – Sereď, bola uvedená do prevádzky v júni 1998,
- etapa Sereď – Púchov,
- etapa Púchov – Žilina,
- etapa Žilina – Odra.

Výstavba Vážskych prístavov je predpokladaná predovšetkým v rámci 2 a 3 etapy stavby. V Žilinskom kraji sa uvažuje s výstavbou prístavu na vodnom diele Žilina v k.ú. Tepličká nad Váhom. Lokalita prístavu bola upresnená v súvislosti s investičnými zámermi v priestore Tepličká nad Váhom – Mojš –Varín.

Požiadavky na výstavbu Vážskej vodnej cesty triedy Va. vodných ciest si vyžiadajú úpravu existujúcich vodných kanálov a úpravy stupňov existujúcich vodných elektrární. Plavebné kanály bude potrebné rozšíriť na 34,0 m.

V problematike realizácie Vážskej vodnej cesty dochádza k zásadnému posunu. Uznesenie vlády SR č. 769 z 18. augusta 2004 k Návrhu rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2005 až 2007 zaraďuje projekt výstavby Vážskej vodnej cesty do plánu štátnej expertízy.

Problematika výstavby prepojenia Vážskej vodnej cesty s Oderskou vodnou cestou sa nachádza v štádiu medzinárodných rokovaní expertných a štátnych zástupcov. V súčasnosti nie sú v tejto problematike vykonané žiadne právoplatné uzávery. Zmeny a doplnky Územného plánu Žilinského kraja preto zachovávajú študijný kontext rezervácie územného koridoru pre túto stavbu.

2.13.8. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

KURS 2001 sa problematikou cyklistickej dopravy nezaoberá. ÚPN VÚC Žilinského kraja vo svojej záväznej časti všeobecne proklamuje záväzok chrániť priestory cykloturistické magistrály. Zmeny a doplnky územného plánu Žilinského kraja prikročili ku konkretizácii lokalizácie nadradenej infraštruktúry cyklistickej dopravy, teda diaľkových cyklomagistrál. Tieto cyklistické trasy sú vo väčšine úsekov lokalizované na dopravnom priestore ciest II. a III. triedy, na účelových a poľných cestách a miestnych komunikáciach. S použitím komunikácií vyhradených len pre cyklistickú dopravu sa uvažuje v prípade Rajeckej cyklomagistrály, v prípade Kysuckej cyklomagistrály v Bystrickej doline s využitím telesa

opustenej lesnej železnice a v prípade Donovalskej cyklomagistrály s využitím telesa opustenej lesnej železnice.

Trasy cyklomagistrál Žilinského kraja sú spracované Slovenským cykloklubom a vydané na mapách v edícii cykloturistických máp spracovaných VKÚ a.s. Harmanec. Sústava cyklomagistrál bola doplnená o ďalšie spracované štúdie (Rajecká cyklomagistrála) a návrhy chýbajúcich prepojení na úrovni cyklomagistrál.

2.14. Vodné hospodárstvo

V problematike vodného hospodárstva sú nasledujúce zmeny :
- kapitola 2.14.1.2 sa dopĺňa novým odstavcom
- kapitoly 2.14.2.2. a 2.14.4.2. sa nahrádzajú novým textom
- kapitola 2.14.5.1. sa dopĺňa novým odstavcom

2.14.1. Odtokové pomery

2.14.1.2. Návrh opatrení na ochranu územia pred povodňami

Rozdelenie pripravovanej ochrany pred povodňami podľa okresov

Okres	Návrh opatrení na ochranu
Bytča	- Kotešová – Veľké Rovné, prestavba toku Rovňanka
Čadca	- Stará Bystrica, úprava Senkovho potoka - Krásno nad Kysucou, úprava toku Kysuca - Čadca – Sihelník, úprava Kysuce - Korňa, prestavba toku Korňanka - Olešná – Staškov, úprava toku Olešnianka - Čadca, úprava toku Rieka - Raková, úprava Trstenského potoka - Turzovka, úprava toku Predmieranka
Dolný Kubín	- Zázrivá, úprava toku Zázrivky - Párnica, úprava Zázrivky - Dolný Kubín, Jasenovský potok úprava v intraviláne rkm 0,3-0,8
Kysucké Nové Mesto	- Kysucký Lieskovec – Povina, úprava toku Kysuca
Liptovský Mikuláš	- Hybe, úprava toku Hybica v rkm 4,180 – 4,650 - VD Liptovská Mara, rekonštrukcia
Martin	- Turany, ochranná hrádza Váhu - Vrútky, zvýšenie ľavobrežnej ochrannej hrádze pri ČOV, rkm 278,2 -278,5
Námestovo	- Rabča, úprava Polhoranky
Žilina	- Kamenná Poruba, úprava Porubského potoka - Žilina – Rosina, úprava Rosinky - Strážov, prestavba ochrannej hrádze - Turie, prestavba Turského potoka - Brezany, úprava toku Brezanový

2.14.2. Zásobovanie pitnou vodou

2.14.2.2. Návrh zásobovania pitnou vodou

Medzi priority rozvoja zásobovania pitnou vodou z verejných vodovodov patrí:

1. využitie kapacity VN Nová Bystrica napojením obcí s deficitom miestnych vodárenských zdrojov v okresoch Čadca, Kysucké Nové Mesto, Žilina a Bytča na SKV Nová Bystrica – Čadca – Žilina (ďalej SKV NB – ČA - ŽA),
2. rozšírenie Oravského skupinového vodovodu (OSV) napojením obcí s deficitom miestnych vodárenských zdrojov v okrese Námestovo,
3. využitie potenciálnych vodárenských zdrojov : Kriváňska Rizňa (20 $l.s^{-1}$) pre vodovod Terchová, Križan (37 – 43 $l.s^{-1}$) pre SKV Pribylina a SKV Liptovský Hrádok, Liptovské Matiašovce, Suchá dolina (70 $l.s^{-1}$) pre SKV Liptovský Mikuláš a rozvoj rekreačných aktivít na VN Liptovská Mara, Starobocká dolina (Bocianka 13,8 70 $l.s^{-1}$) pre SKV Vyšná Boca, Nižná Boca, Horná Štubňa (15 $l.s^{-1}$) pre SKV Turčianske Teplice, Zuberec, Blatná, Studený potok (100 $l.s^{-1}$) pre OSV, Červený potok (2 $l.s^{-1}$) pre vodovod Hladovka –

Čimhová, Liptovská Lúžna (30 $l.s^{-1}$) pre SKV Ružomberok, prebytok VZ Malatiná pre SKV Lúčky, Kalameny, DVZ pre vodovod Východná,
4. rozšírenie SKV Liptovský Mikuláš napojením obce Bobrovník a rekreačných lokalít,
5. rozšírenie SKV Žilina napojením obcí v povodí Rajčanky na prívod z vodárenského zdroja Fačkov,
6. rozšírenie SKV Žilina napojením obcí Hričovské Podhradie, Paština Závada a miestnej časti Peklina,
7. rozšírenie SKV Žilina napojením obce Podhorie vo výhľade aj Lietavskej Závadky,
8. rozšírenie SKV Ružomberok napojením obcí Sliače, Liptovská Štiavnica, Potok a prepojenie s SKV Dúbrava,
9. využitie miestnych vodárenských zdrojov a realizácia vodovodov v obciach a ich miestnych častiach mimo dosahu SKV,
10. rekonštrukcie a rozšírenie verejných vodovodov, rozšírenie akumulácie,

V rámci nadregionálnych vzťahov :
1. príprava realizácie VN Garajky na Ipoltici, veľkokapacitného vodárenského zdroja pre Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu s dotáciou vody cca 200 $l.s^{-1}$ pre SKV Liptovský Mikuláš a SKV Ružomberok.

2.14.2.2.1. Predpokladaný rozvoj verejných vodovodov v jednotlivých okresoch Žilinského samosprávneho kraja

Okres Bytča
- zásobovanie obcí Kotešová, Veľké Rovné, Štiavnik realizáciou prívodného potrubia SKV, vodojemov Kotešová, Veľké Rovné, Kolárovice, Hvozdnica a Štiavnik, čerpacích staníc, zásobných a rozvodných vodovodných sietí.

Okres Čadca
- zásobovanie obcí Svrčinovec, Čierne, Skalité z SKV NB-ČA-ŽA realizáciou vetvy Čadca – Skalité, vodojemov Svrčinovec a Skalité, čerpacích staníc, zásobných a rozvodných vodovodných sietí,
- zásobovanie obcí Raková, Zákopčie, Staškov, Olešná, Podvysoká, Turzovka, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Vysoká nad Kysucou, Makov z SKV NB-ČA-ŽA realizáciou vetvy Čadca – Makov, vodojemov Staškov, Olešná, Turzovka, Korňa, Vysoká nad Kysucou, Makov, čerpacích staníc, zásobných a rozvodných vodovodných sietí,
- zásobovanie obcí Radôstka, Klubina a Lutiše (okres Žilina) napojením na prívod SKV NB-ČA-ŽA,
- rozšírenie vodovodu a rozvodné siete v obciach Nová Bystrica, Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou,
- rozšírenie verejného vodovodu Čadca do miestnej časti Čadečka,
- rozšírenie verejného vodovodu Oščadnica,
- rekonštrukcia vodárenských zdrojov .

Okres Dolný Kubín
- percento zásobovanosti v okrese je dostatočné,
- vo výhľade je možnosť využitia zdokumentovaného vodárenského zdroja Párnica (60 $l.s^{-1}$) pre Oravský skupinový vodovod (OSV).

Okres Kysucké Nové Mesto
- zásobovanie obcí Ochodnica, Nesluša, Rudina, Rudinská napojením na SKV NB-ČA-ŽA a realizácia príslušných vodárenských zariadení,
- rekonštrukcia verejného vodovodu v Kysuckom Novom Meste a jeho rozšírenie do prímestských častí.

Okres Liptovský Mikuláš

- v rámci akcie Pribylina – rekonštrukcia a rozšírenie SKV bude rekonštruované prívodné potrubie v úseku prameň Suchý Hrádok – vodojem Liptovská Kokava, nové prívodné potrubie ako obchvat Pribyliny k prameňu Križan, čerpacia stanica pri prameni, výtlačné potrubie do vodojemu Vavrišovo, vodojem Liptovská Kokava, Jamník, prepojenie SKV Pribylina a Liptovský Hrádok novým prívodným potrubím od prameňa Križan do rekonštruovanej čerpacej stanice Žiarce,
- využitie zdokumentovaných vodárenských zdrojov Liptovské Matiašovce (Suchá dolina), vybudovanie prívodného potrubia Liptovské Matiašovce – Liptovský Trnovec – Liptovský Mikuláš, vodojem Podbreziny, vodojem Liptovská Mara (zabezpečenie zásobovania pitnou vodou rozvojovej rekreačnej lokality),
- využitie potenciálnych vodárenských zdrojov pre SKV Vyšná Boca - Nižná Boca,
- SKV Bobrovček – Pavlova Ves, rozšírenie do Liptovských Behároviec,
- napojenie obce Bobrovník, miestnych častí a rekreačných lokalít na SKV
- doplňujúci vodárenský zdroj pre vodovod Východná
- prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Východná,
- prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – Liptovský Ján,
- príprava realizácie vodárenskej nádrže (VN) Garajky na Ipoltici a prívodného potrubia z úpravne vody pri VN Garajky do prívodu SKV Liptovský Hrádok – Liptovský Mikuláš a prívodného prepojovacieho potrubia z vodojemu Liptovský Mikuláš do SKV Dúbrava (nový distribučný vodojem) a prípadne do SKV Ružomberok,
- využitie miestnych vodárenských zdrojov a realizácia vodovodov v obciach mimo dosahu SKV.

Okres Martin

- percento zásobovanosti v okrese je dostatočné,
- rekonštrukcia a rozšírenie verejných vodovodov a rozšírenie akumulácie súvisiace s územným rozvojom.

Okres Námestovo

- zásobovanie obcí Rabča a Rabčice realizáciou prívodného potrubia OSV a súvisiacich stavieb,
- zásobovanie obcí Vavrečka, Ťapešovo, Oravská Jasenica, Lokca, Breza, Krušetnica, Zákamenné, Novoť a Beňadovo realizáciou prívodného potrubia OSV a súvisiacich stavieb,
- prepojenie vodovodov Hruštín a Babín,
- rekonštrukcia vodovodov Námestovo, Rabča a Lokca,
- vo výhľade alternatívna možnosť prepojenia OSV a SKV NB-ČA-ŽA realizáciou výtlačného potrubia v úseku úpravňa vody Nová Bystrica – vodojem Oravská Lesná.

Okres Ružomberok

- rozšírenie SKV Ružomberok napojením obcí Sliače, Liptovská Štiavnica, Potok a prepojenie s SKV Dúbrava
- DVZ Liptovská Lúžna pre SKV Ružomberok,
- využitie prebytku vody vodárenských zdrojov Malatiná pre SKV Lúčky - Kalameny

Okres Turčianske Teplice

- využitie vodárenského zdroja Horná Štubňa (Pod Špicom, 15 $l.s^{-1}$) pre SKV Turčianske Teplice,
- rekonštrukcia nevyhovujúcich vodovodných sietí v obciach a ich rozšírenie vo väzbe na územný rozvoj,
- výhľadové potreby vody budú zabezpečené odberom vody z VN Turček pre SKV Turčianske Teplice.

Okres Tvrdošín
- rekonštrukcia vodovodu Tvrdošín a čerpacia stanica pri vodojeme Tvrdošín,
- rekonštrukcia vodovodu Trstená a Liesek,
- využitie vodárenského zdroja Hladovka (Červený potok, 2 $l.s^{-1}$) pre vodovod Hladovka – Čimhová,
- výhľadové potreby vody budú zabezpečené využitím zdokumentovaných vodárenských zdrojov Zuberec, Blatná, Studený potok pre OSV.

Okres Žilina
- využitie vodárenského zdroja Kriváňska Rizňa (20 $l.s^{-1}$) pre vodovod Terchová,
- vodovod Terchová, realizácia prívodu z VZ Kriváňska Rizňa, prerušovacej komory, vodojemov, zásobných a rozvodných potrubí vodovodu,
- napojenie obce Podhorie na SKV Žilina, realizáciou prívodného potrubia z obecného vodovodu Lietava, čerpacej stanice, vodojemu, zásobného a rozvodného potrubia. výhľadové napojenie aj Lietavskej Závadky,
- napojenie obcí Rajecká Lesná a Ďurčiná na SKV Žilina, na prívod z vodárenských zdrojov Fačkov realizáciou príslušných vodárenských zariadení,
- rozšírenie SKV Žilina napojením obcí Hričovské Podhradie, Paština Závada a miestnej časti Peklina.

2.14.4. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

2.14.4.2. Návrh rozvoja kanalizácií a ČOV

Od 1.9.2002 platí nové Nariadenie vlády SR č.491/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitých vôd. Na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd sa vzťahujú limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia, ktoré tvoria prílohu č.3 uvedeného NV SR.

Návrhy odvádzania a zneškodňovania komunálnych odpadových vôd z miest a obcí sa zameriava predovšetkým na riešenie najvýznamnejších znečisťovateľov povrchových vôd. Sú to hlavne veľké čistiarne odpadových vôd (ČOV), ktoré nedosahujú požadované čistiarenské efekty a preto je potrebné riešiť ich intenzifikáciu, resp. rekonštrukciu, alebo rozšírenie ich kapacity. Nízka účinnosť čistenia odpadových vôd je spôsobovaná mnohokrát aj veľkým podielom balastných vôd v kanalizačnom privádzači (Žilina, Rajec, Liptovský Hrádok, Liptovský Ján, Liptovský Mikuláš, Demänovská Dolina, Dolný Kubín, Nižná, Námestovo, Vrútky, Kysucký Lieskovec). Tento problém treba bezodkladne riešiť rekonštrukciou stokovej siete, aby naďalej nedochádzalo k prieniku cudzích vôd do kanalizačných zberačov.

V záujme znižovania rozdielu medzi množstvom vody dodanej spotrebiteľovi prostredníctvom verejného vodovodu a množstvom vody použitej (splaškovej) odvádzanej a zneškodňovanej prostredníctvom kanalizácie s ČOV je potrebné :
- v obciach s vybudovanou kanalizáciou, ale nízkym podielom odkanalizovaných rozširovať stokovú sieť v rozsahu celého intravilánu,
- v obciach bez kanalizácie riešiť možnosti odkanalizovania (najmä obce s počtom viac ako 2000 obyvateľov), prednostne obcí ležiacich v územiach legislatívnej ochrany vôd (CHVO, povodie vodárenského toku, OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd),
- uprednostňovať riešenia odkanalizovania s využitím voľných jestvujúcich čistiacich zariadení.

Medzi krajské priority rozvoja verejných kanalizácií a čistenia komunálnych odpadových vôd patrí najmä :

z hľadiska čistenia odpadových vôd :

1. intenzifikácia ČOV Bytča
2. rozšírenie ČOV Čadca
3. rekonštrukcia ČOV a nová ČOV Krásno nad Kysucou
4. rekonštrukcia ČOV Dolný Kubín
5. rekonštrukcia ČOV Kysucké Nové Mesto
6. rekonštrukcia ČOV Liptovský Mikuláš a Liptovská Sielnica
7. ukončenie intenzifikácie ČOV Vrútky
8. rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Námestovo
9. intenzifikácia ČOV Nižná a Oravská Priehrada
10. rekonštrukcia ČOV Liptovská Teplá
11. rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Rajec
12. rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Žilina

z hľadiska ochrany vôd :

1. napojenie obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Štiavnik a Hvozdnica a miestnej časti Bytča - Pšurnovice na ČOV Bytča, obce sa nachádzajú v CHVO Beskydy a Javorníky,
2. skupinová kanalizácia Súľov - Hradná, Jablonové, Predmier (obce sa nachádzajú v OP vodárenského zdroja Predmier), Maršová - Rašov na navrhovanú ČOV Predmier,
3. regionálna skupinová kanalizácia obcí Makov, Vysoká nad Kysucou, Klokočov, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Zákopčie so spoločným čistením na ČOV Čadca, obce sa nachádzajú v CHVO Beskydy a Javorníky, povodí vodárenského toku Kysuca a OP vodárenských zdrojov Čadca,
4. regionálna skupinová kanalizácia obcí Skalité, Čierne, Svrčinovec a mestských častí Čadce (Prívarovci, Čadečka) so spoločným čistením na ČOV Čadca (CHVO),
5. regionálna skupinová kanalizácia obcí Nová Bystrica, Stará Bystrica, Radôstka, Lutiše (okr. Žilina), Klubina, Zborov nad Bystricou, Oščadnica, Čadca – Horelica a Krásno nad Kysucou – Drevina so spoločným čistením na navrhovanej novej ČOV Krásno nad Kysucou (CHVO, OP vodárenských zdrojov Krásno nad Kysucou),
6. regionálna skupinová kanalizácia obcí Dunajov, Ochodnica, Lodno, Kysucký Lieskovec, Povina, Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Radoľa, Nesluša, Rudina, Rudinka, vo výhľade Rudinská so spoločným čistením na ČOV Kysucké Nové Mesto,
7. rekonštrukcia kanalizačného zberača Demänovská Dolina,
8. skupinová kanalizácia obcí Huty, Malé Borové s navrhovanou ČOV Huty
9. skupinová kanalizácia obcí Vyšná Boca, Nižná Boca, Malužiná s navrhovanou ČOV Malužiná
10. regionálna skupinová kanalizácia obcí Lipovec, Turčianske Kľačany, Bystrička, Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Trebostovo, Trnovo, Valča, Benice, Belá-Dulice, Príbovce, Rakovo, Ležiachov, Karlová, Socovce, Laskár, Valentová, Sklabinský Podzámok, Sklabiňa so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
11. skupinová kanalizácia obcí Liptovská Lúžna, Liptovská Osada, Liptovské Revúce so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Liptovská Osada,
12. regionálna skupinová kanalizácia obcí Mošovce, Bodorová, Malý Čepčín, Veľký Čepčín, Ivančiná, Diaková, Kevice, Blažovce, Borcová, Jazernica, Rakša, Turčiansky Michal, Háj, Horná Štubňa so spoločným čistením na ČOV Turčianske Teplice,
13. skupinová kanalizácia obcí Slovenské Pravno, Brieštie, Dubové, Budiš, Jasenovo, Rudno, Kaľamenová, Liešno so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Slovenské Pravno,
14. skupinová kanalizácia obcí Kunerad, Rajecké Teplice, Kamenná Poruba, Konská, vo výhľade Kľače, Jasenové, Zbyňov s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a s čistením na ČOV Žilina,
15. skupinová kanalizácia obcí Divina, Divinka, Svederník, Dlhé Pole s napojením na ČOV Žilina,
16. skupinová kanalizácia obcí Terchová, Belá, Lysica, Stráža, Dolná Tižina, Krasňany s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a ČOV Žilina,

17. napojenie mestských častí Žiliny (Brodno, Vranie, Zádubnie) a obce Zástranie na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
18. napojenie obcí Ďurčiná a Rajecká Lesná na kanalizačný zberač Kofola a.s. Rajec so spoločným čistením na ČOV Rajec,
19. Čičmany, kanalizácia a ČOV,
20. Kráľova Lehota, kanalizácia a ČOV

Ostatné významné stavby :

1. napojenie mestských častí Bytča (Hrabové, Malá Bytča, Hliník nad Váhom) na verejnú kanalizáciu mesta a ČOV Bytča,
2. skupinová kanalizácia obcí Dlhá nad Oravou, Sedliacka Dubová, Chlebnice so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Sedliacka Dubová,
3. skupinová kanalizácia obcí Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Žaškov,
4. regionálna skupinová kanalizácia Liptovská Poruba, Liptovský Hrádok, Podtureň, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Beňadiková, Veterná Poruba, Závažná Poruba, Liptovský Trnovec (aj rekreačná zóna), Bobrovček, Pavlova Ves, Liptovské Beháровce a mestských častí Liptovského Mikuláša (Iľanovo, Ploštín) s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Liptovský Mikuláš s čistením na ČOV Liptovský Mikuláš,
5. regionálna skupinová kanalizácia obcí Záborie, Turčianske Jaseno, Horný Kalník, Dolný Kalník, Diaková, Dražkovce, Žabokreky, Necpaly, Ďanová, Šútovo, Ratkovo, Krpeľany, Nolčovo, Turany, Podhradie, Turčianska Štiavnička, Sučany so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
6. regionálna skupinová kanalizácia obcí Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novoť, Zákamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo,
7. skupinová kanalizácia obcí Vlachy (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kľačany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany s čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
8. skupinová kanalizácia obcí Východná, Hybe so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Hybe,
9. skupinová kanalizácia obcí Bobrovník (aj rekreačné zóny), Bukovina, Liptovská Anna s čistením v navrhovanej ČOV Bobrovník,
10. Liptovský Mikuláš, napojenie miestnych častí Benice, Andice na ČOV Galovany,
11. skupinová kanalizácia obcí Kláštor pod Znievom, Slovany, Turčiansky Ďur, Moškovec so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Kláštor pod Znievom,
12. skupinová kanalizácia obcí Suchá Hora, Hladovka, Vitanová, Čimhová so spoločným čistením v ČOV Liesek, resp. ČOV Nižná,
13. skupinová kanalizácia obcí Potok, Bešeňová, Liptovský Michal, Liptovská Teplá, Ivachnová, Turík, Sliače s čistením v rekonštruovanej ČOV Liptovská Teplá,
14. skupinová kanalizácia obcí Švošov, Hubová, Ľubochňa, Stankovany s čistením v navrhovanej ČOV Stankovany,
15. Zázrivá, kanalizácia a ČOV,
16. Važec, kanalizácia a ČOV,
17. Vrícko, kanalizácia a ČOV,
18. Folkušová, kanalizácia a ČOV,
19. napojenie obce Konská na skupinovú kanalizáciu Liptovský Ondrej – Jakubovany,
20. napojenie obcí Kvačany a Liptovské Matiašovce na ČOV Liptovská Sielnica,
21. napojenie obcí Ondrašová a Abramová na ČOV Turčianske Teplice,
22. napojenie obce Sklené na ČOV Turček,
23. napojenie obce Zábiedovo na skupinovú kanalizáciu Trstená – Tvrdošín – Nižná,
24. napojenie obcí Višňové, Rosina, Turie, Stránske, Poluvsie, Porúbka, Lietavská Lúčka, Bitarová, Hôrky, Brezany na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
25. napojenie obcí Ovčiarsko, Hričovské Podhradie, Paština Závada a miestnej časti Peklina na verejnú kanalizáciu Dolný Hričov.

2.14.4.2.1. Predpokladaný rozvoj verejných kanalizácií v jednotlivých okresoch Žilinského samosprávneho kraja

Okres Bytča
- intenzifikácia ČOV Bytča a rozšírenie verejnej kanalizácie mesta do mestských častí (Pšurnovice, Hrabové, Malá Bytča a Hliník nad Váhom),
- výstavba skupinovej kanalizácie obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Štiavnik, Hvozdnica s odvedením odpadových splaškových vôd do intenzifikovanej ČOV Bytča,
- výstavba skupinovej kanalizácie Súľov-Hradná, Jablonové, Predmier, Maršová-Rašov s ČOV Predmier.

Okres Čadca
- rozšírenie ČOV Čadca,
- rekonštrukcia ČOV Krásno nad Kysucou,
- regionálna skupinová kanalizácia obcí Makov, Vysoká nad Kysucou, Klokočov, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Zákopčie so spoločným čistením na ČOV Čadca,
- regionálna skupinová kanalizácia obcí Skalité, Čierne, Svrčinovec a mestských častí Čadce (Prívarovci, Čadečka) so spoločným čistením na ČOV Čadca,
- regionálna skupinová kanalizácia obcí Nová Bystrica, Stará Bystrica, Radôstka, Lutiše (okres Žilina), Klubina, Zborov nad Bystricou, Oščadnica, Čadca – Horelica a Krásno nad Kysucou – Drevina so spoločným čistením na navrhovanej novej ČOV Krásno nad Kysucou.

Okres Dolný Kubín
- rekonštrukcia ČOV Dolný Kubín,
- skupinová kanalizácia obcí Dlhá nad Oravou, Sedliacka Dubová, Chlebnice so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Sedliacka Dubová,
- skupinová kanalizácia obcí Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Žaškov,
- Zázrivá, kanalizácia a ČOV.

Okres Kysucké Nové Mesto
- rekonštrukcia ČOV Kysucké Nové Mesto,
- regionálna skupinová kanalizácia obcí Dunajov, Ochodnica, Lodno, Kysucký Lieskovec, Povina, Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Radoľa, Nesluša, Rudina, Rudinka, vo výhľade Rudinská so spoločným čistením na ČOV Kysucké Nové Mesto.

Okres Liptovský Mikuláš
- rekonštrukcia ČOV Liptovský Mikuláš a Liptovská Sielnica,
- regionálna skupinová kanalizácia Liptovská Poruba, Liptovský Hrádok, Podtureň, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Beňadiková, Veterná Poruba, Závažná Poruba, Liptovský Trnovec (aj rekreačná zóna), Bobrovček, Pavlova Ves, Liptovské Beháровce a mestských častí Liptovského Mikuláša (Iľanovo, Ploštín) s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Liptovský Mikuláš s čistením na ČOV Liptovský Mikuláš,
- skupinová kanalizácia obcí Huty, Malé Borové s čistením v navrhovanej ČOV Huty,
- skupinová kanalizácia obcí Vyšná Boca, Nižná Boca, Malužiná s čistením v navrhovanej ČOV Malužiná,
- skupinová kanalizácia obcí Vlachy (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kľačany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany s čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
- skupinová kanalizácia obcí Východná, Hybe so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Hybe,
- skupinová kanalizácia obcí Bobrovník (aj rekreačné zóny), Bukovina, Liptovská Anna s čistením v navrhovanej ČOV Bobrovník,
- Liptovský Mikuláš, napojenie miestnych častí Benice, Andice na ČOV Galovany

- napojenie obce Konská na skupinovú kanalizáciu Liptovský Ondrej – Jakubovany,
- napojenie obcí Kvačany a Liptovské Matiašovce na ČOV Sielnica,
- rekonštrukcia kanalizačného zberača Demänovská Dolina,
- Važec, kanalizácia a ČOV,
- Kráľova Lehota, kanalizácia a ČOV.

Okres Martin
- intenzifikácia ČOV Vrútky,
- skupinová kanalizácia Martin, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z obcí Belá-Dulice, Benice, Bystrička, Ďanová, Diaková, Dolný Kalník, Dražkovce, Horný Kalník, Karlová, Košťany nad Turcom, Krpeľany, Laskár, Ležiachov, Lipovec, Martin, Necpaly, Nolčovo, Podhradie, Podhradie - Konské, Príbovce, Rakovo, Ratkovo, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok, Socovce, Sučany, Šútovo, Trebostovo, Trnovo, Turany, Turčianske Kľačany, Turčianska Štiavnička, Turčianske Jaseno, Turčiansky Peter, Valča, Vrútky, Záborie, Žabokreky na ČOV Vrútky,
- skupinová kanalizácia Kláštor pod Znievom, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z obcí Kláštor pod Znievom, Slovany, Moškovec, Turčiansky Ďur na navrhovanej ČOV Kláštor pod Znievom,
- Vrícko, kanalizácia a ČOV,
- Folkušová, kanalizácia a ČOV.

Okres Námestovo
- rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Námestovo,
- regionálna skupinová kanalizácia obcí Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novoť, Zákamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo.

Okres Ružomberok
- rekonštrukcia ČOV Liptovská Teplá,
- skupinová kanalizácia obcí Liptovská Lúžna, Liptovská Osada, Liptovské Revúce so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Liptovská Osada,
- skupinová kanalizácia obcí Potok, Bešeňová, Liptovský Michal, Liptovská Teplá, Ivachnová, Turík, Sliače s čistením na rekonštruovanej ČOV Liptovská Teplá,
- skupinová kanalizácia obcí Švošov, Hubová, Ľubochňa, Stankovany s čistením v navrhovanej ČOV Stankovany.

Okres Turčianske Teplice
- skupinová kanalizácia Turčianske Teplice, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z obcí Abramová, Blažovce, Bodorová, Borcová, Háj, Horná Štubňa, Ivančiná, Jazernica, Malý Čepčín, Ondrašová, Rakša, Turčianske Teplice, Veľký Čepčín na ČOV Turčianske Teplice,
- skupinová kanalizácia Slovenské Pravno, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z obcí Brieštie, Budiš, Dubové, Jasenovo, Kaľamenová, Liešno, Rudno, Slovenské Pravno na navrhovanej ČOV Slovenské Pravno,
- Skupinová kanalizácia Sklené – Turček, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd z obcí Sklené a Turček na jestvujúcej ČOV Turček,
- Čremošné kanalizácia a ČOV.

Okres Tvrdošín
- intenzifikácia ČOV Nižná a Oravská Priehrada,
- skupinová kanalizácia obcí Suchá Hora, Hladovka, Vitanová, Čimhová so spoločným čistením v ČOV Liesek, resp. ČOV Nižná,
- napojenie obce Zábiedovo na skupinovú kanalizáciu Trstená – Tvrdošín – Nižná.

Okres Žilina

- rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Rajec,
- rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Žilina,
- skupinová kanalizácia obcí Divina, Divinka, Svederník, Dlhé Pole s napojením na ČOV Žilina,
- skupinová kanalizácia obcí Terchová, Belá, Lysica, Stráža, Dolná Tižina, Krasňany s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a ČOV Žilina,
- napojenie mestských častí Žiliny (Brodno, Vranie, Zádubnie) a obce Zástranie na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
- napojenie obcí Višňové, Rosina, Turie, Stránske, Poluvsie, Porúbka, Lietavská Lúčka, Bitarová, Hôrky, Brezany na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
- skupinová kanalizácia obcí Kunerad, Rajecké Teplice, Kamenná Poruba, Konská, vo výhľade Kľače, Jasenové, Zbyňov s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a s čistením na ČOV Žilina,
- napojenie obcí Ďurčiná a Rajecká Lesná na kanalizačný zberač Kofola a.s. Rajecká Lesná - Rajec so spoločným čistením na ČOV Rajec,
- napojenie obcí Ovčiarsko, Hričovské Podhradie, Paština Závada a miestnej časti Peklina na verejnú kanalizáciu Dolný Hričov,
- Čičmany, kanalizácia a ČOV.

2.14.5. Zvláštne vody

2.14.5.1. Minerálne vody

Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 89/2000 Z. z. zo 6.3.2000 boli vyhlásené prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd.

Prírodné liečivé zdroje

Na území Žilinského samosprávneho kraja sa za prírodný liečivý zdroj vyhlásený podľa osobitného predpisu považujú nasledujúce prírodné zdroje vody :

Názov zdroja	Obec	Katastrálne územie
Vojtech I. Vojtech II. (vrt S-6) Klement (vrt S-7) Žofia Jozef Ľudovít (vrt BJ-2A) Fedorka (vrt HKV-2)	Liptovská Osada	Liptovská Osada
Valentína (vrt BJ-101) Kúpeľný II. (vrt BLK-2)	Lúčky	Lúčky
Vrt BJ-4	Martin	Martin, Záturčie
Vrt BJ-19 Kúpeľný (vrt BJ-22)	Rajecké Teplice	Rajecké Teplice
Ľudový bazén Materský (vrt TJ-20) Vrt TTM-1 a TTM-2	Turčianske Teplice	Turčianske Teplice

Prírodné zdroje minerálnej stolovej vody

Na území Žilinského samosprávneho kraja sa za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody vyhlásený podľa osobitného predpisu považujú nasledujúce prírodné zdroje minerálnej vody:

Názov zdroja	Obec	Katastrálne územie
Vrt BJ-2	Martin	Martin, Záturčie
Vrt B-3 a vrt B-4	Budiš	Budiš
Vrt HM-1	Mošovce	Mošovce
Kláštorný (vrt KM-1)	Kláštor pod Znievom	Kláštor pod Znievom
Vitalita (vrt LŠH-1)	Liptovská Štiavnica	Liptovská Štiavnica

2.15. Energetika

Zabezpečovanie hospodárstva Žilinského kraja palivami a energiou je realizované výrobno - zásobovacími sústavami, a preto je dôležité v ÚPN VÚC Žilinského kraja z hľadiska územného zabezpečenia energetického hospodárstva poukázať na jeho stav a prepodkladaný rozvoj v :

- zásobovaní elektrickou energiou
- zásobovaní plynom
- zásobovaní teplom

2.15.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Dôležitým východiskovým potenciálom Žilinského kraja je využitie vodnej energie na výrobu elektrickej energie v sústave vodných elektrární na riekach Váh a Orava a tranzit energetických médií po nadradenej 400 kV sieti v prieťahu východ - západ a sever - juh cez riešené územie VÚC Žilinského kraja.

Problematika zásobovania elektrickou energiou sa člení na tieto základné okruhy :

1. výroba elektrickej energie
2. rozvod elektrickej energie
3. spotreba elektrickej energie
4. ekologické hľadisko výroby a spotreby elektrickej energie

2.15.1.1. Výroba elektrickej energie

2.15.1.1.1. Tepelné elektrárne

V bilančnom území VÚC Žilinského kraja prioritné postavenie majú tepláreň Žilina a Martin, zabezpečujúce základnú výrobu elektrickej energie s výkonom 96,5 MW a ročnou výrobou 277,1 GWh, dosiahnutou v roku 1995.

Vo výhľade do roku 2015 sa predpokladá zvýšenie základnej výroby elektrickej energie v uvádzaných zdrojoch s celkovým výkonom 145,7 MW a ročnou výrobou 700,0 GWh (tzv. rozšírený variant).

2.15.1.1.2. Vodné elektrárne

Riešené územie má vhodné podmienky pre využitie hydroenergetického potenciálu. Na výrobe elektrickej energie v riešenom území sa podieľajú i vodné elektrárne, ktoré majú špičkový charakter výroby. Medzi najväčšie patria PVE Čierny Váh s výkonom 735,16 MW a ročnou výrobou 1203 GWh/r elektrickej energie. Ďalej sú to VE Liptovská Mara s inštalovaným výkonom 202,64 MW a ročnou výrobou 176 GWh, VE+PVE Mikšová I + II s inštalovaným výkonom 93,6 MW a ročnou výrobou 208,4 GWh a VE Žilina s inštalovaným výkonom 62 MW a ročnou výrobou 171,0 GWh.

Zostávajúce vodné elektrárne majú menší inštalovaný výkon, preto ich uvádzame v ďalšej časti (Tab. č. 15/4).

Všetkými vodnými elektrárňami v riešenom území sa vyrobí celkom 2150,5 GWh/rok špičkovej energie. Celkový inštalovaný výkon vodných elektrární je 1259,2 MW.

V plánoch SE Bratislava a VE Trenčín je pokračovať vo výstavbe vodných elektrární na rieke Váh (Hornovážska kaskáda III) a v budovaní malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch s dostatočným prietokom v oblastiach, kde nebude narušená chránená flóra a fauna, ďalej v oblastiach s historickou hodnotou územia, kde v minulosti tieto MVE už boli, resp. ich zachovať ako technické pamiatky. Predložený materiál SE a.s., VE o.z. Trenčín a VD Žilina a.s. Trenčín obsahuje 17-tich riečnych stupňov na rieke Váh v úseku Bešeňová-Krpeľany (Liptovská Teplá I.+II., Ivachnová I.+II., Ružomberok I.+II.+III., Černová, Lisková I, Hrboltová, Hubová, Švošov, Ľubochňa, Stankovany, Rojkov a Kraľovany) a v úseku Lipovec-Žilina 1 riečny stupeň Nezbudská Lúčka.

Možnosť výstavby 8 riečnych stupňov bola posúdená v zmysle zákona 127/94 Z. z. avšak s negatívnym výsledkom.

Tab. č. 15/1 Posudzované MVE, VE

Elektráreň	hltnosť (m^3/s)	horná hladina (m n.m.)	brutto spád (m)	ročná výroba (GWh)
1	2	3	4	5
MVE Lisková I.	2 x 20	484,60	4	7,96
MVE Černová	3 x 20	465,60	6	15,66
MVE Hrboltová	3 x 20	459,60	6	15,33
MVE Hubová	3 x 20	453,00	5	12,79
MVE Švošov	3 x 20	454,00	5	12,60
MVE Stankovany	3 x 20	439,60	6	16,58
MVE Kraľovany	3 x 30	431,00	5	26,67
VE Nezbudská Lúčka	3 x 80	364,00	11,6	71,38

Na Váhu „Horný Váh IV.“ je evidovaných ďalších 7 riečnych stupňov (Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka, Liptovský Hrádok, Borová sihoť, Uhorská Ves, Liptovský Mikuláš I.+II.) a na rieke Orava s prítokmi 12 lokalít.

Vzhľadom na skutočnosť, že výstavba VE, MVE a mikrohydroelektrární je v rozpore so záujmami ochrany prírody, je ich realizácia málo reálna.

2.15.1.1.3. Závodné teplárne

Doplnkovým zdrojom tepelných elektrární so základnou výrobou elektrickej energie a vodných elektrární so špičkovou výrobou sú závodné teplárne MAYTEX a.s. Liptovský Mikuláš, Severoslovenské celulózky a papierne a.s.Ružomberok a TEXICOM a.s. Ružomberok s celkovou ročnou výrobou 195,4 GW/rok.

2.15.1.1.4. Netradičné zdroje

Z netradičných zdrojov energie sa v Žilinskom kraji využívajú:

- Kogenerátorové jednotky v Bytterme a.s. Žilina (140 kW), Technometali s.r.o. Bytča (140 kW) a kogenerátorové jednotky s využitím bioplynu - ČOV Hričov (3x160 kW), ČOV Dolný Kubín (45 kW) a ČOV Nižná (45 kW). Uvažuje sa o kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie pomocou kogenerátorových jednotiek v Ústave sociálnej starostlivosti Žilina a NsP v Žiline.
- Solárna energia je využívaná ojedinele, a to len na prípravu TÚV a prikurovanie.
- Veterná energia sa využíva v Skalitom, kde sú vo veternom parku inštalované 4 agregáty a je predpoklad rozšírenia na 10 agregátov. Veterná energia sa bude využívať aj pri obci Ďurčiná (okr. Žilina), kde má byť inštalovaných 5 agregátov.

Uvádzané netradičné a obnoviteľné zdroje elektrickej energie nie sú zahrnuté v celkových bilanciách výroby, sú charakteru len doplnkových zdrojov s malou výrobou elektrickej energie spotrebovanou v mieste výroby.

Tab.č.15/2 Inštalované výkony a priemerná výroba elektrickej energie za rok v okresoch :

	Rok 2004		Rok 2015	
	inšt.výkon (MW)	výroba (GWh/r)	inšt.výkon (MW)	Výroba (GWh/r)
Bytča	93,60	208,40	93,60	208,40
Čadca	-	-	-	-
Dolný Kubín	-	-	-	-
Kys. Nové Mesto	-	-	-	-
Liptovský Mikuláš	950,80	1417,12	950,81	1417,12
Martin	147,20	406,00	175,10	612,00
Námestovo	-	-	-	-
Ružomberok	31,90	170,11	59,06	229,60
Turčianske Teplice	-	-	-	-
Tvrdošín	28,00	41,20	28,00	41,20
Žilina	142,50	362,10	167,10	578,50
Spolu kraj	1394,00	2604,93	1473,67	3086,82

Pre zabezpečenie nárastu odberu do roku 2015 v zdrojovej časti prírastok bude v teplárňach Žilina a Martin o cca 423 GWh/rok, vo vodnej elektrárni VE Žilina s ročnou výrobou cca 171 GWh/rok, v závodných zdrojoch na výrobu elektrickej energie SUPRA Ružomberok o 47,5 GWh/rok, v TEXICOM a. s. Ružomberok o 2,0 GWh/rok a v DREVINA Turany s ročnou výrobou 2,8 GWh/rok (obnovenie výroby - toho času neprevádzkovaná).

2.15.1.2. Rozvod elektrickej energie

Prenos elektrickej energie v kraji sa uskutočňuje po prenosovom systéme 400 - 220 - 110 kV prostredníctvom energetických uzlov 400/220/110 kV transformovní ako aj distribučných sústav ZVN/VVN (viď Tab.č. 15/5 a 15/6).

2.15.1.2.1. Prenosová sústava 400 kV

Prenosová sústava 400 kV riešeného územia s napojením na celoeurópsku 400 kV sústavu prechádza severnou časťou na smere Lemešany - Spišská Nová Ves - Liptovská Mara - Sučany - Varín - Nošovice (ČR), v smere sever - juh Sučany - Horná Ždaňa - Levice a Varín - Nové Mesto nad Váhom.

Energetické uzly 400/110 kV Liptovská Mara, Varín a 400/220/110 kV Sučany sú prepojené 400 kV prenosovou sústavou :

493 Horná Ždaňa - Sučany, 494 Sučany - Liptovská Mara, 406 Sučany - Liptovská Mara,
407 Liptovská Mara - Spišská Nová Ves, 045 PVE Čierny Váh - Liptovská Mara,
404 Varín - Nošovice, dvojité vedenie 405 Varín - Sučany,
495 Varín - Nové Mesto nad Váhom.

V ďalšom období pre plánované plynulé zásobovanie elektrickou energiou do roku 2015 je potrebné posilniť sieť 400 kV prenosových vedení :

- nové 2x400 kV vedenie Medzibrod - Liptovská Mara (po realizácii prechodu TR Medzibrod z 220 kV na 400 kV prevádzku),
- nové 400 kV vedenie slučka PVE Čierny Váh - Spišská Nová Ves - Lemešany.

Problém územného rozvoja má okresné mesto Čadca, ktoré je limitované súčasným 400 kV vedením Varín - Nošovice. Pri jeho rekonštrukcii doporučujeme jeho preložku severovýchodným smerom. Do tohto koridoru by sa mali umiestniť aj navrhované vedenia 2x400 kV Varín - Byczyna a 2x110 kV Varín – Čadca - ČR.

2.15.1.2.2. Prenosová sústava 220 kV

Prenosová sústava 220 kV prechádza severnou časťou riešeného územia v smere Lemešany - Sučany - Nováky s napojením do transformovne Medzibrod (kraj Banská Bystrica).

Energetický uzol 400/220/110 kV Sučany je prepojený prenosovou sústavou 220 kV vedeniami 271 Sučany – Bystričany a 272 Sučany - Medzibrod .

Na 220 kV uzol Sučany je pripojená veľkoodberateľská 220 kV rozvodňa OFZ Široká dvojitým 220 kV vedením č. 281, 282.

Na sústave 220 kV sa vykonávajú opatrenia a činnosti v oblasti údržby, aby sa dosiahla možnosť prevádzkovania po dobu jej obmedzenej životnosti.

Po realizácii prechodu TR Medzibrod z 220 kV na 400/110 kV (okolo r. 2010) a po vybudovaní 2x400 kV prívodu sa jestvujúce 220 kV vedenia (č. 272-273) pri Ružomberku vzájomne prepoja, aby sa zachoval 220 kV prepoj Sučany - Lemešany pre možnosť 220 kV prevádzky v OFZ Široká. Po inštalácii uvedeného prepoja 272-273 sa uvoľnený koridor po 220 kV využije pre nové 110 kV vedenia. Koridor 220 kV vedení č. 272, 281 a 282 cez obec Nolčovo (okres Martin) sa ponecháva - vo výhľadovom období sa preloží mimo intravilán obce.

2.15.1.2.3. Distribučná 110 kV sieť

Distribučné vedenia 110 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy (uzol Varín, Sučany, Liptovská Mara) a zdrojov elektrickej energie (tepelné a vodné elektrárne) pre zásobovanie distribučných staníc 110/22 kV. Na území kraja sú to rozvodne: Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Hričov, Tp Žilina, Rajčanka Žilina, Rajec, Tp Martin, Košúty, Námestovo, Mokraď, Nižná, Liptovský Mikuláš, Závažná Poruba, Kráľova Lehota, Lisková, Sučany a Kraľovany.

V území sa nachádzajú aj veľkoodberateľské elektrické stanice :
ZŤS Martin, SCaP a.s. Ružomberok, OFZ Istebné, Cementáreň Lietavská Lúčka, ŽOS Vrútky a TDZ Turany.

V ďalšom období je potrebné zriaďovať nové stanice 110/22 kV :
- do roku 2005 realizovať TR 110/22 kV priemyselný park Žilina (KIA), Kysucké Nové Mesto (INA), priemyselný park Námestovo,
- po roku 2005 transformovne 110/22 kV Raková a Turčianske Teplice,
- do roku 2015 TR 110/22 kV Turzovka, Tercová, Liptovská Osada,
- po roku 2015 TR 110/22 kV Hrboltová a Krásno nad Kysucou.

Elektrické stanice 110/22 kV a distribučné 110 kV vedenia sú popísané v ďalších častiach.

Výstavba nových rozvodní 400/110 kV a 110/22 kV v riešenom území je daná predpokladaným nárastom zaťaženia rozvodnej siete na úrovni VVN a VN, ktoré bude vyvolané predpokladanou urbanizáciou územia.

2.15.1.3. Spotreba elektrickej energie

V spotrebe elektrickej energie sa politicko-ekonomické zmeny najmenej dotkli spotreby elektrickej energie obyvateľstva, pokles nastal v podnikateľskej sfére, a to u veľkoodberu aj u podnikateľského maloodberu. Stúpajúca spotreba elektrickej energie, ktorá začala v roku 1995, je signálom rozbiehania sa ekonomického života, čo má za následok disproporciu vo výrobe a spotrebe v neprospech výroby.

Celková produkcia realizovaných zdrojov na výrobu elektrickej energie nepokrýva celkovú spotrebu elektrickej energie v rámci kraja. Vzhľadom na skutočnosť, že vodné elektrárne pracujú ako špičkové, je z hľadiska zabezpečenia požiadaviek spotreby elektrickej energie potrebná spolupráca so zdrojmi mimo kraja v rámci energetickej siete. Bilancie spotreby a výroby, uvádzané v časti 2.15.1.5. pre jednotlivé okresy, boli prevzaté z materiálov VÚC Čadca, Martin a Žilina.

Bilancie za ďalšie územia okresov sa neuvádzajú, nakoľko neboli poskytnuté údaje o spotrebe elektrickej energie od SSE a.s. Žilina.

Tab.č. 15/3 Krajská bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	3759,30	4091,00	4950,00
Výroba	2614,92	2742,60	3090,12
Rozdiel	- 1144,38	- 1348,40	- 1859,88

2.15.1.4. Ekologické hľadisko výroby a spotreby elektrickej energie

Energetika predstavuje z ekologického hľadiska jeden z najvážnejších zdrojov znečisťovania ovzdušia. Ide o zdroje tepla a elektrickej energie, vyrábanej na báze pevného paliva. Nebezpečenstvo vzniká aj pri transporte energií, poruchách a haváriách. Pri ochrane ovzdušia pred exhalátmi je republika viazaná viacerými zmluvami a záväzkami. Nedostatok energie v národnom hospodárstve, ako sa naň vyššie poukazuje, môže viesť k tlaku na aktivovanie zdrojov elektrickej energie na pevné palivo, čo by bolo v rozpore so snahou o znižovanie emisií. Aj táto skutočnosť poukazuje na potrebu výstavby ekologických zdrojov.

Pri rastúcich cenách energie sa otvára priestor pre využitie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie. Ich využitie v súčasnosti je na Slovensku veľmi nízke, predovšetkým z dôvodu nerozvinutých technológií, vysokých investičných nárokov a nízkej návratnosti vložených prostriedkov. Ako vyplýva z odhadu potenciálu obnoviteľných a druhotných zdrojov energie v Slovenskej republike, ich využitie sa pohybuje približne na úrovni 0,5 - 0,6 % bez vodnej energie z celkovej spotreby primárnych palivo-energetických zdrojov.

V riešenom území kraja je možné efektívne využiť náhradu jednoúčelových energetických výrobní kombinovanou výrobou elektriny a tepla (kogenerácia) v mestských a závodných tepláreňach a kotolniach na zemný plyn. Významnú úlohu v rozvoji výroby elektrickej energie má nasadenie paroplynových zariadení (PPC) v tepláreňach Žilina a Martin krátko po roku 2000.

Pri trasách VTL plynovodov v blízkosti energetických zariadení 110/22 kV sa vybudujú ďalšie zdroje elektrickej energie s paroplynovým cyklom, a to pri Liptovskom Mikuláši a Ružomberku.

V území sa odporúča využiť na lokálne zásobovanie teplom, resp. elektrickou energiou aj spaľovanie komunálneho a priemyselného odpadu.

2.15.1.5. Elektrická energia - okresy

2.15.1.5.1. Okres Bytča

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečuje vodná elektráreň Mikšová I s ročnou výrobou 208,4 GWh a jedna kogeneračná jednotka 140 kW (Technometal s.r.o.). PVE Mikšová II. už nie je v prevádzke.

Vzhľadom na skutočnosť, že vodná elektráreň pracuje ako špičkový zdroj, je z hľadiska zabezpečenia požiadaviek spotreby elektrickej energie potrebná spolupráca so zdrojmi a energetickou sieťou v rámci kraja.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Varín, z ktorej po 110 kV vedeniach cez uzol Hc Hričov je vyvádzaný elektrický výkon do distribučnej transformovne 110/22 kV Bytča.

Do 110/22 kV TR Bytča sú zaústené 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie číslo 7701 Hc Hričov - Bytča
- 110 kV vedenie číslo 7702 Považská Bystrica - Bytča

Známe zámery :
Do roku 2005 sa navrhuje zdvojenie poťahov liniek číslo 7701, 7702.

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	83,0	91,0	115,0
Výroba	205,50	205,50	205,50
Rozdiel	+ 122,50	+ 114,50	+ 90,50

2.15.1.5.2. Okres Čadca

V okrese Čadca nie je situovaný žiadny významnejší zdroj elektrickej energie a ani vo výhľade sa o takom neuvažuje. V území sú prevádzkované MVE na vodnej nádrži Nová Bystrica 175 + 40 kW - predpokladá sa rozšírenie o ďalších 250 kW a jedna mikroelektráreň v privádzači vody Krásno nad Kysucou - Kysucké Nové Mesto s výkonom 55 kW. V obci Skalité sa buduje veterný park. V súčasnosti sú v prevádzke 4 agregáty, po dokončení tu bude 10 agregátov. Výroba elektrickej energie z týchto zdrojov sa v bilanciách neuvádza, pretože podstatne neovplyvnia bilancie okresu - vyrobená elektrická energia sa spotrebuje v lokalite kde sa vyrobí. Zabezpečenie požiadaviek spotreby elektrickej energie sa bude orientovať na zdroje a napájacie uzly v kraji.

Hlavným napájacím uzlom okresu bude 400/110 kV TR Varín, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvádzaný elektrický výkon cez uzol Hc Hričov do distribučnej transformovne 110/22 kV Čadca.

Do 110/22 kV TR Čadca sú zaústené 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 603 Třinec - Čadca
- 110 kV vedenie č. 7813 Hc Hričov - Čadca

Známe zámery :
Po roku 2005 sa navrhuje výstavba nových 110 kV uzlov

- TR 110/22 kV Turzovka (variant II.)	po r. 2010
- TR 110/22 kV Krásno nad Kysucou	po r. 2015
- rozšírenie R 110 kV Čadca	r. 2005
- TR 110/22 kV Raková (variant I.)	por. 2005

Vedenia 110 kV :

- 2x110 kV Kysucké Nové Mesto - Čadca (SME II. etapa)	r. 2005
- 2x110 kV vedenie Raková - Turzovka	po r. 2010
- zaústenie VVN vedenia č. 7813 do TR Krásno nad Kysucou	po r. 2015
- 2x110 kV vedenie Hc Hričov - Turzovka	po r. 2015
- 2x110 kV vedenie Čadca - Poľsko	po r. 2010
- 2x110 kV vedenie Čadca - Raková	r. 2005
- 2x110 kV Čadca - SME (III. etapa)	po r. 2005

V nadradenej ZVN sieti v území okresu sa navrhuje
- prestavba súčasného 400 kV vedenia č. 404 Varín - Nošovice na dvojité vedenie a jeho presmerovanie v oblasti Čadca do novej polohy v trase Ochodnica – Horelica - Podzávoz (urbanistický aspekt) po r. 2005
- nové 400 kV vedenie Varín - Byczyna (Poľsko) po r. 2010

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	155,5	197,5	251,6
Výroba	-	-	-
Rozdiel	- 155,5	- 197,5	- 251,6

2.15.1.5.3. Okres Dolný Kubín

V súčasnosti v okrese nie je situovaný žiadny zdroj elektrickej energie. V sledovanom území okresu sa evidujú lokality pre výstavbu MVE na rieke Váh a Orava, riečny stupeň Kraľovany s ročnou výrobou 26,67 GWh. Táto stavba je podmienená kladným rozhodnutím v procese posudzovania metódou EIA.

Celkovo sa v okrese vyrobí do roku 2015 pri realizácii navrhovanej MVE Kraľovany cca 26,67 GWh/r elektrickej energie. Vyrábaná energia bude špičkového, resp. pološpičkového charakteru, preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby bude potrebná spolupráca so zdrojmi a energetickými sieťami v kraji.

Hlavnými napájacími uzlami okresu sú :
- 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvážaný elektrický výkon do uzla 110/22 kV Moraď
- 400/220 kV TR Sučany, z ktorej sa rieši spotreba OFZ Široká po 220 kV vedeniach, zaústených do TR 220/VN OFZ Široká

Veľkoodberateľská TR 220/VN Široká je prepojená vedeniami :
- 2x220 kV vedenie č. 281, 282 Sučany – Široká.

Na 220 kV sústavne sa plánujú previesť technické opatrenia v oblasti údržby a obnovy, čím sa dosiahne predĺženie jej prevádzkovania o ďalších 10 - 15 rokov.

Do transformovní 110/22 kV situovaných v území sú zaústené :
- 2x110 kV vedenie č. 7205, 7206 Liptovská Mara - Mokraď
- 110 kV vedenie č. 7211 Nižná - Mokraď
- 2x110 kV vedenie č. 7214, 7215 Námestovo - Mokraď
- 110 kV vedenie č. 7731 Lisková - Istebné
- 110 kV vedenie č. 7732 Istebné - Mokraď
- 110 kV vedenie č. 7764 Kraľovany - Istebné

Známe zámery vo výstavbe elektrických vedení :
- 2x110 kV vedenie Liptovská Mara - Mokraď po r. 2005
- 110 kV vedenie č. 7211 a 7212 Mokraď - Nižná prebudovať na dvojité VN vedenie po r. 2010

2.15.1.5.4. Okres Kysucké Nové Mesto

V okrese nie je situovaný žiadny významnejší zdroj elektrickej energie a neuvažuje sa o ňom ani vo výhľade. Zabezpečenie požiadaviek spotreby elektrickej energie sa bude orientovať na zdroje a napájacie uzly v kraji.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Varín, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvádzaný elektrický výkon cez uzol Hc Hričov do distribučnej TR 110/22 kV Kysucké Nové Mesto.

Do 110/22 kV TR Kysucké Nové Mesto sú zaústené 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 604 Třinec - Kysucké Nové Mesto
- 110 kV vedenie č. 7814 Hc Hričov - Kysucké Nové Mesto
- 2x110 kV vedenie Varín - Kysucké Nové Mesto (SME I. etapa) realizované r. 2002

Známe zámery vo výstavbe nových 110 kV vedení :
- 2x110 kV vedenie Kysucké Nové Mesto - Čadca (SME II. etapa) r. 2005
- TR 110/22 kV Kysucké Nové Mesto (INA a.s.) r. 2005

V nadradenej ZVN sieti v území okresu sa uvažuje :
- prestavba súčasného 400 kV vedenia č. 404 na dvojité 400 kV vedenie po r. 2005
- nové 400 kV vedenie Varín - Byczyna po r. 2015

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	114,5	148,3	197,4
Výroba	-	-	-
Rozdiel	- 114,5	- 148,3	- 197,4

2.15.1.5.5. Okres Liptovský Mikuláš

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečujú vodné elektrárne a závodná tepláreň s celkovou ročnou výrobou 1413,5 GWh, z toho :
- PVE Čierny Váh 1203,0 GWh/rok
- VE Liptovská Mara 176,0 GWh/rok
- MVE Bešeňová 16,0 GWh/rok
- MAYTEX a.s. Liptovský Mikuláš 18,5 GWh/rok

V území okresu sú prevádzkované MVE Okoličné - 800 kW, Trnovec - 860 kW a Malužiná - 150 kW, s celkovou ročnou výrobou cca 3,62 GWh a ďalšie tri: Pribylina - 27 kW, Bobrovec - 16 kW, Liptovská Teplá - 5,5 kW a Demänová.

Celkovo sa na území okresu v návrhovom období vyrobí cca 1417,12 GWh/rok.

Vyrábaná elektrická energia je špičkového charakteru, preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby je potrebná spolupráca so zdrojmi mimo kraja v rámci energetickej siete.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvážaný elektrický výkon do uzlovej TR 110/22 kV Liptovská Mara, odtiaľ do distribučných transformovní Liptovský Mikuláš, Závažná Poruba a Kráľova Lehota.

Do 400 kV rozvodne Liptovská Mara sú zaústené vedenia :
- 400 kV vedenie č. 045 PVE Čierny Váh - Liptovská Mara
- 400 kV vedenie č. 406 Sučany - Liptovská Mara
- 400 kV vedenie č. 407 Spišská Nová Ves - Liptovská Mara
- 400 kV vedenie č. 494 Sučany - Liptovská Mara

Územím okresu bez zaústenia prechádza trasa :
- 220 kV vedenie č. 273 Medzibrod - Lemešany

Zo 110 kV rozvodne Liptovská Mara vychádzajú 110 kV vedenia :
- 2x110 kV vedenie č. 7201, 7202 Liptovská Mara - Liptovský Mikuláš
- 2x110 kV vedenie č. 7203, 7204 Liptovská Mara - Lisková
- 2x110 kV vedenie č. 7205, 7206 Liptovská Mara - Mokraď

Územím okresu prechádzajú ďalšie kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7221 Liptovský Mikuláš - Závažná Poruba
- 110 kV vedenie č. 7722 Závažná Poruba - Kráľova Lehota
- 110 kV vedenie č. 7223 Kráľova Lehota - Štrba

Známe zámery :

Po výstavbe TR 400/110 kV Medzibrod (okolo r. 2010) sa uvoľnené elektrické koridory využijú pre nové 400 kV vedenia, resp. 110 kV vedenia.

V nadradenej ZVN sieti sa na území okresu uvažuje :
- nové 2x400 kV vedenie Liptovská Mara - Medzibrod (po realizácii prechodu TR Medzibrod na 400 kV prevádzku) - mimo koridoru jestvujúcich 220 kV vedení
- nové 400 kV vedenie PVE Čierny Váh - Spišská Nová Ves - Lemešany po r. 2005

V 110 kV sieti sa uvažuje :
- 2x110 kV vedenie Liptovská Mara - Mokraď po r. 2005

2.15.1.5.6. Okres Martin

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečuje tepelná elektráreň a vodné elektrárne s celkovou ročnou výrobou 406,0 GWh, z toho :
- Tepláreň Martin 143,5 GWh/rok
- VE Krpeľany 69,4 GWh/rok
- VE Sučany 107,6 GWh/rok
- VE Lipovec 85,5 GWh/rok

V území okresu sú prevádzkované MVE Necpaly - 110 kW, Turiec I. - 240 kW, Blatnica - 1437 kW, Turany a Krpeľany s celkovou ročnou výrobou 0,73 GWh. Vo výstavbe je MVE Turiec II. - 270 kW s ročnou výrobou 0,54 GWh.

Do roku 2015 sa predpokladá zvýšenie inštalovaného výkonu v Tp Martin na 72,1 MW a ročnej výroby na 350,0 GWh, ďalej sa uvažuje o obnovení prevádzky v TDZ Turany (toho času zdroj odstavený) s inštalovaným výkonom 1,5 MW a ročnou výrobou 2,8 GWh.

Celkovo sa na území okresu vyrobí do roku 2015 pri realizácii zámerov cca 612,0 GWh/rok elektrickej energie. Vyrobená elektrická energia bude mať prevažne špičkový charakter, preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby bude potrebná spolupráca so zdrojmi mimo kraja v rámci energetickej siete.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/220/110 kV TR Sučany, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvážaný elektrický výkon do 110/22 kV uzla Hc Sučany, odtiaľ do distribučných transformovní Tp Martin, Košúty, ZŤS Martin, ŽOS Vrútky a TDZ Turany.

V území je situovaný 220 kV uzol Sučany, na ktorom sa uvažuje o rekonštrukcii s osadením nového transformátora. V súčasnosti z tohto uzla je napájaný veľkoodber v OFZ Široká.

Zo 110 kV rozvodne Rz Sučany vychádzajú 110 kV vedenia :
- 2x110 kV vedenie č. 7703, 7704 RZ Sučany - Hc Sučany

Zo 110 kV rozvodne Hc Sučany vychádzajú VVN vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7717 Hc Sučany - Varín
- 110 kV vedenie č, 7718 Hc Sučany - Varín
- 110 kV vedenie č. 7715 Hc Sučany - Košúty
- 110 kV vedenie č. 7716 Hc Sučany - ŽOS Vrútky
- 110 kV vedenie č. 7720 Hc Sučany - Hc Lipovec
- 110 kV vedenie č. 7734 Hc Sučany - Kraľovany
- 110 kV vedenie č. 7735 Hc Sučany - Istebné
- 110 kV vedenie č. 7736 Hc Sučany - Hc Krpeľany
- 110 kV vedenie č. 7767 Hc Sučany - Tp Martin
- 110 kv vedenie č. 7808 Hc Sučany - TDZ Turany

Územím prechádzajú ďalšie 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7713 ŽOS Vrútky - Košúty
- 110 kV vedenie č. 7744 Hc Lipovec - ZŤS Martin
- 110 kV vedenie č. 7746 Tp Martin - ZŤS Martin

Do nadradenej 400 kV rozvodne Sučany sú zaústené vedenia :
- 2x400 kV vedenie č. 405 Varín - Sučany
- 400 kV vedenie č. 406 Sučany - Liptovská Mara
- 400 kV vedenie č. 493 Horná Ždaňa - Sučany

- 400 kV vedenie č. 494 Sučany - Liptovská Mara

Do 220 kV rozvodne Sučany sú zaústené 220 kV vedenia :
- 2x220 kV vedenie č. 281, 282 Sučany - OFZ Široká
- 220 kV vedenie č. 271 Bystričany - Sučany
- 220 kV vedenie č. 272 Medzibrod - Sučany

Známe zámery vo výstavbe VVN vedení a elektrických staníc :
- 2x110 kV vedenie Tp Martin - Košúty (trasu viesť v existujúcom koridore ZVN) po r. 2005
- 2x110 kV vedenie Košúty - Turčianske Teplice r. 2010
- 2x110 kV vedenie Varín - Hc Sučany (trasu viesť mimo územia NP Malá Fatra) po r. 2005
- úpravu trasy 110 kV vedení č. 7717, 7718 v úseku Turčianske Kľačany - Dubná Skala do polohy v súbehu 2x400 kV vedenia Varín – Sučany po r. 2005
- 110/22 kV transformovňa Turčianske Teplice r. 2010

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	384,4	467,1	565,7
Výroba	406,0	415,3	612,0
Rozdiel	+ 21,6	- 51,8	+ 46,3

2.15.1.5.7. Okres Námestovo

V okrese nie je situovaný žiadny zdroj elektrickej energie a ani sa s ním neráta. Zabezpečenie nárokov na spotrebu elektrickej energie sa bude orientovať na zdroje napájacie a uzly v kraji.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV vedeniach cez uzol kV Mokraď sa privádza elektrický výkon do distribučnej TR 110/22 kV Námestovo - lokalita Vavrečka.

Do 110/22 kV TR Námestovo sú zaústené 110 kV vedenia :
- 2x110 kV vedenie č. 7214, 7215 Mokraď - Námestovo
- 2x110 kV vedenie č. 7213 Hc Ústie - Námestovo

Známe zámery :
Po roku 2010 sa navrhuje zdvojenie poťahov súčasných VVN vedení od TR Mokraď po TR Námestovo.
- 2x110 kV vedenie č. 7211 Mokraď - Nižná
- 2x110 kV vedenie č. 7212 Nižná - Hc Ústie

Do roku 2005 :
- výstavba TR 110/22 kV Námestovo PP
- 2x110 kV vedenie TR Vavrečka - TR Námestovo PP

2.15.1.5.8. Okres Ružomberok

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečujú závodné elektrárne s celkovou ročnou výrobou 175,7 GWh, z toho :
- SCaP a.s.Ružomberok 138,7 GWh/r
- TEXICOM a.s.Ružomberok 37,0 GWh/r

V území okresu sú prevádzkované MVE Ružomberok (mesto) - 860 kW, Biely Potok - 70 kW, Kosovo (vodovodný privádzač) - 75 kW a Liptovská Osada, s celkovou ročnou výrobou cca 4,69 GWh.

V navrhovanom období sa predpokladá zvýšenie inštalovaného výkonu v teplárni SCaP na 41,2 MW a výroba na 186,2 GWh/r a v zdroji TEXICOM a.s. zvýšenie inštalovaného výkonu na 15,5 MW a výška výroby na 30,5 GWh/r.

V období do roku 2015 sa závodným elektrárňami vyrobí celkovo 216,7 GWh/rok (bez zdroja SOLO).

V území okresu evidované MVE. Ich realizácia je podmienená kladným rozhodnutím v procese posudzovania metódou EIA.

- MVE Hrboltová 15,33 GWh/r
- MVE Lisková I. 7,96 GWh/r
- MVE Černová 15,66 GWh/r
- MVE Švošov 12,60 GWh/r
- MVE Hubová 12,79 GWh/r
- MVE Stankovany 16,58 GWh/r

Celkovo na území okresu v návrhovom období bez MVE sa vyrobí cca 229,6 GWh ročne.

Vyrábaná elektrická energia bude špičkového charakteru (bez závodných zdrojov, ktorých vyrobená elektrická energia sa v podstate spotrebuje v areáloch výroby pre vlastnú potrebu priemyslu), preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby je potrebná spolupráca so zdrojmi mimo kraja v rámci energetickej siete.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV vedeniach sa vyváža elektrický výkon do uzla 110/22 kV Lisková.

Zo 110 kV rozvodne Liptovská Mara do okresu Ružomberok vychádzajú tieto VVN vedenia :

- 2x110 kV vedenie č. 7203, 7204 Liptovská Mara - Lisková
- 2x110 kV vedenie č. 7205, 7506 Liptovská Mara - Mokraď

Zo 110 kV rozvodne Lisková vychádzajú vedenia :

- 2x110 kV vedenie č. 7207, 7208 Lisková - SCaP Ružomberok
- 2x110 kV vedenie č. 7209 Lisková - SUPRA II. Ružomberok
- 110 kV vedenie č. 7731 Lisková - OFZ Istebné
- 110 kV vedenie č. 7857 Lisková - Sučany

Územím okresu prechádzajú nadradené ZVN vedenia :

- 400 kV vedenie č. 406 Liptovská Mara - Sučany
- 400 kV vedenie č. 494 Liptovská Mara - Sučany
- 220 kV vedenie č. 272 Sučany - Medzibrod
- 220 kV vedenie č. 273 Medzibrod - Lemešany
- 2x220 kV vedenie č. 281, 282 Sučany - Široká

Známe zámery vo výstavbe 110 kV zariadení :

- 110/22 kV transformovňa Hrboltová po r. 2015
- rozšírenie transformovne v Liskovej o 40 MVA
- zaústenie vedenia č. 7857 do TR Hrboltová po r. 2015
- 2x110 kV vedenie Lisková - Liptovská Osada po r. 2005
- 110/22 kV transformovňa Liptovská Osada po r. 2005

V nadradenej ZVN sieti v území okresu sa uvažuje :

- nové 2x400 kV vedenie Liptovská Mara - Medzibrod (po realizácii prechodu Medzibrod na 400 kV prevádzku) mimo koridoru jestvujúcich 220 kV vedení
- 220 kV prepoje Sučany - Lemešany (linka č. 272-273) pri Ružomberku, po zrušení 220 kV prevádzky v Medzibrode

2.15.1.5.9. Okres Turčianske Teplice

V okrese nie je situovaný žiadny väčší zdroj elektrickej energie a nepredpokladá sa ani vo výhľade. V území okresu je v prevádzke MVE Dolná Štubňa (s výhľadom ďalšej MVE), ktoré však podstatne neovplyvnia bilanciu okresu - vyrobená elektrická energia sa spotrebuje v danej lokalite. Zabezpečenie požiadaviek spotreby elektrickej energie sa bude orientovať na zdroje a napájacie uzly v kraji.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Sučany, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvádzaný elektrický výkon do distribučnej TR 110/22 kV Tp Martin, odkiaľ je územie okresu zabezpečované po distribučnej 22 kV sieti.

Známe zámery :
- výstavba novej 110/220 kV transformovne Turčianske Teplice po r. 2005
- 2x110 kV vedenie do TR Turčianske Teplice (z plánovaného dvojitého VVN vedenia Tp Martin - Košúty) po r. 2005

Vo výhľade po roku 2015 variantné prepojenie TR Turčianske Teplice :
- 2x110 kV vedenie Turčianske Teplice - Kremnica variant I.
- 2x110 kV vedenie Turčianske Teplice - Handlová variant II.

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	51,4	60,1	72,2
Výroba	-	-	-
Rozdiel	- 51,4	- 60,1	- 72,2

2.15.1.5.10. Okres Tvrdošín

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečujú VE Hc Ústie s inštalovaným výkonom 21,8 MW a ročnou výrobou 29,6 GWh, malá vodná elektráreň Tvrdošín s inštalovaným výkonom 6,2 MW a ročnou výrobou 11,6 GWh a ďalšie MVE : Podbiel - 150 kW, Habovka - 100 kW, Oravice a Vitanová.

Celkovo sa na území okresu do roku 2015 vyrobí cca 41,6 GWh/rok. Vyrábaná elektrická energia je špičkového charakteru, preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby je potrebná spolupráca so zdrojmi a energetickými sieťami kraja.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Liptovská Mara, z ktorej po 110 kV vedeniach cez uzol 110 kV Mokraď sa privádza elektrický výkon do distribučnej TR 110/22 kV Nižná.

Do transformovne 110/22 kV Nižná sú zaústené 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7211 Mokraď - Nižná
- 110 kV vedenie č. 7212 Nižná - Hc Ústie

Známe zámery v 110 kV vedeniach :
Zdvojenie poťahov súčasných VVN vedení medzi TR Mokraď a TR Námestovo
- zdvojenie vedenia č. 7211 Mokraď - Nižná
- zdvojenie vedenia č. 7212 Nižná - Hc Ústie
- zdvojenie vedenia č. 7213 Hc Ústie - Námestovo

2.15.1.5.11 Okres Žilina

Výrobu elektrickej energie v území okresu zabezpečuje tepelná a dve vodné elektrárne s celkovou ročnou výrobou 362,1 GWh, z toho :
- Tp Žilina 133,6 GWh/rok

- VE Hričov 57,5 GWh/rok
- VE Žilina 171,0 GWh/rok (uvedená do prevádzky v r. 1999)

Do roku 2015 sa plánuje zvýšiť výkon v Tp Žilina na 73,6 MW s ročnou výrobou 350,0 GWh. V území okresu sú v prevádzke MVE Krasňany a Kunerad a jedna kogeneračná jednotka v Bytterme a.s. Žilina.

Celkove na území okresu sa vyrobí v roku 2015 pri realizácii zámerov cca 650,30 GWh/rok elektrickej energie. Časť vyrobenej elektrickej energie bude mať špičkový charakter, preto pre zabezpečenie požiadaviek spotreby bude potrebná spolupráca so zdrojmi mimo kraja v rámci energetickej siete.

Hlavným napájacím uzlom okresu je 400/110 kV TR Varín, z ktorej po 110 kV vedeniach je vyvážaný elektrický výkon do uzla 110/22 kV Hc Hričov, odtiaľ do distribučných transformovní Tp Žilina, Rajčanka Žilina, Cementáreň Lietavská Lúčka.

Transformovňa 110/22 kV Rajec, situovaná v okrese Žilina, je napájaná z uzla 220/110 kV Považská Bystrica. Presmerovanie napájania TR Rajec na uzol Žilina sa predpokladá po roku 2005.

Zo 110 kV rozvodne Varín vychádzajú 110 kV vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7704 Varín - Cementáreň Lietavská Lúčka
- 110 kv vedenie č. 7717 Varín - Hc Sučany
- 110 kV vedenie č. 7718 Varín - Hc Sučany
- 110 kV vedenie č. 7733 Varín - Rajčanka Žilina
- 110 kV vedenie č. 7751 Varín - Hc Hričov Lúčka
- 110 kV vedenie č. 7754 Varín - Tp Žilina
- 2x110 kV vedenie Varín - Kysucké Nové Mesto (SME I. etapa), rok výstavby 2002

Zo 110 kV rozvodne Hc Hričov vychádzajú VVN vedenia :
- 110 kV vedenie č. 7701 Hc Hričov - Bytča
- 2x110 kV vedenie č. 7801, 7802 Hc Hričov - Mikšová
- 110 kV vedenie č. 7805 Hc Hričov - Rajčanka Žilina
- 2x110 kV vedenie č. 7813, 7814 Hc Hričov - Čadca - Kysucké Nové Mesto
- 110 kV vedenie č. 7852 Hc Hričov - Tp Žilina
- 110 kV vedenie č. 7873 Hc Hričov - Cementáreň Lietavská Lúčka

Územím prechádzajú ďalšie 110 kV vedenia :
- 2x110 kV vedenie č. 7803, 7804 Hc Mikšová - Považská Bystrica
- 110 kv č. 7815 Hc Mikšová I. - Hc Mikšová II.
- 110 kV vedenie č. 7661 Rajec - Ladce
- 110 kV vedenie č. 7703 Rajec - Handlová
- 110 kV vedenie č. 7702 Bytča - Považská Bystrica

Do 400 kV rozvodne Varín zaúsťujú ZVN vedenia :
- 400 kV vedenie č. 404 Nošovice (ČR) - Varín
- 2x400 kV vedenie č. 405 Sučany - Varín, realizované v r. 2000
- 400 kV vedenie č. 495 Nové Mesto - Varín

Známe zámery vo výstavbe elektroenergetických zariadení :
- prestavba 400 kV vedenia č. 404 Varín - Nošovice na 2x400 kV vedenie — po r. 2005
- nové 2x400 kV vedenie Varín - Byczyna (PR) — po r. 2015
- rozšírenie TR Varín o trafo 250 MVA — r. 2005
- výstavba novej TR 110/22 kV Terchová evidovaná — r. 2010
- výstavba novej TR 110/22 kV Žilina PP (KIA) — do r. 2006
- 2x110 kV vedenie Varín - Sučany (trasu viesť mimo územia NP Malá Fatra) — r. 2005
- 2x110 kV vedenie Varín - Terchová — r. 2010

- 2x110 kV vedenie Lietavská Lúčka - Rajec po r. 2010
- 2x110 kV vedenie Hc Hričov - Turzovka po r. 2015
- 2x110 kV vedenie Rajec - Považská Bystrica (alternatíva) r. 2005
- dobudovanie okružného 2x110 kV vedenia Žilina do r. 2010

Bilancia výroby a spotreby

Bilancia	2004 GWh	2005 GWh	2015 GWh
Spotreba	468,0	541,0	625,0
Výroba	362,1	362,1	578,5
Rozdiel	- 105,9	- 178,9	- 46,5

Tab. č. 15/4 Zdroje elektrickej energie (elektrárne)

Kraj	ID	Okres	Názov a miesto zdroja	Inšt.výkon v MW		Ročná výroba GWh	
				2004	2015	2004	2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Žilina	1/1	Bytča	Mikšová I.	93,60	93,60	205,50	205,50
	-	Čadca	-	-	-	-	-
	-	Dolný Kubín	-	-	-	-	-
	-	Kys.Nové Mesto	-	-	-	-	-
	5/1	Lipt. Mikuláš	MAYTEX Lipt.Mikuláš	6,40	6,40	18,50	18,50
	5/2		PVE Čierny Váh	735,16	735,16	1203,00	1203,00
	5/3		VE Liptovská Mara	202,64	202,64	176,00	176,00
	5/4		MVE Bešeňová	4,80	4,80	16,00	16,00
	5/5		MVE Okoličné	0,80	0,80	1,60	1,60
	5/6		MVE Trnovec	0,86	0,86	1,72	1,72
	5/7		MVE Malužiná	0,15	0,15	0,30	0,30
	6/1	Martin	Tepláreň Martin	45,70	72,10	143,50	350,00
	6/2		DREVINA Turany	-	1,50	-	2,80
	6/3		VE Krpeľany	24,70	24,70	69,40	39,40
	6/4		VE Sučany	38,40	38,40	107,60	107,60
	6/5		VE Lipovec	38,40	38,40	85,50	85,50
	8/2	Ružomberok	SCaP Ružomberok	20,00	41,20	138,70	186,20
	8/3		TEXICOM Ružomberok	11,00	17,00	37,00	39,00
	8/4		MVE Ružomberok	0,86	0,86	4,40	4,40
	-	Turč. Teplice	-	-	-	-	-
	-	Námestovo	-	-	-	-	-
	10/1	Tvrdošín	VE Orava	21,80	21,80	29,60	29,60
	10/2		MVE Tvrdošín	6,20	6,20	11,60	11,60
	11/1	Žilina	Tepláreň Žilina	49,00	73,60	133,60	350,00
	11/2		VE Hričov	31,50	31,50	57,50	57,50
	11/3		VE Žilina	62,00	62,00	171,00	171,00
Kraj Žilina celkom				1393,97	1473,67	2612,02	3057,22

Tab. č. 15/5 Stanice ZVN, VVN v Žilinskom kraji

Okres	ID	Názov a miesto	kV/kV	Celkový výkon MVA	Zaťaženie MW	Správca	Rok výstavby
1	2	3	4	5	6	7	8
Bytča	1/1	ŽSR Bytča	110/22	50	18/25+	SSE	1982
	1/2	Hc Mikšová	10,5/121	120	90	VET	1965
Čadca	2/1	RZ Čadca	110/22	50/80+	32/40+	SSE	1964/2005+
	2/2	Krásno nad Kysucou	110/22	50	16	SSE	po r.2010
	2/3	Turzovka	110/22	32	12	SSE	po r.2010
	2/4	Raková	110/22	50			po r.2005
Dolný Kubín	3/1	OFZ Široká	220/VN	200	60	SE a.s.	
	3/3	OFZ Istebné	110/6,3	100	34	SSE	1952
	3/4	RZ Mokraď	110/22	41/65+	22/33+	SSE	1952/2010+
	3/5	ŽSR Kraľovany	110/2	50	18	SSE	1952
Kysucké Nové Mesto	4/1	RZ Kysucké Nové Mesto	110/22	105	25/32+	SSE	1964/2010+
		INA a.s.	110/22	2x40		SSE	po r. 2005
Liptovský Mikuláš	5/1	Liptovská Mara	400/110	2x250	190	SE a.s.	1976
	5/2	Liptovská Mara	110/22	40	12	VET	1976
	5/3	RZ LiptovskýMikuláš	110/22	25/80+	25/30+	SSE	1953/2010+
	5/4	RZ Závaž. Poruba	110/22	25	10	SSE	1987
	5/5	RZ Kráľova Lehota	110/22	41	11	SSE	1953
	5/6	Hc Liptovská Mara	10,5/121	250	200	VET	1976
	5/7	PVE Čierny Váh	110/400	660	640	VET	1982
Martin	6/1	RZ Sučany	400/220	500	250	SE a.s.	1965
	6/2	RZ Sučany	220/110	200	70	SE a.s.	1958
	6/3	Hc Sučany	110/22	120	86	SSE	1958
	6/4	Tp Martin	110/22	80	28	SSE	1953
	6/5	Košúty	110/22	80	10	SSE	1987
	6/6	ZŤS Martin	110/22	80	22	ZŤS	1953
	6/7	ŽOS Vrútky	110/22	50	10	ŽOS	1987
	6/8	DTZ Turany	110/22	12,5	6	DTZ	1955
	6/9	Hc Sučany	10,5/121	48	35	VET	1958
	6/10	Hc Krpeľany	10,5/121	37,5	25	VET	1957
	6/11	Hc Lipovec	10,5/121	48	35	VET	1961
Námestovo	7/1	Námestovo	110/22	16/32+	8/15+	SSE	1978/2010+
	7/2	Námestovo PP	110/22	32			po r.2005
Ružomberok	8/1	RZ Lisková	110/22	80/120+	80	SSE	1952/1997+
	8/2	RZ Hrboltová	110/22	80+	-	SSE	výhľad po r.2015
	8/3	SCaP Ružomberok	110/6,3	25	18	SCaP	
	8/4	SUPRA Ružomberok	110/6,3	33	8	SCaP	
	8/5	SUPRA II Ružomberok	110/6,3	40	13	SCaP	
	8/6	Liptovská Osada	110/22	50	-	SDSE	po r.2005
Turčianske Teplice	9/1	Turčianske Teplice	110/22	50	-	SSE	po r.2005
Tvrdošín	10/1	TESLA Nižná	110/22	50	8	SSE	
	10/2	Hc Ústie	10,5/121	50	20	VET	1954
Žilina	11/1	Varín	400/110	330/580+	95	SE a.s.	1984/2000+
	11/2	Tp Žilina	110/22	120	35/60+	SSE	1964/1993
	11/3	Rajčanka Žilina	110/22	65/80+	25/36+	SSE	1930/2005+
	11/4	ČOV Hričov	110/22	50	5	SSE	1982
	11/5	RZ Rajec	110/22	65	9/15+	SSE	1978
	11/6	Cementáreň Lietavská Lúčka	110/22	20	7	SSE	
	11/7	Hc Hričov	10,5/121	48	24	VET	1965
	11/8	Hc Žilina	10,5/121	80	62	VET	1999
	11/9	Žilina PP	110/22	80	60	SSE	2006
	11/10	Terchová	110/22	32	-	SSE	2010

Vysvetlivky : + v stĺpci 5 plánované rozšírenie výkonu transformovne
v stĺpci 6 predpokladané zaťaženie uzlu do r. 2015
v stĺpci 8 predpokladaná doba rozšírenia výkonu

Tab. č. 15/6 Vzdušné vedenia ZVN, VVN

Okres	ID	Názov	kV	Číslo vedenia	Rok výstavby
1	2	3	4	5	6
LM	1	Liptovská Mara – PVE Čierny Váh	400	045	-
ZA-KM-CA	2	Varín – Nošovice (ČR)	400	404	1969-po r. 2005 dvojité
ZA-MT	3	Varín – Sučany	400	405	1969-r. 2000 dvojité
LM-RK-MA	4	Liptovská Mara - Sučany	400	406	1969
LM	5	Liptovská Mara – Spišská Nová Ves	400	407	1969
LM-RK-MT	6	Liptovská Mara - Horná Ždaňa – Sučany	400	493-494	1976-r.2004 zaústenie Sučany
ZA	7	Varín – Nové Mesto	400	495	1984
LM	8	PVE Čierny Váh – Spišská Nová Ves - Lemešany	400	-	po r. 2005
LM-RK	9	Liptovská Mara – Medzibrod	2x400	-	výhľad po r. 2005
ZA-KM-CA	12	Varín – Byczyna (Poľsko)	2x400	-	výhľad po r. 2015
MT	1	Sučany – Bystričany	220	271	1957
MT-RK	2	Sučany – Medzibrod	220	272	1957po 2005 len prepoj
RK-LM	3	Medzibrod – Lemešany	220	273	1957 Sučany-Lemešany
MT-RK-DK	4	Sučany – Široká	2x220	281-282	1964
CA-KM	1	Třinec – Čadca – Kysucké Nové Mesto	2x110	603-604	-
LM	2	Liptovská Mara – Liptovský Mikuláš	2x110	7201-7202	1976
LM-RK	3	Liptovská Mara - Lisková	2x110	7203-7204	1976
LM-DK	4	Liptovská Mara - Mokraď	2x110	7205-7206	1966
RK	5	Lisková - SUPRA I-III	2x110	7207-7208	-
RK	6	Lisková - SUPRA II	110	7209	1994-VVN kábel
DK-TS	7	Mokraď - Nižná	110	7211	zdvojenie po r.2010
TS-NO	8	Nižná - Hc Ústie	110	7212	zdvojenie po r.2010
NO	9	Hc Ústie - Námestovo	110	7213	zdvojenie po r.2010
DK-NO	10	Mokraď - Námestovo	2x110	7214-7215	1987
ZA-BY	11	Hc Hričov - Bytča	110	7701	1957-dvojité r.2005
BY	12	Považská Bystrica - Bytča	110	7702	1957-dvojité r.2005
ZA	13	Varín – Cementáreň Lietavská Lúčka	110	7704	-
MT	14	Hc Sučany – RZ Sučany	2x110	7704-7705	1955
ZA-MT	15	Varín – Hc Sučany	110	7717	1957
ZA-MT	16	Varín - Hc Sučany	110	7718	1957
MT	17	ŽOS Vrútky – Košúty	110	7713	1989
MT	18	Hc Sučany – Košúty	110	7715	1989
MT	19	Hc Sučany – ŽOS Vrútky	110	7716	1989
MT	20	Hc Lipovec - Hc Sučany	110	7720	1957
LM	21	Lipt. Mikuláš - Závažná Poruba	110	7721	-
LM	22	Kráľova Lehota – Závažná Poruba	110	7722	-
LM	23	Kráľova Lehota – Štrba	110	7723	-
RK-DK	24	Lisková - OFZ Istebné	110	7731	1952
DK	25	OFZ Istebné – Mokraď	110	7732	1976
ZA	26	Varín - Rajčanka Žilina	110	7733	-
MT-DK	27	Hc Krpeľany - Kraľovany	110	7734	1955
MT-DK	28	Hc Sučany - OFZ Istebné	110	7735	1955
MT	29	Hc Sučany - Hc Krpeľany	110	7736	1955
MT	30	Hc Lipovec - ZŤS Martin	110	7744	1957
MT	31	Tp Martin - ZŤS Martin	110	7746	1960
DK	32	Kraľovany - OFZ Istebné	110	7764	1955
MT	33	Hc Sučany - Tp Martin	110	7767	1960
RK-MT	34	Lisková - TDZ Turany	110	7768	1955
ZA	35	Hc Hričov - Hc Mikšová	2x110	7801-7802	-
BY	36	Hc Mikšová – Považská Bystrica	2x110	7803-7804	-
ZA	37	Hc Hričov – Rajčanka Žilina	110	7805	-
MT	38	Hc Sučany - TDZ Turany	110	7808	1955
ZA-KM-CA	39	Hc Hričov – Kysucké Nové Mesto - Čadca	2x110	7813-7814	-
BY	40	Hc Mikšová I - Hc Mikšová II	110	7815	-
ZA	41	Varín - Hc Hričov	110	7851	-

pokračovanie Tab. č. 15/6 Vzdušné vedenia ZVN, VVN

1	2	3	4	5	6
ZA	42	Hc Hričov – Tp Žilina	110	7852	-
ZA	43	Varín - Tp Žilina	110	7854	-
ZA	45	Hc Hričov – Cementáreň Lietavská Lúčka	110	7873	-
ZA	46	Hc Ladce - Rajec	110	7661	1978-zrušenie po r. 2005
MT	47	Košúty - Tp Martin	2x110	-	
MT	48	Košúty - Turčianske Teplice	2x110	-	2010
ZA-MT	49	Varín - Hc Sučany	2x110	-	2005
RK	50	zaústenie 7857 - Hrboltová	2x110	-	výhľad po r. 2015
ZA	51	Varín – Terchová	2x110	-	2010
ZA-KM-CA	52	Varín – Kysucké Nové Mesto (I.etapa)	2x110	-	realizované 2002
CA	53	Kysucké Nové Mesto – Čadca -SME (II. etapa)	2x110	-	po r. 2005
CA	54	Čadca – Turzovka	2x110	-	2010
ZA	55	zaústenie 7813 – Krásno nad Kysucou	2x110	-	výhľad po r 2015
ZA-CA	56	Cementáreň Lietavská Lúčka – Rajec	2x110	-	výhľad po r.2015
CA	57	Hc Hričov – Turzovka	2x110	-	výhľad po r.2015
CA	58	Čadca – Skalité – Poľsko	2x110	-	výhľad po r.2015
RK	59	Lisková - Liptovská Osada	2x110	-	po r. 2005
LM-DK	60	Liptovská Mara - Mokraď	2x110	-	po r. 2005
PB-ZA		Považská Bystrica – Rajec (alter. ad 56)			
CA-ČR	61	Čadca - SME III. etapa	2x110		po r. 2005
ZA	62	zaústenie 7851 – Žilina PP (KIA)	2x110		po r. 2005
NO	63	Vavrečka – Námestovo PP	2x110		po r. 2005

Vysvetlivky pre okresy :
CA-Čadca, BY-Bytča, DK-Dolný Kubín, KM-Kysucké Nové Mesto, LM-Liptovský Mikuláš, MT-Martin, NO-Námestovo, RK-Ružomberok, TR-Turčianske Teplice, TS-Tvrdošín, ZA-Žilina

2.15.2. Zásobovanie plynom

2.15.2.1. Zhodnotenie územia z hľadiska zásobovania plynom

1) Zemný plyn je dôležitou časťou palivo - energetickej základne Žilinského kraja (ŽK). Zásobovanie plynom v území kraja je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení plynárenskej sústavy SR.

   Dodávku a spotrebu zemného plynu v kraji zabezpečujú nasledujúce plynárenské zariadenia :

2) VTL plynovody
a) Severné Slovensko DN 500, PN 64
b) Rimavská Sobota - Liptovská Kokava DN 500, PN 64
c) Kysucký plynovod DN 500, DN 300, DN 200,DN 150, DN 100, PN 40
d) Oravský plynovod DN 200, PN 64; DN 200, DN 150, PN 40
e) Považský plynovod DN 300, PN 25
f) Žilina - Martin - Prievidza DN 300, PN 25

Základné údaje o uvedených VTL plynovodoch sú uvedené v tab. 15/9.
Z hľadiska nadradenej plynárenskej sústavy SR je hlavný zdroj zemného plynu pre ŽK medzištátny VTL plynovod Bratstvo s prepojovacími VTL plynovodmi Malženice – Považská Bystrica, Severné Slovensko a Rimavská Sobota - Michalová – Liptovská Kokava.

3) Odovzdávacie stanice plynu (OS) VTL/ VTL :
- OS Strečno VTL 64 Severné Slovensko / VTL 25 Považský plynovod - Žilina - Martin - Prievidza,
- OS Varín VTL 64 Severné Slovensko / VTL 25 Kysucký plynovod,
- OS Dlhá nad Oravou VTL 64 Severné Slovensko - Oravský plynovod / VTL 40 Oravský plynovod.

Uvedené plynárenské zariadenia prostredníctvom VTL plynovodov, VTL prípojok a sústavy regulačných staníc (RS) umožňujú využitie zemného plynu vo všetkých formách spotreby (vykurovanie, príprava TÚV, varenie a technologické účely) v 199 obciach ŽK, čo predstavuje 63,20 % z celkového počtu obcí 315.

Tab.č. 15/7. Porovnanie úrovne plynofikácie

Por. č.	Ukazovateľ	Slovenská republika	Žilinský kraj 2001	Perc. podiel (%)
1	2	3	4	5
1.	Rozloha v km^2	49034	6788	13,8
2.	Počet obyvateľov	5379455	692332	12,9
3.	Počet obcí	2873	315	10,9
4.	Počet bytov	1665536	202389	12,15
5.	Počet plynofikovaných obcí r.2002	2104	199	9,4
6.	% plynofikácie obcí	73,2	63,2	-
7.	Počet plynofikovaných bytov	1316629	116903	8,9
8.	% plynofikácie bytov	79,0	57,7	-
9.	Spotreba plynu mil. m^3/ rok: celkom	7100	425	6,0
10.	z toho obyvateľstvo	2000	175	8,8
11.	% spotreby obyvateľstva z celkovej spotreby	28,2	41,1	-

4) Propán – bután

Skvapalnený vykurovací plyn propán - bután (P-B) je rovnocenný zo zemným plynom. Jeho špecifické vlastnosti ho predurčujú na široké použitie všade tam, kde je neefektívne privádzať zemný plyn a v neplynofikovaných obciach. Na území ŽK plní požiadavky odberateľov plniareň P-B v Martine. V SR zabezpečuje dodávky P-B a.s. PROBUGAS. Využitie P-B je prevažne na varenie, ale začína sa rozvoj využívania aj pre účely vykurovania, prípravy TÚV a technologické účely.

Tab.č. 15/8. Počet odberateľov a spotreba P-B orientačné údaje

Územie	Počet odberateľov	Dodávky P-B t /rok
1	2	3
Slovensko	460000	35000
Žilinský kraj	69000	6540
%	15%	18,7%

2.15.2.2. Zásady rozvoja zásobovania riešeného územia zemným plynom

Rozvoj plynofikácie kraja a jednotlivých okresov musí vychádzať z :

- hodnotenia súčasného stavu,
- energetickej koncepcie SR,
- koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001,
- ekonomickej a finančnej analýzy investičných projektov jednotlivých energetických zásobovacích sústav (elektrifikácia, plynofikácia, CZT a doprava palív),
- z hodnotenia prínosu pre životné prostredie, pričom je potrebné popri zabezpečení hospodárskej základne kraja energiami a palivami vytvoriť súčasne aj podmienky pre postupné dosiahnutie rovnakej kvality životného prostredia vo všetkých okresoch a zvýšiť tak kvalitu bývania v obciach vidieckeho osídlenia.

Predpokladaný vývoj spotreby zemného plynu v Žilinskom kraji do roku 2005 – 695 mil. m^3/rok a do r. 2015 - 1025 mil.v m^3/rok, čo predstavuje z predpokladanej spotreby SR v r. 2005 - z 8670 mil. m^3/rok 8% a v roku 2015 z 11200 mil. m^3/rok 9,15%.

Pre zabezpečenie zvýšeného podielu zemného plynu na energetickej bilancii kraja a dodržaní ekonomických a environmentálnych hľadísk je potrebné :

- rozšíriť prepravnú kapacitu plynárenskej sústavy v okresoch : Námestovo, Liptovský Mikuláš a Ružomberok viď tab. 15/9,
- zintenzívniť rozvoj plošnej plynofikácie kraja efektívnou výstavbou nových miestnych sietí,
- zvyšovať využiteľnosť existujúcich plynárenských zariadení tak, aby v cieľovom roku 2015 sa dosiahla 70% plynofikácia kraja,
- racionálne využívať zemný plyn pri výrobe elektriny a tepla v :
  a) decentralizovaných zdrojoch priamo u spotrebiteľa,
  b) kogeneračných zariadeniach, ktorých základné komponenty tvoria plynové turbíny alebo plynové motory (teplárne, výhrevne CZT),
- podporovať rozvoj použitia zemného plynu a P-B ako alternatívaneho paliva na pohon motorových vozidiel hlavne v MHD, prímestskej hromadnej doprave a individuálnej doprave.

Návrh rozvoja plynofikácie kraja do roku 2015 je v tabuľkách 15/10, 15/11.

Z hľadiska územného rozvoja k zabezpečeniu rozvoja plynofikácie v kraji je potrebné :

- Vytvoriť územné podmienky pre vedenie trás navrhnutých plynovodov.
- Pri využívaní územia nevyhnutne chrániť vybudované a navrhované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami, tak aby bola možná ich výstavba prípadne rekonštrukcia a obnova.

Tab.č. 15/9. Diaľkové plynovody v Žilinskom kraji

Kraj, okres	ID	Číslo plyno-vodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7	8
Žilina, Dolný Kubín Liptovský Mikuláš		1	Severné Slovensko	140	6,4	500	1979
Liptovský Mikuláš		2	Rimavská Sobota – Liptovská Kokava	23	6,4	500	1982
Bytča Žilina		3	Považský plynovod : Dubnica – Považská Bystrica – Žilina	31	2,5	300	1958
Žilina Martin Turčianske Teplice		4	Žilina - Martin – Prievidza	36	2,5	300	1960-1967
Žilina Čadca		5	Kysucký plynovod : Varín - Čadca – Raková	49	4,0	500, 300, 200	1987, 1996
Čadca		5.3	Raková - Turzovka – Vysoká nad Kysucou	19,0	4,0	150, 100	2002
Dolný Kubín		6	Oravský plynovod : Malatiná - Dlhá nad Oravou	9	6,4	200	1996
Dolný Kubín Tvrdošín		6.1	Dlhá nad Oravou – Trstená – Liesek	23	4,0	200, 150	1993-1996
Tvrdošín Námestovo		6.2	Trstená-Námestovo, Námestovo – Krušetnica	21 8	4,0 4,0	200, 150, 100	2002 do r. 2015
Liptovský Mikuláš Ružomberok		2.1	Liptovský Hrádok – Sliače - Ružomberok	32	0,4	225, 160	do r. 2015

Tab.č. 15/10. Plynofikácia obcí Žilinského kraja v roku 2003

Žilinský kraj okres	ID	Počet obcí		% plynofikácie obcí v okrese	Počet bytov 2001	Počet odberateľov	% plynofik. okresu	Počet	
		všetkých	plynofikovaných					RS	OS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bytča		12	12	100,0	8605	5080	59,0	11	
Čadca		23	21	91,3	25108	8425	33,5	15	
Dolný Kubín		24	14	58,3	11334	4890	43,1	9	1
Kysucké N. Mesto		14	14	100,0	9625	4270	44,4	6	
Liptovský Mikuláš		56	28	50,0	23525	13870	58,9	15	
Martin		43	22	51,1	31708	24027	75,7	23	
Námestovo		24	4	16,7	12540	720	5,7	4	
Ružomberok		25	11	44,0	18268	8820	48,3	6	
Turč. Teplice		26	10	46,1	5067	3136	61,9	8	
Tvrdošín		15	15	100,0	9075	4580	50,4	8	
Žilina		53	48	90,5	47534	39085	82,2	43	2
Kraj Spolu		315	199	63,2	202389	116903	57,7	148	3

Tab.č. 15/11. Plynofikácia obcí Žilinského kraja v roku 2015

Žilinský kraj okres	ID	Počet obcí		% plynofikácie obcí v okrese	Počet bytov	Počet odberateľov	% plynofik. okresu	Počet	
		všetkých	plynofikovaných					RS	OS
Bytča		12	12	100,0	9390	7395	78,8	11	
Čadca		23	23	100,0	27050	16900	62,5	15	
Dolný Kubín		24	23	95,8	12200	7840	64,2	11	1
Kysucké N. Mesto		14	14	100,0	10200	6540	64,1	7	
Liptovský Mikuláš		56	42	75,0	25300	19650	77,6	16	
Martin		43	33	76,7	33700	28800	85,4	23	
Námestovo		24	21	87,5	14630	9200	62,9	7	
Ružomberok		25	18	72,0	20010	12550	62,7	6	
Turčianske Teplice		26	20	76,9	5500	4400	80,0	10	
Tvrdošín		15	15	100,0	10000	6430	64,3	8	
Žilina		53	50	94,3	53020	46500	87,7	43	2
Kraj Spolu		315	271	86,0	221000	166205	75,2	157	3

Percento plynofikácie obcí v okrese : (počet plynofikovaných obcí / celkový počet obcí) x 100
Percento plynofikácie okresu : (počet plynofikovaných bytov / celkový počet bytov) x 100.

2.15.2.3. Návrh koncepcie rozvoja zásobovania zemným plynom v jednotlivých okresoch

Realizované a navrhované plynárenské zariadenia v území kraja umožňujú v rámci plynárenskej sústavy SR ich efektívne využitie vo všetkých okresoch a pre všetky formy spotreby zemného plynu. Rozvoj plynofikácie je navrhnutý tak, aby percento plynofikácie obcí v jednotlivých okresoch k roku 2015 dosiahlo aspoň 70% a percento plynofikácie okresu aspoň 60%. Plynofikácia sídiel je výhodná tam, kde posúdenie rozvojového programu plynofikácie dosiahne záväzné ukazovatele ekonomickej efektívnosti.

2.15.2.3.1. Okres Bytča

1. Rok plynofikácie : 1973
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 59,00
3. Počet plynofikovaných obcí : 12
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tab.č. 15/12.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/13
7. V roku 2003 má okres Bytča 100,00 %-nú plynofikáciu obcí s počtom 12.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá.

Tab.č. 15/12. VTL plynovody v okrese Bytča

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Bytča	3	Považský plynovod	9,0	2,5	300	1958
	3.1	Bytča – Veľké Rovné	12,7	2,5	150, 100	1994
	3.2	Bytča – Hvozdnica	3,1	2,5	150	2001

Tab.č. 15/13. Plynofikácia obcí v okrese Bytča

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Bytča + miestne časti Hrabové, Pšurnovice, Malá Bytča,	4		
	Ostatné plynofikované obce :	6		
	Hlboké nad Váhom, Hvozdnica, Jablonové, Kolárovice, Kotešová, Maršová–Rašov, Petrovice, Predmier, Súľov-Hradná, Štiavnik, Veľké Rovné,			
	Spolu	10		5080
	Percento plynofikácie okresu : 59,00 %			
2015	Mesto Bytča	4		
	Ostatné plynofikované obce :	6		
	Všetky obce v okrese			
	Spolu	10		7395
	Percento plynofikácie okresu : 74,25 %			

2.15.2.3.2. Okres Čadca

1. Rok plynofikácie : 1988
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 33,50 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 21
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/14.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) Doporučuje sa nová RS v Čadci pre priemyselný park Čadca – Podzávoz.
   b) Prepojovacie STL plynovody : Turzovka - Klokočov, Korňa.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu v roku 2005 a 2015 sú uvedené v tabuľke č.15/15.
7. Do roku 2015 sa navrhuje pre okres Čadca 100,00 % plynofikácia obcí s počtom 23.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá, pre LPP Čadca bude potrebné realizovať samostatnú VTL prípojku (možnosť zásobovania teplom aj z CZT).

Tab.č. 15/14. VTL plynovody v okrese Čadca

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Čadca	5	Kysucký plynovod Varín – Čadca - Raková	30,5	4,0	300	1988
	5.3	Raková – Turzovka – Vysoká nad Kysucou	19,0	4,0	200, 150	2002

Tab.č. 15/15. Plynofikácia obcí v okrese Čadca

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Čadca	2		
	Mesto Turzovka	2		
	Mesto Krásno nad Kysucou	1		
	Mestá spolu	5		
	Ostatné plynofikované obce :	7		
	Čierne, Dlhá nad Kysucou, Dunajov, Klubina, Makov, Nová Bystrica, Olešná, Oščadnica, Podvysoká, Radôstka, Raková, Skalité, Stará Bystrica, Staškov, Svrčinovec, Vysoká nad Kysucou, Zákopčie, Zborov nad Bystricou,			
	Spolu	12		8425
	Percento plynofikácie okresu : 33,50 %			
2015	Mesto Čadca	3		
	Mesto Turzovka	2		
	Mesto Krásno nad Kysucou	1		
	Mestá spolu	6		
	Ostatné plynofikované obce :	7		
	detto 2003 + Klokočov, Korňa,			
	Spolu	13		16900
	Percento plynofikácie okresu : 62,50 %			

2.15.2.3.3. Okres Dolný Kubín

1. Rok plynofikácie : 1982
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 43,10
3. Počet plynofikovaných obcí : 14
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/16.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL prípojka k združenej RS pre obce Pucov, Pribiš, Pokryváč, Osádka, Leštiny, Vyšný Kubín, Jasenová (Valaská Dubová, Komjatná okres Ružomberok) do roku 2015.
   b) Združená RS v lokalite Osádka do roku 2015.
   c) Prepojovacie STL plynovody : Osádka - Leštiny - Vyšný Kubín - Jasenová - Valaská Dubová (okres Ružomberok), Široká - Medzibrodie, Pokryváč – Pucov – Pribiš do roku 2015.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/17.
7. K roku 2015 sa navrhuje pre okres Dolný Kubín 95,80 % plynofikácie obcí s počtom 23.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá, pre PP Orava je potrebné vybudovať nové plynárenské zariadenia (RS + plynovody).

Tab.č. 15/16. VVTL, VTL plynovody v okrese Dolný Kubín

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Dolný Kubín	1	Severné Slovensko	39	6,4	500	1979
	6	Malatiná – Dlhá nad Oravou	9	6,4	500	1993
	6.1	Dlhá nad Oravou - Trstená – Liesek (údaje po hranicu okresu)	6	6,4	200	1994 - 1996

Tab.č. 15/17. Plynofikácia obcí v okrese Dolný Kubín

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Dolný Kubín	3		
	Ostatné plynofikované obce :	6	1	
	Bziny, Dlhá nad Oravou, Horná Lehota, Chlebnice, Istebné, Krivá, Malatiná, Oravský Podzámok, Párnica, Sedliacka Dubová, Veličná, Zázrivá, Žaškov,			
	Spolu	9	1	4890
	Percento plynofikácie okresu : 43,10 %			
2015	Mesto Dolný Kubín	3		
	Ostatné plynofikované obce :	8	1	
	detto 2003 + Oravská Poruba, Jasenová, Leštiny, Medzibrodie nad Oravou, Osádka, Pokryváč, Pribiš, Pucov, Vyšný Kubín,			
	Spolu	11	1	7840
	Percento plynofikácie okresu : 64,20 %			

2.15.2.3.4. Okres Kysucké Nové Mesto

1. Rok plynofikácie : 1987
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 44,40 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 14
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/18.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č.15/19.
7. V roku 2003 má okres Kysucké Nové Mesto 100,00 % plynofikáciu obcí s počtom 14.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá.

Tab.č. 15/18. VTL plynovody v okrese Kysucké Nové Mesto

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Kysucké Nové Mesto	5	Kysucký plynovod	7,5	4,0	300	1988
	5.1	Dolný Vadičov – Kysucké Nové Mesto (Radoľa)	7,0	4,0	150	1988
	5.2	Radoľa – Nesluša - Rudina – Divina (okres Žilina)	38,0	4,0	150	1998

Tab.č. 15/19. Plynofikácia obcí v okrese Kysucké Nové Mesto

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Kysucké Nové Mesto	1		
	Ostatné plynofikované obce :	3		
	Dolný Vadičov, Horný Vadičov, Kysucký Lieskovec, Lodno, Lopušné Pažite, Nesluša, Ochodnica, Povina, Radoľa, Rudina, Rudinka, Rudinská, Snežnica,			
	Spolu	4		4270
	Percento plynofikácie okresu : 44,40 %			
2015	Mesto Kysucké Nové Mesto	2		
	Ostatné plynofikované obce :	3		
	Všetky obce v okrese			
	Spolu	5		6540
	Percento plynofikácie okresu : 64,10 %			

2.15.2.3.5. Okres Liptovský Mikuláš

1. Rok plynofikácie : 1980
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 58,90 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 28
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/20.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL plynovody a prípojky: VTL prípojka pre RS Liptovský Hrádok (južná trasa, STL Liptovský Hrádok – Ružomberok - Sliače).
   b) Regulačné stanice RS VTL/STL : RS Bobrovec, RS VTL/0,4 MPa Liptovský Hrádok do roku 2015).
   c) Prepojovacie STL plynovody súvisiace s plynofikáciou navrhovaných obcí do roku 2015.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/21.
7. K roku 2015 sa navrhuje pre okres Liptovský Mikuláš 77,60 % plynofikácia a 75,00 % plynofikácia obcí s počtom 42. Ostatné obce sa môžu plynofikovať pri preukázaní efektívnosti plynofikácie. Doporučuje sa využívať propán-bután a elektrickú energiu ako čisté formy palív a energie. Vzhľadom na to, že okres sa nachádza v oblasti TANAP-u a NAPANT-u je dôležité venovať rozvoju plynofikácie náležitú pozornosť a zamerať sa z hľadiska ochrany životného prostredia na maximálne možné využitie zemného plynu vo všetkých formách jeho spotreby.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá.

Tab.č. 15/20. VTL plynovody a STL 0,4 MPa v okrese Liptovský Mikuláš

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Liptovský Mikuláš	1	Severné Slovensko	50	6,4	500	1979
	2	Rimavská Sobota - Liptovská Kokava	23	6,4	500	1982
	1.1	Liptovská Anna – Ružomberok	1	6,4	300	1982
	1.2	STL 0,4 MPa Liptovský Hrádok – Ružomberok	24	0,4	225,160	do r. 2015

Tab.č. 15/21. Plynofikácia obcí v okrese Liptovský Mikuláš

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Liptovský Mikuláš	2		
	Mesto Liptovský Hrádok	1		
	Mestá spolu	3		
	Ostatné plynofikované obce :	11		
	Demänovská Dolina, Hybe, Jakubovany, Jamník, Kráľova Lehota, Liptovské Matiašovce, Kvačany, Liptovská Kokava, Liptovská Porúbka, Liptovský Ján, Liptovský Ondrej, Liptovský Peter, Liptovská Sielnica, Liptovksý Trnovec, Malužiná, Pavlova Ves, Podtureň, Pribylina, Prosiek, Smrečany, Uhorská Ves, Vavrišovo, Važec, Východná, Závažná Poruba, Pavčina Lehota,			
	Spolu	14		13870
	Percento plynofikácie okresu : 58,90 %			
2015	Mesto Liptovský Mikuláš	2		
	Mesto Liptovský Hrádok	2		
	Mestá spolu	4		
	Ostatné plynofikované obce :	12		
	detto 2003 + Bobrovček, Bobrovec, Jalovec, Liptovské Beháровce, Trstené, Žiar, Galovany, Svätý Kríž, Lazisko, Ľubela, Liptovské Kľačany, Dúbrava, Partizánska Ľupča, Malatíny,			
	Spolu	16		19650
	Percento plynofikácie okresu : 77,60 %			

2.15.2.3.6. Okres Martin

1. Rok plynofikácie : 1960
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 75,70 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 22
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/22.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL plynovody a prípojky : VTL prípojka Žabokreky - Belá-Dulice, VTL prípojka Žabokreky - RS Mädokýš do roku 2015
   b) Regulačné stanice RS VTL/STL : RS Belá - Dulice, RS Mädokýš do roku 2015
   c) Prepojovacie STL plynovody : do roku 2015 Vrútky - Lipovec - Turčianske Kľačany, Trebostovo - Trnovo a Belá-Dulice - Necpaly. Do roku 2015 RS Mädokýš – Tomčany - Dražkovce- Sklabiňa - Turčianske Jaseno (Dolný a Horný Kalník, Záborie).
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/23.
7. K roku 2015 sa navrhuje 85,40 % plynofikácia okresu a 76,70 % plynofikácia obcí s počtom 33. Ostatné obce sa môžu plynofikovať pri preukázaní efektívnosti plynofikácie. V ostatných obciach sa doporučuje využívať propán-bután (zdroj plnička P-B v Martine) a elektrickú energiu ako čisté formy palív a energií.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá.

Tab.č. 15/22. VTL plynovody v okrese Martin

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Martin	4	Žilina – Martin – Prievidza	25,0	2,5	300	1967
	4.1	Martin – Sučany – Turany	10,5	2,5	200	1994
	4.2	Bystrička – Žabokreky	3,5	2,5	100	1986
	4.21	Žabokreky - Belá – Dulice	4,0	2,5	100	do roku 2015
	4.4	Turčianske Teplice – Blatnica	8,5	2,5	100	1998

Tab.č. 15/23. Plynofikácia obcí v okrese Martin

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet
		RS	OS	odberateľov
1	2	3	4	5
2003	Mesto Martin	9		
	Mesto Vrútky	1		
	Mestá spolu	10		
	Ostatné plynofikované obce :	11		
	Benice, Blatnica, Bystrička, Dražkovce, Krpeľany, Kláštor pod Znievom, Košťany, Nolčovo, Podhradie, Príbovce, Rakovo, Ratkovo, Slovany, Sučany, Šútovo, Trebostovo, Turany, Turčianska Štiavnička, Valča, Žabokreky,			
	Spolu	21		24027
	Percento plynofikácie okresu : 75,70 %			
2015	Mesto Martin	9		
	Mesto Vrútky	1		
	Mestá spolu	10		
	Ostatné plynofikované obce :	13		
	detto 2003 + Lipovec, Necpaly, Belá–Dulice, Turčianske Kľačany, Trnovo, Diaková, Sklabiňa, Turčianske Jaseno, Dolný Kalník, Horný Kalník, Záborie,			
	Spolu	23		28800
	Percento plynofikácie okresu : 85,40 %			

2.15.2.3.7. Okres Námestovo

1. Rok plynofikácie : 1999
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 5,70 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 4
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/24.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL plynovody a prípojky : do roku 2015 Námestovo - Krušetnica, VTL Námestovo - Rabča (prípadne prepoj STL). V prípade potreby zvýšenia kapacity oravského plynovodu po ekonomickom vyhodnotení sa môže vybudovať ďalší bod napojenia okresu na VTL plynovod Severné Slovensko v trase Zázrivá - Hruštín resp. na Oravský plynovod v trase Oravský Podzámok – Hruštín (Babín).
   b) Regulačné stanice RS VTL/STL, RS Lokca, RS Krušetnica do roku 2015. V prípade druhého napojenia na sústavu VTL plynovodov Severné Slovensko resp. Oravský plynovod OS (RS) Hruštín.
   c) Prepojovacie STL plynovody : po roku 2005 variant STL Námestovo - Zubrohlava - Rabča - Rabčice - Bobrov, Krušetnica - Breza - Lomná, Lokca - Vasiľov - Babín - Hruštín, Krušetnica -Zákamenné - Oravská Lesná, Zákamenné – Novoť.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/25.

7. Okres Námestovo je jediný okres Žilinského kraja, v ktorom treba rozvíjať plynofikáciu vzhľadom na to, že do okresu nie je zavedená železničná doprava je doprava palív a energií možná len :
   - pomocou cestnej siete, v zimnom období dosť náročné na dopravu pre tuhé a tekuté palivá a dodávku P-B,
   - pomocou prenosovej sústavy elektrizačnej siete.

   Z uvedeného dôvodu je potrebné zabezpečeniu realizácie plynofikácie venovať náležitú pozornosť a usmerňovať ju tak, aby k roku 2015 mohla dosiahnuť plynofikácia 62,90 % a počet plynofikovaných obcí 21.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá, lokalita Breza až po vybudovaní VTL plynovodu Námestovo – Krušetnica.

Tab.č. 15/24. VTL plynovody v okrese Námestovo

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Námestovo	6.2	Trstená – Námestovo, Námestovo – Krušetnica	21 8	4,0 4,0	200, 150 100	2002 do roku 2015

Tab.č. 15/25. Plynofikácia obcí v okrese Námestovo

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Námestovo	2		
	Ostatné plynofikované obce :	2		
	Oravská Jasenica, Ťapešovo, Vavrečka,			
	Spolu	4		720
	Percento plynofikácie okresu : 5,70 %			
2015	Mesto Námestovo	2		
	Ostatné plynofikované obce :	5		
	detto 2003 + Breza, Klin, Krušetnica, Lokca, Lomná, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné, Zákamenné, Zubrohlava, Babín, Bobrov, Hruštín, Vasiľov, Novoť,			
	Spolu	7		9200
	Percento plynofikácie okresu : 62,90 %			

2.15.2.3.8. Okres Ružomberok

1. Rok plynofikácie : 1980
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 48,30 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 11
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/26.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) Prepojovacie STL plynovody do roku 2005 : Ružomberok – Liptovská Štiavnica - Ludrová, Ružomberok - Liptovská Osada (kúpele Korytnica) - Liptovská Lúžna - Liptovské Revúce,
   b) do roku 2015 : RS1 Ružomberok (južná trasa) - Sliače - Liptovský Hrádok, (Jasenová okres Dolný Kubín) - Valaská Dubová – Komjatná.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/27.
7. V roku 2015 sa navrhuje pre okres 62,70 % plynofikácia s počtom 18 plynofikovaných obcí.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaného priemyselného parku Ružomberok – Juh je dobrá.

Tab.č. 15/26. VTL plynovody a STL 0,4 MPa v okrese Ružomberok

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Ružomberok	1.1	Liptovská Anna – Ružomberok	12	6,4	300	1982
	2.1	STL 0,4 MPa Liptovský Hrádok – Ružomberok – Sliače	8	0,4	225	do r. 2015

Tab.č. 15/27. Plynofikácia obcí v okrese Ružomberok

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Ružomberok	1		
	Ostatné plynofikované obce :	4		
	Bešeňová, Ivachnová, Kalameny, Likavka, Liptovská Štiavnica, Liptovská Teplá, Lisková, Ludrová, Lúčky, Štiavnička,			
	Spolu	5		8820
	Percento plynofikácie okresu : 48,30 %			
2015	Mesto Ružomberok	1		
	Ostatné plynofikované obce :	4		
	detto 2003 + Liptovská Osada (kúpele Korytnica), Liptovská Lúžna, Liptovské Revúce, Sliače, Liptovský Michal, Valaská Dubová, Komjatná,			
	Spolu	5		12550
	Percento plynofikácie okresu : 62,70 %			

2.15.2.3.9. Okres Turčianske Teplice

1. Rok plynofikácie : 1977
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 61,90 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 10
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/28.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL plynovody a prípojky : VTL prípojky Abramová, Rudno do roku 2005, VTL prípojka Ráztočno - Sklené - po ekonomickom a územnom hodnotení, Turčianske Teplice - Horná Štubňa, Turčianske Teplice - Háj, Ivančiná do roku 2015.
   b) Regulačné stanice RS VTL/STL : RS Abramová, RS Horná Štubňa, RS Sklené do roku 2015.
   c) Prepojovacie STL plynovody : Turčianske Teplice - Háj, Ivančiná, Blažovce, Borcová, Jazernica a Brieštie do roku 2015.
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č.15/29.
7. K roku 2015 sa navrhuje pre okres Turčianske Teplice 80,00 % plynofikácia s počtom plynofikovaných obcí 18.
8. Možnosť plynofikácie navrhovanej lokality pre priemysel a sklady : dobrá.

Tab.č. 15/28. VTL plynovody v okrese Turčianske Teplice

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Turčianske Teplice	4	Žilina – Martin – Prievidza	15,0	2,5	300	1967
	4.3	Budiš – Turčianske Teplice	10,0	2,5	150	1980
	4.4	Turčianske Teplice – Blatnica	8,5	2,5	100	2001
	4.5	Turčianske Teplice – Horná Štubňa	3,5	2,5	100	do r. 2015
	4.6	Ráztočno – Sklené	2,5	2,5	100	do r. 2015

Tab.č. 15/29. Plynofikácia sídiel v okrese Turčianske Teplice

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Turčianske Teplice	2		
	Ostatné plynofikované obce :	6		
	Bodorová, Budiš, Dubové, Jasenovo, Malý Čepčín, Mošovce, Slovenské Pravno, Turček, Veľký Čepčín,			
	Spolu	8		3136
	Percento plynofikácie okresu : 61,90 %			
2015	Mesto Turčianske Teplice	2		
	Ostatné plynofikované obce :	9		
	detto 2003 + Abramová, Háj, Rudno, Horná Štubňa, Sklené, Rakša, Ivančiná, Blažovce, Borcová, Brieštie, Jazernica,			
	Spolu	11		4400
	Percento plynofikácie okresu : 80,00 %			

2.15.2.3.10. Okres Tvrdošín

1. Rok plynofikácie : 1993
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2003 : 50,40 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 15
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke č.15/30.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/31.
7. V roku 2015 sa navrhuje v okrese Tvrdošín 64,30 % plynofikácia pri 100,00 % plynofikácie obcí.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá.

Tab.č. 15/30.VTL, VTL plynovody v okrese Tvrdošín

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Tvrdošín	6.1	Dlhá nad Oravou - Trstená – Liesek (od hranice okresu)	17	4,0	200	1994 - 1996
	6.2	Trstená – Námestovo	10	4,0	200, 150	2002

Tab.č. 15/31. Plynofikácia obcí v okrese Tvrdošín

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Tvrdošín	1		
	Mesto Trstená	2		
	Mestá spolu	3		
	Ostatné plynofikované obce :	5		
	Brezovica, Čimhová, Habovka, Hladovka, Liesek, Nižná, Oravský Biely Potok, Podbiel, Suchá Hora, Štefanov, Vitanová, Zábiedovo, Zuberec,			
	Spolu	8		4580
	Percento plynofikácie okresu : 50,40 %			
2015	Mesto Tvrdošín	1		
	Mesto Trstená	2		
	Mestá spolu	3		
	Ostatné plynofikované obce :	5		
	detto 2003			
	Spolu	8		6430
	Percento plynofikácie okresu : 64,30 %			

2.15.2.3.11. Okres Žilina

1. Rok plynofikácie : 1959
2. Percento plynofikácie okresu v roku 2004 : 82,20 %
3. Počet plynofikovaných obcí : 48
4. VTL plynovody zabezpečujúce dopravu plynu pre okres sú uvedené v tabuľke 15/32.
5. Návrh nových plynárenských zariadení :
   a) VTL prípojka : pre obce Veľká Čierna a Malá Čierna do roku 2015.
   b) Regulačné stanice RS VTL/STL : do roku 2015 RS Veľká Čierna
   Prepojovacie STL plynovody : Veľká Čierna - Malá Čierna do roku 2005 do roku 2015
6. Údaje o rozvoji plynofikácie okresu do roku 2015 sú uvedené v tabuľke č. 15/33.
7. Okres Žilina je plynofikovaný okres s najväčším počtom odberateľov s percentom plynofikácie, počtom plynofikovaných obcí a spotrebou zemného plynu, čo vyplýva z 38 ročnej plynofikácie a výhodného vedenia trás VTL plynovodov v okrese. K roku 2015 sa navrhuje v okrese 87,70 % plynofikácia s počtom 50 plynofikovaných obcí, čo predstavuje 94,30 %.
8. Možnosť plynofikácie navrhovaných lokalít priemyselných parkov : dobrá, (možnosť aj z CZT).

Tab.č. 15/32 VTL plynovody vokrese Žilina

Okres	Číslo plynovodu	Názov plynovodu	Dĺžka (km)	Max. tlak (Mpa)	Priemer (mm)	Rok uvedenia do prevádzky
1	2	3	4	5	6	7
Žilina	1	Severné Slovensko	51	6,4	500	1979
	3	Považský plynovod	22	2,5	300	1958
	4	Žilina – Martin – Prievidza	6	2,5	300	1967
	5.1	Kysucký plynovod Varín – Čadca	11	4,0	500, 300	1988

Tab.č. 15/33. Plynofikácia sídiel v okrese Žilina

Do roku	Názov sídla	Počet		Počet odberateľov
		RS	OS	
1	2	3	4	5
2003	Mesto Žilina	16		
	Mesto Rajec	2		
	Mesto Rajecké Teplice	1		
	Mestá spolu	19		
	Ostatné plynofikované obce :	23	2	
	Belá, Bitarová, Brezany, Divina, Divinka, Dlhé Pole, Dolná Tižina, Dolný Hričov, Ďurčiná, Gbeľany, Horný Hričov, Hôrky, Hričovské Podhradie, Jasenové, Kamenná Poruba, Kľače, Konská, Kotrčiná Lúčka, Krasňany, Kunerad, Lietava, Lietavská Lúčka, Lietavská Svinná – Babkov, Lutiše, Lysica, Mojš, Nededza, Nezbudská Lúčka, Ovčiarsko, Podhorie, Porúbka, Rajecká Lesná, Rosina, Stráňavy, Stránske, Stráža, Strečno, Svederník, Šuja, Teplička nad Váhom, Terchová, Turie, Varín, Višňové, Zbyňov,			
	Spolu	42	2	39085
	Percento plynofikácie okresu : 82,20 %			
2015	Mesto Žilina	16		
	Mesto Rajec	2		
	Mesto Rajecké Teplice	1		
	Mestá spolu	19		
	Ostatné plynofikované obce :	24		
	detto 2003 + Malá Čierna, Veľká Čierna,			
	Spolu	43	2	46500
	Percento plynofikácie okresu : 87,70 %			

2.15.2.4. Ochranné pásma plynárenských zariadení

Pre všetky plynárenské zariadenia (vybudované a navrhované) uvedené v kapitole 2.15.2.3 (2.15.2.3.1 až 2.15.2.3.11) a v tabuľkách 15/9, 15/12 až 15/33 je potrebné vytvoriť územné podmienky pre ich realizáciu prípadne rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami.

2.15.2.5. Verejno - prospešné stavby

Stavby uvedené v kapitole 2.15.2.3. v jednotlivých tabuľkách príslušných okresov spojené s realizáciou návrhu nových plynárenských zariadení uvedených v koncepcii rozvoja jednotlivých okresov pod bodmi č. 5. - 7 ,v tabuľkách 15/9, 15/12 až 15/33.

2.15.3. Zásobovanie teplom

2.15.3.1. Krajská koncepcia

Zásobovanie teplom je dôležitý prvok energetického hospodárstva. Problémy s jeho riešením sú investičné a technicky náročné. Zásobovanie teplom má tiež vplyv na životné prostredie a stupeň znečistenia ovzdušia. Energetická bilancia a ekonomická situácia vedú k tomu, že v podmienkach hustejšie obývaného územia kraja je potrebné využiť pre zásobovanie teplom ekologicky vhodné tepelné zdroje, čo vyvoláva potrebu hľadania možností pokrytia územia kraja čistými formami energií : elektrickej aj tepelnej. Veľký počet rôznych spôsobov zásobovania teplom sa realizuje energetickými výrobno-zásobovacími sústavami (rozvodom elektrickej energie, CZT, rozvodom plynu), alebo dovozom palív (uhlia,

koksu, vykurovacích olejov, palivového dreva, propán - butánu). Vzhľadom na to, že v rámci aktualizácie ÚP VÚC ŽK neboli robené doplňujúce prieskumy a rozbory, ktoré riešenie zásobovania teplom nutne vyžaduje, sú orientačné spotreby tepla a ich krytie jednotlivými druhmi palív v roku 1997 ponechané pre porovnanie s tab. 15/35 a 15/36.

Tab. č. 15/34 Spotreba tepla a jej krytie palivami r. 1997 v Žilinskom kraji

Druh paliva	Druh spotreby				Spotreba celkom	
	Výroba		Byty + vybavenosť			
	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel
Tuhé palivá	16 714	66,8	9 008	52,2	25 722	60,9
Kvapalné palivá	2 713	10,8	350	2,0	3 063	7,3
Zemný plyn	4 858	19,4	7 202	41,8	12 060	28,5
Propán - bután	12	0,0	345	2,0	357	0,8
Elektrická energia (vykurovanie) a iné druhy	703	3,0	345	2,0	1 048	2,5
	25 000	100,0	17 250	100,0	42 250	100,0

Realizované plynárenské zariadenia spolu s vybudovanou a plánovanou elektrickou rozvodnou sústavou v kraji ovplyvňujú koncepčné riešenie zásobovania teplom. Zemný plyn sa začal viac uplatňovať a nahradzuje tuhé a kvapalné palivá. Je treba uvažovať aj s jeho využívaním v technológiách kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie kogeneračnými jednotkami menších výkonov.

Z uvedených tendencií zásobovania tepelnou energiou vyplývajú pre územie kraja tieto základné zásady zásobovania tepelnou energiou.

2.15.3.1.1. Zásady rozvoja zásobovania teplom

Rozvoj zásobovania sídiel teplom musí vychádzať :

- z Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001(KURS),
- z aktuálnej energetickej koncepcie pre SR,
- pre CZT z hodnotenia jeho ekonomickej únosnosti, inovovať už vybudované CZT obyvateľstva teplom,
- vhodnými stimulmi podporovať kogeneračnú výrobu tepla a elektriny,
- pre DZT z efektívneho využitia realizovaných energetických zásobovacích sústav (rozvod elektrickej energie, rozvod plynu) alebo dovozu palív (uhlie, koks, vykurovacie oleje, DO, tekutý propán - bután),
- z možností využívania čistých foriem energií a druhotných a obnoviteľných zdrojov energií (DZT) ako doplnkový zdroj k systémovej energetike,
- z vypracovaných záväzných koncepcií rozvoja energetickej politiky na regionálnej úrovni až po úroveň miest a obcí.

2.15.3.1.2. Návrh koncepcie zásobovania teplom.

Zásobovanie teplom v zásade vychádza a je riešené dvoma spôsobmi :

1) Centralizovaným zásobovaním teplom (CZT) z ústredných zdrojov tepla .
   V rámci kraja navrhujeme využívať CZT v súčasných kapacitných možnostiach za predpokladu realizácie technických opatrení z hľadiska znižovania vypúšťanie emisií plynných aj pevných do ovzdušia. Doporučujeme prenos tepelnej energie v sídlištnom zásobovaní riešiť zmenou média z pary na horúcu, resp. teplú vodu so súčasnou rekonštrukciou rúrových rozvodov v bezkanálovom prevedení uloženia z predizolovaných rúr.
2) Decentralizovaným zásobovaním teplom (DZT) z individuálnych a lokálnych zdrojov tepla (vrátane domových kotolní) na tuhé palivá a zemný plyn naftový.

Významná je plošná plynofikácia vzhľadom k tomu, že pri súčasných cenových reláciách je skvapalnený plyn vhodný najmä pre podnikateľov a objekty vybavenosti.

Na území v dotyku s Nízkymi Tatrami výrazne dominuje DZT a na tomto území je približne 16 500 malých zdrojov tepla, pritom toto územie vykazuje malú hustotu tepelných potrieb. Menšie blokové kotolne sa vyskytujú len ojedinele vo väčších sídlach.

V návrhu riešenia zásobovania teplom Žilinského kraja je treba sa sústrediť na zníženie miestnej záťaže znečisťovania ovzdušia.

Úplne bez miestnych škodlivín je elektrické teplo (ale jeho výroba nie je tiež bez ekologickej záťaže v lokalite výroby), avšak zábranou pre komplexnú elektrifikáciu celého územia sú ekonomické podmienky a vysoká investičná náročnosť.

Zo zásad rozvoja a návrhu koncepcie zásobovania teplom Žilinského kraja boli určené orientačné spotreby tepla, ktoré sú uvedené pre rok 2005 v tab. č. 15/35 a pre rok 2015 v tab. č. 15/36.

Tab. č. 15/35 Spotreba tepla a jej krytie palivami r. 2005 v Žilinskom kraji

Druh paliva	Druh spotreby				Spotreba celkom	
	Výroba		Byty + vybavenosť			
	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel
Tuhé palivá	11 100	40,4	5 800	36,3	16 900	38,9
Kvapalné palivá	1 810	6,5	-	-	1 810	4,2
Zemný plyn	13 825	50,5	9 500	59,4	23 325	53,6
Propán - bután	15	0,1	350	2,15	365	0,8
Elektrická energia (vykurovanie) a iné druhy	750	2,5	350	2,15	1 100	2,5
	27 500	100,0	16 000	100,0	43 500	100,0

Tab. č. 15/36 Spotreba tepla a jej krytie palivami r. 2015 v Žilinskom kraji

Druh paliva	Druh spotreby				Spotreba celkom	
	Výroba		Byty + vybavenosť			
	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel	(TJ)	% podiel
Tuhé palivá	6 000	20,0	3 000	20,0	9 000	20,0
Kvapalné palivá	-	-	-	-	-	-
Zemný plyn	23 180	77,3	11 200	74,6	34 380	76,4
Propán - bután	20	0,1	400	2,7	420	0,9
Elektrická energia (vykurovanie) a iné druhy	800	2,6	400	2,7	1 200	2,7
	30 000	100,0	15 000	100,0	45 000	100,0

Z určenej orientačnej spotreby tepla vychádzajú nasledovné ukazatele :

spotreba tepla pre výrobu :
- v r. 1997 70% spotreby telpa z roku 1990 (35 160 TJ)
- v r. 2005 78% spotreby telpa z roku 1990 (35 160 TJ)
- v r. 2015 85% spotreby telpa z roku 1990 (35 160 TJ)

spotreba tepla pre byty a vybavenosť :
- v r. 1997 25 GJ / 1 obyv.
- v r. 2005 22 GJ / 1 obyv.
- v r. 2015 21 GJ / 1 obyv.

2.15.3.2. Okresné koncepcie

Vzhľadom na skutočnosti pri vypracovaní aktualizácie ÚP VÚC ŽK uvedené v kapitole 2.15.3.1, Krajská koncepcia v tab. 15/37 až 15/47 môžu mať v súčasnosti uvedení prevádzkovatelia zdrojov nové názvy a nových majiteľov. Druh paliva označený ako „nezistené“ znamená, že u zdrojov tepla, ktoré k roku 1996 spaľovali tuhé palivá a ŤVO sa ich prípadná zmena palivovej základne nezisťovala.

2.15.3.2.1. Okres Bytča

Zásobovanie teplom okresu Bytča je riešené centralizovaným zásobovaním teplom (CZT) len v meste Bytča a z ústredných zdrojov tepla v samotnom meste a v jednotlivých obciach.

Sídlisková okrsková kotolňa na ZPN pre 900 b. j. s výkonom 8,7 MWt v meste Bytča zásobuje teplom podstatnú časť komunálneho bytového fondu. Súčasná kapacita CZT je bez možnosti rozširovania výkonu.

Vo vidieckych sídlach treba vytvoriť podmienky na DZT pre využívanie dostupných ekologických palív, hlavne ZPN a kvapalného propán – bután, ale tiež zdrojov tepla na spaľovanie dreveného odpadu. Výroba tepla z elektrickej energie je len veľmi málo využívaná. Treba uvažovať aj s využitím plynárenských sietí na využitie ich prenosovej kapacity na kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie v kogeneračnom cykle.

Tab.č. 15/37. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Bytča

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
1. Bytča					
Mesto : Bytča	1/1	Drevoindustria a.s., ŽA, závod Súľov	Kotolňa	7,80	nezistené
	1/2	Drevoindustria a.s. ŽA, závod Bytča	Kotolňa	5,30	nezistené
	1/3	KINEX a. s. Bytča	Kotolňa	7,80	nezistené
	1/4	KK Company pivovary s.r.o. Bytča	Kotolňa	6,21	ZPN
	1/5	PREFA Bytča – Hrabové a. s.	Kotolňa	12,30	ZPN
	1/6	TEZAR, s. r. o. Bytča	Kotolňa	8,70	ZPN
Veľké Rovné	1/7	Ľudová tvorba, TVD Veľké Rovné	Kotolňa	6,21	ZPN
	1/8	SVETOM METAL FACTORY	Kotolňa	8,70	nezistené

2.15.3.2.2. Okres Čadca

V samotnom meste Čadca sú väčšie zdroje tepla prevažne plynofikované.

V meste Krásno nad Kysucou nie je plynofikovaná kotolňa na hnedé uhlie KDZ Krásno nad Kysucou o výkone 19,1 MWt. V okrese Čadca je dostatok drevného odpadu, ktorý je potrebné v širšom rozsahu využívať na výrobu tepla. Severná časť okresu v súčasnosti realizuje plynofikáciu obcí, čo umožňuje plynofikáciu väčších zdrojov tepla.

Realizováciou plynofikácie miest a obcí sa podstatne zníži ekologická záťaž okresu.

Tab.č. 15/38. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Čadca

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
2. Čadca					
Mesto : Čadca	2/1	AVC Čadca	Kotolňa	23,70	ZPN, ŤVO
	2/2	AVC Čadca, prevádzka Raková	Kotolňa	6,89	HU
	2/3	MTS a.s.	PK - 3	17,24	ZPN
	2/4	Nemocnica Čadca	Kotolňa	7,44	ZPN
	2/5	Pratex Čadca	Výhrevňa	mimo prevádzky	
	2/6	SOTE s.r.o. , Čadca	Kotolňa, Sihly	15,60	HU
Mesto : Krásno nad Kysucou	2/7	KDZ Krásno nad Kysucou	Kotolňa	19,10	nezistené
	2/8	KDZ Krásno nad Kysucou	Kotolňa	8,00	drev. odpad
	2/9	Technické služby Krásno nad Kysucou	Kotolňa	10,70	ZPN
Mesto : Turzovka	2/10	Výhrevňa Šárky Turzovka	Kotolňa	6,40	ZPN
	2/11	I - TRAN Turzovka	Kotolňa	8,10	HU
	2/12	Drevovýroba Turzovka	Kotolňa	6,40	drev. odpad

2.15.3.2.3. Okres Dolný Kubín

V tomto okrese sú väčšie zdroje CZT sústredené v okresnom meste Dolný Kubín. Prevažne s palivovou základňou ZPN. V obciach okresu je DZT, ktoré postupne plynofikáciou rozširuje palivovú základňu ZPN.

Tab.č. 15/39. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Dolný Kubín

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
3. D. Kubín					
Mesto : Dolný Kubín	3/1	Nemocnica s poliklinikou	Kotolňa	7,60	nezistené
	3/2	Stavebný podnik	Kotolňa	6,74	nezistené
	3/3	ZVL PM a.s. Dolný Kubín	Kotolňa	7,80	nezistené
	3/4	BYTTHERM s.r.o, Banisko	Kotolňa	6,25	ZPN
	3/5	BYTTHERM s.r.o, Bysterec	Kotolňa	30,70	ZPN
	3/6	BYTTHERM s.r.o, Brezovec	Kotolňa	111,6	ZPN
Istebné	3/7	OFZ a.s. Istebné	Kotolňa	11,20	nezistené
	3/8	OFZ a.s. Istebné, závod Široká	Kotolňa	5,60	nezistené
Oravský Podzámok	3/9	GARNEX s.r.o. Oravský Podzámok	Kotolňa	8,0	nezistené

2.15.3.2.4. Okres Kysucké Nové Mesto

Okres Kysucké Nové Mesto má 100% - nú plynofikáciu obcí. Samotné okresné mesto má CZT tepla v bytovej výstavbe aj v podnikoch napojené na rozvody ZPN bez ďalšieho rozvoja. V malej miere sa využíva elektrický ohrev bytov. V obciach sa využívajú výlučne DZT s prevažne palivovou základňou ZPN.

Tab.č. 15/40. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Kysucké Nové Mesto

Kraj, okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
4. Kysucké Nové Mesto					
Mesto : Kysucké Nové Mesto	4/1	Kysuca s.r.o. Kys. Nové Mesto	Výhrevňa	12,00	ZPN
	4/2	Kysuca s.r.o. Kys. Nové Mesto	Výhrevňa	34,40	ZPN
	4/3	KLF – ZVL Kysucké Nové Mesto	Kotolňa	23,26	ZPN
	4/4	KLF – ZVL Kysucké Nové Mesto	Výhrevňa	22,90	ZPN
	4/5	Kotolňa SPŠ strojnícka	Kotolňa	7,80	ZPN

2.15.3.2.5. Okres Liptovský Mikuláš

Palivo – energetická základňa tohoto okresu, ale hlavne v samotnom okresnom meste Liptovský Mikuláš je ZPN.

V okrese so značným výskytom DO nie vybudovaný ani jeden väčší zdroj tepla na jeho využívanie. Využitie ZPN na výrobu tepla je v dostatočnej miere. V súčasnosti nie je vo výhľade žiadny CZT, prevažuje DZT.

Tab.č. 15/41. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Liptovský Mikuláš

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
5. Lipt. Mikuláš					
Mesto : Liptovský Mikuláš	5/1	Nemocnica s poliklinikou	Kotolňa	9,46	ZPN
	5/2	MAYTEX a.s. Liptovský Mikuláš	Kotolňa	200,00	ZPN
	5/3	Liptovské strojárne Liptovský Mikuláš	Kotolňa	13,80	nezistené
	5/4	Kožiarske závody Liptovský Mikuláš	Kotolňa	8,20	ZPN
	5/5	Podnik panelovej výroby	Kotolňa	10,20	ZPN
	5/6	Saint Nicolaus a.s. Liptovský Mikuláš	Kotolňa	25,15	Hnedé uhlie, ZPN
	5/7	Štátny majetok Liptovský Mikuláš	Kotolňa	6,00	nezistené
	5/8	VSB 0914 Liptovský Mikuláš	Kotolňa	11,05	ZPN
	5/9	VSB 0933 Liptovský Mikuláš	Kotolňa	35,60	ZPN, ŤVO
	5/10	VSB 0905 Liptovský Mikuláš	Kotolňa	24,50	ZPN, ĽVO
	5/11	GELIMA a.s. Liptovský Mikuláš	Kotolňa	9,30	ZPN
	5/12	Bytový podnik m.p., Podbreziny	Kotolňa 2	9,30	nezistené
	5/13	Bytový podnik m.p., Podbreziny	Kotolňa 1	7,44	nezistené
	5/14	Bytový podnik m.p., Podbreziny	Kotolňa 8	6,29	ZPN
	5/15	BYP mestský podnik, Liptovský Hrádok	Kotolňa 1	5,80	ZPN
	5/16	BYP mestský podnik, Liptovský Hrádok	Kotolňa 3	7,44	nezistené
	5/17	ENERGODIT s.r.o. Liptovský Hrádok	Kotolňa	36,30	nezistené

2.15.3.2.6. Okres Martin

Okres Martin a mestá Martin a Vrútky patria v Žilinskom kraji medzi územie s pomerne dobre vybudovaným CZT. Hlavné ťažisko CZT je v teplárni spravovanou Martinskou teplárenskou a. s. Martin o celkovom výkone 579,3 MWt na ZPN, hnedé uhlie. V samotnom meste Martin sú aktivity na DZT v plynových kotolniach sídliska. Tento trend bude treba prehodnotiť z pohľadu znižovania účinnosti, a tým zníženej hospodárnej prevádzky CZT. V okrese Martin sú DZT väčšinou vybudované na ZPN. V malej miere sa spaľuje pevné palivo.

Tab.č. 15/42. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Martin

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
6. Martin					
Mesto : Martin	6/1	MARTICO – Martin, Priekopa	Kotolňa	16,60	ZPN
	6/2	Martinská teplárenská a.s.	Tepláreň	483,80	ZPN, Uhlie
	6/3	ZŤS Výskumno - vývojový ústav	Kotolňa	26,10	ZPN
	6/4	ZŤS TEES Martin	Kotolňa	17,44	ZPN
Mesto : Vrútky	6/5	BYVATERM - Vrútky	Plynová kotolňa	10,59	ZPN, PK C1
	6/6	ŽOS a. s. Vrútky	2 Kotolne	63,20	Hnedé uhlie, ZPN
Sučany	6/7	PREFA a. s. Sučany	Kotolňa	26,40	Hnedé uhlie
Turany	6/8	Drevina a. s. Turany	Závodná tepláreň	73,20	DO, ostatné nezistené

2.15.3.2.7. Okres Námestovo

Okres Námestovo je novoplynofikovaný okres. Prevažuje DZT, ktoré bude postupne prechádzať na palivovú základňu ZPN.

Tab.č.15/43. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Námestovo

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
7. Námestovo					
Mesto : Námestovo	7/1	Mestský bytový podnik Námestovo	Kotolňa	11,16	nezistené
	7/2	ENCO Slovakia s.r.o. Námestovo	Kotolňa	9,28	ZPN
	7/3	ZŤS Strojárne a. s. Námestovo	Kotolňa	39,76	nezistené

2.15.3.2.8. Okres Ružomberok

Ako vidieť z prehľadnej tabuľky o zdrojoch tepla v okrese, tak iba okresné mesto Ružomberok má väčšie CZT. Plynofikácia okresu vzhľadom na geomorfológiu terénu nie je plne rozvinutá, a tomu aj zodpovedá skladba zásobovania teplom. Vo väčšine obcí sa spaľuje hnedé uhlie alebo DO, v malej miere kvapalný propán – bután. CZT v meste Ružomberok je dobudované. S novými sa v súčasnosti ani rozvojovo neuvažuje. Zdroje SCZT sú vhodné na kogeneračnú výrobu elektrickej energie a tepla.

Tab.č. 15/44. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Ružomberok

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
8. Ružomberok					
Mesto : Ružomberok	8/1	Kovostav a.s.. Ružomberok	Kotolňa	10,00	nezistené
	8/2	TEXICOM a.s.Ružomberok	Kotolňa	164,60	ZPN
	8/3	SCP Ružomberok	Tepláreň Solo	12,30	nezistené
	8/4	SCP Ružomberok	Tepláreň Solo	25,00	nezistené
	8/5	SCP Ružomberok	Kotolňa	129,00	nezistené
	8/6	SCP Ružomberok, ES ČOV	Kotolňa	164,00	ZPN
	8/7	Doprastav a.s.. Žilina	Kotolňa	8,50	ZPN

2.15.3.2.9. Okres Turčianske Teplice

V meste Turčianske Teplice sa nachádza jediný CZT o výkone 10,6. Ostatné DZT sú väčšinou na ZPN, v malej miere sa využíva kvapalný propán – bután. V obciach okresu Turčianske Teplice sú DZT na ZPN.

Tab.č. 15/45. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Turčianske Teplice

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
9. Turčianske Teplice					
Mesto : Turčianske Teplice	9/1	Drevimex a.s. Turč. Teplice	Kotolňa	10,60	nezistené
	9/2	TEPLICO – Horné Rakovce	Kotolňa K1	7,44	ZPN

2.15.3.2.10. Okres Tvrdošín

Zásobovanie teplom z väčších zdrojov je sústredené len do sídiel Tvrdošín, Trstená a Nižná. Obce okresu Tvrdošín sú 100% plinofikované, čím sa vytvorila ako hlavná palivová základňa ZPN.

Tab.č. 15/46. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Tvrdošín

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
10. Tvrdošín					
Mesto : Tvrdošín	10/1	Tvrdošínska mliekáreň s.r.o.	Kotolňa	6,00	ZPN
Mesto : Trstená	10/2	BYTTES s.r.o. Trstená	Kotolňa	7,44	nezistené
	10/3	ZTS TEES, závod Trstená	Kotolňa	21,30	ZPN
Nižná	10/4	OTF a.s. Nižná	Kotolňa	55,25	nezistené

2.15.3.2.11. Okres Žilina

Kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie zabezpečuje Žilinská teplárenská a. s. v tepláreni Žilina, ktorá dodáva teplo pre potreby mesta Žilina a elektrickú energiu do elektrickej sústavy SR.

CZT je v efektívnej vzdialenosti dosahu Tp Žilina do maximálneho využitia inštalovaného výkonu a ekologickej únosnosti. Doporučujeme vykonať zmenu vykurovacieho média para na HV = horúcu vodu pre sídlisko Solinky a areál ŽU na Veľkom Dieli z dôvodov nízkej efektívnosti tepelnej energie v parnom médiu, ale aj z prevádzkových dôvodov.

CZT sa v súčasnosti navrhujú prevádzkovať a využívať v terajších kapacitných možnostiach bez ďalšieho rozširovania výkonu. Po realizácii technických opatrení zameraných na ochranu ovzdušia pred negatívnymi vplyvmi vypúšťaných exhalátov (SO_x, CO, tuhé častice), bude ekologická únosnosť Tp Žilina vyhovujúca a jej maximálny inštalovaný výkon plne využiteľný.

DZT rozvojom plynofikácie a elektrifikácie podstatne znížia spotrebu tuhých palív. Je potrebné súčasne s rozvojom plynofikácie počítať aj so zavádzaním kogeneračných menších zdrojov tepla aj pre zariadenia občianskej vybavenosti a priemyselnú potrebu.

Mestá Rajec a Rajecké Teplice.

CZT väčšieho výkonu v týchto mestách sa nenachádzajú. DZT využíva dostupné ekologické palivá, najmä ZPN a elektrickú energiu. Vidiecke sídla detto ako spomínané mestá.

Tab.č. 15/49. Zdroje tepla a tepelný výkon (teplárne) v okrese Žilina

Okres	ID	Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Výkon MWt (> 6 MWt)	Druh paliva
1	2	3	4	5	6
11. Žilina					
Mesto : Žilina	11/1	Žilinská teplárenská a.s.,	ŽT a.s.	456,0	ZPN, Hnedé uhlie
	11/2	VAS s.r.o.	Kotolňa	13,50	ZPN
	11/3	Benzinol a.s.	Kotolňa	12,50	ZPN
	11/4	Elektrovod a.s.	Nová kotolňa	13,60	ZPN
	11/5	Laktis, žilinské mliekárne a.s. ŽA	Podniková kotolňa	9,60	ZPN
	11/6	Nemocnica s poliklinikou ŽA	Kotolňa	15,60	ZPN
	11/7	Slovpanel a.s. ŽA	Podniková kotolňa	15,50	ZPN
	11/8	Stavomontáže a.s. ŽA	Podniková kotolňa	9,24	nezistené
	11/9	Tlakové nádoby a.s. ŽA - Bytčica	Podniková kotolňa	16,50	nezistené
	11/10	Váhostav a.s. SZ 05 ŽA	Podniková kotolňa	6,40	ZPN
	11/11	ZVL a.s. ŽA - Bytčica	Podniková kotolňa	28,70	ZPN
	11/12	HYZA s.r. . ŽA	Podniková kotolňa	7,80	ZPN
Mesto : Rajec	11/13	KORASAN s.r.o., Rajec	Kotolňa	18,70	ZPN
	11/14	ZIPP Bratislava s.r.o. z. 015 Rajec	Kotolňa	10,70	nezistené
Horný Hričov	11/15	Slovnaft a.s. ŽA - Bytčica	Kotolňa	10,90	ĽVO
	11/16	Váhostav a.s. SZ 06 Horný Hričov	Kotolňa	8,73	nezistené

2.15.4. Záver

Rozvoj palivoenergetickej základne v Žilinskom kraji bude zameraný v jednotlivých energetických zásobovacích sústavách nasledovne :

1. Zásobovanie elektrickou energiou :

a) Na zníženie deficitu vo výrobe elektrickej energie zabezpečiť jej zvýšenú výrobu :
   - modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
   - budovaním nových zdrojov využívaním vodnej energie,
   - využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách.

b) Pre zabezpečenie spoľahlivej a bezpečnej dodávky a prenosu elektrickej energie dobudovať elektrizačnú rozvodnú sústavu kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu.

c) V energetickej náročnosti spotreby :
   - realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,
   - minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla

2. Zásobovanie plynom :

a) Zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.).

b) Zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš.

c) V spotrebe zemného plynu zamerať sa na jeho využívanie :
   - v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
   - ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave.

3. Zásobovanie teplom :

a) Presadzovať uplatnením energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.

b) Vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.

c) Podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna, veterná a solárna energia, MVE, a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb.

d) Znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

K získaniu územného pohľadu na problematiku energetiky kraja je potrebné zvýšiť úroveň energetického plánovania, prispieť k vytvoreniu kvalitatívne nového systému dokumentácie o krajskom energetickom hospodárstve. V nadväznosti na energetickú koncepciu SR a ÚPN VÚC ŽK sa doporučuje vypracovať "Územný energetický generel ŽK" s koncepciou rozvoja energetického hospodárstva ŽK pre obdobie do roku 2015.

2.16. Telekomunikácie a pošta

Odvetvie služieb telekomunikácií a pošty spadá do kompetencie Ministerstva dopravy, pôšt a telekmunikácií SR, ktoré je ich ústredným orgánom a zodpovedá za štátnu politiku tohto odvetvia.

Z hľadiska zabezpečenia telekomunikačných a poštových služieb v území sú podstatné jej zložky :

- Slovak Telecom a.s.
- Slovenská pošta a.s.

2.16.1. Telekomunikácie

Podľa Zákona o elektronických komunikáciách prestal byť Slovak Telecom a.s. (bývalé Slovenské telekomunikácie a.s.) monopolným poskytovateľom telekomunikačných služieb.

Rozhodnutím Telekomunikačného úradu SR je ST a.s. poskytovateľom univerzálnej služby (US), ktorá zahrňuje :

1. verejnú telefónnu službu
2. vydávanie telefónneho zoznamu
3. zabezpečenie primeranej dostupnosti verejných telefónnych automatov (VTA)
4. bezplatný a nepretržitý prístup k číslam tiesňových volaní
5. úplnú informačnú službu o telekomunikačných číslach
6. prístup k verejne dostupným telefónnym službám pre zdravotne postihnutých užívateľov

Strategickým cieľom rozvoja telekomunikácií do r. 2000 bolo :

- dosiahnuť hustotu 35 hlavných telefónnych staníc na 100 obyvateľov
- dosiahnuť 84 %-nú hustotu telefonizácie bytov
- ďalej zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb
- telekomunikačná infraštruktúra - podpora vytváraniu informačnej spoločnosti
- modernizáciou telekomunikačnej siete vytvoriť podmienky pre poskytovanie nových služieb
- vytvoriť konkurenčné prostredie vo všetkých službách okrem verejnej hlasovej služby

Podľa uznesenia vlády č. 981/1995 boli ST a.s. transformované na akciovú spoločnosť, v prvej etape so 100 %-nou účasťou štátu. Následne do spoločnosti vstúpil strategický partner, ktorý okrem know-how priniesol aj kapitál. Tým sa vytvorili vhodné finančné podmienky na ďalšie skvalitňovanie a rozširovanie poskytovaných služieb. Od roku 2003 sa predpokladá liberalizácia telekomunikačného trhu aj na Slovensku, čím bola naplnená požiadavka Európskej únie.

V horizonte do roku 2005 by sa mali telekomunikačné služby v SR priblížiť európskej úrovni služieb a mali by byť uspokojené všetky požiadavky na zriaďovanie telefónnych staníc. Ukončená digitalizácia by mala zabezpečiť podstatne kvalitnejšie poskytovanie služieb.

Po roku 1998 bola rozšírená sieť digitálnych ústrední v Žilinskom kraji, dosiahnutý stav digitalizácie k 1.1.2004 podľa okresov je nasledovný : Bytča - 96 %, Čadca - 95 %, Dolný Kubín - 99 %, Kysucké Nové Mesto - 100 %, Liptovský Mikuláš - 100 %, Martin - 100 %, Ružomberok - 100%, Turčianske Teplice - 100 %, Tvrdošín - 100 %, Žilina - 98 %.

Do konca r. 2004 ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete ST a.s. V Žilinskom kraji to predstavuje náhradu analógových ústrední technológiou NGN v obciach : Čadca, Klokočov, Korňa, Zákopčie, Čičmany, Fačkov, Rajecká Lesná, Hvozdnica. Kraľovany a Beňadovo budú vybudované technológiou RSU S12.

V ďalšom období v horizonte do r. 2010 je cieľom rozvoja telekomunikácií dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb.

Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. telekomunikačné služby v Žilinskom kraji zabezpečuje Regionálne centrum sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA), ktoré zahrňuje centrá sieťovej infraštruktúry :

- Žilina pre okresy : Žilina, Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto,
- Martin pre okresy : Martin, Turčianske Teplice, Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín,
- Liptovský Mikuláš pre okresy : Liptovský Mikuláš, Ružomberok.

V rokoch 1992-1995 sa zrealizovala v území kraja výstavba transportných telekomunikačných sietí na báze optických káblov, čím sa dosiahlo prepojenie digitálnych ústrední v Bratislave, Banskej Bystrici, Žiline a Košiciach a ich napojenie na optickú prenosovú trasu Praha – Brno - Bratislava smerom na Budapešť, a tiež sa vybudovalo digitálne prepojenie na susedné štáty, čo bolo aj hlavným cieľom „Telekomunikačného projektu I.“.

V riešenom území je už v prevádzke trasa diaľkového optického kábla v smere od Považskej Bystrice cez Bytču do Žiliny (s prepojom Kysucké Nové Mesto - Čadca) a ďalej je trasa vedená v smere Rajec - Martin (s prepojom Turčianske Teplice - Žiar nad Hronom) - Ružomberok (s prepojom Dolný Kubín - Tvrdošín - Námestovo) - Liptovský Mikuláš - Liptovský Hrádok - Poprad.

Prognóza hlavných telefónnych staníc (HTS) a ich hustota na 100 obyvateľov .

Tab. č. 16/1 Prognóza hlavných telefónnych staníc (HTS) a ich hustota/100 obyvateľov v okresoch Žilinského kraja

Okres	1996		2005		2015	
	HTS celkom	Hustota v %	HTS celkom	Hustota v %	HTS celkom	Hustota v %
Bytča	4102	13,6	8920	29,3	10855	35,2
Čadca	9561	10,4	25360	26,9	30810	32,4
Dolný Kubín	7669	19,7	12300	30,5	14970	36,6
Kysucké Nové Mesto	3736	11,3	10060	30,0	12270	36,1
Liptovský Mikuláš	16050	21,5	26770	35,4	31605	41,7
Martin	22932	23,4	37610	37,8	44970	44,9
Námestovo	4158	7,8	11480	20,1	14660	25,1
Ružomberok	1037	17,4	20130	33,2	24620	40,3
Turčianske Teplice	2503	14,9	5290	31,9	6375	38,7
Tvrdošín	5112	15,0	9850	27,9	12170	33,6
Žilina	39536	25,3	55730	55,2	69195	66,5
Kraj Žilina	116396	18,3	223500	31,8	272500	38,3

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných zariadení v kraji Žilina do roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 38,3 %-nú telefonizáciu obyvateľstva, z toho :

- 100 %-ný stupeň telefonizácie bytového fondu mestských sídiel,
- 60 %-ný stupeň telefonizácie bytového fondu vidieckych sídiel,
- 50 %-ný stupeň telefonizácie vybavenosti a priemyslu z počtu HTS bytového fondu.

Slovak Telecom a.s. plánuje v časovom horizonte desiatich rokov prepojiť všetky existujúce ústredne optickou transportnou sieťou. Ďalej plánuje náhradu väčšiny rádiových systémov (IRT) novšou technológiou na báze pevných sietí. Uvedené kroky vytvoria predpoklady pre plošné poskytovanie širkopásmových služieb.

V mestských lokalitách sa plánuje rekonštrukcia miestnych telefónnych sietí s cieľom zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb.

Tab.č. 16/2 Štruktúra hlavných telefónnych staníc v Žilinskom kraji v návrhovom období

Územie	2005			2015		
	Bytové	Nebytové	Celkom	Bytové	Nebytové	Celkom
Kraj Žilina	171930	51570	223500	181655	90845	272500

2.16.1.1. Telekomunikácie v jednotlivých okresoch Žilinského kraja

2.16.1.1.1. Okres Bytča

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Žilina v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo v okrese Bytča evidovaných 4102 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 853 HTS. Uvedený počet HTS predstavuje 13,6 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 30 206.

Tab. č. 16/3 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Bytča

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	6 860	76,9	7 235	66,7
Nebytové	2 060	23,1	3 260	33,3
Spolu	8 920		10 495	

V roku 1996 boli v území okresu prevádzkované telefónne ústredne :
- 4 digitálne ATÚ o celkovej kapacite 3838 prípojných párov (Pp)
- 6 analógových ATÚ o celkovej kapacite 2480 Pp

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Dolný Hričov, Hvozdnica, Jablonové, Kolárovice, Kotešová, Predmier, Súľov-Hradná, Štiavnik, Veľké Rovné.

K 1.1.2004 bol stav digitalizácie v okrese Bytča - 96 % .

Do konca roku 2004 ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete ST a.s. V okrese Bytča to predstavuje obnovu analógovej ústredne Hvozdnica novou technológiou NGN.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 35,2 % v okrese je za predpokladu rozširovania kapacity digitálnych ústrední (Bytča, Kolárovice, Štiavnik, Veľké Rovné) a zriaďovania digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.2. Okres Čadca

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Žilina v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese Čadca 4 541 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 2 295 HTS. Uvedený počet HTS predstavuje 10,4 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 92 000.

Tab. č. 16/4 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Čadca

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	19 510	76,9	20 540	66,7
Nebytové	5 580	23,1	10 270	33,3
Spolu	25 090		30 810	

V roku 1996 boli v území okresu prevádzkované telefónne ústredne :
- 6 digitálnych ATÚ o celkovej kapacite 3 178 prípojných párov (Pp)
- 6 analógových ATÚ o celkovej kapacite 6 844 Pp

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Čadca-Milošová, Čierne, Dunajov, Nová Bystrica, Oščadnica, Raková, Raková-Korcháň, Skalité, Stará Bystrica, Staškov, Svrčinovec, Vysoká nad Kysucou, Zborov nad Bystricou.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 95 %.

Do konca roku 2004 ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete ST a.s. V okrese Čadca to predstavuje obnovu analógových ústrední Čadca, Klokočov, Korňa, Zákopčie novou technológiou NGN.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 32,4 % v okrese je za predpokladu rozšírenia kapacity digitálnych ústrední (Čadca, Krásno nad Kysucou, Oščadnica, Skalité, Turzovka, Makov) a zriaďovania digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.3. Okres Dolný Kubín

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Martin v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese Dolný Kubín 7 669 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 1 960 HTS. Uvedený počet HTS predstavuje 19,7 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 38 936.

Tab. č. 16/5 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Dolný Kubín

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	9 470	76,9	9 980	66,7
Nebytové	2 830	23,1	4 990	33,3
Spolu	12 300		14 970	

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne :
Chlebnice, Osádka, Veličná, Zázrivá, Žaškov.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 99 %.

Do konca roku 2004 ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete. V okrese to predstavuje obnovu analógovej ústredne Kraľovany technológiou RSU S12.

V roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 36,6 %-nú telefonizáciu obyvateľstva pri počte 40 860 obyvateľov. Zabezpečenie požadovaných kapacít sa dosiahne napojením telefónnych účastníkov okresu z uzlovej digitálnej ATÚ Dolný Kubín s využitím digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.4. Okres Kysucké Nové Mesto

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Žilina v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese 3 736 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 900 HTS. Uvedený počet zriadených HTS predstavuje 11,3 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 33 125.

Tab. č. 16/6 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Kysucké Nové Mesto

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	7 740	76,9	8 180	66,7
Nebytové	2 320	23,1	4 090	33,3
Spolu	10 060		12 270	

V roku 1996 boli v území okresu prevádzkované telefónne ústredne :
- 2 digitálne ATÚ o celkovej kapacite 3456 Pp (Kysucké Nové Mesto, Horný Vadičov)
- 7 analógových ATÚ o celkovej kapacite 1312 Pp

Po roku 1998 v okrese bola vybudovaná digitálna ústredňa v obci Snežnica. Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 100 %.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 36,1 % v okrese je možný za predpokladu rozširovania kapacity digitálnych ústrední.

2.16.1.1.5. Okres Liptovský Mikuláš

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Liptovský Mikuláš v RCSI Žilina.

PC Liptovský Mikuláš je tvorené obvodmi UTO - Liptovský Hrádok a Liptovský Mikuláš.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese Liptovský Mikuláš 16 050 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho cca 3 950 nebytových. Celkový počet HTS predstavuje 21,5 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 74 736.

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Bobrovec, Bobrovník, Demänovská dolina, Liptovská Kokava, Liptovská Sielnica, Liptovský Ondrej, Liptovský Trnovec, Ľubeľa-Liptovské Vlachy, Nižná Boca, Partizánska Ľupča, Smrečany, Svätý Kríž, Vavrišovo, Závažná Poruba.

Stav digitalizácie k 1.1.2004 bol 100 %.

Tab. č. 16/7 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Liptovský Mikuláš

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	20 590	76,9	21 070	66,7
Nebytové	6 180	23,1	10 535	33,3
Spolu	26 770		31 605	

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných zariadení do roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 41,7 %-nú telefonizáciu obyvateľstva pri počte 75 835 obyvateľov.

2.16.1.1.6. Okres Martin

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu patrí do centra sieťovej infraštruktúry Martin v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese Martin 22 932 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 5 960 HTS. Tento počet predstavuje 23,4 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 98 015.

Tab. č. 16/8 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Martin

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	28 930	76,9	29 980	66,7
Nebytové	8 680	23,1	19 990	33,3
Spolu	37 610		49 970	

V roku 1996 boli v území okresu prevádzkované telefónne ústredne :

- 7 digitálnych ATÚ o celkovej kapacite 10 728 Pp
- 8 analógových ATÚ o celkovej kapacite 12 276 Pp

Po roku 1998 boli v okrese vybudované digitálne ústredne : Belá-Dulice, Bystrička, Košťany nad Turcom, Martin-Ľadoveň, Necpaly, Valča, Záborie.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 100 %.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 44,9 % k počtu 100 060 obyvateľov v okrese je za predpokladu rozširovania kapacity digitálnych ústrední.

2.16.1.1.7. Okres Námestovo

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Martin v RCSI Žilina.

K 31.1.1996 bolo evidovaných v okrese 4 158 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 990 HTS. Celkový počet zriadených HTS predstavuje 7,8 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 53 638.

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Bobrov, Breza, Hruštín, Klin, Krušetnica, Lokca, Mútne, Novoť, Oravská Jasenica, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Oravské Veselé, Rabča, Rabčice, Sihelné, Vavrečka, Zákamenné, Zubrohlava.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 99 %.

Do konca roku ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete. V okrese Námestovo to predstavuje obnovu analógovej ústredne Beňadovo technológiou RSU S12, ktorá umožňuje poskytovanie širokého spektra hlasových aj dátových služieb.

Tab. č. 16/9 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Námestovo

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	8 830	76,9	9 770	66,7
Nebytové	2 650	23,1	4 890	33,3
Spolu	11 480		14 660	

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných zariadení do roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 25,1 %-nú telefonizáciu obyvateľstva pri počte 58 505 obyvateľov. Zabezpečenie požadovaných kapacít sa vykoná napojením telefónnych účastníkov okresu z uzlovej digitálnej ATÚ Námestovo využitím digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.8. Okres Ružomberok

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Liptovský Mikuláš v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese 10 377 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 2 650 HTS. Celkový počet zriadených HTS predstavuje 17,4 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu 59 715 obyvateľov.

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne :
Hubová, Komjatná, Likavka, Liptovská Osada-Korytnica, Liptovská Štiavnica-Štiavnička, Liptovská Lúžna, Lisková, Ľubochňa, Lúčky, Ružomberok-Roveň, Stankovany.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 100 %.

Tab. č. 16/10 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Ružomberok

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	15 480	76,9	16 410	66,7
Nebytové	4 650	23,1	8 210	33,3
Spolu	20 130		24 620	

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných zariadení do roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 40,3 %-nú telefonizáciu obyvateľstva pri počte obyvateľov 61 095.

Požadované kapacity sa zabezpečia napojením telefónnych účastníkov okresu Ružomberok z uzlovej digitálnej ATÚ Ružomberok s využitím digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.9. Okres Turčianske Teplice

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Martin v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo v okrese evidovaných 2 503 HTS, z toho nebytových cca 550 HTS. Tento počet HTS predstavuje 14,9 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 16 832.

Tab. č. 16/11 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Turčianske Teplice

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	4 070	76,9	4 250	66,7
Nebytové	1 220	23,1	2 125	33,3
Spolu	5 290		6 375	

V roku 1996 boli v území okresu prevádzkované telefónne ústredne :
- 1 digitálna ATÚ o celkovej kapacite 2440 Pp (Turčianske Teplice)
- 4 analógové ATÚ o celkovej kapacite 650 Pp

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Blatnica, Horná Štubňa, Kláštor pod Znievom, Mošovce, Sklené, Slovenské Pravno, Turček, Turčianske Teplice-Diviaky.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 100 %.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 38,7 % pri počte obyvateľov okresu 16 460 je za predpokladu rozširovania kapacity digitálnych ústrední NGN.

2.16.1.1.10. Okres Tvrdošín

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do centra sieťovej infraštruktúry Martin v RCSI Žilina.

K 31.12.1996 bolo v okrese evidovaných 5 112 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 1 220 HTS. Celkový počet zriadených HTS predstavuje 15 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu 34 123 obyvateľov.

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Hladovka, Liesek, Podbiel, Vitanová.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 100 %.

Tab. č. 16/12 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Tvrdošín

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	7 580	76,9	8 110	66,7
Nebytové	2 270	23,1	4 060	33,3
Spolu	9 850		12 170	

Z hľadiska rozvoja telekomunikačných zariadení do roku 2015 navrhujeme dosiahnuť 33,6 %-nú telefonizáciu obyvateľstva pri počte 36 200 obyvateľov. Zabezpečenie požadovaných kapacít sa uskutoční napojením telefónnych účastníkov okresu z uzlovej digitálnej ATÚ Tvrdošín s využitím digitálnych jednotiek NGN.

2.16.1.1.11. Okres Žilina

Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. okres Žilina je sídlom Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry (RCSI) s riadiacou digitálnou ústredňou v Žiline pre centrá (CSI) Martin, Liptovský Mikuláš, Považská Bystrica a Žilina. CSI Žilina je tvorené uzlovými telefónnymi obvodmi (UTO) Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Rajec a Žilina.

K 31.12.1996 bolo evidovaných v okrese Žilina 39 536 hlavných telefónnych staníc (HTS), z toho nebytových cca 10 670 HTS. Uvedený počet HTS predstavuje 25,3 %-nú hustotu telefonizácie v okrese k počtu obyvateľov 156 145.

Tab. č. 16/13 Prognóza HTS, telefónna hustota v okrese Žilina

Členenie	2005		2015	
	HTS	Hustota v %	HTS	Hustota v %
Bytové	42 870	76,9	46 130	66,7
Nebytové	12 860	23,1	23 065	33,3
Spolu	55 730		69 195	

V roku 1996 bolo v území okresu prevádzkovaných :
- 16 digitálnych ATÚ o celkovej kapacite kapacite 42 342 Pp, medzi najväčšie patria Žilina II. dekáda (28 300 Pp) a V. dekáda (3 130 Pp)
- 11 analógových ATÚ o celkovej kapacite 9 980 Pp, medzi najväčšie patrí Žilina IV. dekáda (8 000 Pp)
- 5 analógových ATÚ o celkovej kapacite 529 Pp, napájaných prostredníctvom parabolických antén systému IRT (Zádubnie, Zástranie, Trnové, Višňové a Mojšova Lúčka)

Po roku 1998 v okrese boli vybudované digitálne ústredne : Divina, Dolná Tižina, Gbeľany, Horný Hričov, Lietava, Lutiše, Rosina, Stráňavy, Teplička nad Váhom, Turie, Višňové, Žilina-Brodno, Žilina-Bôrik, Žilina-priemyselná zóna Juh IV, Žilina-Suvorovova, Žilina-Trnové.

Stav digitalizácie okresu k 1.1.2004 bol 98 %-ný.

Do konca roku 2004 ST a.s. v zmysle licencie TÚ SR zabezpečí 100 %-nú digitalizáciu siete. V okrese to predstavuje obnovu analógovej ústredne Čičmany, Fačkov a Rajecká Lesná za novú technológiu NGN, ktorá umožňuje poskytovanie širokého spektra hlasových aj dátových služieb.

Zabezpečenie navrhovanej hustoty HTS v roku 2015 - 66,5 % v okrese je za predpokladu dobudovania kapacít digitálnych ústrední NGN.

2.16.1.2. Rádiokomunikácie

Rádiokomunikácie zabezpečujú poskytovanie telekomunikačných služieb pomocou signálov, transportovaných voľným prostredím, na prenos hlasových, textových, dátových a obrazových signálov medzi zákazníkmi. Táto služba je zabezpečovaná technickými prostriedkami, ktoré sa členia na :
- vysielacie zariadenia
- spojovacie a prenosové systémy
- pozemné zariadenia pre satelitné komunikácie (V súčasnosti nemá ST a.s. vlastnú centrálnu pozemnú stanicu pre satelitné komunikácie a využíva stanicu, postavenú za bývalej ČSFR na území ČR. Takúto stanicu je potrebné v SR vybudovať.).

2.16.1.2.1. Rozhlasové vysielanie

Vnútroštátne rozhlasové vysielanie je zabezpečené rozhlasovými vysielačmi v pásmach stredných, dlhých a VKV vĺn. V území kraja sú prijímané programy: Slovensko 1, Slovensko 2, Slovensko 3, ROCK-FM a Rádio Rebeka. Percento pokrytia plochy kraja je cca 80 %.

2.16.1.2.2. TV vysielanie

Vnútroštátne televízne vysielanie je zabezpečované programami STV1, STV2 a súkromnými TV Markíza, TV JOJ a TA3. Televízna sieť je prakticky dobudovaná. Percento pokrytia riešeného územia kraja predstavuje cca 85-90 % pri STV1 a cca 65-70 % pri STV2 a TV Markíza.

Príjem TV signálov v území kraja vzhľadom na konfiguráciu terénu nie je všade uspokojivý. Nerovnomerné pokrytie územia TV sieťou doporučujeme riešiť zavádzaním rozširovaním kábelovej televízie, čím televíznym koncesionárom bude ponúknutá možnosť aj príjmu satelitných programov.

2.16.1.3. Poskytovanie telekomunikačných služieb inými prevádzkovateľmi

2.16.1.3.1. Rádiotelefónna sieť

Jednou z telekomunikačných služieb v SR od roku 1992 je aj hovorová služba verejnej rádiotelefónnej siete (VRS). Tieto služby poskytujú akciové spoločnosti EuroTel a.s., v systéme NMT 450 (analógový) a od r. 1997 v systéme GSM (digitálny) a spoločnosť Orange a.s. od r. 1997 v systéme GSM. VRS umožňuje mobilné bezdrôtové spojenie v rámci vlastnej a pevnej siete.

V roku 1993 v okrese Martin (Martinské hole) bol postavený vysielač pre VRS a tým sa táto telekomunikačná služba zaviedla aj do časti územia kraja Žilina. Na úplné pokrytie Žilinského kraja signálom NMT resp. GSM je potrebné vybudovať niekoľko bázových staníc, ktorých realizácia je plne v kompetencii akciových spoločností na základe ich plánu pokrytia resp. poskytovania služby.

V súčasnosti v území kraja je prevádzkovaná digitálna sieť GSM s koncovými zariadeniami telefón, fax, prenos dát a pod. mobilnými operátormi :

- Spoločnosť EuroTel a.s., ktorá v priebehu najbližších rokov plánuje dobudovať v zmysle vydanej licencie základňové stanice VRS. Jedná sa o inštaláciu technológie do :
  - jestvujúcich objektov :
    Korňa, Malatiná, Dovalovo, Jasenská dolina, Martin-Podháj, Biely Potok, Liptovská Lúžna, Liptovské Revúce, Sliače, Valaská Dubová, Horná Štubňa, Svederník, Turie, Liptovský Mikuláš, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto-centrum, Žilina-Trnové, Čadca-sever, Martin-pešia zóna, Námestovo-sever, Trstená, Sihelné-Oravská Polhora a Žilina (viac lokalít)
  - výstavba nových stožiarov :
    Kolárovice-Petrovice, Sedliacka Dubová, Dúbrava-Ľubeľa, Sklabiňa, Trusalová-Šútovo, Turčianska Štiavnička, Oravská Polhora-Sihelné, Korytnica-kúpele, Sliače, Jasenovo, Kamenná Poruba-Kunerád, Lietavská Lúčka-Porúbka, Tvrdošín a Trstená

  Realizáciou plánovaných zámerov sa docieli vyššie % pokrytia plochy Žilinského kraja zo súčasných cca 80 % na vyššie (percento spoločnosť EuroTel nepriznala).
- Spoločnosť Orange a.s. s percentom pokrytia sieťou cca 91 % obyvateľstva kraja. Novšie údaje a zámery neboli spoločnosťou zverejnené.

2.16.1.4. Rádioreléové spojenie

Pre diaľkový prenos informácií, telefónneho, televízneho a rozhlasového signálu a pre prenos dát priamymi cestami medzi rádioreléovými stanicami slúžia rádioreléové trasy. Ich najväčšie využitie je predovšetkým v medzinárodnej telekomunikačnej sieti.

Kostru rádioreléovej siete v území kraja tvoria trasy RRT :
- Krížava - Ostrava
- Krížava - Chopok
- Krížava - Nad oborou (Trenčín)

- Chopok - Magura (Námestovo)
- Chopok - Uložisko (pri Liptovskej Mare)
- Chopok - Štrbské pleso

Televízne, rozhlasové vysielače ako i rádireléové spoje potrebujú pre svoju nerušenú funkciu splnenie špecifických podmienok - ochranné pásma.

U objektov sa jedná o kruhové ochranné pásmo s polomerom 300 alebo 500 m podľa terénnych podmienok, alebo sa určujú s prihliadnutím na požiadavky objednávateľa zariadenia.

Rádioreléové trasy sa chránia v území, kde papršlek sa priblíži aspoň 50 m nad zastavané územia, resp. kde trasa prebieha do výšky nad 30 m nad voľným terénom.

2.16.2. Pošta

Realizátorom poštových služieb a dvojstupňového výkonu štátnej správy v SR je Slovenská pošta a.s. s 1 621 poštami, ktoré sú doplnené 5 pojazdnými poštami a 120 poštovými strediskami.

S účinnosťou od 1. júna 2004 prebehla v Slovenskej pošte a.s. organizačná zmena, v rámci ktorej došlo k zrušeniu Odštepného závodu Stredoslovenské riaditeľstvo pôšt Banská Bystrica a územný rozvoj zabezpečuje Ústredie Slovenskej pošty a.s. Banská Bystrica.

V rámci Žilinského samosprávneho kraja pôsobia v súčasnosti tri regionálne poštové centrá (RPC), ktoré zabezpečujú poštové služby v okresoch :

1. RPC Žilina pre okresy Žilina, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Považská Bystrica a Púchov
2. RPC Liptovský Mikuláš pre okresy Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Námestovo, Tvrdošín
3. RPC Prievidza pre okresy v ŽK Martin a Turčianske Teplice

Poštovú prepravnú sieť v území kraja zabezpečuje :

- hlavné spracovateľské centrum Žilina 2
- oblastné spracovateľské centrá Žilina 2, Čadca 1, Dolný Kubín 1, Liptovský Mikuláš 1, Ružomberok 1
- vyclievacie vysunutéoddelenie pošty Bratislava 090.

V kraji sú pre poskytovanie poštových služieb k dispozícii nasledovné kapacity :

- 191 pôšt, z toho 35 v okresných mestách, 11 v iných mestách a 145 vo vidieckych sídlach; 53 pôšt je umiestnených vo vlastných objektoch, 93 pôšt v združených objektoch obecných úradov, 6 pôšt v objektoch telekomunikácií a 35 pôšt v objektoch iných prenajímateľov
- na jednu poštu v kraji pripadá priemerne 3 600 obyvateľov
- na poštách pracuje 1 794 zamestnancov, z toho 1 632 žien
- doručovanie zásielok zabezpečuje 762 doručovateľov na 735 doručovacích regiónoch, oho 257 v okresných mestách, 57 v iných mestách a 218 vo vidieckych rajónoch
- v kraji je k dispozícii 961 schránok, 2288 poštových odnášacích priečinkov a 358 poštových priehradok

Prioritný význam majú predovšetkým pošty v okresných mestách (Žilina 1, Čadca 1, Dolný Kubín 1, Liptovský Mikuláš 1 a Martin 1), v ktorých sa realizuje aj najväčší objem služieb. Osobitný význam má pošta Žilina 2, ktorá je okrem iného poverená aj funkciou Hlavného spracovateľského centra (HSC) pre kraj, ako jedna zo štyroch v rámci SR.

V roku 1996 bola zahájená prevádzka na novej pošte Dolný Kubín 1, ktorú jej parametrami, najmä automatizáciou priehradkových operácií ako aj vysokým komfortom zákazníkov možno charakterizovať ako poštu roka 2000.

Z hľadiska zmien v sieti pôšt boli zrušené nerentabilné pošty s tým, že poštové služby sú v zmysle zákona 507/2001 Z.z. a poštovej licencie zabezpečované inými formami -

motorizovanými doručovateľmi, tzv. Poštami - partner, ktoré nahrádzajú činnosť klasických pôšt, a ktorých počet bude v budúcnosti narastať v tých prípadoch, keď na konkrétnej pošte poklesne objem poskytovaných služieb a jej strata sa výrazne zvýši.

Slovenská pošta a.s. neuvažuje v súčasnosti ani v blízkej budúcnosti v regióne Žilinského samosprávneho kraja o realizácii nových pôšt ani iných významnejších poštových objektov, ktoré by bolo vhodné zapracovať do zmien a doplnkov ÚP VÚC ŽK.

Rozvojové ciele do roku 2010
- vybudovať hlavné spracovateľské centrum poštových zásielok v rámci reštrukturalizácie prepravnej siete v Žiline
- zaviesť službu Track and Trace (sledovanie zásielok)
- dobudovať automatizáciu poštových operácií na všetkých poštách v kraji
- dokončiť pripojenie všetkých pôšt v kraji na základnú sieť informatiky
- zaviesť služby hybridnej pošty
- rozšíriť ponuku bankových služieb s využitím automatizácie pôšt

Rozvojové ciele do roku 2015
- vybudovanie elektronickej pošty
- zavedenie novej služby typu „home shoping“ (predaj do domácnosti)

Realizácia základných cieľov a úloh na najbližšie obdobie, súvisiacich s rozvojom a skvalitňovaním poštových služieb v kraji, je podmienená riešením zdrojov financovania rozvojových a prevádzkových úloh. Z tohto hľadiska sú stanovené nasledovné úlohy pre najbližšie obdobie :
- zavedenie automatizácie priehradkových operácií na vybraných poštách v kraji, ktoré poskytujú najväčší objem poštových služieb
- komplexné riešenie technického a technologického vybavenia HSC Žilina 2 z hľadiska objemu spracovaných zásielok a k tomu vytvoriť vhodné priestory
- rozšírenie zmenárenskej a stávkovej činnosti na vybraných poštách v kraji, optimalizovanie komerčnej činnosti z hľadiska záujmu zákazníkov, pokračovať v skvalitňovaní poskytovaných služieb pre Poštovú banku a.s.
- pokračovanie v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestove, Tvrdošíne, ako aj v plynofikácii pôšt v kraji

2.16.2.1. Pošta v okresoch Žilinského kraja

2.16.2.1.1. Okres Bytča

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 9 pôšt, z toho jedna automatizovaná v okresnom meste - Bytča 1
- na jednu poštu v okrese pripadá 3 355 obyvateľov, z toho 12 195 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 372 obyvateľov
- 48 poštových schránok a 50 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 37 doručovateľov

Investičné zámery :
- plynofikácia pôšt.

2.16.2.1.2. Okres Čadca

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 21 pôšt, z toho v okresnom meste 3 pošty
- automatizované pošty v okrese - Čadca 1, Turzovka, Krásno nad Kysucou
- na jednu poštu v okrese pripadá 4 375 obyvateľov, z toho 8 825 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 997 obyvateľov
- 127 poštových schránok a 263 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 112 doručovateľov

Investičné zámery :
- zvyšovanie zákazníckeho komfortu

2.16.2.1.3. Okres Dolný Kubín

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Liptovský Mikuláš, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Dolný Kubín 1 a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 11 pôšt, z toho jedna automatizovaná v okresnom meste - Dolný Kubín 1
- na jednu poštu v okrese pripadá 3 517 obyvateľov, z toho 9 781 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 289 obyvateľov
- 60 poštových schránok a 222 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 48 doručovateľov

2.16.2.1.4. Okres Kysucké Nové Mesto

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Čadca 1 a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 10 pôšt, z toho 2 v okresnom meste - (Kysucké Nové Mesto 1 je automatizovaná)
- na jednu poštu v okrese pripadá 3 311 obyvateľov, z toho 8 112 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 2 547 obyvateľov
- 44 poštových schránok a 77 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 92 doručovateľov

Investičné zámery :
- poskytovať čo najväčší zákaznícky komfort, a s tým spojené zvyšovanie kultúry úrovne služieb

2.16.2.1.5. Okres Liptovský Mikuláš

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Liptovský Mikuláš, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Liptovský Mikuláš 1 a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 29 pôšt, z toho 4 v okresnom meste,

- automatizované pošty v okrese - Liptovský Mikuláš 1, Liptovský Mikuláš 4, Liptovský Hrádok 1,
- na jednu poštu v okrese pripadá 2 573 obyvateľov, z toho 8 399 v okresnom meste,
- na jednu priehradku v okrese pripadá 2 261 obyvateľov,
- 151 poštových schránok a 259 poštových priečinkov v území okresu,
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 92 doručovateľov.

2.16.2.1.6. Okres Martin

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Prievidza, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 21 pôšt, z toho 5 v okresnom meste
- automatizované pošty v okrese - Martin 1, Vrútky, Sučany
- na jednu poštu v okrese pripadá 4 658 obyvateľov, z toho 12 154 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 918 obyvateľov
- 99 poštových schránok a 261 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 94 doručovateľov

Investičné zámery :
- rekonštrukcia vnútorných priestorov pošty Martin 1
- rekonštrukica a opravy elektro a vodoinštalácie
- plynofikácia pôšt

2.16.2.1.7. Okres Námestovo

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Liptovský Mikuláš, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Dolný Kubín 1, hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 19 pôšt, z toho 2 v okresnom meste (Námestovo 1 je automatizovaná)
- na jednu poštu v okrese pripadá 2 797 obyvateľov, z toho 3 976 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 610 obyvateľov
- 71 poštových schránok a 73 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 37 doručovateľov

Investičné zámery :
- rekonštrukcia a rozšírenie priestorov pošty Námestovo 1

2.16.2.1.8. Okres Ružomberok

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Liptovský Mikuláš, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Ružomberok 1 a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 17 pôšt, z toho 2 v okresnom meste (Ružomberok 1 je automatizovaná)
- na jednu poštu v okrese pripadá 3 503 obyvateľov, z toho 7 666 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 2 589 obyvateľov
- 81 poštových schránok a 143 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 62 doručovateľov

2.16.2.1.9. Okres Turčianske Teplice

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Prievidza, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Martin 1, hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 9 pôšt, z toho 1 v okresnom meste (automatizovaná)
- na jednu poštu v okrese pripadá 1 878 obyvateľov, z toho 4 604 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 127 obyvateľov
- 52 poštových schránok a 47 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 27 doručovateľov

2.16.2.1.10. Okres Tvrdošín

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Liptovský Mikuláš, z hľadiska poštovej prepravy patrí pod oblastné spracovateľské centrum Dolný Kubín 1, hlavné spracovateľské centrum Žilina 2.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 8 pôšt, z toho 2 v okresnom meste
- automatizované pošty v okrese - Tvrdošín 1, Trstená
- na jednu poštu v okrese pripadá 4 235 obyvateľov, z toho 4 746 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 540 obyvateľov
- 47 poštových schránok a 110 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 34 doručovateľov

Investičné zámery :
- rozšírenie priestorov pošty Tvrdošín 1
- zriadenie pošty v obci Brezovica

2.16.2.1.11. Okres Žilina

Pošta Žilina 2 má osobitné postavenie v poštovej preprave, je okrem iného poverená aj funkciou Hlavného spracovateľského centra (HSC) pre celé územie kraja. Pošta Žilina 2 je súčasne aj vyclievacou poštou pre zásielky zo zahraničia v dovoze pre okresy Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Martin, Turčianske Teplice a Žilina.

Z hľadiska poskytovania poštových služieb okres organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina.

Pre poskytovanie služieb v okrese je k dispozícii :
- 33 pôšt, z toho 9 v okresnom meste
- automatizované pošty v okrese - Žilina 1, Žilina 2, Žilina 4, Žilina 8, Rajec
- na jednu poštu v okrese pripadá 4 712 obyvateľov, z toho 9 631 v okresnom meste
- na jednu priehradku v okrese pripadá 1 690 obyvateľov
- 185 poštových schránok a 747 poštových priečinkov v území okresu
- doručovanie zásielok v okrese zabezpečuje 142 doručovateľov

Investičné zámery :
- presťahovanie pošty Žilina 3 do vhodnejších priestorov

2.18. Perspektívne použitie PPF a LPF pre navrhovaný urbanistický rozvoj

2.18.1. Perspektívne použitie PPF pre navrhovaný urbanistický rozvoj

V rámci vyhodnotenia záberov poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú spracované nové lokality týkajúce sa navrhovaných priemyselných parkov a dopravných plôch. Podklady pre tieto nové lokality boli prevzaté od spracovateľov Environmentálnych hodnotení priemyselných parkov, od spracovateľov územných plánov obcí, doplnkov územných plánov obcí a od obvodných pozemkových úradov.

V rámci Zmien a doplnkov bola v grafickej časti upresnená poloha skládok odpadov Turzovka a Čadca.

2.18.1.1. Vyhodnotenie záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Vyhodnotenie záberov PPF je vypracované v zmysle nového zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 508/2004 Z. z.

Podľa § 30 zákona SNR č. 220/2004 sa zrušujú :

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z.,
2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 152/1996 Z. z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 188/2000 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2002 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 143/2003 Z. z.

Krajský pozemkový úrad v Žiline udelil súhlas podľa § 13 zákona s budúcim možným využitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery v rámci návrhu Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja natrvalo na 532,62 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho v zastavanom území obcí 20,05 ha a mimo zastavaného územia 512,57 ha.

Podrobná špecifikácia jednotlivých lokalít, na ktoré bol udelený súhlas je dokumentovaná v nasledovných tabuľkách.

Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na jednotlivých lokalitách ÚPN VÚC (Komunikácie a dopravná infraštruktúra).

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera ha v extrav.	výmera ha v intrav.		
D 23/6	Martin	diaľničný privádzač	19,58	12,83	0714062/7 0714065/7	12,83	0		Agromajetok Sučany
	Sučany			6,75	0706032/5	6,75	0		
D 25/11	Dolný Hričov	rozvoj letiska	22,29	20,33	0714061/6 0702005/6 0702045/6	20,33	0		Agrofin-PD

Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na jednotlivých lokalitách ÚPN VÚC (Priemyselné parky).

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera ha v extrav.	výmera ha v intrav.		
P 2/2	Krásno nad Kysucou	priemysel. park	85,03	20,95	0756202/6	3,20	1,88		Agrodružstvo Krásno nad Kysucou, Poľnohosp. výroba s.r.o.
					0714065/7	15,87	0		
P 4/2	Raková	priemysel. park	18,99	7,48	0712033/5	0	7,48		UNICON s.r.o drobní užívat.
P 6/2	Turzovka	priemysel. park	20,00	12,96	0812013/6 0869342/6	12,82	0		Hanibal, drobní užívatelia
					0869542/7	0,14	0		
P 9/5	Okoličné, Závažná Poruba, L.Mikuláš	priemysel. park Liptov I.	150,00	22,00	0814061/6	6,80	0		PD so sídlom v L. Mikuláši PD so sídlom v Smrečanoch Verčinská Ľudmila
					0811005/7	15,20	0		
P 10/5	Okoličné	priemysel. park Liptov II.	106,50	13,20	0906012/6	13,20	0		PD so sídlom v Smrečanoch AGRIA a.s. L. Ondrej IMMO BANK s.r.o. Bratislava
	Beňadiková			57,70	0906012/6	57,20	0		
	Uhorská Ves			29,30	0906012/6	29,30	0		
P 11/6	Martin - Priekopa, Sučany	priemysel. park Martin I.	347,22	162,72	0714062/7	162,72	0		Agromajetok Sučany. p. Višňovec
P 12/6	Sučany	priemysel. park Martin II.	69,20	35,06	0714065/7	35,06	0		Agromajetok Sučany
P 13/7	Námestovo	priemysel. park	58,00	58,00	0957205/6	40,65	8,29	58,00 ha meliorácií	Družstevný agrokombinát Námestovo
					0969215/7	9,06	0		
P 14/8	Ružomberok	priemysel. park	29,06	2,40	0863212/5	0	2,40		mesto Ružomberok, ENRICO s.r.o
P 15/10	Trstená	priemysel. park Trstená I	14,88	12,11	1087003/7	12,11	0		Poľnohosp. družstvo Trsteník Trstená
					1070003/7				
P 16/10	Trstená	priemysel. park Trstená II	50,53	42,33	1005001/6 1006002/6 1065202/6	23,42	0		Poľnohosp. družstvo Trsteník Trstená
					1014065/7 1065402/7 1069202/7	11,56	0		
					1090462/9 1094002/9	7,35	0		
P 17/11	Dolný Hričov	priemysel. park	17,01	16,50	0702045/6	16,50	0		Agrofin-PD

V rámci návrhu Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja nebol udelený súhlas na 92,99 ha poľnohospodárskej pôdy mimo zastavané územia obcí. Ide o tieto lokality:

- rozšírenie odkaliska Martin - 6,00 ha (k.ú. Martin),
- PP Ružomberok - vačšia časť požadovanej plochy - 21,64 ha (k.ú. Ružomberok),
- PP Martin I - menšia časť požadovanej plochy - 65,35 ha (k.ú. Martin, Sučany).

V rámci spracovaných územných plánov obcí a ich doplnkov Krajský pozemkový úrad v Žiline udelil súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery na tieto lokality:

- preložka cesty II/583 - 6,8 ha (k.ú. Gbeľany, Mojš, Varín, Teplička nad Váhom)
- PP Bytča-Horné pole - 10,825 ha (k.ú. Bytča),
- PP Čadca-Podzávoz - 22,81 ha (k.ú. Čadca, Svrčinovec),
- PP Oravská Poruba - 10,12 ha (k.ú. Oravská Poruba),
- PP Kysucké Nové Mesto - 24.35 ha (k.ú. Kysucké Nové Mesto),
- PP KIA MOTORS, HYUNDAI MOBIS - 318,50 ha - z toho PP - 234,20 ha,
  a izolačná zeleň 84,30 ha (k.ú. Gbeľany, Mojš, Nededza Teplička nad Váhom),
- PP Varín 47, 84 ha (k.ú. Varín).

V rámci spracovaných územných plánov obcí a ich doplnkov nebol udelený súhlas na tieto lokality:

- rozšírenie odkaliska Martin - 0,79 ha (k.ú. Bystrička),
- PP Stará Bystrica - 18,03 ha (k.ú. Stará Bystrica).

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU ŽILINSKÝ KRAJ

Uvádzame úplné znenie záväznej časti ÚPN – VÚC ŽSK. Text, ktorý zostal v platnosti je napísaný *kurzívou*. Zmeny a doplnky v zmysle všeobecne záväzného nariadenia Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005, ktoré bolo schválené zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27. apríla 2005 sú napísané kolmým písmom.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR č.1033 z 31. októbra 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. zo dňa 14. augusta 2002.

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,

1.2 vychádzať pri územnom rozvoji kraja z rovnocenného zhodnotenia vzťahov vnútroregionálnych a nadregionálnych, pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Českou republikou a Poľskou republikou a jeho špecifických podmienok spočívajúcich vo veľmi vysokom plošnom podiele chránených území v kraji (najvyššom v celej SR),

1.3 formovať koncepciu sídelnej štruktúry Žilinského kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov, upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike,

1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,

1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

1.6 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciálne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako aj pre priliehajúce zázemie, tak aj pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier:

1.6.1 podporovať rozvoj krajského mesta Žilina ako centra osídlenia 1.skupiny, prvej podskupiny ako centra celoštátneho významu. Žilinu formovať ako centrum:

a) administratívno – správne Žilinského kraja,
b) hospodársko – ekonomické,
c) vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
d) kultúrno – spoločenské,
e) výstavno – nákupno – obchodné,
f) cestovného ruchu a rekreácie,

g) športu,
h) ako najvýznamnejší dopravný uzol,

1.6.2 podporovať rozvoj mesta Martin ako centra osídlenia prvej skupiny, druhej poskupiny ako centra celoštátneho významu. Martin formovať ako centrum:
a) národnej kultúry Slovákov,
b) administratívno – správne,
c) kultúrno – spoločenské,
d) hospodársko – ekonomické,
e) vzdelávacie, ako sídlo vysokej školy,
f) nákupno – obchodné,
g) cestovného ruchu a športu,
h) ako významný dopravný uzol,

1.6.3 podporovať rozvoj centier druhej skupiny, jej prvej podskupiny s možnosťou plnenia nadregionálnych až celoštátnych funkcií a to miest: Liptovský Mikuláš, Čadca a Ružomberok. V týchto centrách podporovať najmä rozvoj týchto zariadení:
a) správy vyššieho významu s nadregionálnou až celoštátnou pôsobnosťou,
b) vysokoškolského vzdelávania a vyššieho systému vzdelávania (Čadca),
c) technologických centier a priemyselných parkov,
d) zdravotníckych a sociálnych s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb,
e) kultúrnych – múzeá, galérie a pod.,
f) nákupných a obchodných centier,
g) cestovného ruchu, rekreácie, športu a voľného času,

1.6.4 podporovať rozvoj mesta Dolný Kubín ako centra tretej skupiny, jej prvej podskupiny s regionálnym až nadregionálnym významom a centier druhej podskupiny ako centier regionálneho významu so špecifickými funkciami: Bytča, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Hrádok, Námestovo, Turčianske Teplice a Tvrdošín. V nich podporovať rozvoj týchto zariadení:
a) správy okresného významu,
b) stredné školy s maturitou a špecifické školy,
c) inštitúty vzdelávania dospelých,
d) zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia,
e) kultúrnych zariadení okresného (regionálneho) a nadregionálneho významu,
f) nákupných a obchodných stredísk,
g) voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,
h) priemyslu,

1.6.5 podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny ako centier osídlenia regionálneho významu a to miest: Rajec, Rajecké Teplice, Trstená, Vrútky a v nich rozvoj týchto zariadení:
a) niektorých správ okresného významu,
a) stredných škôl s maturitou a špecifických škôl,
b) zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia,
c) kultúrnych zariadení regionálneho významu,
d) voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,
e) priemyslu,

1.6.6 podporovať rozvoj centier osídlenia piatej skupiny ako sídiel subregionálneho významu a to sídiel: Krásno nad Kysucou, Oščadnica, Turzovka. V týchto centrách podporovať rozvoj predovšetkým týchto zariadení:
a) stredných odborných a učňovských škôl,
b) zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií,
c) výrobných služieb,
d) obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov,

e) voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,

1.6.7 podporovať rozvoj centier osídlenia šiestej skupiny, ktoré majú funkciu lokálnych centier s plnením niektorých subregionálnych funkcií. V jednotlivých okresoch Žilinského kraja sú to:
a) v okrese Bytča: Štiavnik, Veľké Rovné,
b) v okrese Čadca: Raková, Skalité, Stará Bystrica,
c) v okrese Dolný Kubín: Zázrivá,
d) v okrese Martin: Sučany, Turany,
e) v okrese Námestovo: Rabča a Zákamenné,
f) v okrese Tvrdošín: Nižná,
g) v okrese Žilina: Varín, Terchová,

1.7 podporovať rozvoj kvartérnych centier predovšetkým v žilinsko – martinskej aglomerácii, ktorá má najväčší predpoklad zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít v Žilinskom kraji,

1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,

1.9 podporovať ako ťažisko osídlenia najvyššej úrovne žilinsko – martinské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho a medzinárodneho významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR,

1.10 podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji:

1.10.1 liptovskomikulášsko – ružombersko – dolnokubínske ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,

1.10.2 tvrdošínsko – námestovské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny,

1.11 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,

1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,

1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,

1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,

1.15 upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,

1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry

1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
a) považskú rozvojovú os: Trenčín – Žilina,
b) žilinsko – podtatranskú rozvojovú os: Žilina– Martin – Poprad – Prešov,
c) žilinsko – kysuckú rozvojovú os: Žilina – Čadca – hranica SR/ČR,
d) zvolensko – turčiansku rozvojovú os: Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin (návrh v úseku Banská Bystrica – Martin),

1.16.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
a) liptovsko – oravskú rozvojovú os: Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranica s Poľskou republikou,

1.16.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:
a) kremnicko – turčiansku rozvojovú os: Kremnica – Turčianske Teplice,
b) kysuckú rozvojovú os: Čadca – Turzovka – Makov,
c) kysucko – oravskú rozvojovú os: Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica – Námestovo – Oravská Polhora,
d) žilinskú rozvojovú os: Žilina – Varín – Terchová,
e) rajeckú rozvojovú os: Žilina – Rajec,

1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,

1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.18 rešpektovať jestvujúce vojenské objekty a ich ochranné a bezpečnostné pásma pri novej výstavbe; jednotlivé stupne ďalšej projektovej dokumentácie prerokovať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky,

1.19 rešpektovať jestvujúce územie vnútorných kúpeľných území kúpeľných miest pri novej výstavbe,

1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.1 riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,

2.2 doplniť sieť stredných škôl najmä v okrese Bytča,

2.3 dobudovať perinatologické centrum a transplantačné centrum krvotvorných buniek vo Fakultnej nemocnici v Martine,

2.4 zriadiť geriatrické centrá v každom sídle okresu v súlade s vývojom chorobnosti a starnutím populácie,

2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov najmä v každom sídle okresu,

2.6 podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a predškolovacích zariadení na území kraja,

2.7 znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám,

2.8 vytvoriť územné predpoklady pre zriadenie vyšších odborných škôl poskytujúcich pomaturitné vzdelávanie v oblastiach vyžadujúcich podporu regionálneho rozvoja,

2.9 rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti pre všetkých obyvateľov kraja,

2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,

2.11 rozšíriť kapacitu odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva v regiónoch,

2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,

2.13 podporovať vybrané zariadenia sociálnej starostlivosti na regionálnej úrovni cestou ich modernizácie a vytvárania územných rezerv pre nové kapacity,

2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno - priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,

3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.3 rezervovať plochy na uskutočňovanie vrcholových športových podujatí pre športoviská v Liptovskom Mikuláši, Závažnej Porube, stredisku Demänovská dolina - Jasná,

3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokoštandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,

3.5 pre všetky mestá v kraji dobudovať jestvujúce a založiť nové prímestské rekreačné zóny, s rekreačnými lesmi a vybavenosťou pre pohybové a relaxačné aktivity; sledovať pri tom potrebu znížiť tlak na najatraktívnejšie turistické a kúpeľné centrá, ako je Vrátna dolina a Rajecké Teplice pri Žiline, Martinské hole pri Martine, Malinô Brdo pri Ružomberku a Demänovská dolina pri Liptovskom Mikuláši,

3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a v Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej Priehrade a v Oraviciach; s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,

3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajeckú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja,

3.8 v oblasti kúpeľníctva

3.8.1 dobudovať a modernizovať prírodné liečebné kúpele medzinárodného a celoštátneho významu Rajecké Teplice, Turčianske Teplice, Lúčky, Korytnica a Liptovský Ján,

3.8.2 využiť predpoklady na vybudovanie prírodných liečebných kúpeľov celoštátneho významu Slaná Voda,

3.8.3 zachovať súčasnú liečebnú funkciu v existujúcich zdravotníckych zariadeniach kúpeľnej starostlivosti a v odborných liečebných ústavoch,

3.8.4 podporovať ťažiskové územia kúpeľného a zdravotného cestovného ruchu – kúpeľné miesta Korytnica, Kunerad, Rajecké Teplice, Lúčky, Liptovský Ján a Turčianske Teplice za súčasného rešpektovania ochrany vnútorných kúpeľných území,

3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a náväzného generelu cestovného ruchu previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva; podporovať tvorbu mikroregionálnych stratégií a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách

4.1.1 biocentrá nadštátneho významu - Krivánska Malá Fatra, Vychylovka - Harvelka - Riečnica, Tlstá a Súľovské skaly,

4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu - Malá Rača - Skalka, Malý Polom - Veľký Polom, Ladonhora - Brodnianka, Veľký Javorník, Bzinská hoľa - Minčol, Choč, Osičiny - Ráztoky - Lysec, Západné Tatry - Roháče, Prosečné, Nízke Tatry - Kráľovohoľská časť, Nízke Tatry - Ďumbierska časť, vodná nádrž Liptovská Mara, Kľak - Ostrá skala - Reváň - Partizán, Zniev - Sokol - Chlievska, Kláštorské lúky, Marské vŕšky, Borišov - Javorina, Lysec, Turiec, Pod Sokolom, Kopa - Korbeľka, Pilsko, Babia hora, Žiar - Oravská priehrada, Skalná Alpa - Smrekovica - Šiprúň, Sokol - Žiar, Oravská priehrada - Sosnina, Kľak - Reváň, Kozol, Šujské rašelinisko a Strážov,

4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,

4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,

a) terestricko-migračný koridor v priestore Malá Fatra – Bránica – Lutiše ako biokoridor nadregionálneho významu,

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky

4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,

4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,

4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),

4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,

4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,

4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,

4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,

4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,

4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),

4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality tvoriace charakteristické krajinné panorámy,

4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele:

a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu – krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérii alebo ich zmenu,
d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,

4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,

4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,

4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,

4.14 v turistických strediskách na území Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúcich obyvateľov, rozvoj športových zaradení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/ 1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,

4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra,

4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinno – sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb, spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV,

4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne

4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny:
a) Chránený areál rieka Orava,
b) Chránený areál Revúca,
c) prítoky Váhu zaradené medzi územia európskeho významu,

4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese

4.16.1 Bytča pre Predmier,
4.16.2 Čadca pre Čadcu, Makov,
4.16.3 Dolný Kubín pre Kraľovany a Podbiel,
4.16.4 Kysucké Nové Mesto pre Horný Vadičov, Dolný Vadičov a Lopušné Pažite,
4.16.5 Liptovský Mikuláš pre Kvačany, Prosiek, Beňadikovú, Smrečany, Žiar a Liptovský Mikuláš,
4.16.6 Martin pre Kláštor pod Znievom, Bystričku, Príbovce, Blatnicu, Folkušovú, Necpaly, Belú, Sklabiňu, Sklabinský Podzámok, Turčiansku Štiavničku, Podhradie, Konské, Nolčovo a Krpeľany,
4.16.7 Námestovo pre Bobrov, Oravskú Polhoru, Námestovo, Mútne, Oravskú Lesnú, Novoť, Rabčice, Zákamenné, Oravské Veselé, Krušetnicu, Lomnú, Brezu, Oravskú Jasenicu, Beňadovo, Hruštín, Lokcu, Ťapešovo, Vasiľov a Zubrohlavu,
4.16.8 Ružomberok pre Ivachnovú, Lúčky, Bešeňovú, Ľubochňu, Stankovany, Hubovú, Švošov, Liskovú, Liptovskú Teplú, Ružomberok a Liptovské Revúce,
4.16.9 Turčianske Teplice pre Dubové, Čremošné, Rakšu a Mošovce,
4.16.10 Tvrdošín pre Liesek a Vitanovú,
4.16.11 Žilina pre Rajecké Teplice, Hričovské Podhradie a Čičmany,

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,

4.18 uprednostňovať aktívny turizmus na území Národného parku Malá Fatra v súlade s trvaloudržateľným rozvojom – ekoturizmus,

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom

obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovíšť v alúviách vodných tokov,

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.1 dopravná regionalizácia

5.1.1 v návrhovom období realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno – gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko a v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, hlavne dopravno – gravitačného centra Žilina – Martin,

5.2 infraštruktúra cestnej dopravy

5.2.1 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trase multimodálneho koridoru č.Va (hlavná sieť TINA) Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina schválené pre diaľničnú infraštruktúru,

5.2.2 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trase multimodálneho koridoru č.VI. Žilina – Čadca – Skalité – Poľská republika schválené pre diaľničnú infraštruktúru,

5.2.3 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách doplnkových koridorov cestných komunikácií TINA Martin - Turčianske Teplice - Zvolen - Šahy - Maďarská republika,

5.2.4 rešpektovať dopravné siete zaradené podľa európskych dohôd (AGR) – cestné komunikácie Poľská republika – Trstená – Dolný Kubín – Kraľovany/Ružomberok (s napojením na diaľnicu D1) a Žilina – Bytča – Makov – hranica SR/ČR,

5.2.5 chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D1 (v trase multimodálneho koridoru č.Va (hlavná sieť TINA), v kategórii D 26,5/120-100) v trase a úsekoch:

a) hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja – Vrtižer – Bytča, sieť AGR č. E50, E75, trasa TEM 2,
b) Bytča – Hrič. Podhradie, sieť AGR č. E50, E75 a E442, trasa TEM 2,
c) Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka – Višňové – Dubná Skala– Kraľovany – Turany – Hubová – Ivachnová (existujúci úsek D1) Važec– hranica Žilinského a Prešovského kraja, sieť AGR č. E50, trasa TEM 4,

5.2.6 do doby vydania územného rozhodnutia úseku diaľnice D1 Turany – Kraľovany – Hubová, zabezpečiť územnú rezervu diaľnice D1 (v trase multimodálneho koridoru č. Va (hlavná sieť TINA), v kategórii D 26,5/120-100) v úseku:

a) Turany – tunel Korbelka – Hubová – Ivachnová (existujúci úsek D1), sieť AGR č. E50, trasa TEM 4,

5.2.7 chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D3 (v trase multimodálneho koridoru č. VI (hlavná sieť TINA), trasa TEM, v kategórii D 26,5/120-100) v trase a úsekoch:
a) Hričovské Podhradie – Žilina/Strážov, sieť AGR č. E75 a E442,
b) Žilina/Strážov – Žilina/Brodno – Kysucké Nové Mesto – Čadca – Svrčinovec, sieť AGR č. E75,
c) Svrčinovec – Skalité – štátna hranica SR/PR,

5.2.8 chrániť územný koridor a realizovať rýchlostnú cestu R3 (v kategórii R 11,5/80, cieľový stav podľa záťaže úsekov v R 22,5/100) v trase a úsekoch:
a) štátna hranica SR/PR – Trstená – Dolný Kubín, sieť AGR č. E77, hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu,
b) Dolný Kubín – Ružomberok hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu s napojením na D1, sieť AGR č. E77 v alternatíve Dolný Kubín – Kraľovany s napojením na diaľnicu D1, sieť AGR č. E77,
c) Ružomberok – Martin, naväzujúca časť diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R3 v kategórii D 26,5/120 -100, v trase multimodálneho koridoru č.Va (hlavná sieť TINA), sieť AGR č. E50, E77, trasa TEM 4,
d) Martin – Turčianske Teplice v trase doplnkovej siete TINA, sieť AGR č. E77, trasa TEM 5,
e) Turčianske Teplice – Horná Štubňa – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja,

5.2.9 do doby vydania územného rozhodnutia úseku rýchlostnej cesty R3 v úseku Dolný Kubín – Ružomberok, zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať rýchlostnú cestu R3 (v kategórii R 11,5/80, cieľový stav podľa záťaže úsekov v R 22,5/100) v úseku:
a) Dolný Kubín – Kraľovany (cesta 1. triedy č. I/70 rekonštruovaná na parametre C11,5/80-60 s udelením výnimiek C9,5/60 pre zvlášť obtiažne úseky) s napojením na D1, sieť AGR č. E77,

5.2.10 chrániť územný koridor a realizovať rýchlostnú cestu R5 (v kategórii R 11,5/100, cieľový stav podľa záťaže úsekov v R 22,5/100, sieť AGR č. E75) v trase a úsekoch:
a) diaľničná križovatka D3 Svrčinovec – štátna hranica SR/ČR,

5.2.11 chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/11 (homogenizovaný cestný ťah nadregionálneho významu) v trase a úsekoch:
a) Žilina križovatka s I/18 – križovatka s D3 Žilina/Brodno v kategórii MZ 16,5/60 ako diaľničný privádzač D3 Žilina - sever,
b) Žilina/Brodno – Kysucké Nové Mesto/Oškerda – Krásno nad Kysucou v kategórii C 9,5/70-60, ako cesta súbežná s diaľnicou D3,
c) Krásno nad Kysucou – Čadca v kategórii C 9,5/70-60, ako cesta súbežná s diaľnicou D3 a peáž s homogenizovaným cestným ťahom I. triedy Makov – Čadca – Nová Bystrica – Trstená – Suchá Hora,
d) Čadca–Svrčinovec v kategórii C9,5/70-60, ako cesta súbežná s diaľnicou D3,
e) Svrčinovec – štátna hranica SR/ČR v kategórii C 9,5/70-60, ako cesta súbežná s rýchlostnou cestou R5,

5.2.12 chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/12 (cesta nadregionálneho významu) v kategórii C 9,5/60, cesta súbežná s diaľnicou D3, v trase a úsekoch:
a) Svrčinovec – Čierne – Skalité štátna hranica SR/PR,

5.2.13 zabezpečiť územnú rezervu pre cestu II(I/14) (cesta nadregionálneho významu) cesta súbežná s rýchlostnou cestou R3 v kategórii C 9,5/70-60) v úseku:
a) Turčianske Teplice – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja,

5.2.14 chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/18 (cesta medzinárodného a celoštátneho významu) v trase a úsekoch:

a) štátna hranica SR/PR – Makov – Bytča v kategórii C 11,5/60, sieť AGR č. E 442,
b) Bytča – križovatka s D1 – Žilina/Strážov v kategórii C 11,5/60, ako súbežná cesta s diaľnicou D1,
c) Žilina/Strážov – Žilina/estakáda v kategórii MZ 16,5/60, ako diaľničný privádzač D3 Žilina-západ,
d) Žilina/estakáda – Ľavobrežná – Žilina /križovatka Tesco v kategórii MZ 16,5/60,
e) Žilina/križovatka Tesco – Vrútky – križovatka pri priemyselnom parku Sučany – Kraľovany – Ružomberok (MZ 16,5/60) – Liptovský Mikuláš (MZ 16,5/60) v kategórii C 11,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1,
f) Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok peáž s Malým Tatranským okruhom v kategórii C 9,5/80, ako súbežná cesta s diaľnicou D1 a hlavná cesta pre medzinárodnú turistickú dopravu,
g) Liptovský Hrádok – hranica Žilinského a Prešovského kraja v kategórii C 9,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1,

5.2.15 zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu cesty I/59 v trase a úsekoch:
a) štátna hranica PR/SR – Trstená v kategórii C 9,5/70-60, cesta regionálneho významu II(I/59) súbežná s rýchlostnou cestou R3,
b) peáž s cestným ťahom II/487 a II/520 Trstená – Tvrdošín križovatka s obchvatom cesty II/520 v kategórii C 9,5/70-60, ako cesta celoštátneho významu súbežná s rýchlostnou cestou R3,
c) Tvrdošín – Dolný Kubín – Ružomberok v kategórii C 9,5/70-60, cesta regionálneho významu II(I/59) súbežná s rýchlostnou cestou R3,
d) Ružomberok – Liptovská Osada – stavebná úprava/pruh pre pomalé vozidlá – Sedlo Donovaly/hranica Žilinského a Banskobystrického kraja cesta I.triedy v kategórii C 11,5/70-60, hlavný severo - južný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu s vylúčením kamiónovej dopravy z dôvodu ochrany vodných zdrojov,

5.2.16 chrániť územný koridor cesty I/61 (cesta celoštátneho významu súbežná s diaľnicou D1 v kategórii C 11,5/80) v trase a úsekoch:
e) hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Bytča,

5.2.17 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu I/64 v trase a úsekoch:
a) križovatka s cestou I/18 Žilina – Žilina/križovatka IV. okružná v kategórii MZ 16,5/60, cesta celoštátneho významu,
b) Žilina/križovatka IV. okružná – diaľničná križovatka D1 Lietavská Lúčka – Porúbka ako diaľničný privádzač Žilina - juh v kategórii MZ 16,5/60, cesta celoštátneho významu,
c) diaľničná križovatka D1 Lietavská Lúčka – obchvat Porúbka – Rajecké Teplice – obchvaty Klače, Rajec až Šuja – Rajecká Lesná – obchvat Fačkov – hranica Žilinského a Trenčianského kraja v kategórii C 9,5/70-60, cesta nadregionálneho významu,

5.2.18 do doby vydania územného rozhodnutia úseku rýchlostnej cesty R3 v úseku Turčianske Teplice – hranica Banskobystrického kraja zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať rýchlostnú cestu v koridore cesty I/14,

5.2.19 zabezpečiť územnú rezervu a homogenizovať cestný ťah II. triedy (tvorený cestami I/65, II/519, III/06538), homogenizovaný cestný ťah nadregionálneho významu súbežný s rýchlostnou cestou R3, v trase a úsekoch:
a) cesta I/65 križovatka s cestou I/18 Martin/Priekopa – koniec prieťahu Martin v kategórii MZ 16,5/60,
b) cesta I/65 koniec prieťahu Martin – križovatka Príbovce v kategórii C 11,5/80,

c) cesta II/519 križovatka Príbovce – križovatka s III/06538 Moškovec v kategórii C 9,5/60,
d) cesta III/06538 križovatka Moškovec – križovatka s hogenizovaným cestným ťahom (cestou III/06545) v kategórii C 9,5/60,
e) západný obchvat Turčianske Teplice – križovatka rýchlostnej cesty R3 Dolná Štubňa v kategórii C 9,5/60,
f) cesta I/65 križovatka s rýchlostnou cestou R3 Dolná Štubňa v pôvodnej trase cesty I/65 Horná Štubňa – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja v kategórii C 9,5/60,

5.2.20 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II(I/70) (cesta nadregionálneho významu) súbežnú s rýchlostnou cestou R3, v kategórii C 9,5/70-60 v trase a úsekoch:
a) Dolný Kubín – Veličná – Párnica – Kraľovany,

5.2.21 zabezpečiť územnú rezervu pre cestu II(I/72) (cesta nadregionálneho významu) v trase a úsekoch:
a) Kráľova Lehota – Vyšná Boca – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja v kategórii C 9,5/60,

5.2.22 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu I/78 v trase a úsekoch:
a) stavebná úprava Oravský Podzámok – stavebná úprava sedlo Príslop – Lokca v kategórii C 9,5/70-60, cesta regionálneho významu,
b) Lokca – križovatka Vavrečka v kategórii C 9,5/70-60, peáž s cestou II/520 cestným ťahom celoštátneho významu,
c) križovatka Vavrečka – Námestovo – Zubrohlava – Oravská Polhora – štátna hranica SR/PR v kategórii C 9,5/70-60, cesta nadregionálneho významu,

5.2.23 zabezpečiť územnú rezervu pre cestu II/484 (cesta regionálneho významu) v trase a úsekoch:
a) Kotešová – Veľké Rovné – Turzovka – Klokočov – štátna hranica SR/ČR.

5.2.24 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestný ťah I(II/487 a II/520) v trase a úsekoch:
a) cesta II/487 štátna hranica SR/ČR Makov peáž s cestou I/18 v kategórii C 11,5/60, sieť AGR č. E 442, cesta medzinárodného významu,
b) cesta II/487 Makov – obchvat Vysoká nad Kysucou – Turzovka – obchvaty a stavebné úpravy Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Čadca v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,
c) peáž s cestou I/11 Čadca – Krásno nad Kysucou v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,
d) cesta II/520 Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,
e) cesta III/5202 Nová Bystrica – Vychylovka v kategórii C 9,5/60, cesta celoštátneho významu,
f) nové cestné prepojenie Vychylovka – Oravská Lesná v kategórii C 9,5/50, cesta celoštátneho významu,
g) cesta II/520 Oravská Lesná – Lokca v kategórii C 9,5/60, cesta celoštátneho významu,
h) cesta II/520 križovatka Vavrečka – obchvat Tvrdošín – križovatka s cestou I/59 v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,
i) peáž s cestou I/59 (cesta súbežná s rýchlostnou cestou R3) Tvrdošín - Trstená v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,
j) cesta II/520 Trstená – obchvaty Liesek, Vitanová, Hladovka a Suchá Hora štátna hranica SR/PR v kategórii C 9,5/70-60, cesta celoštátneho významu,

5.2.25 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II/507 (cesta nadregionálneho významu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:

a) preložka Žilina/Považský Chlmec – Divinka – preložka Bytča – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja,

5.2.26 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II/517 (cesta regionálneho významu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:
a) preložka Rajec – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja,

5.2.27 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu I(II/519 a cestu III/06545) (homogenizovaný cestný ťah celoštátneho významu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:
a) cesta II/519 hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Jasenovo,
b) cesta III/06545 Jasenovo – Budiš – preložka Dubové – preložka Turčianske Teplice/Diviaky,

5.2.28 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II/583 (cesta regionálneho významu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:
a) preložka Žilina až Varín – Krasňany – preložka Stráža – preložka Belá – Terchová – Párnica,

5.2.29 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať Malý Tatranský okruh – cesty II(III/52019, II/584, II/537), (hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu cestu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:
a) cesta III/52019 Vitanová – Oravice – preložka Zuberec,
b) cesta II/584 Zuberec – preložka Liptovské Matiašovce – Liptovský Trnovec – Liptovský Mikuláš,
c) peáž s cestou I/18 Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok v kategórii C 11,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1,
d) cesta II/537 Liptovský Hrádok – Pribylina – hranica Žilinského a Prešovského kraja,

5.2.30 chrániť územný koridor a realizovať cestný ťah II(III/5181 a miestna komunikácia Žilina IV. Okružná), (cesta regionálneho významu) v trase a úsekoch:
a) IV.okružná križovatka s cestou I/18 v lokalite Žilina/Rosinky – križovatka s cestou III/01889 – križovatka s cestou I/64 – križovatka s Kamennou ulicou v Žiline v kategórii MZ 16,5/60,
b) križovatka s Kamennou ulicou v Žiline – križovatka Brezany – v kategórii MZ 9/50,
c) cesta III/5181 križovatka Brezany – Bitarová – Ovčiarsko – križovatka s I/18 Dolný Hričov v kategórii C 9,5/60 alebo MZ 9/50,

5.2.31 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II(III/5206) (cesta nadregionálneho významu v kategórii C 9,5/60) v trase a úsekoch:
a) Zákamenné – Novoť – štátna hranica SR/PR,

5.2.32 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II(III/018104) (v kategórii C 7,5/60, cesta regionálneho významu) v trase a úsekoch:
a) Liptovský Michal – Liptovský Potok – Liptovská Sielnica/Brnice,

5.3 infraštruktúra železničnej dopravy

5.3.1 zabezpečiť územnú rezervu pre vysokorýchlostnú železničnú trať (juh – sever v úseku Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice/Ostrava – Waršava/Gdaňsk, na území kraja súčasť multimodálnych koridorov č. Va. a VI (hlavná sieť TINA), v trase a úsekoch:
a) hranica Trenčianskeho kraja – Bytča – Žilina – Oščadnica – štátna hranica SR/PR s vetvou Oščadnica – Čadca – Ostrava v štúdijnej polohe,

5.3.2 chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č. 120 I. kategórie, v trase multimodálneho koridoru č. Va., (hlavná sieť TINA),

sieť AGC č. E 63, sieť AGTC č. C-E 63 na traťovú rýchlosť 120 až 160 km/hod. v existujúcom koridore trate:
a) hranica Trenčianskeho kraja – Bytča – Žilina,
b) v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

5.3.3 chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č. 180 (I. kategórie, v trase multimodálneho koridoru č. Va., hlavná sieť TINA), sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E) na traťovú rýchlosť 120 až 140 km/hod v existujúcom koridore trate:
a) Žilina – Vrútky – Kraľovany – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – hranica Žilinského a Prešovského kraja,
b) v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

5.3.4 chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č.127 (I. kategórie, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E 40) na traťovú rýchlosť 120 km/hod v existujúcom koridore trate:
a) Žilina – Kysucké Nové Mesto – Krásno nad Kysucou – Čadca, v trase multimodálneho koridoru č. VI (hlavná sieť TINA),
b) v úsekoch vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

5.3.5 zabezpečiť územnú rezervu pre optimalizáciu železničnej trate č.127 (I. kategórie, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E 40) v úseku:
a) Čadca – štátna hranica SR/ČR, (doplnková sieť TINA),

5.3.6 chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č.129 (I. kategórie, v trase multimodálneho koridoru č. VI. (hlavná sieť TINA)) v existujúcom koridore trate v úsekoch:
a) Čadca – Skalité, traťová rýchlosť 100 km/hod,
b) Skalité – štátna hranica SR/PR, traťová rýchlosť 70 km/hod,
c) v úsekoch vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

5.3.7 chrániť územie a realizovať výstavbu železničnej zriaďovacej stanice Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom,

5.3.8 chrániť existujúci územný koridor trate č. 181 Kraľovany – Trstená – Suchá Hora – štátna hranica SR/PR (IV. kategórie, regionálneho významu ako trať pre medzinárodnú turistickú dopravu a RoLa dopravu) v úseku:
a) Kraľovany – Dolný Kubín – Trstená,

5.3.9 zabezpečiť územnú rezervu pre znovuobnovenie železničnej trate č.181 s prevádzkou RoLa v úseku:
a) Trstená – Suchá Hora – štátna hranica SR/PR,

5.3.10 chrániť existujúci územný koridor nasledovných železničných tratí III. kategórie nadregionálneho významu:
a) železničná trať č. 145 Horná Štubňa – hranica Trenčianskeho kraja – Prievidza,
b) železničná trať č. 171 Vrútky – Diviaky – Horná Štubňa –– hranica Žilinského a Banskobystrického kraja,
c) železničná trať č. 172 Diviaky – hranica kraja Žilinského a Banskobystrického kraja – Banská Bystrica,

5.3.11 chrániť existujúci územný koridor nasledovných železničných tratí IV. kategórie regionálneho významu:
a) železničná trať č. 126 Žilina – Rajec,
b) železničná trať č. 128 Čadca – Makov,

5.4 infraštruktúra kombinovanej dopravy

5.4.1 chrániť územie a realizovať výstavbu terminálu kombinovanej dopravy a logistického centra európskej úrovne Žilina – súčasť siete TINA – v k.ú. Teplička nad Váhom,

5.4.2 zabezpečiť územnú rezervu pre výstavbu neštátneho terminálu kombinovanej dopravy regionálneho významu v Ružomberku,

5.4.3 chrániť územie prevádzkované prekladiskom RoLa Trstená,

5.5 infraštruktúra leteckej dopravy

5.5.1 chrániť územie a realizovať modernizáciu vybavenia, vrátane predĺženia vzletovej a pristávacej dráhy Letiska Žilina v k.ú. obce Dolný Hričov, súčasť hlavnej siete letísk SR so štatútom medzinárodnej dopravy,

5.5.2 chrániť územie letiska a zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu aeroklubového letiska regionálneho významu s rozvojovými možnosťami pre medzinárodnú dopravu v lokalitách: Martin v k.ú. Tomčany a Ružomberok v k.ú. Lisková,

5.5.3 chrániť územie letísk pre letecké práce na lokalitách Dolná Štubňa, Košťany, Gôtovany, Liptovský Ondrej,

5.5.4 chrániť územie heliportov pre leteckú záchrannú službu na lokalitách NsP Žilina, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš,

5.6 infraštruktúra vodnej dopravy

5.6.1 chrániť územný koridor pre výstavbu Vážskej vodnej cesty (vnútroštátna vodná cesta medzinárodného významu na území kraja triedy Va, súčasť multimodálneho koridoru č. Va., sieť AGN č. E81), v úseku hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja – Vodné dielo Žilina, lokalizovanej v trase:

a) existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu,
b) vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh,

5.6.2 rezervovať a chrániť územie pre výstavbu prístavu Vážskej vodnej cesty Žilina v k.ú. obce Teplička nad Váhom,

5.6.3 zabezpečiť územnú rezervu pre výstavbu prieplavného spojenia Vážskej vodnej cesty s Oderskou vodnou cestou v územnom koridore riek Kysuce a Čierňanky,

5.7 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.7.1 chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:

a) Vážska cyklomagistrála v trase cesta II/507 hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Mikšová – Bytča, pred Kinexom odbočenie na miestnu komunikáciu – most cez Vážsky kanál – komunikácia po hrádzi kanálu – Kotešová, v trase cesty II/507 Kotešová – Žilina/Budatínsky zámok,
b) Kysucká cyklomagistrála v trase cesty II/541 Kotešová – Turzovka, v trase cesty II/487 Turzovka – Čadca, v trase cesty I/11 Čadca – Krásno nad Kysucou, v trase ciest II/520, III/52027 a III/5203 Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica alternatívne na telese bývalej lesnej železnice, v trase cesty III/5202 Nová Bystrica – Vychylovka skanzen, v trase lesnej cesty sedlo Demänová, s pokračovaním ako Oravsko-Liptovská cyklomagistrála,
c) Oravsko-Liptovská cyklomagistrála zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná – Lokca – Oravská Priehrada prístav, v trase cesty III/05944 Ústie nad Priehradou – Trstená, v trase cesty II/520 Trstená – Vitanová, v trase cesty II/52019 Vitanová – Oravice – Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec – Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica – Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/018104 Liptovská Sielnica – Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal – Ružomberok,
d) Liptovsko-Tatranská cyklomagistrála v trase cesty I/18 Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok, v trase cesty II/537 Liptovský Hrádok – Pribylina – hranica Žilinského a Prešovského kraja,

e) Rajecká cyklomagistrála, v trase cyklistických komunikácií mesta Žiliny Žilina/Budatínsky zámok – Žilina/Solinky, v trase telesa cyklistickej komunikácie Žilina/Solinky – Žilina/Bytčica – Lietavská Lúčka – Rajecké Teplice – Rajec, v trase cesty I/64 Rajec – Fačkov, v trase cesty III/51818 Fačkov – Čičmany, v trase lesnej cesty Čičmany – Javorinka – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja (pokračovanie po lesnej ceste a ceste III/51822 Tužina ako Hornonitrianska cyklomagistrála), prepojenia Rajeckej cyklomagistrály s Vážskou cyklomagistrálou v trase cesty II/517 Rajec – Domaniža – Považská Bystrica a v trase cesty III/51818 Čičmany – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Zliechov – Ilava – Pruské,

f) Turčianska cyklomagistrála v trase cesty III/01892 Vrútky – Lipovec – Turčianske Kľačany, v trase účelovej cesty Turčianske Kľačany – Sučany, v trase cesty III/01899 most cez Váh Sučany, v trase cesty III/01894 Sučany – Turčianska Štiavnička – Blatnica – Turčiansky Michal, v trase spevnenej poľnej cesty Turčiansky Michal – Háj, v trase ciest III/06536 a III/06537 Háj – Turčianske Teplice, v trase miestnych komunikácií a spevnených poľných ciest na území Turčianskych Teplíc, v trase cesty III/06545 Turčianske Teplice – Budiš, v trase spevnených lesných ciest Budiš – Za Hájom – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja s napojením cez Prievidzu a Bojnice na Hornonitriansku cyklomagistrálu,

g) Donovalská cyklomagistrála v trase cesty I/59 Ružomberok – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja – Donovaly s postupným odklonom cyklomagistrály na pôvodnú trasu lesnej železnice,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,

6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry - východná časť, Nízke Tatry - západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy,

6.1.3 povodia vodárenských tokov Ipoltica, Kamenistý potok, Demänovka (Priečny potok, Otupnianka, Zadná voda), Ľubochnianka, Nová rieka, Riečka, Mútňanka, Polhoranka, Studený potok, Turiec, Pivovarský potok, Kysuca, Stankovský potok, Oščadnica, Bystrica, Klubinský potok, Petrovička, Štiavnik,

6.1.4 ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov Martin, Liptovská Osada (Korytnica - kúpele), Lúčky, Turčianske Teplice, Rajecké Teplice a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd Budiš, Kláštor pod Znievom, Martin, Mošovce,

6.1.5 záujmové územia vodohospodárskych diel,
- v kategórii A vodárenská nádrž Garajky,
- v kategórii B vodná nádrž Nezbudská Lúčka,
- v kategórii C vodárenské nádrže Ľubochňa, Oravská Polhora a Rusnákovci,

6.2 zabezpečiť územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov,

6.3 zabezpečiť územnú rezervu pre veľkokapacitný vodárenský zdroj – vodárenskú nádrž Garajky pre rozvoj Žilinského a Prešovského samosprávneho kraja,

6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:

6.4.1 SKV NB-CA-ŽA, vetva Čadca - Skalité s napojením obcí Svrčinovec, Čierne, Skalité a Čadca, miestna časť Čadečka,
6.4.2 SKV NB-CA-ŽA, vetva Čadca - Makov s napojením obcí Raková, Zákopčie, Staškov, Olešná, Podvysoká, Korňa, Turzovka, Vysoká nad Kysucou, Makov,
6.4.3 rozšírenie vodovodu Oščadnica,
6.4.4 SKV NB-CA-ŽA, vetva Svederník – Bytča s napojením obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Petrovice, Štiavnik,
6.4.5 rekonštrukcia vodárenských zdrojov Krásno nad Kysucou,
6.4.6 SKV NB-ČA-ŽA, napojenie obcí Rudina, Dlhá nad Kysucou, Rudinka, Rudinská, Ochodnica, Nesluša, Snežnica,
6.4.7 Pribylina, rekonštrukcia a rozšírenie SKV a súvisiace stavby,
6.4.8 Prívod vody z vodárenských zdrojov Liptovské Matiašovce, Huty (Suchá dolina) do Liptovského Mikuláša, vodojemu Podbreziny a súvisiace stavby,
6.4.9 SKV Bobrovček – Pavlova Ves, rozšírenie do Liptovských Behároviec,
6.4.10 Bobrovník, napojenie obce, miestnych častí a rekreačných lokalít na SKV,
6.4.11 Východná, doplňujúci vodárenský zdroj,
6.4.12 Vyšná Boca, Nižná Boca, aktivácia potenciálnych vodárenských zdrojov pre SKV,
6.4.13 prívod z VN Garajky do prívodu Kráľova Lehota – Liptovský Mikuláš,
6.4.14 prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Liptovský Ján,
6.4.15 prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Východná,
6.4.16 prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Dúbrava,
6.4.17 Ružomberok, rozšírenie SKV, napojenie obcí Sliače, Liptovská Štiavnica, Potok,
6.4.18 Liptovská Lúžna, doplňujúci vodárenský zdroj pre SKV Ružomberok,
6.4.19 SKV Lúčky – Kalameny, využitie prebytku vody vodárenského zdroja Malatíny,
6.4.20 OSV, vetva Rabča, Rabčice a súvisiace stavby,
6.4.21 OSV, vetva Námestovo – Novoť a súvisiace stavby s napojením obcí Vavrečka, Ťapešovo, Oravská Jasenica, Lokca, Breza, Krušetnica, Zákamenné, Novoť a Beňadovo,
6.4.22 SKV Hruštín – Babín, prepojenie vodovodov,
6.4.23 OSV, čerpacia stanica pri VDJ Tvrdošín,
6.4.24 SKV Suchá Hora – Hladovka – Čimhová, aktivácia vodárenského zdroja,
6.4.25 Terchová, rozšírenie vodovodu, aktivácia vodárenského zdroja Krivánska Rizňa,
6.4.26 Podhorie, Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina, napojenie obcí na SKV Žilina,
6.4.27 Rajecká Lesná, Ďurčiná, napojenie obcí na SKV Žilina na prívod z vodárenských zdrojov Fačkov,

6.5. podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV,

6.6. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácii s čistiarňami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov výstavbou ČOV v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia, výstavbou skupinových kanalizácií s využitím kapacít jestvujúcich ČOV, výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV s prioritným riešením v obciach ležiacich v OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, CHVO a povodí vodárenských tokov,

6.7. prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:

6.7.1. z hľadiska čistenia odpadových vôd v súlade s NV SR č.491/2002 Z.z.:
a) intenzifikácia ČOV Bytča,
b) rozšírenie ČOV Čadca,
c) rekonštrukcia ČOV Krásno nad Kysucou,

d) ČOV Krásno nad Kysucou pre obce v Bystrickej doline, Oščadnicu, Čadcu – Horelica, Krásno nad Kysucou – Drevina,
e) rekonštrukcia ČOV Dolný Kubín,
f) rekonštrukcia ČOV Kysucké Nové Mesto,
g) rekonštrukcia ČOV Liptovský Mikuláš a Liptovská Sielnica,
h) ukončenie intenzifikácie ČOV Vrútky,
i) rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Námestovo,
j) intenzifikácia ČOV Nižná a Oravská Priehrada,
k) rekonštrukcia ČOV Liptovská Teplá,
l) rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Rajec,
m) rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Žilina,

6.7.2. z hľadiska ochrany vôd:

a) napojenie obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Štiavnik a Hvozdnica a miestnej časti Bytča - Pšurnovice na ČOV Bytča, obce sa nachádzajú v CHVO Beskydy a Javorníky,
b) skupinová kanalizácia Súľov-Hradná, Jablonové, Predmier (obce sa nachádzajú v OP vodárenského zdroja Predmier), Maršová – Rašov na navrhovanú ČOV Predmier,
c) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Makov, Vysoká nad Kysucou, Klokočov, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Zákopčie so spoločným čistením na ČOV Čadca, obce sa nachádzajú v CHVO Beskydy a Javorníky, povodí vodárenského toku Kysuca a OP vodárenských zdrojov Čadca,
d) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Skalité, Čierne, Svrčinovec a mestských častí Čadce – Prívarovci a Čadečka so spoločným čistením na ČOV Čadca (CHVO),
e) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Nová Bystrica, Stará Bystrica, Radôstka, Lutiše (okr. Žilina), Klubina, Zborov nad Bystricou, Oščadnica, Čadca – Horelica a Krásno nad Kysucou – Drevina so spoločným čistením na navrhovanej novej ČOV Krásno nad Kysucou (CHVO, OP vodárenských zdrojov Krásno nad Kysucou),
f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Dunajov, Ochodnica, Lodno, Kysucký Lieskovec, Povina, Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Radoľa, Nesluša, Rudina, Rudinka, vo výhľade Rudinská so spoločným čistením na ČOV Kysucké Nové Mesto,
g) rekonštrukcia kanalizačného zberača Demänovská Dolina,
h) skupinová kanalizácia obcí: Huty, Malé Borové s navrhovanou ČOV Huty (OP),
i) skupinová kanalizácia obc: Vyšná Boca, Nižná Boca, Malužiná s navrhovanou ČOV Malužiná (CHVO),
j) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Lipovec, Turčianske Kľačany, Bystrička, Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Trebostovo, Trnovo, Valča, Benice, Belá-Dulice, Príbovce, Rakovo, Ležiachov, Karlová, Socovce, Laskár, Valentová, Sklabinský Podzámok Sklabiňa so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
k) skupinová kanalizácia obcí: Liptovská Lúžna, Liptovská Osada, Liptovské Revúce so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Liptovská Osada,
l) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Mošovce, Bodorová, Malý Čepčín, Veľký Čepčín, Ivančiná, Diaková, Kevice, Blažovce, Borcová, Jazernica, Rakša, Turčiansky Michal, Háj, Horná Štubňa so spoločným čistením na ČOV Turčianske Teplice,
m) skupinová kanalizácia obcí: Slovenské Pravno, Brieštie, Dubové, Budiš, Jasenovo, Rudno, Kaľamenová, Liešno so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Slovenské Pravno,

n) skupinová kanalizácia obcí: Kunerad, Rajecké Teplice, Kamenná Poruba, Konská, vo výhľade Kľače, Jasenové, Zbyňov s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a s čistením na ČOV Žilina,
o) skupinová kanalizácia obcí: Divina, Divinka, Svederník, Dlhé Pole s napojením na ČOV Žilina,
p) skupinová kanalizácia obcí: Terchová, Belá, Lysica, Stráža, Dolná Tižina, Krasňany s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a ČOV Žilina,
q) napojenie mestských častí Žiliny: Brodno, Vranie, Zádubnie a obce Zástranie na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
r) napojenie obcí Ďurčiná a Rajecká Lesná na kanalizačný zberač Kofola a.s. Rajec so spoločným čistením na ČOV Rajec,
s) Kráľova Lehota, kanalizácia a ČOV,
t) Čičmany, kanalizácia a ČOV,

6.7.3. ostatné významné stavby:

a) napojenie mestských častí Bytča – Hrabové, Malá Bytča, Hliník nad Váhom na verejnú kanalizáciu mesta a ČOV Bytča,
b) skupinová kanalizácia obcí: Dlhá nad Oravou, Sedliacka Dubová, Chlebnice so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Sedliacka Dubová,
c) skupinová kanalizácia obcí: Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Žaškov,
d) regionálna skupinová kanalizácia: Liptovská Poruba, Liptovský Hrádok, Podtureň, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Beňadiková, Veterná Poruba, Závažná Poruba, Liptovský Trnovec (aj rekreačná zóna), Bobrovček, Pavlova Ves, Liptovské Beháровce a mestských častí Liptovského Mikuláša: Iľanovo, Ploštín s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Liptovský Mikuláš s čistením na ČOV Liptovský Mikuláš,
e) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Záborie, Turčianske Jaseno, Horný Kalník, Dolný Kalník, Diaková, Dražkovce, Žabokreky, Necpaly, Ďanová, Šútovo, Ratkovo, Krpeľany, Nolčovo, Turany, Podhradie, Turčianska Štiavnička, Sučany so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novoť, Zákamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo,
g) skupinová kanalizácia obcí: Vlachy (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kľačany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
h) skupinová kanalizácia obcí: Východná, Hybe so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Hybe,
i) skupinová kanalizácia obcí: Bobrovník (aj rekreačné zóny), Bukovina, Liptovská Anna s čistením v navrhovanej ČOV Bobrovník,
j) Liptovský Mikuláš, napojenie miestnych častí Benice, Andice na ČOV Galovany,
k) skupinová kanalizácia obcí: Kláštor pod Znievom, Slovany, Turčiansky Ďur, Moškovec so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Kláštor pod Znievom,
l) skupinová kanalizácia obcí: Suchá Hora, Hladovka, Vitanová, Čimhová so spoločným čistením v ČOV Liesek, resp. ČOV Nižná,
m) skupinová kanalizácia obcí: Potok, Bešeňová, Liptovský Michal, Liptovská Teplá, Ivachnová, Turík, Sliače s čistením v rekonštruovanej ČOV Liptovská Teplá,
n) skupinová kanalizácia obcí: Švošov, Hubová, Ľubochňa, Stankovany s čistením v navrhovanej ČOV Stankovany,
o) Zázrivá, kanalizácia a ČOV,
p) Vrícko, kanalizácia a ČOV,

q) Folkušová, kanalizácia a ČOV,
r) Važec, kanalizácia a ČOV,
s) napojenie obce Konská na skupinovú kanalizáciu Liptovský Ondrej – Jakubovany,
t) napojenie obcí Kvačany a Liptovské Matiašovce na ČOV Sielnica,
u) napojenie obcí Ondrášová a Abramová na ČOV Turčianske Teplice,
v) napojenie obce Sklené na ČOV Turček,
w) napojenie obce Zábiedovo na skupinovú kanalizáciu Trstená – Tvrdošín – Nižná,
x) napojenie obcí Višňové, Rosina, Turie, Stránske, Poluvsie, Porúbka, Lietavská Lúčka, Bitarová, Hôrky, Brezany na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
y) napojenie obcí: Ovčiarsko, Hričovské Podhradie, Paština Závada a miestnej časti Peklina na verejnú kanalizáciu Dolný Hričov,

6.8. podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,

6.9. chrániť priestor pre vybudovanie Vážskej vodnej cesty v trase hranica Trenčianskeho samosprávneho kraja – vodné dielo Žilina,

6.10. zabezpečiť územnú rezervu pre koridor vodnej cesty Žilina – Čadca – Česká republika,

6.11. chrániť územia pre odkaliská SEZ š.p. Žilina a Martin,

6.12. zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

6.13. na ochranu územia pred povodňami:

6.13.1. realizovať nasledovné stavby, pričom je potrebné zachovať ekostabilizačné a migračné funkcie vodných tokov:
a) Kotešová – Veľké Rovné, prestavba toku Rovňanka,
b) Stará Bystrica, úprava Senkovho potoka,
c) Krásno nad Kysucou, úprava toku Kysuca,
d) Čadca – Sihelník, úprava Kysuce,
e) Korňa, prestavba toku Korňanka,
f) Olešná – Staškov, úprava toku Olešnianka,
g) Čadca, úprava toku Rieka,
h) Raková, úprava Trstenského potoka,
i) Turzovka, úprava toku Predmieranka,
j) Zázrivá, úprava toku Zázrivky,
k) Párnica, úprava Zázrivky, Dolný Kubín, Jasenovský potok úprava v intraviláne rkm 0,3-0,8,
l) Kysucký Lieskovec – Povina, úprava toku Kysuca,
m) Hybe, úprava toku Hybica v rkm 4,180 – 4,650,
n) VD Liptovská Mara, rekonštrukcia,
o) Turany, ochranná hrádza Váhu,
p) Vrútky, zvýšenie ľavobrežnej ochr. hrádze pri ČOV, rkm 278,2 -278,5 ,
q) Rabča, úprava Polhoranky,
r) Kamenná Poruba, úprava Porubského potoka,
s) Žilina – Rosina, úprava Rosinky,
t) Strážov, prestavba ochrannej hrádze,
u) Turie, prestavba Turského potoka,
v) Brezany, úprava toku Brezanový,

6.13.2. navrhované úpravy vodných tokov riešiť tak, aby zostali zachované ich ekostabilizačné a migračné funkcie,

6.13.3. rezervovať územie suchej nádrže – poldra Dvorec na Turci pre ochranu aglomerácie Martin – Vrútky,

6.13.4. komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:

7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
7.2.2 budovaním nových zdrojov využívaním vodnej energie,
7.2.3 využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,

7.4 v energetickej náročnosti spotreby:

7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,
7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.5 chrániť koridory na rozvoj nadradených elektrických sietí, ktoré svojím významom presahujú územie kraja:

7.5.1 prepojenie 400 kV rozvodne prečerpávacej vodnej elektrárne Čierny Váh so 400 kV rozvodňou Spišská Nová Ves,
7.5.2 prestavba 400 kV vedenia č. 404 Varín – Nošovice na 2 x 400 kV,
7.5.3 2 x 400 kV v smere rozvodňa Medzibrod — Liptovská Mara,
7.5.4 2 x 110 kV vedenie Varín – Kysucké Nové Mesto – Čadca – SME (II. a III. etapa),
7.5.5 2 x 110 kV vedenie Lisková – Liptovská Osada - Donovaly,
7.5.6 prestavba 110 kV vedenia Hričov – Považská Bystrica na 2x110 kV,

7.6 chrániť koridory pre evidované prepojenia prenosovej sústavy Slovenskej republiky na európsku prenosovú sústavu

7.6.1 2 x 400 kV Varín – Byczyna (Poľská republika),
7.6.2 2 x 110 kV Čadca – Poľská republika,
7.6.3 2 x 110 kV Varín – Kysucké Nové mesto – Čadca – SME (II. a III. etapa),

7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),

7.9 zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepojovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský Mikuláš,

7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie:

7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK). S využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy, budovanie

kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,

7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb,

7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2005,

8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne,

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí určených v ÚPD,

8.5 zabezpečiť na území kraja plochy pre plánovaný systém kontajnerizácie pre nakladanie s nebezpečným odpadom a sieť recyklačných stredísk nebezpečných odpadov v etape rokov 1997-2000,

8.6 doriešiť zneškodňovanie odpadov zo zdravotníckych zariadení na území kraja,

8.7 vytvoriť systémové podmienky pre rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti využívania a spracovania odpadov v zmysle navrhovaných opatrení, vyšpecifikovaných v textovej časti návrhu územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach:
- 9.2.1 Liptovský Mikuláš, Okoličné, Závažná Poruba,
- 9.2.2 Beňadiková, Okoličné, Uhorská Ves,
- 9.2.3 Martin, Sučany, Priekopa,
- 9.2.4 Teplička nad Váhom, Nededza, Varín, Gbeľany, Mojš,

9.3 podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných sídlach:
- 9.3.1 Bytča,
- 9.3.2 Krásno nad Kysucou, Oščadnica,
- 9.3.3 Čadca, Svrčinovec,
- 9.3.4 Kysucké Nové Mesto,
- 9.3.5 Sučany,
- 9.3.6 Námestovo,
- 9.3.7 Ružomberok,
- 9.3.8 Trstená,
- 9.3.9 Dolný Hričov,
- 9.3.10 Varín,
- 9.3.11 Strečno.

10. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov stanovených v Telekomunikačných projektoch,

10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010,

10.3 zabezpečiť rozvoj telekomunikácií Žilinského kraja realizáciou projektov z rezortného programu MDPT SR:

a) digitalizácia telefónnej siete v Kysuckom Novom Meste, Námestove a Ružomberku,
b) digitalizácia telefónnych ústrední Žilina, Martin a Čadca,
c) rádiový systém pre okres Čadca a obce Terchová a Zázrivá.

11. V OBLASTI PÔŠT

11.1 rešpektovať koncepčné materiály schválené vládou SR a MDPT SR,

11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami (RPC):

a) RPC Žilina pre okresy: Bytča, Čadca, Kysucké Nové mesto, Žilina a tiež Považská Bystrica a Púchov z Trenčianskeho VÚC,
b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,
c) RPC Prievidza (TSK) pre okresy v ŽSK: Martin a Turčianske Teplice,

11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov:

a) zavedenie automatizácie priehradkových operácií na vybraných poštách v kraji, ktoré poskytujú najväčší objem poštových služieb,
b) komplexné riešenie technického a technologického vybavenia HSC Žilina 2 a centier RPC Žilina, Liptovský Mikuláš, Prievidza,
c) rozšírenie poštových služieb na vybraných poštách v kraji, optimalizovanie komerčnej činnosti na poštách z hľadiska záujmu zákazníkov, pokračovať v skvalitňovaní služieb poskytovaných Poštovou bankou a.s.,
d) pokračovať v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestovo a Tvrdošíne; ako aj v plynofikácii pôšt v kraji.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. STAVBY NA SLEDOVANIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA - SIEŤ SLEDOVACÍCH, DOKUMENTAČNÝCH A VÝSKUMNÝCH STANÍC (STANOVÍŠŤ) V BLÍZKOSTI, RESP. V AREÁLOCH NADREGIONÁLNYCH BIOCENTIER A BIOKORIDOROV A LOKALÍT MEDZINÁRODNÉHO VÝZNAMU.

2. DOPRAVNÉ STAVBY

2.1 dopravné stavby cestné:

2.1.1 diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18,
2.1.2 diaľnica D3 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/11 a I/12,
2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/59 alternatívne aj I/70, cestný ťah I/65, II/519, III/06538 alternatívne aj I/14,
2.1.4 rýchlostná cesta R5 v kompletnej trase, privádzač a sprievodná komunikácia I/11,
2.1.5 cesta I/59, stavebná úprava/pruh pre pomalé vozidlá Liptovská Osada – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja s vylúčením kamiónovej dopravy z dôvodu ochrany vodných zdrojov,
2.1.6 cesta I/64, obchvaty a stavebné úpravy Porúbka, Kľače – Rajec – Šuja, Fačkov, hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja,
2.1.7 cesta I/78, stavebné úpravy Oravský podzámok, sedlo Príslop,
2.1.8 cesta II/487 obchvaty a stavebné úpravy Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Čadca, Vysoká na Kysucou, Thurzovka,
2.1.9 cesta II/520 výstavba prepojenia Vychylovka – Oravská Lesná, obchvaty Tvrdošín, Liesek, Vitanová, Hladovka a Suchá Hora,
2.1.10 cesta II/507 preložky Žilina/Považský Chlmec a Bytča,
2.1.11 cesta II/517 preložka a stavebná úprava Rajec,
2.1.12 cesty II/519 a III/06545, stavebné úpravy v úseku hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Budiš – preložka Dubové – Turčianske Teplice,
2.1.13 cesta II/583, preložky Žilina – Varín, Stráža, Belá,
2.1.14 cesta II/584 preložka Liptovské Matiašovce,
2.1.15 cesta III/52019, preložka Zuberec,
2.1.16 cesta III/5181 stavebná úprava v úseku Dolný Hričov – Ovčiarsko – križovatka s diaľnicou D1 Brezany s pokračovaním výstavby v trase IV. okružnej komunikácie Žilina,
2.1.17 cesta III/018104, stavebná úprava cesty v úseku Liptovský Michal – Liptovská Sielnica,
2.1.18 cesta III/5206, stavebná úprava cesty Zakamenné – Novoť – štátna hranica SR/PR,

2.2 dopravné stavby železničnej a kombinovanej dopravy:

2.2.1 modernizácia železničnej trate č.120 v úseku hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Žilina,
2.2.2 modernizácia železničnej trate č.180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja,
2.2.3 modernizácia železničnej trate č.127 v úseku Žilina – Čadca,
2.2.4 modernizácia železničnej trate č.129 v úseku Čadca – št. hranica SR/PR,
2.2.5 výstavba zriaďovacej železničnej stanice Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom,
2.2.6 výstavba železničnej trate č. 181 v úseku Trstená – št. hranica SR/PR,

2.2.7 výstavba medzinárodného terminálu kombinovanej dopravy a logistického centra Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom,

2.3 dopravné stavby leteckej dopravy:

2.3.1 modernizácia a predĺženie VPD letiska Žilina v k.ú. Dolný Hričov,

2.4 dopravné stavby vodnej dopravy:

2.4.1 výstavba Vážskej vodnej cesty vrátane prístavu Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom,

2.5 dopravné stavby cyklistickej dopravy

2.5.1 výstavba cyklomagistrál na segregovaných komunikáciách, Rajecká cyklomagistrála Žilina – Rajec, Kysucká cyklomagistrála Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica, Donovalská cyklomagistrála Ružomberok – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja.

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.1 vodohospodárske stavby

3.1.1 vodárenská nádrž Garajky na Ipoltici (kategória A),

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby:

a) SKV NB-ČA-ŽA, vetva Čadca – Skalité s napojením obcí Svrčinovec, Čierne, Skalité a Čadca, miestna časť Čadečka,
b) SKV NB-ČA-ŽA, vetva Čadca – Makov s napojením obcí Raková, Zákopčie, Staškov, Olešná, Podvysoká, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Vysoká nad Kysucou, Makov,
c) rozšírenie vodovodu Oščadnica,
d) SKV NB-ČA-ŽA, vetva Svederník – Bytča s napojením obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Petrovice, Štiavnik,
e) rekonštrukcia vodárenských zdrojov Krásno nad Kysucou,
f) SKV NB-ČA-ŽA, napojenie obcí Rudina, Rudinka, Rudinská, Ochodnica, Nesluša, Snežnica,
g) Pribylina, rekonštrukcia a rozšírenie SKV a súvisiace stavby,
h) prívod vody z vodárenských zdrojov Liptovské Matiašovce, Huty do Liptovského Mikuláša, vodojemu Podbreziny a súvisiace stavby,
i) SKV Bobrovček – Pavlova Ves, rozšírenie do Liptovských Behároviec,
j) prívod z VN Garajky do prívodu Kráľova Lehota – Liptovský Mikuláš,
k) prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Liptovský Ján,
l) prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Východná,
m) prepojenie SKV Liptovský Mikuláš – SKV Dúbrava,
n) Ružomberok – Liptovská Teplá, rozšírenie SKV,
o) OSV, vetva Rabča, Rabčice a súvisiace stavby,
p) OSV, vetva Námestovo – Novoť a súvisiace stavby s napojením obcí Vavrečka, Ťapešovo, Oravská Jasenica, Lokca, Breza, Krušetnica, Zákamenné, Novoť a Beňadovo,
q) SKV Hruštín – Babín, prepojenie vodovodov,
r) OSV, čerpacia stanica pri VDJ Tvrdošín,
s) SKV Suchá Hora – Hladovka – Čimhová, aktivácia vodárenského zdroja,
t) Terchová, rozšírenie vodovodu, aktivácia vodárenského zdroja Krivánska Rizňa,
u) Podhorie, napojenie obce na SKV Žilina,
v) Rajecká Lesná, Ďurčiná, napojenie obcí na SKV Žilina, prívod z vodárenských zdrojov Fačkov,

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby :

3.1.3.1 stavby z hľadiska čistenia odpadových vôd :

a) intenzifikácia ČOV Bytča,
b) rozšírenie ČOV Čadca,
c) rekonštrukcia ČOV Krásno nad Kysucou,
d) rekonštrukcia ČOV Dolný Kubín,
e) rekonštrukcia ČOV Kysucké Nové Mesto,
f) rekonštrukcia ČOV Liptovský Mikuláš a Liptovská Sielnica,
g) ukončenie intenzifikácie ČOV Vrútky,
h) rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Námestovo,
i) intenzifikácia ČOV Nižná a Oravská Priehrada,
j) rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Rajec,
k) rekonštrukcia a rozšírenie ČOV Žilina,

3.1.3.2 stavby z hľadiska ochrany vôd, vodných zdrojov, prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd:

a) napojenie obcí Veľké Rovné, Kotešová, Kolárovice, Štiavnik a Hvozdnica a miestnej časti Bytča - Pšurnovice na ČOV Bytča,
b) skupinová kanalizácia Súľov - Hradná, Jablonové, Predmier a Maršová - Rašov na navrhovanú ČOV Predmier,
c) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Makov, Vysoká nad Kysucou, Klokočov, Korňa, Dlhá nad Kysucou, Turzovka, Podvysoká, Olešná, Staškov, Raková, Zákopčie so spoločným čistením na ČOV Čadca,
d) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Skalité, Čierne, Svrčinovec a mestských častí Čadce - Prívarovci a Čadečka so spoločným čistením na ČOV Čadca,
e) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Nová Bystrica, Stará Bystrica, Radôstka, Lutiše (okr. Žilina), Klubina, Zborov nad Bystricou, Oščadnica, Čadca - Horelica a Krásno nad Kysucou - Drevina so spoločným čistením na navrhovanej novej ČOV Krásno nad Kysucou,
f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Dunajov, Ochodnica, Lodno, Kysucký Lieskovec, Povina, Horný Vadičov, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Radoľa, Nesluša, Rudina, Rudinka, vo výhľade Rudinská so spoločným čistením na ČOV Kysucké Nové Mesto,
g) rekonštrukcia kanalizačného zberača Demänovská Dolina,
h) skupinová kanalizácia obcí: Huty, Malé Borové s navrhovanou ČOV Huty,
i) skupinová kanalizácia obcí: Vyšná Boca, Nižná Boca, Malužiná s navrhovanou ČOV Malužiná,
j) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Lipovec, Turčianske Kľačany, Bystrička, Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Trebostovo, Trnovo, Valča, Benice, Belá - Dulice, Príbovce, Rakovo, Ležiachov, Karlová, Socovce, Laskár, Valentová, Sklabinský Podzámok, Sklabiňa so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
k) skupinová kanalizácia obcí: Liptovská Lúžna, Liptovská Osada, Liptovské Revúce so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Liptovská Osada,
l) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Mošovce, Bodorová, Malý Čepčín, Veľký Čepčín, Ivančina, Diaková, Blažovce, Borcová, Jazernica, Rakša, Turčiansky Michal, Háj, Horná Štubňa so spoločným čistením na ČOV Turčianske Teplice,
m) skupinová kanalizácia obcí: Slovenské Pravno, Brieštie, Dubové, Budiš, Jasenovo, Rudno, Kaľamenová, Liešno so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Slovenské Pravno,

n) skupinová kanalizácia obcí: Kunerad, Rajecké Teplice, Kamenná Poruba, Konská, vo výhľade Kľače, Jasenové, Zbyňov s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a s čistením na ČOV Žilina,
o) skupinová kanalizácia obcí: Divina, Divinka, Svederník, Dlhé Pole s napojením na ČOV Žilina,
p) skupinová kanalizácia obcí: Terchová, Belá, Lysica, Stráža, Dolná Tižina, Krasňany s napojením na verejnú kanalizáciu mesta Žilina a ČOV Žilina,
q) napojenie mestských častí Žiliny: Brodno, Vranie, Zádubnie a obce Zástranie na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
r) napojenie obcí Ďurčiná a Rajecká Lesná na kanalizačný zberač Kofola a.s. Rajec so spoločným čistením na ČOV Rajec,
s) Čičmany, kanalizácia a ČOV,
t) Kráľova Lehota, kanalizácia a ČOV,

3.1.3.3 ostatné významné stavby:

a) napojenie mestských častí Bytča (Hrabové, Malá Bytča, Hliník nad Váhom) na verejnú kanalizáciu mesta a ČOV Bytča,
b) skupinová kanalizácia obcí: Dlhá nad Oravou, Sedliacka Dubová, Chlebnice so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Sedliacka Dubová,
c) skupinová kanalizácia obcí: Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením na navrhovanej ČOV Žaškov,
d) regionálna skupinová kanalizácia: Liptovská Poruba, Liptovský Hrádok, Podtureň, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Závažná Poruba, Liptovský Trnovec (aj rekreačná zóna) a mestských častí Liptovského Mikuláša: Iľanovo, Ploštín s čistením na ČOV Liptovský Mikuláš,
e) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Záborie, Turčianske Jaseno, Horný Kalník, Dolný Kalník, Diaková, Dražkovce, Žabokreky, Necpaly, Ďanová, Šútovo, Ratkovo, Krpeľany, Nolčovo, Turany, Podhradie, Turčianska Štiavnička, Sučany so spoločným čistením na ČOV Vrútky,
f) regionálna skupinová kanalizácia obcí: Oravská Polhora, Rabča, Sihelné, Rabčice, Mútne, Oravské Veselé, Oravská Jasenica, Novoť, Zákamenné, Krušetnica, Breza, Lokca, Hruštín, Babín, Ťapešovo so spoločným čistením na ČOV Námestovo,
g) skupinová kanalizácia obcí: Vlachy (Vlašky, Krmeš, Vlachy), Partizánska Ľupča, Malatíny, Liptovské Kľačany, Ľubela, Dúbrava, Gôtovany s čistením v navrhovanej ČOV Vlachy,
h) skupinová kanalizácia obcí: Východná, Hybe s čistením v navrhovanej ČOV Hybe,
i) skupinová kanalizácia obcí: Bobrovník (aj rekreačné zóny), Bukovina, Liptovská Anna s čistením v navrhovanej ČOV Bobrovník,
j) Liptovský Mikuláš, napojenie mestských častí Benice, Andice na ČOV Galovany,
k) Važec, kanalizácia a ČOV,
l) skupinová kanalizácia obcí: Kláštor pod Znievom, Slovany, Turčiansky Ďur, Moškovec so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Kláštor pod Znievom,
m) skupinová kanalizácia obcí: Suchá Hora, Hladovka, Vitanová, Čimhová so spoločným čistením v ČOV Liesek, resp. ČOV Nižná,
n) Zázrivá, kanalizácia a ČOV,
o) Vrícko, kanalizácia a ČOV,
p) Folkušová, kanalizácia a ČOV,
q) napojenie obce Konská na skupinovú kanalizáciu Liptovský Ondrej – Jakubovany,
r) napojenie obcí Kvačany a Liptovské Matiašovce na ČOV Sielnica,

s) skupinová kanalizácia obcí: Potok, Bešeňová, Liptovský Michal, Liptovská Teplá, Ivachnová, Turík, Sliače s čistením v rekonštruovanej ČOV Liptovská Teplá,
t) skupinová kanalizácia obcí: Švošov, Hubová, Ľubochňa, Stankovany s čistením v navrhovanej ČOV Stankovany,
u) napojenie obcí Ondrášová a Abramová na ČOV Turčianske Teplice,
v) napojenie obce Sklené na ČOV Turček,
w) napojenie obce Zábiedovo na skupinovú kanalizáciu Trstená – Tvrdošín – Nižná,
x) napojenie obcí Višňové, Rosina, Turie, Stránske, Poluvsie, Porúbka, Lietavská Lúčka, Bitarová, Hôrky, Brezany na verejnú kanalizáciu mesta Žilina,
y) napojenie obcí Ovčiarsko, Hričovské Podhradie, Paština Závada, miestnej časti Peklina na verejnú kanalizáciu Dolný Hričov,
z) kanalizácie s ČOV v obciach mimo dosahu skupinových kanalizácií,

3.1.4 Vážska vodná cesta od hranice Trenčianskeho kraja po vodné dielo Žilina,

3.1.5 odkaliská Stredoslovenských energetických závodov š.p. Žilina a Stredoslovenských energetických závodov š.p. Martin,

3.1.6 ochrana územia pred povodňami :
a) Kotešová – Veľké Rovné, prestavba toku Rovňanka,
b) Stará Bystrica, úprava Senkovho potoka,
c) Krásno nad Kysucou, úprava toku Kysuca,
d) Čadca – Sihelník, úprava Kysuce,
e) Korňa, prestavba toku Korňanka,
f) Olešná – Staškov, úprava toku Olešnianka,
g) Čadca, úprava toku Rieka,
h) Raková, úprava Trstenského potoka,
i) Turzovka, úprava toku Predmieranka,
j) Zázrivá, úprava toku Zázrivky,
k) Párnica, úprava Zázrivky,
l) Dolný Kubín, Jasenovský potok úprava v intraviláne rkm 0,3-0,8,
m) Kysucký Lieskovec – Povina, úprava toku Kysuca,
n) Hybe, úprava toku Hybica v rkm 4,180 – 4,650,
o) VD Liptovská Mara, rekonštrukcia,
p) Turany, ochranná hrádza Váhu,
q) Vrútky, zvýšenie ľavobrežnej ochrannej hrádze pri ČOV, rkm 278,2 - 278,5,
r) Rabča, úprava Polhoranky,
s) Kamenná Poruba, úprava Porubského potoka,
t) Žilina – Rosina, úprava Rosinky,
u) Strážov, prestavba ochrannej hrádze,
v) Turie, prestavba Turského potoka,
w) Brezany, úprava toku Brezanový,
x) suchá nádrž – polder Dvorec na Turci, (ochrana aglomerácie Martin – Vrútky) pri rešpektovaní začlenenia rieky Turiec do Zoznamu mokradí medzinárodného významu a existencie Chráneného areálu Ivančinské močiare,

3.1.7 revitalizácia starého koryta Váhu,

3.1.8 obtokové biokoridory pre bezbariérovú migráciu vodných živočíchov:
a) na vodnom toku Váh v profile „Jamborov prah“,
b) cez hate na Turci pri Martine,

3.1.9 odstraňovanie usadenín z vodných nádrží vážskej kaskády,

3.2 energetické stavby

3.2.1 prepojenie 400 kV rozvodne prečerpávacej vodnej elektrárne Čierny Váh *so 400 kV rozvodňou Spišská Nová Ves – Lemešany,*

3.2.2 prestavba 400 kV vedenia č. 404 Varín – Nošovice na 2x400 kV,

3.2.3 2 x 400 kV vedenie v smere rozvodňa Medzibrod – Liptovská Mara,
3.2.4 transformovne 110/22 kV: INA Kysuce, KIA Žilina, PP Námestovo, Raková (alternatívne Turzovka), Teplice, Krásno nad Kysucou, Hrboltová, Liptovská Osada,
3.2.5 110 kV vedenia:
a) 2x110 kV okružné vedenie Žilina (úsek Stráňavy – Lietavská Lúčka),
b) 2x110 kV vedenie Kysucké Nové Mesto – Čadca – Morava (SME),
c) 2x110 kV vedenie Liptovská Mara – Mokraď,
d) 2x110 kV vedenie Vavrečka – PP Námestovo,
e) 2x110 kV vedenie Košúty – Turčianske Teplice – Kremnica,
f) 2x110 kV vedenie (alt.) Raková – Turzovka,
g) 2x110 kV vedenie Lisková – Liptovská Osada,
h) zdvojenie poťahov VVN číslo 7701, 7702, 7211, 7212,
i) 2x110 kV vedenie Rajec (od obce Stráňavy),
j) demontáž VVN č. 7704, 7733 a ich náhrada okružným VVN Žilina,
k) zasmyčkovanie VVN do plánovaných TR 110/22 KV,
3.2.6 stavby súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja,
3.2.7 stavby súvisiace s inováciou už vybudovaných CZT a kogeneračnými zdrojmi na výrobu elektriny a tepla,

3.3 pošta a telekomunikácie

3.3.1 súvisiace stavby pre rozvoj telekomunikácií na dosiahnutie špičkovej medzinárodnej úrovne telekomunikačných služieb,
3.3.2 stavby súvisiace s rozvojom telekomunikácií Žilinského kraja, ktoré vyplývajú z rezortných programov MDPT:
a) digitalizácia telefónnej siete: Kysucké Nové Mesto, Námestovo, Ružomberok,
b) digitalizácia telefónnych ústrední Žilina, Martin, Čadca,
c) rádiový systém pre okres Čadca,
d) rádiový systém pre obce Terchová a Zázrivá,

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov,

3.4.1 plochy a zariadenia regionálnych veľkokapacitných skládok odpadov,
3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,

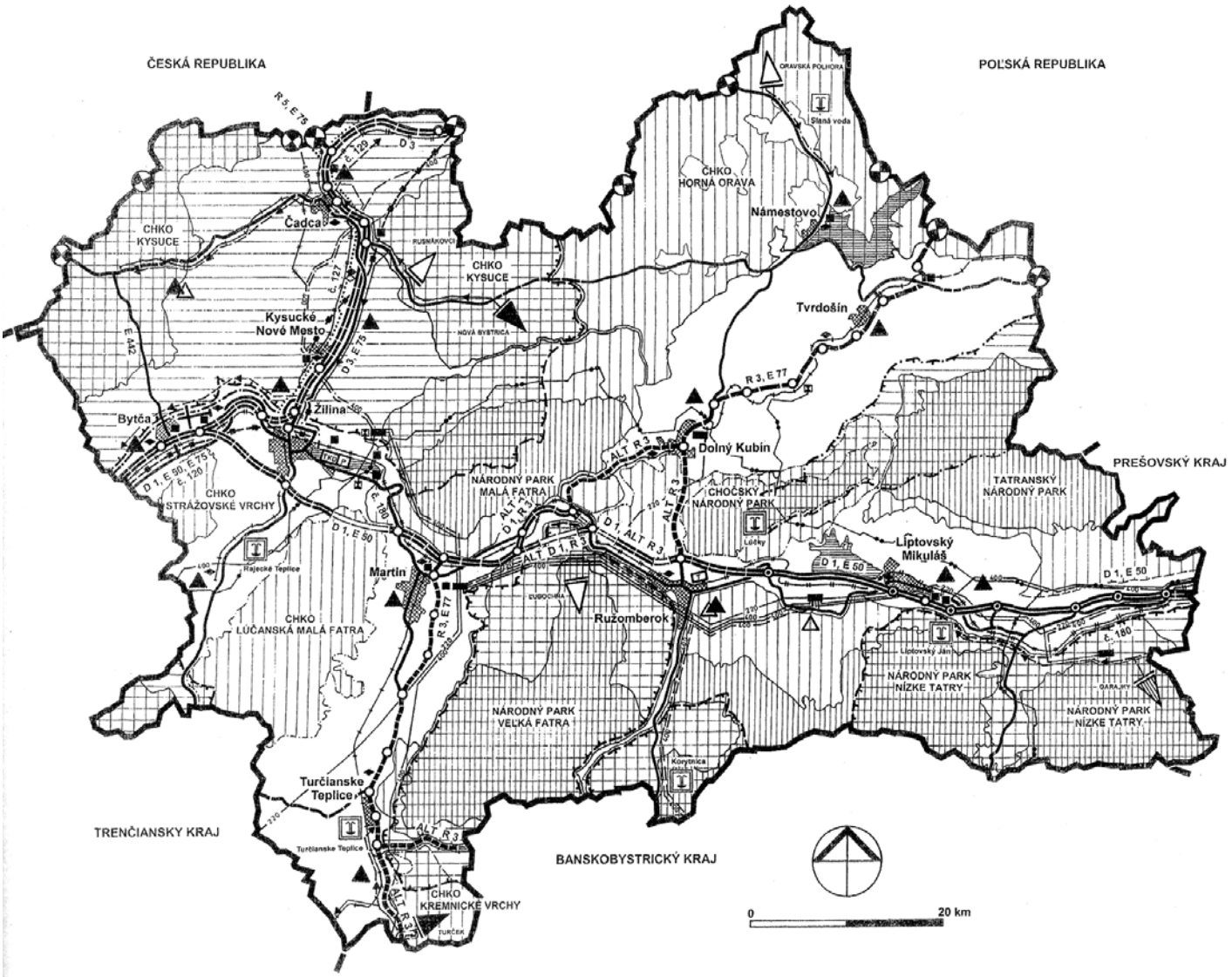
3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.1 medzinárodné strediská turizmu,
3.5.2 celoštátne strediská turizmu,
3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,
3.5.4 liečebné a rekreačné kúpele.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa §108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.136/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.199/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č.175/1999 Z.z., zákona č.237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z., zákona č.553/2001 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU ŽILINSKÝ KRAJ
ZMENY A DOPLNKY

SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

STAV	NÁVRH	VÝHĽAD	
			HRANICA KRAJA
			OKRESNÉ MESTO
			NÁRODNÝ PARK
			CHRÁNENÁ KRAJINNÁ OBLASŤ, OP NÁRODNÉHO PARKU
			CHRÁNENÁ VODOHOSPODÁRSKA OBLASŤ
			VÝZNAMNÉ VODNÉ PLOCHY
			PRÍRODNÉ LIEČEBNÉ KÚPELE
			DIAĽNICA
			RÝCHLOSTNÁ CESTA
			VYBRANÁ CESTNÁ SIEŤ
			MIMOÚROVŇOVÁ KRIŽOVATKA
			DIAĽNIČNÝ TUNEL
			VYSOKORÝCHLOSTNÁ ŽELEZNIČNÁ TRAŤ
			ŽELEZNIČNÁ TRAŤ I. KATEGÓRIE
			ŽELEZNIČNÁ TRAŤ III. A IV. KATEGÓRIE

STAV	NÁVRH	VÝHĽAD	
	TKD		TERMINÁL KOMBINOVANEJ DOPRAVY MEDZINÁRODNÉHO VÝZNAMU
	T		NEŠTÁTNY TERMINÁL KOMBINOVANEJ DOPRAVY
			HRANIČNÝ PRIECHOD (CESTNÝ, ŽELEZNIČNÝ)
			VODNÁ CESTA
	P		PRÍSTAV
			LETISKO HLAVNEJ SIETE SR
			PRIEMYSELNÉ PARKY CELOŠTÁTNEHO A REGIONÁLNEHO VÝZNAMU
			REGIONÁLNA SKLÁDKA KOMUNÁLNEHO ODPADU
			VODÁRENSKÁ NÁRDŽ
			HLAVNÝ SKUPINOVÝ PRIVÁDZAČ VODY NADREGIONÁLNEHO VÝZNAMU
400	400	400	ZVN 400 kV VEDENIE
			ELEKTRICKÉ STANICE ZVN/VVN
			VÝZNAMNÉ ČOV SKUPINOVEJ KANALIZÁCIE
			VTL PLYNOVOD PN 64
			PREPÚŠŤACIA STANICA PLYNOVÉHO VEDENIA